

HISTORIA
KLÁŠTERA SEDLECKÉHO
ŘÁDU SVATÉHO
CISTERCIENSKÉHO

SIMEON EUSTACHIUS
КАПИРСКИЙ

Hystorya
Kláštera Sedleckého,
Řádu Svatého
Cistercienského.

Sepsaná a vydaná Práci

K. Simeona Evstachya Kapihorského

téhož Řádu Cistercienského
na ten čas Děkana Panství Chlumeckého.

Vytištěná v Starém Městě
Pražském, u Pavla Sessya,
Léta Páně: 1630.

**Lve Znamení síli České,
Braň mne od Závisti Lidské
Neb jsem Čech zůstanu Čechem,
Tě chci ochránce mít ve všem.**

Poděkování

*Vydavatel děkuje pracovníkům Státního okresního archivu v Kutné Hoře
za všestrannou pomoc při přípravě této publikace.*

Název: Historia kláštera sedleckého řádu svatého cistercienského.

Autor: Simeon Eustachius Kapihorský.

Vydal: Vydavatelství a nakladatelství Martin Bartoš - Kuttna,
17. listopadu 97, 284 01 Kutná Hora (kuttna@seznam.cz)
roku 2006 (50. publikace).

Vydání druhé (poprvé vydáno r. 1630 v Starém Městě pražském).

ISBN 80-86406-42-3

**^{/P1/}Vysoce Důstojnému Prelátu, a Nábožnému Otcí, Knězy Jiřímu *Urattovi*,
Klášteřa Zbraslavského, Řádu S. Cistercienského, Oppatu:
A téhož, v Čechách, Moravě, Slézsku, a Lužicích, Vizytátoru:
Panu Otcí, a Patronu ke mně upřímně náchylnému.**

Zdraví, Štěsti, Božského Požehnání, dlouhého živobytí, a jiného všeho nejlepšího dobrého,
upřímně vinšuje a žádá

MNozí, a jako říkáje, téměř všickni, kteří koliv buď z Pobožnosti, neb náhodou Klášter
Blahoslavené Panny Marye, jinak Matky Boží Sedlce navštěvují, neb spatřují, velikosti,
rozložitosti, a nádhernosti jeho omráčení, kdyby, a od koho Založen byl, a jakym způsobem
k skáze své přišel, se vpytávají: Vysoce Důstojný Můži, a mně v Krystu Pánu milý Otcě. Mno-
zí, pravím, a jako říkáje, téměř všickni velikosti jeho pohřížení, coby tuto, neb onde bylo, coby
toto, neb onono Stavení vyznamenávalo, čehoby tyto, neb ony zříceniny znamením pozůstáva-
li, se vpytávají, skoumají, a všelijak vyzvědětí se snažují. A slušně, nebo jak pěkná, chvaliteb-
ná a Lidem příjemná věc jest, o založení, vzdělání, a zvelebeni Vlasti své zvědětí, tak mnohém
pěknější, o vzdělání Víry Křestianské, rozvedení nábožnosti Lidské slišeti.

Země ovšem tato Česká, a Vlast naše milá, od Čecha a Lecha Bratří Charvátův Léta 644.
nalezená, a Lidem dosti skrovným, osazená byla. Víra Křestianská Léta 894. skrze Bořivoje ní
v Moravě ozdobeného, rozmáhati se počala.

Pobožnost pak Lidská Česká, hned od té chvíle, a od toho Léta, počátky své, vždy více a
více rozšiřovala, a v nich až do Léta 1414. trvajíc, Bohu milá, Svatým příjemná, a všem Náro-
dům divná zůstávala.

Z té Pobožnosti, jako nějakého Stromku, vypučili se větvičky, a semotam Ratolesti své
rozložíc, dobré a chvalitebné Ovotce z sebe vydávali. Z něhož jako nějakého Jadýřka, ^{/P2/} Kláš-
ter Blahoslavené Panny Marye, jinak Matky Boží Sedlce posel, a vyšel. Poněvadž, jak se
v přiběžích Českých nachází, a jako vedlé nějaké *Genealogie* vypravuje.

Bořivoj (prý) přijeda z Moravy Léta 894. poručil Kostel v Hradci ku Poctivosti Svateho
Klimenta založiti.

Léta 898. Ku Poctivosti Blahoslavené Panny Marye před Tejnem.

Léta 899. Na Zderazy Svatých Petra a Pavla. Téhož Léta, Svatého Klimenta na Vyšehradě.
Léta 909. svatého Jana v Skale. Léta 910. Svatého Michala u Tětina.

Spitihněv pak Syn jeho Léta 905. ku Poctivosti svatých Svatého Petra a Pavla na Buči.

Vratislav pak Léta 912. Svatého Jiří na Svinské Hoře. Léta 915. Svatých Svatého Crhy a
Strachoty, v Boleslavi.

Svatý Václav pak Syn Vratislavův Léta 925. S. Víta v Praze. Léta 926. Svatého Antonina
u Šárecké Brány. Léta 927. Svatého Petra na Strouze. Tehož Léta, Svatého Vavřince v Staré
Praze. S. Svatých Kozmy a Damiána, mezi Prahou, a Vyšehradem. Téhož Léta, Svatého Mi-
chala pod Petřínem.

Boleslav pak Svatého Václava Bratr, ačkoliv zůřivý, Kostel Svatého Víta stavěl, a Biskupa
do něho uvesti usiloval.

Boleslav pak milostivý, Syn Boleslava zůřivého, 20. Kostelův založil, vystavěl, Důchody opatřil, a Prvního Biskupa do Čech uvedl.

Z těch pravím Pobožnosti Ratolesti Ovotce, jako z nějakého Jadýrka od Miroslava, totižto vznešeného, a s Knížaty Českými zpřízněného Muže, Klášter Sedlecký Léta 1143 založen, vystaven, a obohacen jsa, k velikosti, nádhernosti, a rozložitosti té přišel, kteráž tehdejší Křesťanům k podivení, nynějším pak k žalosti jest, a býti může.

A ne bez příčiny, poněvadž Bratři Řádu Svatého Cistercienského, Čechům ještě nepovědomí, z Kláštera Voltsachtzen nazvaného, nejprve do Čech vedení, takovou Pobožností, horlivostí, a bedlivostí, Služby Pánu Bohu povinnováté, vykonávali, jakou všecka Srdce Křesťanská, a Náruživosti lidské, jako nějakými Provázky, k sobě přitahovali.

Přitahovali Knížata Česká, že jim *Privilegia* na Lysty a *Fundaci* jejich dávali. Přitahovali Biskupy Římský a Pražský, ^{/P3/} že Kostely jejich *Indulgencími* a *Odpustky* ozdobovali.

Přitahovali Krále Český, že *Oppaty* jejich za *Kmotry* sobě vyvolovali.

Přitahovali Císáře Římský, že *Privilegia* a *Obdarování* od Knížat a Králův jim udělená, potvrzovali.

Přitahovali Města i Městečka, Horníky, Havýře, Prejtýře, Mincíře, i jiné všelijaké Řemeslníky, že v Bratrstvu *Sepulchri Domini*, Hrobu Páně zůstávati vyhledávali.

Ano ať jedním Slovem povím: Přitahovali Knížata, Hrabata, Pány, a všelijakého Stavu a Důstojenství Lidí, že sobě Pohřby při Kostelích jejich vyvolovali, a za štíastné sebe když při Službách jejich živi býti, a Mrtví při Kostelích ležeti mohli, pokládali.

O tom tedy tak někdy Vzneseném, nyní pak zpuštěném Klášteře, aby všelijakého Stavu a Důstojenství, Lidé nějakou vědomost míti mohli, a podobnou Starým náchylnosti k němu plápolati, a hořeti, a tudy k nějakému zrostu napomáhati příčinu měli: Tuto kratičkou Správu svou o něm jsem sepsal, a na Světlo vydal, z kteréž se i některé věci Paměti hodné, kteréž se před mnoha Lety, ano i těchto našich Bouřlivých časův zběhli, ku potěšení Věrným a upřímným Čechům, hoditi moci budou.

Kteréžto ačkolivby obšírnějšího Vypsání, a jiné *Dispozici* potřebovali, však že těchto nepokojných časův, Důkladův se nedostává, a Lidí, kteříby na Knihy nakládali, málo se nachází: Můj pak z upřímně, v Církvi Svaté Katolické práce pocházející užitek, k tomu stačiti nemůže: Jako i že Léta nyní právě převrácená, a všemi neřestmi naplněná (kteráž Bůh sám napraviti rač) jsou, přinucen jsem od obšírnějšího Vypsání upustiti, a zkrátka některých věci jen toliko podotknouti.

Pochybujíc pak, a na myslí své roztržitost majíc, komu bych tuto Práci svou nejpříhodněji připsati měl, Vysoce Důstojnost tvou nejhodnější k tomu jsem vynašel, poněvadž, jak Řádu, tak i Kláštera toho Vrchním *Inspectorem* býti ráčí.

Z té tedy, a z jiných mnohých příčin, všechnu tuto Práci svou Vysoce Důstojnosti tvé Připisuji, Ofěruji, a Dedyciruji: Žádajíc, že ji Vysoce Důstojnost tvá vděčně přijíti, a mně sobě, jakožto svého poslušného Syna, poručeného míti ráčí. Kteroužto, jestliby kdo (o čemž nepochybují) drbati, šklubati, špincovati, natahovati, a valchovati chtěl, nechť ^{/P4/} předně lepší udělá, neumíli, pomlčí. A potom do Propovědění *Plinia* nahlídne, kterýž praví: Že žádná není tak špatná Kniha, z kteréž by se Člověk něčemu naučiti nemohl. Umíli Utrhač všechno, nechť toho, kterej neumí, v ní se vertovati zanechá.

A tak Vysoce Důstojnost tvou v ochranu Pána Boha Všemohoucího poručím.

Vysoce Důstojnosti tvé

Poslušný Syn

Kněz Simeon.

AUTHORES

**Kterýchž jsem při Spisování této Knihy
užíval:**

Kněh zápisních. }
Privilegij. } Kláštera Sedleckého.
Listův rozdílných }
Register. }
Sleydana.
Suria.
Mercuria Gallobelgica
Václava Hájka.
Bartholoměje Paprockého
Jana Holomouckého Biskupa
M. Vavřince z Březové.
Simeona Partlicia.
Šymona Lomnického
Apologie Český.
M. Danyele z Veleslavína Kalendáře většího.

A jiných mnohých *Manualu* a Paměti Lidí hodnověrných, jako i svého očitého spatření.

Approbatio Libri

*Vidi et perlegi hanc Historiam Positis ponendis potest imprimi.
Actum Sedlicij 3. Septem: Anno 1629.*

F.Christophorus Methudius, Abbas Sedlicensis & Skalicensis.

/1/ Hystorye

Kláštea Sedleckého, Řádu S. Cistercienského:

Kapitola První:

O Založení Kláštea Sedleckého.

Ačkoliv věku sešlosti, mnohými a rozličnými roztržitostmi ustavičně, a jako říkaje, bez umenšení trvajícimi Vádkami, taková jakáby slušela a náležela, tak aby nic zatajeného a zamlčeného nebylo, ale vše vyjeveno bylo, o Založení, skáze, a zvejsnění Kláštea Sedleckého, správa dáti se nemůže Však na větším díle, co se z kněh Zápísních, Register, *Privilegium*, a kronykářův Českých, vynajítí mohlo, bez umenšení, bedlivostí a pilností, k pravému a patrnému poznání, jakéhoby Předkové naší milí, obzvláštěně pak Krajanové mojí Páni Horníci Náboženství byli, a jakby v něm a Pobožností, (jejichž se vsudy patrná Znamení spatřují a nacházejí) prospívali, bedlivě a pečlivě tyto věci, a kratičkou tuto správu jsem shledal, a v Spis tento uvedl, aby odpadlosti od Předkův svých, pobožností zahanbení jsouce, a to, že netakové týchž časův, kterých jim Pán Bůh žehnal, Náboženství bylo, patrně poznajíce, Stezkám pravým se připojili, a Spasení Duší svých vyhledávajíce, pravou Víru na sebe přijali, a kacířství opustíve, v Lůně Církve všeobecné zůstávati, a setrvati se snažovali.

Léthá tedy Páně 1143. Za Kralování dobré a Svaté Paměti Vladislava Krále Českého, a Pobožné Manželky jeho Kedruty, Miroslav nějaký, z Slavné Panův Českých krve pošlý, a pobožností Předkův svých následující, vnuknutím Božím napomenut jsa, a Spasení své Duše pilněji vyhledávati chtěje, Klášter ke cti a Slávě Boží, a přeblahoslavené Panny Marye Matky jeho, na místě, kterýž sloulo Sedlec, založil, nádherně vystavěl, a Bratří Řádu Svatého Cistercienského, obzvláštěně tehdaž pobožností se stkvějíce, od Gerláka Oppata Kláštea Voltsachsen řečeného, vyprosiv, pořádně, a vedlé Obyčeje Církevního, s potvrzením Ottona Pražského, a Jindřicha Olomouckého Biskupův uvedl, a Hořislava, vedlé Pravidla Klášterského, za Oppata, s dovolením, schválením, a s důstojněním všech jemu připojených Bratří, vystavil.

Že pak slušná a spravedlivá věc byla, aby Obydlím opatření, i vyživením slušným a náležitým ujištění byli, tak aby Služby Boží tím horlivěji vykonávati, a po spasení duší lidských dychtětí, jako i Reguli a vyměření své-² mu Klášterskému, za dosti činiti mohli, dobrým, svobodným a nepřinuceným rozvážením, níže jmenované Vesnice jim daroval, a k užívání jejich obětoval: Solnice Město, se vším k němu příslušenstvím: Hotovice, Podolany, se vším k ním příslušenstvím: Hradiště, s Lesy, Lukami a Vodami: Zdebudice, Poboř, Odolany, Bylany, Malín, Lybenice, Hlízov, a Kačiny, se vším k ním příslušenstvím, až k potůčku, okolo Lesa Bor nazvaného, tekoucím.

Abý pak dobré předsevzetí lepší a chvalitebnější konec a prospěch následovati mohl, vselíjak, a vši svou pilností Miroslav o to se snažoval, a mimo ta svrchu jmenovaná Nadání, takto Klášter od sebe vyzdvížený opatřil: Tak aby Syn jeho, kdyby bez Potomka, a zanechaného po sobě Dědice Mužského Pohlaví umřel, aneb potomně, kdykoliv po vyjití Lynye Mužské, bezvesého odporu Přátel a Příbuzných, takové Statky a Zboží, mohovitě i nemohovitě, k Klášteru Sedleckému připadli. Čím, se i Drzyslav Miroslava Vnuk, nemajíce žádného Syna, zavůzal.

I vida Pobožný Král Vladislav, Otto Pražský, a Jindřich Olomoucký Biskupí, takovou Miroslava horlivost, a k rozmnožení Pobožností Křestianské náchylnost, jeho Svaté předsevzetí takto stvrdili:

Confirmatio Foundationis.

MY Vladislav Český Král, etc. Otto Pražský, a Jindřich Ollomucký Biskupí: Z rozváží-
vého usouzení svého, z svobodné, dobré, a nepřinucené vůle, nařizujeme, a prikazuje-
me: Aby žádný, ani kdo koliv, a jakým koliv vymyšleným způsobem, nepokoušeli se z před-
jmenovaného Kláštera, místo obtěžovati, jeho Statky, Příslušenství a Důchody odcizovati,
menšiti, ztenčovati, aneb, jakým koliv způsobem, plundrovati a ohyzditi. Ale aby všecko zcela,
zouplna a neporušeně, zachováno bylo, netoliko samé Kláštera místo, ale také Statci, Důcho-
dové, Příslušenství, a všecko, což hned od počátku ten Dům Boží svobodně užíval, aneb na
potomní časy, s dovolením Svattosti Papežské, udělení Knížetciho, odkázání věrných a Po-
božných Křestianův, aneb, jakým koliv spravedlivým však způsobem dostane, aneb dostati
moci bude. Jestliby tedy která koliv, buď Světská, neb Duchovní Osoba, na potomní časy, svr-
chu jmenovaný Klášter, Statky, Důchody, a příslušenství jeho obtěžovala, jinačila, tenčila,
zmenšovala, jednou, po druhé, i po třetí napomenutá, kdyby od zlého předsevzetí svého upu-
stiti nechtěla, a slušným za dosti činěním se nepolepšila, aby vinnou se býti hrozného Božího
Soudu, pro spáchanou nespravedlnost poznala. Všem pak z předjmenovaný Klášter, aneb Stat-
ky jeho obhajujícím, budiž pokoj Pána našeho Ježíše Krysta, tak aby i oni užitek z dobrých či-
nův se přejstícího, pocejtli, a od přísneho Soudce, mzdy věčného Blahoslavenství dosáhli, Amen.

^{/3/} To jest stvrzení Fundací, Nadání a zlepšení Kláštera Sedleckého, kterémuž kdoby se na
proti stavěl, aneb ještě skutečně stává, a Statkův jeho nepořádně od něho odcizených v držení
jest, jakým Svědomím toho užívá, nechť sám na Srdci svém to vše bedlivěji uváží.

A ačkoliv Václav Hájek píše, že by Klášter Sedlecký od Danyele Pražského Biskupa zalo-
žen a vyzdvížen býti měl, zdá se, že proti Fundací a Majestátu Kláštera svrchu doloženého čel-
lí, poněvadž se v něm žádné zmínky nikdež o Danyelovi nečiní, a Klášter již šest Let před tím,
nežli se Danyelovi Fundací jeho připisuje, za Biskupa Ottu od Miroslava založen byl.

Nic méně, však do konce se pochybovati nemůže, aby buď Otto, neb někdo z Předkův jeho
Biskupův Pražských, Kaplíčky, kteráž na způsob Sedla, vystavená byla, a od ní se místo Sed-
lec nazývalo, založiti neměl, poněvadž před založením Kláštera, místo to již se Sedlcem jme-
novalo, jak z Fundací Miroslavovy patrně. Že se pak šest Let později po Fundací Miroslavové
zmínka o Biskupu Pražském děje, může v Létě a jménu pochybeno býti.

Div, kterým se Danyel (*ponendo certum pro incerto*) k vystavení Kaply, neb Kostela po-
hnut býti praví, jest takový:

DAnyel Biskup jedá z Holomouce od Jindřicha Biskupa, a do Prahy se navracující, při
Cestě od Časlavě k Malínu běžící, velikou dřímotou strápený, uhnul se nětco s cesty, a v
jednom Lese velmi hustém, odsedlavši Koně, na Pláštích, od Služebníkův na Zemi prostře-
ných, se položiv, a Sedlo pod Hlavu, místo Polštáře postaviv, takovým divem navštíven byl:
Že Ptáček bílý maličký, od Služebníkův bdících spatřený, do ust jeho vletěl, a v ních malou
chvilku pobuda, zase vyletěl. Pročež ihned jak procejtil, místo pilně znamenati poručil, a na
Koně zase vsedna, Sen, a Vidění své na cestě Služebníkům vypravoval, pravě, žeby sobě od
Boha skrze Anděla, jehož ten maličký Ptáček, Zlatá Křídla mající, vyznamenával, poručeno
měl, aby na tom místě Klášter vystavěl, a do něho Bratři Řádu Svatého Cistercienského uvedl.

To jest ten Div, jež Václav Hájek v kronyce své pokládá, a ním Danyelovi napomenutý-
mu, založení Kláštera Sedleckého připisuje. Nic méně, však jistou správu a vědomost o zalo-
žení jeho, z Majestátu majíce toho, který koliv toho času byl Biskupa (poněvadž Danyel býti
nemohl) k vystavení kapličky Sedlo vypodobňující, Miroslava pak k Kostela a Kláštera vy-
zdvížení připouštíme.

Ten tedy vzáctný a vznešený, a nádherně vystavený Klášter, tak velice v malých Letech
zrostl, a po všem, jako říkáje, Světě se roznesl, že v celé Europě, sobě rovného a podobného,

jak na Stavení, tak i (bezpochyby) na Bohatství, Pobožnost, a života Svattost, nenacházel. A ten byl první Klášter Řádu S. Cistercienského, (kterýž se začal Léta 1098. za Cisařování Jindřicha čtvrtého, toho Jména Císaře Římského, a Krále Franckýho, Filipa, toho jména prvního, od Roberta Molisnenského Oppata Frankrejchu) v Království Českém, a Matka jiných téhož Řádu v též České Zemi, potomně vystavených Klášterův, kteříž zní nejináč než jako z Matky Synové výtjouce, pobožností svou Království České ozdobil.

^{4/} Mluví se vůbec, žeby toliko třidceti Leth v podstatě a celosti své státi měl, to mi se zdá (ač možné) k víře nepodobné býti, poněvadž Léta 1143. založen, a tak hlučně staven jsa, teprva Léta 1420. jak se o tom dále obsírněji psáti bude, skazen byl. A tak by se 300. bez dvadcti let, dostalo jej stavěti, což se zdá víře odpirati, poněvadž se za 30. 50. 60. let, veliké Stavení vystaví. Anobřž Kostel, neb Chrám *Dianæ Ephesiacæ*, jenž se mezi sedmi Divy Světa pokládá, dvě Stě a dvadcti let, toliko od celý Azye, s velikým a nesčíslným nákladem, staven byl.

Nechtě pak jak chce, dlouho v své podstatě a celosti zůstával, velikým ovšem Obdarováním, jak od Papežův, Králův, Biskupův, Císařův, atd. tak také od samého Boha ozdoben byl, jak toho sám Krchov, Kostnice, a Hrob v Kaple Svatých Filipa a Jakuba, jestli nic jiného, dostatečně dotvrditi může.

Ale jakým způsobem ozve se někdo? Velikostí, jemu odpovídám: Nebo, proč jest tak velký krchov při něm vystaven, jedině proto:

Nejprvé, že Země jeho Zemi Svaté nápodobně oučinky z sebe vydávala, to jest, ve dvadcti čtyrech hodinách, celé Tělo pohřbené, zrušila, kosti pak nepoškořněné, a jako křída zbělavé, zachovala: Jak se každý na množství a krásu jejích v kostnici pěkně spořádaných, s podivením podivati může.

Potom proto, tak velký Krchov při něm vystaven jest, že Lidé od Sta, dvou, i snad dáleji míl, do Kláštera Putující, a tu v nemalém počtu, Pobožností své vykonávající, životův svých zbavení, nikdež jinde, než na tom místě (za veliké štěstí a milost sobě pokládající, když při témž Klášteře pochování býti mohli) pohřbení býti nechtěli: Jak se až posavád spatřuje, že se více pod Zemí, nežli v kostnici (ač jíh tam příliš dosti) kostí nacházelo a nachází.

Ale proč se tak mnoho, a tak z dalekých krajín, k tomu Klášteru Lidu scházelo? Proto, že od mnohých Biskupův Římských, Pražských i jiných, Hrob v kostele Svatých Filipa a Jakuba, blíž Zákrystýe vyzdvížený, v němž se ustavičně Monstrancié, s Velebnou Oltární Svátostí chovala, takovými Odpustky, aneb Indulgencími ozdoben byl, že kdo koliv k němu pobožně přistoupil, a jisté Modlitby skroušeným Srdcem říkal, takové, jako u Božího Hrobu v Jeruzalémě Odpustky dosahoval. Pročež se také *Sepulchrum Domini*, Hrob Páně jmenoval. Jakož i Bratrstvo potomně, jedno *Sepulchri Domini*, a druhé *Corporis Christi*, vzešlo, a s velikou Pobožností, a lidu množstvím se rozmáhalo: Jako i od Papeže Bonyfacia, toho jména devátého, schváleno a stvrzeno bylo, jak toho Privilegiá neporušená Papežská i Biskupská, patrně dokazují.

Odpustky Jana Arcibiskupa Pražského, Putujícím k Hrobu Božímu, do Sedlce udělený.

JAN z Boží milosti S^o. Kostela Pražského Arci Biskup, Stolice Apoštolské Legát, etc. Všem v Krysta věřícím pozdravení.

Poněvadž pak jakž jsme vyrozuměli, a pobožně o tom smejšlíme, že v Ohradě Kláštera Sedleckého, Arcibiskupství našeho Pražského, v Kostelevě a na Oltáři na způsob Hrobu Božího vystaveným, nějaká Monstrancié s Božím drahým Tělem jest vystavená, k nížto lidé z obzvláštění pobožností přicházeti, a jí všelijakou uctivostí prokazovati přivykli. My chva-^{5/} litebným příkladem k tomu přivedení, a spasení duší Lidských, Pastýřskou péčí naší získati usilující, všem v Krysta věřícím, pobožně Svátosti S. pokání obmytým, kteříž koliv před svrchu jmenovanou Monstrancié, a Božím drahým Tělem na Kolena klekši, pětkrát Otče náš, a pětkrát Zdrávas Maryá pobožně se pomodlití, a neb toliko na Boží Drahé Tělo skroušeným Srdcem

pohleděli, a za pokoj v Království Českém poprosili, z milosrdenství Boha všemohoucího, a Blahoslavených Apoštolův Petra a Pavla, na jejichž se zásluhy a přimluvy spoliháme, čtyřiceti dní v uloženém jim pokání polehčení ukládáme. Čehož všeho pro lepší důvěrnost, Psaní toto naše Pečetí Arcibiskupství našeho stvrzujeme: Jemuž jest dátum v Praze, Létha 1389. 4. Novemb:

**List Jana Arcibiskupa Pražského,
na Bratrství *Sepulchri Domini*, jinák Hrobu Božího v Sedli.**

JAN z Boží milosti S. Kostela Pražského Arcibiskup Stolicé Apoštolské Legát, etc. Ozdobili jsme onehdá Kapličku Hrobu Božího při Bráně Kláštera Sedleckého postave-nou, Odpustky a Iudulgencími, jak se vše v Psaní našem na takové Odpustky od nás daném obšírněji spatřuje. Že pak cti a Slávy Boží rozmnožení, a lidské pobožností rozšíření, tak jakž povinni jsme, vyhledáváme spolu s velebným a Nábožným Mužem, a Bratrem naším Václavem Nykopolenským Biskupem, jako i Bratry našimi tělesnými, a jinými v Krysta věřícími Bratrstvo Hrobu Božího, jakožto první *Fundatores* a Zakladatelové v Klášteře Sedleckém zakládáme a vyzdvihujeme, nařizující, aby každého týhodne Mše svaté, pro zvejšení a spasení pobožných Křestianův v tom Bratrství zůstávajících, níže položené se drželi. Totižto, každou Neděli *De Resurrectione*, každý čtvrtek *De Corpore Christi*, každý Pátek *De S. Cruce, et Passione Domini*. A to na časy budoucí a věčný. A do toho Bratrství každému pobožnému a věrnému křestianu vstoupiti, a užitků jeho požívati dovolujeme. Nadto vejš nařizujeme a poroučíme, aby každému spředjmenovaného Bratrstva prostředkem smrti vyšlému za Duši jeho mše svatá udělená byla. A připomínání neb *Commemorations Anniversales* Bratřích S. Hrobu Božího Bratrstva, v Pánu odpočívajících, aby se dáli. Ku potvrzení toho, Pečet naší Arcibiskupskou přivěsiti jsme dali, Léta 1399. 10. dne Máje.

**^{16/} Odpustky Jana Arcibiskupa Pražského, chodícím na Processí,
když se s Monstrancí a Božím Tělem v Klášteře Sedleckém chodí, udělené.**

JAN z Boží milosti Arcibiskup Pražský, Stolicé Apoštolské Legát, všem v Krysta věřícím pozdravení, etc.

Odtud hned jak předústojná a převelebná Těla a Krve Pána Ježíše Svátost mzdou vykoupení našeho učiněná byla, má nadevšecko jiné od v Krysta věřících, v uctivosti držána býti. My tedy chtějíce, aby pobožní Křestiané tím horlivěji tam se utíkali, kde ty předústojné Svátostí všelijaká čest a počestnost se uděluje. Protož z milosrdenství Boha Všemohoucího, a Blahoslavených Apoštolův Petra a Pavla, jejichž se zásluhám a přimlívám důvěřujeme, všem kteříby se koliv, pobožně, skroušeně a horlivě z hříchův svých vyznali, a jich upěnlivým srdcem želeli, a na Processí, kteráby se buď na Velikou Noc, neb ktereho koliv času s Velebnou Oltární Svátostí, z Kaply a Hrobu Božího v Ohradě Kláštera Sedleckého vyzdvíženého držela, vy, a doprovodil, čtyřiceti dní polehčení v uloženém jim pokání ukládáme. Dátum na Horách Kuttnách, Léta 1395, 17. dne Měsíce Března.

**List Václava Patryarchy Antyochenského,
na Odpustky Kaplici Hrobu Božího daný.**

VAclav z Boží a Apoštolské milosti, Patryarcha Antyochenský, Císaře Římského a Krále Českého Kanclíř, etc. Všem v Krysta věřícím pozdravení v Pánu.

Prísvedčuje Všeobecná Církev Katolická Matka naše milostivá, že neni div, když někdo časné věci pobožně rozsévaje, může z udělení a milosti Nejvyššího dárce, Duchovní žiti, a tak skrze dobré a chvalitebné skutky, kteréžto v tomto životě z lásky, pomoci a milostí Boží koná, života věčného zasloužiti. Poněvadž pak jak jsme vyrozuměli, a pobožně o tom smejšlíme, že v zavřetí Kláštera Sedleckého, Arcibiskupství Pražského v Kostele a na Oltáři, na způsob Hrobu Božího vystaveném, nějaká Monstrancí s Velebnou Oltární svátostí jest vystavená, k nížto Lidé z obzvláštní pobožností přicházeti, a jí všelijakou uctivostí prokazovati přivykli. My

chvalitebným příkladem k tomu přivedení, a spasení Duší Lidských Pastyřskou péčí naší zejskati usilující, všem v Krysta věřícím, pobožně svá-⁷¹ tostí S. pokání obmytým, kteříby koliv před svrchu jmenovanou Monstrancí, a Božím Drahým Tělem na kolena klekši, pět krát Otče náš, a pětkrát Zdrávas Marya, pobožně se pomodlili, a neb toliko na Boží drahé Tělo skroušeným srdcem pohleděli, a za pokoj v Království Českém poprosili, za milosrdenství Boha všemohoucího, a Blahoslavených Apoštolův, Petra a Pavla, jejichžto Zásluhám a přimlouvám se důvěřujeme, čtyřicet dní polehčení v uloženém jím pokání ukládáme, však pokudž v tom vůle a povolení Arcibiskupa Pražského na odpor se stavěti nebude. A pro lepší všeho jistotu, Pečetí naší tento List stvrzujeme. Jehož jest Dátum na Vyšehradě, Léta 1398. prvního Dne Října.

**List Papeže Bonyfaciá, toho jména Devátého,
obsahující v sobě Odpustky Hrobu Božímu v Klášteře Sedleckém udělené.**

Bonyfacius Biskup, Služebník služebníkův Božích, všem v Krysta věřícím, kteříby do Psaní tohoto nahlídli, pozdravení a Apoštolske pozhěnaní.

Ačkoliv ten, z kteréhož Daru pochází, aby se jemu od věřících a pobožných Křesťanův slušně a chvalitebně sloužilo, z hojnosti pobožnosti své, kteráž zásluhy prosících převyšuje, a žádost pobožně sloužícím mnohem větší uděluje, nežliby zasloužiti mohli, nás kevšemu dobrému ponouká. Však nic méně žádostiví jsouce, a o to všelijak pečující, aby Lid Bohu vděčnější a k dobrým skutkům chvátavější byl, všecky v Krysta věřící, k zalíbení jeho jako nějakými chlácholicími Dary, Odpustky a Indulgencími, zuveme a nabízíme, tak aby potomně hodnější a schopnější k nabytí milostí Boží učinění byli. Žádostiví tedy jsouce, aby Kapla svatých Filípa a Jakuba Apoštolův při bráně Kláštera Sedleckého, Řádu Cistercienského, a Arcibiskupství Pražského, vystavená: V kteréžto, jakž se nám správa dává, Velebná Oltární Svátost, v jakési Arše a místě Hrobem Božím nazvaným, uctivě s velikou pobožností se chová. Kterémužto z veliké pobožností, každého Dne veliké množství Lidu přichází a putuje, náležitými poctami navštěvována, a v týž uctivostí zachována byla, a aby v Krysta věřící tím pobožněji a chtivěji do ní přicházeli, a k jejimu zachování, štedřejí a milostivější Ruce otvírali, čím hojněji Nebeskou a Božskou milostí uznávají se býti občerstvení. Z milosrdenství Boha Všemohoucího, a Blahoslavených Petra a Pavla Apoštolův jeho moci ujistění, všem právě a spravedlivě pokání činícím, ⁸¹ a Spovědí svatou očištěným, kteříž svrchu jmenovanou Kaplu na den Božího Těla, od prvního Nešporu až do druhého, týž Slavnosti, i přes Ochtáb její, pobožně navštěvovati budou, a k zachování pocty její, Ruce štedré a nápomocné otevrou, neb nějakou, vedlé možností své, Almužnu učiní, toho polehčení a odpuštění hříchův propůjčujeme, kterého v Benátkách u svatého Marka Kastellánského Biskupství na Den Božího Vstoupení od prvního až do druhého Nešporu, téhož Svátku, každoročně navštěvující, jakým koliv způsobem dosáhají. Chceme pak, aby (jestli někdy prvé nějaké Indulgenci navštěvujícím tu Kaplu, aneb k zachování a spravování její Almužnu činícím, na čas ještě nevyšli, neb na věčnost od nás propůjčené jsou) v žádné platnosti a moci více nebyli. Dátum v Římě u svatého Petra.

To jsou Indulgenci a Obdarování Kostela Sedleckého, a Hrobu Božího v něm vystaveného, jako i jiná mnohá, jež pro dlouhost, a další zaměstknání pomíjím a vypouštím, a zase se k předsevzetí svému navracuji.

Proč jest pak ta Kostnice s Kapličkou a Vízkami vystavená? Proto, že pobožní Předkové naší Písmem Svatým tomu vyučení jsouce, že Modlitby zmrlym, a s tímto Světem rozloučeným Křesťanům, velice prospívají, Služby Boží a Mše Svaté každodenně v nich, za Duše v Pánu odpočívající, vykonávati měli, a pobožným Duším v mukách Očistcových zůstávajícím, věrně a bedlivě z nich pomáhati.

Vízky pak proto byli, že jsou na nich stáli veliké dvě Lampy, Mistrovský a řemeslně učiněny: Kteréž ve dne i v Noci hořící, Lidem pobožným od mnoha mil putujícím, a pro husté Lesy, nimiž Klášter obkličěn byl, cesty nevěduícím, to Svaté místo zjevovali, nejináč než jako

Věž na Ostrově *Pharo*, od Ptolomea vystavená, kteráž ustavičně v vršku oheň mající, Marynařům, obzvláště pak Nočního času, cestu zjevovala, a je, nejináč než jako Hvězda Mořská, kam chtěli, vedla.

Potom i za Mrtvé v Pánu odpočívající, takové Světla se dáli, jakož ještě až posavad mezi Pobožnými Katolíky ten chvalitebný obyčej se nachází, že na Vejroční Den, neb Dušiček, ano i jindy, Svíčky na Hroby lepí, a rozsvěcovati dávají, neb poroučejí, aby tím zevnitřním Světlem, oumysl a vůli svou vyjevili, že věčného, a nikdy nepomíjějícího Světla Dušičkám v Pánu odpočívajícím, upřímným a skroušeným Srdcem žádají.

Co jsou pak dva Kostelove Hlavní byli? Byli dva. Jeden ovšem veliký, tak Mistrovský a nákladně vystavený (na kterýž každý pobožný Křestian, na bezbožnost Bohaprázdných lidí vspomenuv, hledě, od pláče a vylévání slz, zdržeti se nemůže) do něhož žádný Člověk Světský, obojího Pohlaví, nikdy nepřicházel, než toliko samí Mniši, Služby Boží nábožně vykonávajíce, Řády a Ustanovení svá (kterýchž není potřebí v přítomnosti Světských Lidí vykonávati) vyřizovali. Obyčej ovšem Řádu Svatého Cistercienského byl, že žádný z Světských Lidí do Kostela téhož Řádu nechodil.

Druhý pak, jenž se ještě spatřuje, a v kterém se Služby Boží až posavad dějí, ke cti a Slávě Svatým, Filipa a Jakuba vystavený, pro Lid Obecní Světský vyzdvížen byl, v němž jeden z Bratří k tomu nařízený, Služby Boží vykonával, Křtil, Kázal, Pochovával, a co jiného potřebí bylo, vykonával, až potomně vedlé časův a proměny jejich, jako i skrze *Dispensací* Papežské, i na Farách Bratří téhož Řádu zůstávati, a Lidem Slovem Božím posluhovati sobě dovoleno měli.

Jaká jest pak to Kaplička tomu Kostelu připojená? Jest ku poctivosti S. Ondřeje Apoštola, Léta 1267. za spravování Oppata Krystýána, od jednoho Měštiana Kouřimského jménem Rembo nazvaného, a Manželky jeho Mehaldy, pro Spasení Duší jejich založená, vystavená, ozdobená a nadaná. V kteréžto aby Služby Boží za Duše jejich, Přátel i Příbuzných jejich konané byly, a potřebné věci na Oltář, a k předjmenovaným Službám Božím se kupovali, půl Přítoky, blíž Hory Kuttny ležící, od téhož Měštiana Klášteř Sedleckýmu dáno jest.

Můželi se pak věděti, jaká to místa byli, kde se ty řítěniny spatřují? Poněkud, ale ne do konce, nebo za Oltářem Velkého Kostela k Východu bylo Oppatství. Na hoře Stavení k Kostelíku podobné, byla Kapla Oppatova. Na pravé pak ruce za Štítem k Poledni, byl Konvent, Ambít, a táhl se až k Příkopu přes ty Louky, nímž od Páchu ohražené jsou.

Na levé straně k Půl Noci, byl Plac, nímž se mimo Kostel do Oppatství jezdilo. Vedlé něho Zahrada, kteráž se až posavad spatřuje, na niž nic jiného, než Pšenici, k pečení Oplatkův, nesívali. Podál od Zahrady, vedlé Kostela nynějšího, proti druhý Bráně, jenž se nyní Kaplou S. Bartholoměje jmenuje, byla Kaplička ku Poctivosti Svatým Kozmy a Damiánovi, od Albíka Arcibiskupa Pražského založená, vystavená, ozdobená, Důchody opatřená, a Indulgencími níže položenými okrášlená.

Odpustkové Albíka Arcibiskupa Pražského, Kaple Svatých Kozmy a Damiána od sebe vystavené, propůjčený.

Albík z Boží milosti S. Kostela Pražského Arcibiskup, stolice Apoštolské Legát, etc. Všem, a jednomukaždému obzvláště, kdo koliv toto Psaní, z v Krysta věřících čísti bude, pozdravení v Pánu.

Boha Všemohoucího, a Syna jeho nejmilejšího, věřime býti k nám milostivého, jestli že čest a chválu Svatým jeho, kteříž Krev svou v běhu Mučednickém, pro Jméno jeho hojně vylili, a životy své na smrt vydali, rozmnožovati, a Lid k službám jím náležejícím, vzbuzovati snažovati se budeme.

Chtějice tedy, aby Kapla Svatých Mučedníkův, Kozmy a Damiána v Klášteře Blahoslavené Panny Marie, Sedleckém, Řádu svatého Cistercienského, a Arcibiskupství našeho Pražského od nás založená, vystavená, a jistými Platy obdařená, ku poctivosti a počestnosti týchž Sva-

tých Mučedníkův, s tím větší pobožností a horlivostí od Lidů navštěvována byla, všem v Krysta věřícím, hříchův svých želejícím, a Svátostí pokání Svatého obmytým, kteříby koliv Kapličku svrchu jmenovaných Mučedníkův Kozmy a Damiána, z pobožností, ^{10/} z ponížeností a pokory, kdykoliv, a kolikrátkoliv navštívili, a třikrát Modlitbu Páně, a Pozdravení Andělské, poklekna na kolena, zříkali, s milosrdenství Boha Všemohoucího, a Blahoslavených Apoštolův Petra a Pavla, jejichž se Zásluhám a Přimluvám důvěřujeme, Čtyřiceti dní polehčení v uloženém jím pokání ukládáme.

A pro lepší všeho jistotu, List tento učiniti, a Pečetí naší stvrditi jsme poručili. Jehož jest Dátum v Praze, 28. Dne Června, Létha Božího 1412.

Co jest pak proti Dveřím Velikýho Kostela bylo? Byl nejprve Pivovár s Spilkou a s Sejkami, pro Slady. Tu kde Rybník, byli Sklepové: Vedlé Rybníku byl Špitál, v němž se tak mnoho Chudých vždycky, a každého času, s nemalou Kláštera záhubou vychovávatí musili. A tím První Kapitolu zavíráme.

Kapitola Druhá.

Posloupnost Oppatův Kláštera Sedleckého, před skázou jeho obsahující, a věci Památky hodné, kteréž se za spravování jejich zběhly, vypravující.

Hořislav.

TEn tedy Slavný, a po všem Světě roznešený Klášter, Pobožný, Bohabojný, a hrubě učený Muž Hořislav Oppat 26. Let, s velikou pochvalou, Pobožností a Svattostí spravovav, Léta 1169. Život svůj v Pánu dokonal, a v Kostece Hlavním, poctivě pohřben byl. Za spravování jeho Léta 1143. založen byl Klášter téhož Řádu v Hradišti.

Léta 1144. Evgenyus toho Jména třetí, Biskupem Římským učiněn byl. Kterýž od S. Bernarda do Řádu Cistercienského přijat jsa, v něm v krátkých Letech tak prospěl, že Ouřadu Nejvyššího Biskupa dosáhnouti zasloužil, jako i v počet Svatých vložen býti.

Léta 1145. Založen Klášter Řádu Cistercienského na Plasích. Téhož Léta, Jindřich Biskup Holomoucký rozkázal krásný Kostel nad Lytomyšlí, tu kde nyní Zámek, vystavěti, nadati, a do něho Bratry Řádu Premonstrátského uvesti, a dal mu jméno Hora Olivetská.

Léta 1146. Kedruta Kněžna, rozkázala Klášter postaviti v Teplici, a dala do něho uvesti Panny, Řádu S. Benedykta: A když byl dostaven, kázala na klénoty a ozdoby Kostelní dáti Tisíc Hříven Stříbra, a tři Sta Hříven Zlata. Táž Kněžna Kedruta, založila Klášter v Dokzanech, a Panny Řádu Premonstrátského do něho uvedouc, bohatě nadala Léta 1144.

^{11/} 1147. Jindřicha Biskupa Moravského, obloupil Kníže Kunrád Moravsky, když mnoho Peněz s sebou vzal, a do Říma jeti chtěl.

1148. Otto Biskup Pražský umřel, v Klášteře Zderazském pochován, a Danyel Syn Zdislavův Kanovník Kostela Pražského na místo jeho volen.

1149. Vladislav Kníže Český, táhl s svými Čechy k Jeruzalému, a zastav bitvu mezi Králem Jeruzalémským a Babilonským, zmužile se v ní choval, tak že se všickni Národové udatnému Českému Srdci, dosti nadiviti nemohli. V té Bitvě zůstalo Křestianův, okolo Sta a padesáti Osob, Pohanův pak Padesáte Tisíc.

1150. Vladislav z vojny Jeruzalémské se navracovav, Spitihněva Strejce svého, nedaleko od Prahy jal, a do Vězení vsaditi poručil.

1151. Kedruta Manželka Vladislavova, jenž byla Sestra Kunráda Císaře, umřela, a v klášteře Strahovském pohřbená byla.

1152. Hroznata Pán Český, vypravil se na Pout do Jeruzaléma, a nesl Kápi Kůrní velmi drahou, kteráž byla Zlatem, Perlami, a drahým kamením krumplovaná. Šacovali jí dva Tisíce Zlatých. A tu na Hrob Boží s velikou pobožností položil.

1153. Kníže Vladislav pojal sobě za Manželku Jítku, Sestru Ludvíka Landkraběte, a tako-

vou Svatbu učinil, které se všickní přespólní Němci dosti nadiviti nemohli.

1154. Kunrád Císař volený, dříve nežli koruny dosáhl, umřel, na jehožto místo dosazen byl Frydrych, Syn Bratra Kunrádova knížete Švábského. Kteréhožto také Léta začalo se kacírství Valdenské, skrze Měštiana jednoho Lugdunenského, jménem Uvalda.

1155. Benátčané kníže své Vitálíše Michala, proto, že do Města jejich Morní nakažení uvedl, do Moře uvrhli a utopili.

1156. Císař Frydrych od Adryána Papeže v Římě na Císařství korunován.

1157. Císař Frydrych pojal sobě za Manželku Pannu *Beatrix*, Knížete Burgundského Dce-ru, a Svatbu velmi slavně v Městě Vircpurgku konal. Toho také Léta, začal se Řád *Eremitarum S. Augustini* rozšiřovati, a při Městech, z dovolením *Anastazyá* Papeže, a Potomka jeho Adryána, skrze Vylíma Poustevníka vyžádaným, osazovati. A ten byl Učedník S. Bernarda, od něhož se Pobožností, i životu Duchovnímu vynaučil.

1158. Vladislav Kníže Polský umřel, a v Anelburgku pochován jest.

1159. Vladislav Kníže Český, Královskou korunou korunován v Medyolánu, na Den na Nebevzetí Panny Marye, v Koste S. Dyonýsya: A dal mu, jako i všem Králům Českým, za Erb Lva bílého, dvou Ocasatého, v Červeném Poli.

1160. Medyolánští v Přisaze své, Císaři Frydrychovi učiněné, nestáli, ale Hrad Threk oblehli, dobyli, a Vojsko Císaře Frydrycha, v něm zůstavené, ukrutně zmordovali.

1161. Z nakaženého Povětří, velmi hrubě v Čechách promírali.

1162. Král Vladislav opět poslal pomoc Císaři Frydrychovi, proti spronevěřilým Medyolánským, a s nimi Frydrycha Syna, a Theobalda Bratra svého.

1163. Císař Frydrych po druhé dobyl Medyolánu, a ošetnost Medyolánskou velmi přísně trestal, tak že Obyvatelé sice při hrdlích zanechal, ale však s holíma rukama z Města vyjítí poručil, a Město Ohněm spálil.

1164. Císař Řecký poslal Manželce Vladislava Krále Českého zna-¹¹²menité Dary, mnoho Vozův, Damašku a Aksamitu, i Zlatohlavu, také hotových Ornátův, kápí, i jiných Ozdob Kostelních: Což vše šacováno bylo za Sto Tisíc.

1165. Císař Řecký vyslal Slavné Poselství k Králi Vladislavovi, žádaje, aby Dcera Frydrycha Syna jeho dána byla za Manželku Vnuku jeho.

1166. Císař Frydrych pokojil roztržitosť v Římě, kteráž byla mezi Kardynály vzešla.

1167. Theobald Bratr Krále Vladislava, dal vystavěti klášter v Klatovech, a do něho Bratří Řadu Svátého Dominyka uvedl.

1168. Král Vladislav nařídil, a do kněh Pamětných zapsati poručil, aby žádný Cizozemec Prelátem v České Zemi býti nemohl. Jestlby pak Král to učiniti chtěl, a některému Cizozemci na Prelátství pomoci, tedy aby Preláti Kostela Pražského to zrušiti mohli.

Pauzanyas a Expolt.

Leta 1169. Po Smrti Hořislava, Obecní všech Bratří, (kterýchž jakž se vůbec mluví, ano i dovtipovati může, časem tři, čtyři, i pět Set bývalo) a jednosvorným hlasem, volen, a dosazen byl Pausanyas Převor, Muž učený, Pobožností nad jiné ozdobený, a takového Ouřadu nejhodnější: Poněvadž Regula S. a Bohu velice milého Muže Benedykta mluví: Že ne leckdos, na takové Důstojenství, ale kterýby jiné Pobožností, Uměním, rozšafností, dobrým a chvalitebným životem předcházal, a ne jak dlouho, ale jak dobře v Klášteře živ byl, dosazen býti má.

Že pak Královna Jitka, k jinému láskou a náchylností hořela, hned jak o smrti Hořislava, a volení Pauzányá zvěděla, Posly své do Kláštera Sedleckého vyslala, a aby Pauzanyas v Důstojenství svém potvrzen nebyl, překážku činila, jako i na místo jeho *Expolta* Němce nevrleho dosadila.

Což Bratří když srozuměli, a žeby neprávě, nespravedlivě, a proti obyčejí Řeholnímu, a Reguli S. Benedykta Vůdce svého, takové volení čelilo, jeho za Pána nijakž uznávati, ani v poslušenství jemu nijakž státi nechťeli. Z čehož uznavše Královna Jitka, žeby veliké roztržitosť a

nevole v Klášteře posli, *Expolta* z Kláštera vyzdvíhla, a na Biskupství Pražské dosaditi usilovala.

I majíce Kanovníci, jako i celá Kapitola Hradu Pražského, ano i Království České Obdarování, aby žádný Cizozemec na Biskupství Pražské dosazován nebyl, k tomu přivoliti nijakž nechtěli. Mimo však jejich vůli mocí a pomocí Jitky Královny na něm nepotvrzené, prvního spravování svého Měsíce život skončil, a poctivě do Kláštera Sedleckého přivezený, v hlavním Kostele pochován byl. Pauzanyás pak ihned po něm na Oppatství, na něž prvé volen, potomně dosazen, a v něm utvrzen byl.

Slušný poznamenání Příklad, z něhož se patrně vidí, jak nemilá a nepřijemná jest věc Bohu Všemohoucímu, když se nětco (a obzvláště v Duchovních věcech) proti dobrým a chvalitebným Řádům, Obyčejům a zvyklostem, mocně, z ouplatku, neb nějaké neslušné náchylnosti, děje a vykonává.

Pauzanyás pak pobožně v Pánu život svůj dokonav, Lokskalkus náměstka měl. Lokskalkus Dyrslava, Dyrslav Bouslava, Bouslav Valeryána, Valeryán Leonarda, Leonard Alberta, Albert Volfgánga, Volfgáng Krystyána (za něhož Kapla S. Ondřeje vystavená byla) Krystyán Bartoloměje, Bartoloměj Jindřicha I. O nichž se, jak dlouho živi byli, neb co dobrého /13/ Klášteru prospěli, pro časté a husté Kláštera vyloupení a vydrancování, nic jistého věděti nemůže: Však za ta Léta, kterýchž oni na Světě byli, mnohé věci se zběhly.

A nejprvé Léta 1169. 5.dne Měsíce Zář, ukázali se v Čechách tři Slunce.

1170. Ukázali se času Zymního tří Měsícové v Čechách, a mnozí Lidé je za osm hodin pořád viděli.

1171. Král Vladislav nařídil, aby žádný Cizozemec Biskupem Pražským nebyl, ano aby ani žádného, buď menšího, neb většího Ouřadu Duchovního dosáhnouti nemohl.

1172. Hrom uhodil, a zapálil krásnej Kostel Mělnickéj, a tudy k skáze přivedl.

1173. Král Vladislav, jsa již lety sešlý, zhostil se správy Království Českého, a Synu svému Frydrychovi jí odevzdal.

1174. Král Vladislav umřel, a v Klášteře Strahovském, kterejž byl Létha 1143 založil, poctivě pochován.

1175. Knížeti Soběslavovi, kterýž předešlýho Roku Knížetství České sobě osobil, Císař Frydrych psal, aby mu proti Vlachům a Lombardům napomáhal, což on učinil.

1176. Byla v Čechách veliká suchota, nebo nepršelo od Veliké Noci, až do S. Vavřince.

1177. Soběslav vtrhl do Moravy, a počal veliké škody činiti Kunrádovi Knížeti Moravskému. Ale on sebrav Lid, Čechy z Moravy vypudil.

1178. Frydrych Biskup Cizozemec umřel, a v kostele Pražském pochován byl.

1179. Alžběta Manželka Frydrycha Knížete Českého, vystavěla Kostel na Bojišti, ku poctivosti Svatému Jánů Evangelistovi.

1180. Na den S. Vavřince, tak veliká Povodeň u Prahy byla, že jsou museli všickní Obyvatelé Pražští běžeti a brániti, aby taková Voda Mostu, v nově vystaveného, nevzala.

1181. Vylím z Pulim, Hrabě z Dyrnholce, vystavěti dal Klášter v Kounicích, a do něho Panny, Řádu Premonstrátského uvedl.

1182. Měsíce Máje času jednoho, Kostel na Strahově od Albrechta Arcibiskupa Salcpurského posvěcen.

1183. Václav Kníže Syn někdy Starého Soběslava Syna Vratislavova, a Oldřich Bratr téhož Václava, Prahu velmi silně oblehli.

1184. Gedeon Biskup Krakovský, s povolením Luciá Papeže, přivezl z Říma do Krakova Tělo Svatého Floryána.

1185. Vícek Hrdina znamenitá, s povolením Knížete Kunderáta, dal sobě postavití Hrad mezi Zdírcem a Květnicí, a dal mu jméno Víckov.

1186. Byla v Čechách drahoty, tak že Strych Pšenice platil 70. grošů. Žita 1. kp. Ovsy, a Ječmena 20. grošů bílých.

1187. Soldán Král Egypťský, s velikým množstvím Pohanův, dobyl Jeruzaléma: A rozkázav Zvony z Věží smetati, Koně, i jiná Hovada, do Kostela postaviti poručil.
1188. Kliment toho jména třetí, Biskup Římský, uložil Sněm v Paříži, na kterémž jednáno bylo, aby k dobejvání Jeruzaléma, Knížata Křesťanská se strojila.
1189. Císař Frydrych, když k dobejvání Jeruzaléma táhl, chtěl se drobet vychladiti, v jednom Potoku se koupal, ale však s neštěstím se potkav, v něm se utopil.
1190. Jindřich Syn Císaře Frydrycha, volenej Císař Římskej, v Římě ^{/14/} od Celestýna, toho jména třetího Papeže; korunován byl. Téhož také Léta, Frydrych Kníže Český umřel, a Kníže Kunrád volen: Ale téhož Léta také umřel.
1191. Kníže Václav byv Knížetem tři Měsíce, ujel: Po něm nastoupil Přemysl, a ten se potom do Moravy vyklídl. A tak správa Země České poručena byla Jindřichovi Biskupu.
1192. Přemysl činil veliké škody v němcích, ale Kníže Švábský, sebrav nětko lidu; vyhnal jej.
1193. Byli v Čechách velicí Dešťové, tak že nemohli Lidé vorati, ani sýti, až do Měsíce Listopadu.
1194. Biskup Jindřich táhl na Moravany, proto, že jej předešlého Léta, když z Uher jel, usilovali zabiti. Moravané vidouce jeho sílu, raději se poddali.
1195. Byla veliká drahosta skrze sucho v Čechách, tak že mnozí Chudí lidé hladem mřeli.
1196. V krajinách Vlaských, velicí a častí Dešťové přšeli, a spolu s nimi Kroupy, Ledové, i veliké Kamení padalo.
1197. Biskup Jindřich umřel čtrnáctého dne Měsíce Června, a v Klášteře Dokzanském pochován. Na místo jeho Danyel dosazen. Císař Jindřich také toho času umřel.
1198. Rozřizitost byla veliká v volení Krále Římského, nebo někteří volili Filipa Kníže Švábské, a od Biskupa Mohutského korunovati dopustili. Jiní Ottu Kníže Saské, a toho od Biskupa Kolínského korunovati dovolili: Z čehož mnohé posli rozřizitosti.
1199. Čechové zloupili Zemi Saskou, a v ní mnohé a veliké škody činili.
1200. Kníže Přemyslav, jenž se byl po smrti Jindřicha Biskupa Knížetství Českého ujal, od Císaře Filipa Králem Českým učiněn a vyhlášen byl. Ano i týž Císař Listy svými budoucně nařídil, aby Knížetství České, víceji se Knížetstvím nenazývalo, než Královstvím, a to na časy budoucí a věčný.
1201. Začal se Řád Mnichův Karmelitských v Syrské Zemi, nedaleko od Hory *Carmelus*.
1202. *Egilbertus* Biskup Moravský umřel, a na jeho místo dosazen nějaký Jan Bavořan.
1203. Jan Biskup Moravský umřel, a na místo jeho Ruprech Engličan dosedl.
1204. Držán byl Sněm v Římě u S. Jána na Lateráně, na němž bylo Tisíc a tři Sta Prelátův: Jeruzalémskej, a Konstantynopolitánskej, Patryarchové, Biskupův čtyři Sta a dvanáct. Opatů a Převorů Osm Set, Řeckého i Římského Císařství Legáti. Králův pak, Jeruzalémského, Francického, Hyšpanského, Englického a Cipru. A to za *Innocenciá*, toho Jména třetího Papeže.
1205. Prokop Opat Kláštera Sázavského, pro své předivné živobyti, za Svatého vyhlášen, od *Innocenciá* toho jména třetího Biskupa Římského.
1206. Konstanciá Královna porodila Přemyslavovi Syna, jemuž dáno jméno Václav. Kteréhožto Přemyslav jednosvorným Panstva Českého Snešením, na Království České hned toho Roku Korunovati poručil.
1207. Král Přemyslav se všemi svými Nepřátely, v mír a pokoj vešel.
1208. Začal se Řád Dominykánův od S. Dominyka, jenž byl rodem z Hyšpanye, ze vsi, kteráž sloula *Galogura*.
1209. Začal se Řád Františkánů, od S. Františka, jenž byl rodem Vlach. Toho také Léta, Císař Filip zabít, a Císařem učiněn Otto.
- ^{/15/} 1210. Mniši Svatého *Dominika* Řádu, do Prahy uvedeni od Krále Přemyslava.
1211. Poláci Tatory, ještě tehdaž nepovědomý, když do Polska vpadli, hrdinský ven z Země vypudili.

1212. Řád Svatého Františka od *Innocencyá*, toho jména třetího Biskupa Římského potvrzen jest. Toho také Léta Císař Otto umřel, a Císařství dosáhl Frydrych Syn Jindřichů.

1213. Lacino bylo v Čechách, tak že Strych Pšenice platil tři groše, Žita dva groše, Ovsy jeden groš.

1214. Biskup Danyel umřel, a Ondřej na jeho místo dosedl.

1215. Ondřej Biskup Pražský volený, na Biskupství své v Římě posvěcen byl.

1216 Řád Svatého Dominyka od Honoryá, toho Jména třetího Biskupa Římského, potvrzen jest.

1217. Petr od Řekův za Císaře Konstantýnopolitánského volenej, od Papeže Honoryá v Římě, v Kostelevě Svatého Vavřince, s velikou Pompou, Korunován byl.

1218. Táhlo mnoho znamenitých Potentátův do Země Svaté, k dobejvání Jeruzaléma. Jako, Ondřej Král Uherský, Kníže Rakouský, Knížata Bavorská, Valterus Krále Frackého Komorník, Jan Král Jeruzalémský, Gundorf Král Ciprský, Patryarcha Jeruzalémský, etc. Ale však pro nesvornost, která ustavičně mezi Křesťiany panuje, ač příliš silní byli, však ničeňož způsobiti nemohli.

1219. Tataři veliké a nenabyté škody činili v Armenií, Natálií, v Uhřích, Prusích, v Podolí, v Polště.

1220. Frydrych Císař, kterýž prvé Korunován byl na Císařství od *Innocenciá*, dal se po druhý Korunovati Papeži Honoryusovi v Kostelevě Svatého Petra v Římě.

1221. Byl v Čechách veliký neřád, nebo Přemyslav veliké Berně na Duchovní uložil, tak že každéj Žák z Kalamáře musil dávatí deset Peněz, Kněz z pleše třidcet Peněz. A mnohém v větší vážnosti Židé byli, nežli Žáci a Kněží, nebo se Židům vše lacinějí prodávalo.

1222. Frydrych Císař položiv Sněm v Štrospurgece, volil Syna svého za Krále Římského Jindřicha.

1223. Jaroš Kočovský zabil Domaslava Faráře z Kamenice bez příčiny, Bratra Levkolova, a on Levkol chtěje mstití nevinu Bratra svého, spálil všecky Statky Jarošovy.

1224. Dostali se nejprvé do Prahy Bratří menší Řeholi S. Františka, za Krále Přemyslava, jimž on dal v Starém Městě Pražském postaviti Klášter nevelký, ku poctivosti S. Františka.

1225. Přemyslav Král, rozpomenuv se, jaké jest příkoří Duchovním a Žákům činil, na pokání se dal, a Klášter S. Jakuba v Staré Praze založil.

1226. Císař Frydrych potvrdil Václava Syna Přemyslava na Království České.

1227. Bratří S. Dominyka Řádu, vystěhovali se z Kláštera svého na Poříčanech ležícího, do Kaply S. Klimenta, blíž Mostu Pražského, od Vladislava Krále Božským vnuknutím nadchnutého vystavené, a v ní s velikou skroušeností pravé z Srdce upřímného Bohu všemohoucímu Obětí vykonávali. Jíž potomně Leta 1562. Ferdynand první, toho jména Císař Římský *Patrum Iesuvitum* odevzdal, a Kollej, kteráž se až posavad spatřuje, za-₁₆ložil. Toho také Léta, Budislav učiněn Biskupem Pražským, ale téhož Léta umřel, a v Klášteře svatých Petra a Pavla na Zderazy pochován.

1228. Jan volen za Biskupa Pražského.

1229. Čechové znamenité škody činili v Rakousích mezi Němci.

1230. Král Přemyslav umřel, a v Kostelevě Hradu Pražského slavně, jakž na takoveho Potentáta náleželo, pochován byl.

1231. Král Václav po smrti Otce svého Přemyslava, dokonalé Správy Království Českého se ujal.

1232. Alžběta Dcera Ondřeje Krále Uherského, a Manželka Landtkraběte Duryňského, skrze Řehoře Papeže za Svatou jest vyzdvížená, a ku počtu Svatým připsaná. Téhož Léta, Bosáci nejprvé do Prahy se dostali: A jsouce od Krále Václava vděčně přijatí, do Kostela S. Ambrože od téhož Krále Václava, na Předměstí Pražském vystaveného, uvedeni byli.

1233. Jan Biskup Pražský založil Klášter slavný ku poctivosti S. Jakuba v Litoměřicích, a

vedl do něho Bratry menší S. Františka.

1234. Král Václav jel na Svatbu Císaře Frydrycha do Vormácie, kterýž sobě pojímal Sestru Krále Englického, a tam znamenitými Dary ozdoben byl.

1235. Frydrych Kníže Rakouzké, páčil a plundroval v svém Knížetství Kláštery i Kostely, a Lidí velikými Daněmi z sužoval.

1236. Jan Biskup Pražský umřel, a na místo jeho Bernard dosedl.

1237. Král Václav Český dobyl Hradu Bítova v Moravě.

1238. Císař Frydrych přemohl Vlachy, a některé znamenitější zjímal, do *Apulie* vésti poručil. Kdežto některé postínati rozkázal, a Syna Knížete Benátského na jedné Vysoké Věži, jenž při Portu Mořském stála, oběsiti.

1239. Biskup Pražský Bernard umřel, a na místo jeho Mikuláš volen.

1240. Královna Konstanciá Manželka někdy Přemyslova, jenž Slavný dva Kláštery, Léta 1330. Tišňovský totižto, a Voslovanský, a Hrad Hodonín v Margkrabství Moravském vystavěla, Října Měsíce život svůj v Pánu dokonala.

1241. Řehoř Papež umřel, a *Innocencius*, toho jména čtvrtý, na místo jeho dosazen.

1242. Král Václav porazil Rakušany, tak že jích okolo pěti tisíc zmordováno bylo.

1243. Král Václav táhl do Polsky, proti Tatarům, kteříž Polskou Zemi hubili.

1244. Frydrych Kníže Bavorský, potkav se s Králem Uherským Bélou, v té bitvě zamordován jest.

1245. *Innocencius*, toho jména čtvrtý Biskup Římský, Císaře Frydrycha z Důstojenství Císařského složil, na Sněmě v Lugdunu držaném. Za kteréhožto Frydrycha Léta 1232. Řád *Servitů*, a neb Služebníkův Blahoslavené Panny Marie v Florenci Městě *Hetrurie* počátky své vzal.

1246. Bratří menší S. Františka Řádu, uvedení byli do Kláštera Benešovského, skrze Tobiáše Probošta Vyšehradského.

1247. Jindřich volený Král Římský, když Město Ulm oblehl, z Města Střelou prostřelen jsa, čtvrtého dne umřel.

1248. Král Václav velmi nemilostivě s svými Poddanými nakládal, Vězením, Pokutami, a jinými Daněmi i Berněmi, vedlé své líbosti trestal. Z čehož velicí v Čechách neřádné povstali.

1249. Král Václav se do Prahy navrátil, kteréhožto Biskup Mikuláš ¹⁷ se všemi Kanovníky, Mnichy a Kněžimi velmi slavně vítal.

1250. Král Václav Klášter S. Františka v Praze na svůj náklad dal stavěti.

1251. Král Václav některé neupřímné Raddy své kázal postínati, některým kolem hnáty lámati, a do kola vplýsti.

1252. Král Václav dal Mikuláše Biskupa do Arestu, a Biskup Krále do Klatby, ano i zapověděl, aby Kněží Mší nesloužili, ani velkými Zvony zvoniti nedopouštěli: Z čehož pošla v Čechách veliká rozržitost, kteroužto chtěje Václav upokojiti, poručil Biskupa z Arestu propustiti.

1253. Anýška Sestra Václava Krále, založila Špitál na Břehu Řeky Vltávy v Praze, a rozkázala do něho uvesti Křížovníky, s červenou Hvězdou. A málo potom Král Václav umřel.

1254. Král Přemysl Český, táhl na Prusáky, a je sobě podmanil, k Víře Křesťanské přivedl.

1255. Král Přemysl založil v Prusích Město Sambín, Kostel v něm vystavěl, Biskupství vzdvihl, a bohatě nadal.

1256. Manželka Krále Přemyslava, do Prahy z Rakous přijela, a s velikou Slavností přivítána byla.

1257. Kunrád Arcibiskup Kolínský do Prahy přijel.

1258. Biskup Mikuláš Měsíce Unora umřel, a Jan toho jména třetí, na místo jeho jest dosazen.

1259. Klášter Vyšebrodský, Řádu Cistercienského, od Panův z Rožmberka jest založen. A Klášter Strahovský, Měsíce Listopadu, všecken vyhořel.

1260. Král Přemysl porazil Bělu Krále Uherského, v Moravě, nedaleko Lávy, a Řeku Mo-

ravu zbitými Uhry tak vyplnil, že přes ně, jako přes nejbezpečnější Most, s Vozy, koňmi, i Pěchotou táhl.

1261. Král Přemysl Ottogar, pamatovav na vítězství, kteréž mu Bůh nad Uhry propůjčiti ráčil, Klášter Zlaté koruny Řádu Cistercienského vystavěl, a z kořistí nabraných, mnoho Nadobí Posvátného nadělali, a k Klášteru dáti poručil. Téhož take Léta, Klášter S. Jakuba v Starý Praze, v přítomnosti Krále Přemyslava, na Den Svatého Jána Evangelisty, jest Posvěcen.

1262. Klášter Matky Boží na Ostrově, Oldřich z Valdéka, jináč Zajíc, kázal postaviti.

1263. Kapla všech Svatejch na Hradě Pražským jest Posvěcená, od Jana Biskupa Pražského, Měsíce Unora.

1264. Král Uherský Béla, pojal sobě za Manželku Sestřenicu Krále Přemyslava.

1265. Kunhuta Manželka Přemyslava Krále, urodila Dceru, kdežto znamenité křtiny se konali.

1266. Hedvika Kněžna Polská, od Biskupa Římského, za Svatou jest vyhlášena.

1267. Oldřich kníže Korytánské, nemaje dětí, ani žádných Přátel, za svého zdravého života, učinil Přemyslava Krále Českého, téhož Knížetství nápadníkem.

1268. Král Přemyslav napravoval všelijaké Míry a Váhy v Království Českém.

1269. Veliké bylo množství Vlkův v Čechách, tak že ve Dne i v Noci běhající, Dobytkům i Lidem škody činili.

¹¹⁸ 1270. Král Přemysl Ottogar, založil Klášter Ossecký, Řádu Cistercienského.

1271. Přijel do Čech Arcibiskup Kolínský, od Kurfirštův vyslaný, Presentýrujic Králi Přemyslavovi Důstojenství Císařské, ale on ho přijíti nechtěl.

1272. Rudolf Hrabě z Habšpurku Císařem učiněn.

1273. Držán byl Sněm Lugdunský, za Spravování Řehoře, toho jména Desátého, Biskupa Římského. Na kterémžto v přítomnosti Řekův, zavřin jest Artykul, o kterým nemalé, nýbrž veliké, mezi Řeky nesnáze pocházeli, totižto, že Syn Boží jest Otcí ve všem rovný. A spíváno bylo Snešení Apoštolské, s přidavkem: Který s Otcem i s Synem, etc. třikrát Řecký, a třikrát Latinský.

1274. Rudolf Císař, položil Sněm do Nornbergka, na kterýžto Přemyslav Král Český přijeti nechtěl.

1275. Přemyslav svolav Raddy své, s nimi se radil, máli učiniti Rudolfovi Poddanost, čili ne. Oni mu radili, aby nečinil: Ale Vojsko proti němu sebral, což i učinil, a tudy veliké příčiny k roztržitostem podal.

1276. Veliké bylo množství Vlkův v Čechách, tak že Ženy nikam choditi nesměli, a Muži v Zbrojích a houfích, své obchody vykonávati museli.

1277. Král Přemyslav Dceru svou, kterouž měl mítí za Manželku Syn Rudolfa Císaře, s jinými desíti Pannami, do Kláštera dal.

1278. Král Přemyslav svedl velikou bitvu s Císařem Rudolfem, v kteréžto i sám zahynul. Jeho Smrti pro obzvláštní Pobožnost, a skutkův jeho udatnost, jako i upřímné Srdce České, Císař Rudolf velice litoval, a z toho velikou žalost na srdci svém snášel. Toho také Léta, Jan Biskup Pražský umřel.

1279. Tobíáš Probošt Kostela Pražského, za Biskupa volen, a dosazen.

1280. Ukázali se v Čechách tři Slunce, co vyznamenávali, to se v krátkých časech splnilo.

1281. Otto Margkrabě Brandeburský, Královnu Kunhutu, Manželku pozůstalou po Králi Přemyslavovi s Václavem Synem jejím vzal, a na Bezdězi Horu, jako do nějakého Vězení zavezl, a sám České Království, vedlé své vůle hubil.

1282. Stavové a Obyvatelé Sicilié, nemohouce pejchy a přísného Panování Francouzův snášeti, spuntovali se s Petrem Králem Arragonským: A v Pondělí Velikonoční, když Nešpory zvonili, všechny Francouze, co jich koliv v Sicilií bylo, zmordovali, a Králi Petrovi se poddali, a na Království Sicilie, jej korunovali.

1283. Veliký hlad byl v Čechách, tak že lidé potrav nemajíce, ani Peněz, začby je sobě koupili, kde vzítí nevědouce, jedni druhé bili, vařili, pekli a jedli.

1284. Margkrabě Brandeburský, navrátil zase Čechům Kníže Václava, kteréhož byl prvé zajal.

1285. Bratří Poustevníci S. Augustýna, uvedení do Kláštera S. Tomáše, v Menším Městě Pražském.

1286. Václav poslal k Císaři Rudolfovi pro Manželku svou, Jitku Dceru Rudolfovu.

1287. Závíš Pán Český, do Moravy se na Loupežníky vypravil, a přijeda k Klášteru Rejhradskému, v kterýmž mnoho Loupežníkův bylo (nebo Mnichy zbili, a Klášter sobě podmanili) jej dobyl, a všechny Loupežníky, kteréž v něm našel, zvěšeti poručil.

/19/ Jindřich Druhý.

PO Jindřichovi prvním, dosazen byl Hejdenrych, aneb Jindřich, toho Jména druhý, Muž učený, moudrostí a opatrností nad jiné obdařený. Za kteréhožto Spravování

1288. Závíš Pán Český, vzal sobě za Manželku Sestru Krále Vladislava Uherského, kteráž drahný čas v Klášteře za Jeptišku zůstávala.

1289. Veliká byla drahota v Čechách, tak že Lidé co jísti nemajíce, hladem mřeli. Někteří do Uher na Vobilí jezdili, a tam od Uhrův zjímání jsouce, Tatarům prodáváni byli.

1290. Král Václav Pobožný a Bohabojný Muž, maje s Manželkou Syna svého Václava, Jindřicha Oppata Sedleckého, za Kmotra mu postavil.

1291. Rudolf Císař Římský, kterýž Léta předešlého Krále Václava, a všechny Potomky jeho za Volence Císaře Římského vystavil, *in vigilia divisionis Apostol:* v Špeiru umřel, a na den S. Arnolfa pochován.

1292. Závíšovi z poručení Krále Václava v Praze Hlava Prknem sražená byla, a on v Klášteře Vyšebrodským pochován. Kteréhožto Létha, i Adolf na Království Římské volen.

1293. Král Václav velmi nábožným byl, a každodenně dvanácte i vícejí Mší slejchal, a v té pobožnosti vícejí a vícejí aby prospívati mohl, do Kláštera Sedleckého na Raddu k Oppatu Kmotru svému se vypravil.

1294. Král Václav pojav s sebou Jindřicha Oppata a Kunráda Převora Sedleckého, a jiné některé Bratří, jel s nimi na Procházku nad Prahu, vedlé Řeky Vltavy, a místa příležitého, k vystavení Kláštera hledal.

1295. Anýška Svatá Krále Ottogara Dcera, a Sestra Václava Krále v Klášteře S. Františka umřela, i pochovaná byla.

1296. Tobiáš Biskup Pražský umřel, v Kosteletě Hradu Pražského pochován, a na místo jeho Řehoř, Kostela Pražského Děkan dosazen.

1297. Král Václav založil Klášter na Zbraslavi, Řádu Cistercienského. Kteréhožto Léta, Bratří menší S. Františka uvedeni jsou do Nového Kláštera v Plzni.

1298. Císař Rudolf z Stolice Císařské z povolení Bonyfaciá Papeže od Arcibiskupa Mohutského složen, a Kníže Albrecht dosazen.

1299. Jindřich Oppat Sedlecký, vyjednal od Krále Václava Majestát, aby všechny Lázně na Horách Kuttných, které koliv vystavené jsou, a neb na potomní časy vystavené býti mohou, Klášteru Sedleckému jistým Platem zavázané byli, což se vše velikou a neporušenou J.M. Pečetí upevněně spatřuje, pod dátum Léta svrchu oznámeného. Téhož Léta, svrchu dotčený Král Václav, vynímá Klášter Sedlecký z všelijakých ouplatkův a těžkostí strany dávání Cel a Zbírek. Jako i plnou a dokonalou moc dává Oppatu a Konventu, Zločince na gruntech Klášterských vynalezené, svobodně souditi. Měštům pak zapovídá, aby se žádného Poddaného Klášterského neujímali, s ním se nevězeli, a mnohém méně, jej k smrti odsuzovali, zanechávajíce všechny ty moci Klášteru svrchu jmenovanému.

1300. Václav Král Český Polským Králem učiněn, a v Kosteletě S. Jakuba Kníždnenském

od Arcibiskupa Kníždnenského korunován. A týž Král Václav Minci do Hory Kuttny uvedši, Vlaské Zedníky k stavení Minchauzu /20/ povolal. Odkudž Dvůr Vlaský nazván byl, a až do dnešního dne sluje.

1301. Řehoř Biskup Pražský umřel, a Jan Kanovník Kostela Pražského na místo jeho dosedl.

1302. Václav Syn Krále Václava Českého, na Den S. Rufa Mučedlníka, od Arcibiskupa Kollossenského, maje věku svého Leth třináct, v Bělehradě Uherskou korunou korunován.

1303. Krále Václava Manželka, jménem Rejčka, kteráž potomně Alžběta nazvaná jest, na Hradě Pražském od Jindřicha Biskupa Vratislavského korunovaná.

1304. Král Václav Český vzal Uhrům Syna svého, kteréhož jím na žádost jejich dal, nebo zvěděl, že o neštěstí jeho všelijak přemejšleli. Téhož také Létá, Obyvatelé Hor Kuttenu, velikou upřímnost a věrnost Králi Václavovi prokázali: Nebo když Albrecht Císař Římský a Král Uherský s Uhry, Bulgary Němci, etc. do Čech táhnouti, a Králi Václavovi Hory Stříbrné odnítí se snažoval, raději, nežliby od věrnosti své odstoupili, hrdinský se brániti vyvolili, a nemohouce jináč svítěziti, Pách Potůček Utrejchem nakazyvše, Nepřátely okolo Malína a kláštera Sedleckého ležící, ním trávil, a tak neporušenou víru, lásku, upřímnost a poddanost Pánu svému zachovali.

1305. Král Václav navrátíl klášteru Sedleckému Ves Žďánice, blíž Kouříma, s Lesy, Rybníky, i s všelijakým příslušenstvím. Kterouž byl někdy Král Ottagar od Kláštera odcizil. Téhož Léta, Král Václav pobožný v dvacátém čtvrtém králování svého Létě umřel, a v klášteře Zbraslavském, vedlé žádosti své, poctivě pochován byl. Do kteréhožto i hned, jak jej založil, Kunráda Převora Kláštera Sedleckého s Sedmdesáti Mníchy uvedl, a za prvního Oppata vystavil. Po smrti pak téhož Václava, když Jan Biskup Bryxyonenský nemálo želel, a smrti jeho litoval, Nočním časem mu se ukázal, a jeho se tázal, řka: Proč pláčeš? a proč truchliv jsi? Kterémuž když odpověděl: Že z Smrti jeho, nemalou než velikou žalostí obtížen jest, nevěru, a málomyslnost jeho, těmito slovy trestal: Zdalis (prý) v Písmě Svatém nikdy nečetl, že když se domníváš potlačeným býti, výjdeš jako Dennice, a budeš míti důvěrnost v naději, a pohřbený bezpečně spáti budeš, odpočineš, a aniž bude, kdoby tě strašil, a obličje tvého mnozí žádati budou. A doloživ (ó malé víry Člověče, který smrt Svatých bídou nazýváš) v tom se stratil. Biskup, ačkoliv Slova v čerstvé paměti snašel, však v kterejchby knížkách, neb v kapitole Písma Svatého byli, nevěděl. Vzav tedy *Concordanci* v jedenáctý kapitole Svatého Joba, s velikým podivěním je našel, a tím Divem pohnutý, víceji plakati, a Smrti jeho litovati přestal. Málo potom stalo se, že Loupežník náky do kostela Zbraslavského přijda, a nenáležitě věci o Mrtvým Králi Václavovi mluvě, políček Obrazu jeho z kamene na Hrobě vytesaném dal, čehož Bůh spravedlivý mstitel i hned pomstíti nezameškal, když lotru zrak odnítí, a Krále tím Divem zvelebiti ráčil.

1306. Král Václav Syn Václava Pobožného kralovati začal, a téhož Létha v Holomouci, když se rozstrojiv, chladiti chtěl, nevěžně od jednoho z Dvořanův svých, Dykou prohnán a zamordován byl, a na místo jeho Rudolf kníže Rakouzské dosazen.

1307. Dána jest *Collatura* Veletovská k Klášteru Sedleckému od Jana Arcibiskupa Pražského, na níž Jindřich Oppat Jindřicha Faráře uvedl, a dosadil. Kteréhožto Létha Rudolf Král Český umřel.

1308. Kníže Jindřich Korytánský, kterýž měl Dceru Krále Václava, a Sestru Václava zabitého, do Čech přijel, a Království se zmocniti chtěl, ale však nic způsobiti nemohl. /21/ Toho také Létha Král Albrecht Římský zamordován.

1309. Korytánští a jiní Němci, kteříž s Jindřichem do Čech vtrhli, jezdíce po Vsech, Lidí z Peněz šacovali, a nenabyté škody dělali.

1310. Po zabítí Krále Václava, a Smrti Rudolfa Krále Českého, když Lyné Králův Českých a Knížat (kteráž od Přemyslava prvního Knížete za 584. Léta trvala) vyšla, a žádného se víceji Potomka nenacházelo, po mnohých v Čechách roztržitostech, jednosvorným všech Sta-

vův Českých Snešením, týž Jindřich Oppat s Kunrádem Zbraslavským, a Janem Pražským, Oppaty, jako i jinými Pány a Vladyky Království Českého, k Jindřichovi Císaři Římskému do Fraňkfurtu vyslán byl, a za Jana Syna jeho, aby na Království České dosazen byl, a Alžbětu pozůstalou, po Králi Václavovi Dcerku, za Manželku pojal, žádal. Což s velikou pochvalou a radostí všech Boha milujících Čechův obdržel. Pročež také Jindřich Císař Římský Klášter Sedlecký v svou ochranu přijal, a jemu veliké věci připoval, nimi se zavazoval, a Lystem vlastní Pečetí ozdobeným, přípověd svou stvrdil.

Mikuláš První, a Jindřich Třetí.

PO Jindřichovi Druhým byl Mikuláš První. Po Mikulášovi Jindřich Třetí. O nichž se žádné Památky, coby Klášteru kdy učinili, nenachází. Však za živobytí jejich

1311. Jan Syn Jindřicha Císaře, od Stavův Království Českého vyžádaný, Slavně na Království České, i s Alžbětou Manželkou svou, Korunován.

1312. Jindřich Král Římský, Otec Krále Jana Českého, Císařskou korunou v Římě korunován.

1313. Císař Jindřich ve Vlaších Jedem otráven.

1314. Byla veliká roztržitost o Císařství Římské, nebo někteří volili Frydrycha Rakouškého: Jiní Ludvíka Bavorského: Z čehož veliké roztržitosti byli přes devět Leth. Až potomně Ludvík Frydrycha přemoha, Císařem zůstal.

1315. Matěj z Trenčína, jeden z Panův Uherských, sebrav nětco Lidu, vtrhl do Moravy, a tam škody činil: O čemž zvěda Král Jan Český, za ním se pustil, jej porazil, a mnoho Uhrův pomordoval.

1316. *Dominica Iubilate* posvěcen jest Klášter S. Thomáše v Menším Městě Pražském, skrze Petra Arcibiskupa Mohutského, v přítomnosti Krále Jana, etc. A jinejch Lidí.

1317. Pro velikost Sněhu, kterýž trval až přes velikou Noc, posla veliká drahot, a hlad v České Zemi.

1318. Veliký hlad v České Zemi proskakoval, tak že Lidé jedni druhé bili, vařili, pekli a jedli.

1319. Královna Alžběta, Manželka Krále Jana, dala *Refectorium* v Klášteře Svatého Jakuba vystavěti.

1320. Přemysl Syn Krále Jana druhorozený umřel, a v Kosteje Svatého Víta na Hradě Pražském pochován.

¹²² 1321. Žena jedna z Brodu Českého, k Hrobu Svatého Prokopa, slepá přišla, a když se před Hrobem jeho položic, upěnlivě modlila, skrze Přimluvu jeho od Boha uslyšána byla, a zdraví prvního nabyla.

1322. Markýta Knížete Vratislavského Manželka, umřela v Králové Hradci nad Labem, a pochována v Klášteře Zbraslavském.

1323. Alžběta a Anna, Dcery Krále Jana, spolu se narodili, v Městě Chámů v Bavořích, na Den Velikonoční. Ale Alžběta Druhého Léta umřela, a pohována byla na Zbraslavi. Anna se vdala za Ottu Kníže Rakoušké.

Frydrych.

OKolo Létha 1324. Seděl na Stolici Oppatství Sedleckého Frydrych Muž Pobožností, Učením a rozšafností, prvním ve všem rovný. Ten také Přisahu svou, níž Klášteru zavázán byl, ustavičně před Očima maje, Klášterské důchody všelijak rozmáhati, a Služby Boží rozšiřovati se snažoval, a vida Klášter hrubě zavedený, Kollatury s Důchody, a všelijakým příslušenstvím: Města Časlavě, Kouřima, Kolína, Králový Hradce v Čechách: A v Moravě Jemnice, a Jaroměřice, od Jana Krále Českého, dosti pracně, a s velikým *Sollicit*ytováním vyjednav, Důchodům Klášterským připojil. A ačkoliv Král Jan toho učiniti se spečoval, ale vida jeho v tom stálost, a v rozmnožení Křesťanské Pobožností horlivost, takovým způsobem jemu, i Potomkům jeho, ano i Klášteru Sedleckému, těch Kollatur propůjčil. Aby, totižto Oppat a

Konvent Kláštera jmenovaného měl, tu moc, kdy koliv, a koho koliv, na takové Fary dosaditi, jeho slušným a poctivým vyživěním opatřiti, ostatek pak Důchodův, k Klášteru svému obrátiti. V čemž aby žádný z Potomkův a budoucích Králův Českých na proti se nestavěl, přísně zapovídá, a List tento Pečetí svou velkou stvrzuje. Ježž potomně i Král Vladislav, týmiž Klauzulemi a Cirkumstancími obmezený, stvrdil, a Pečetí své přivěšením zdůstojnil, Léta Páně 1492. Téhož Létha svrchu položeného, a týž Král Jan dal plnou moc a Právo Klášteru Sedleckému, aby mohl svobodně na Horách Kuttnách Lázně stavěti, a je k svému dobrému obracetí. Kterěž i před ním Král Václav témuž Klášteru udělil.

Téhož Létha, Bohabojný Muž Štěpán Pirknar, Měšťan a Soused na Horách Kuttnách, na Spasení své Duše pamatovav, a Boha sobě milostivého Soudce, způsobiti se snažovav, Špitál pro Chudé, za Zdmi Městskými a Časlavskou Branou založil a vyzdvíhl. Správu pak jeho Mistru Voldřichovi Faráři Malínskému, jakožto Pánu Gruntu, odevzdal a odvedl. Však na ten a takový způsob, aby on Štěpán Pirknar, Dědicové a budoucí jeho, moc měli, a Svobodu do téhož Špitála Kněze Pobožného, Příkladného, a k vzdělání Jspeni Lidského náchylného, dosazovati: A Mistr Voldřich druhýho, kteřiby Chudým a Nemocným Lidem, v věcech Spasení jejich se dotýkajících, posluhovali, aby, jsouce Boží a rozumné Stvoření, a Obraz jeho na sobě nesoucí, jako Hovada živi byli, a nemřeli.

V kterémžto Porovnání i tato Klauzule se připojila, aby, totižto ti dva Kněží, Přisahou zavázání jsouce, všechny Almužny, Odkazy, Ofěry, a jiné těm podobné věci a Důchody přijímajíce, věrně, a bezevšeho fortele, aneb nějaké ²³⁾ vymyšlené lsti, polovici Štěpánovi Pirknarovi, a polovici Voldřichovi Faráři odvozovali. A oni aby jak Chudé, tak i ty Kněží, jakby náleželo, vychovávali.

Jsouce pak Mistr Voldřich Člověk Duchovní a Smrtný, a Potomkův žádných, jímžby takové Právo Špitála vejš jmenovaného zanechal, neb zanechatí mohl, nemaje, Oppatu Frydrychovi, a Klášteru Sedleckému ji na věčnost odkázal, nímiž on, aby podlé své plné moci, dobré a svobodné vůle vládnouti, řídití, a šafovati mohl.

Téhož Léta, a za spravování téhož Pobožného Oppata, svrchu jmenovaný Voldřich, odevzdal všechny Fary a Kollatury na Horách Kuttnách, s dovolením, potvrzením, a s důstojněním vši Kapituli Hradu Pražského, a Klimenta, toho jména šestýho, Biskupa Římského, kterěž takto zní:

Odevzdání Kostelův a Kapel na Horách Kuttnách, Klášteru Sedleckému.

Z Boží milosti Hynek Probošt, Vojslav Děkan, Thomáš Arciděkan, etc. I všecka Kapitula Hradu Pražského, toho času mocí Apoštolskou, Práva Biskupského zhoštěného Velebného v Krystu Otce a Pána, Pana Jana Arcibiskupa Pražského, Plnomocenství *tam Spiritualium, quam temporalium*, v Městech Pražských, jako i po všem Biskupství mající, všem na budoucí a věčné časy. Z Kořene lásky a šetrnosti, vinše a žádosti vypučené, tou měrou a způsobem sluší připustiti, jakou zapálení lásky a šlechtnosti ozdobení nalezení býti máme.

Že pak Velebný Muž a Mistr Voldřich s předjmenovaného Kostela Hradu Pražského *Scholasticus*, a s povolením Stolice Apoštolské, Správce Kostela Malínského, Arcibiskupství Pražského, z upřímností a veliké náchylností před nás přednesl, že poněvadž již dávno za živobyťi ještě Jana Faráře Malínského, a Předka svého, na místě, kterěž se nyní obecně Hora Kutna jmenuje, na gruntech v *Jurisdiciti* a obmezení téhož Faráře Malínského Hory Stříbrné nalezené byli, pro veliké množství Lidí na to jisté místo z rozličných míst přicházející potřeba byla, k přísluhování Svátostmi Církevními, a Služeb Božích vykonávání, Dřevěnné Kostelíky a Kaplice vyzdvihovati.

Z kterýchžto Důchodův, ani na tom Hor Stříbrných místě, aneb jinde, kdežby pro trvánlivosti Stříbrných Hor nejistost, též Obydlí Lidská nejistá byla, tak pojednou jisté Služby Boží nařízené, jako i pro zlehčení Kláštera Sedleckého, blíž Hor jmenovaných ležícího, rozšířené býti nemohli. Z čehož se děje a dále (což líto slišeti) že vycházející s předjmenovaných kostelikův užitkové, ne na potřebné a Bohu milé, ale snad odporné a nechva- ²⁴⁾ litebné skutky se

obrací, a až posavad obraceli. To tedy svrchu dotčený Místr Voldřich *quo ad præterita* na Svědomí svém těžce snášeje, *et quo ad futura* svýma, a Potomkův svych Svědomí dobře poraditi chtěje, poníženě a pokorně nás požádal, aby z svého dobrého (kteréž i hned hotové a spěšné ukázal) zalíbení a rozsouzení, Důchody a užitky, kteříby koliv nyní i na časy budoucí, již z často jmenovaných Kostelíkův vycházeli, připojené byli, nyní i budoucně Špitálu Nemocných a Chudých v Klášteře Sedleckém vystavenýmu: Tak a tím způsobem, že on Opat Klášteřa Sedleckého, kterýž také Patronem, Ochráncem a Kollátorem Malínské Fary zůstává, aneb jiný, kteréhoby Opat k tomu nařídil, týchž Kostelíkův Důchody a užitky, k dobrému Chudých a Nemocných Lidí, aneb k jiným, k jakým koliv pobožným skutkům obracetí povinen bude, bezeškody však, a umenšení Farářů a Správců Malínské Fary Důchodův vycházejících. Z té však náležitě a potřebné mírnosti zachováním: Že poněvadž jakž oznámeno jest v předjmenovaných Hor Stříbrných, Kostelících Obyvatelům a Sousedům Služby Boží vykonávati, a Svátostmi posluhovati, potřebí jest, on Místr Voldřich Farář nynější, aneb kdo po něm bude, příz oznámené Služby Boží sám, aneb skrze Místodržící své, kteříž s mocí a rozšafným uvážením, Oppata Sedleckého dosazování a s sazování býti mají, v Kostelích již oznámených vykonávati povinen bude, tak aby nějakou lstí, chytrostí, aneb neupřímností, Důchodové a užitci k Špitálu Klášteřa Sedleckého z jmenovaných Far pocházející ztenčením zmenšení nebyli.

Že pak Usta Volu mláticímú zavázati nesluší: A kdo Oltáři slouží, i z Oltáře vyživení své mítí má: Povinen bude Pan Opat, jak Faráře, tak i jiné Služeb Božích vykonavatelí, jako i samé Kostely k Službám Božím, věcmi přináležejícími, z týchž Důchodův opatřiti.

Poněvadž tedy z předřečená, z předřečeného Místra Voldřicha pobožná, a spasení vyhledávající žádost, potřebu jakousi a dluh vyslyšení v sobě zavírá, jí pro křivdu Boží a vlastního svědomí ouraz na proti se stavěti nesmějíce, jí s povolením a dovolením Velebného Muže a Pána, Bratra Frydrycha, Oppata Klášteřa Sedleckého Patrona, jakž oznámeno jest, Fary a Kostela Malínského příznivě a vděčně připouštíme, Důchody a užitky vejš jmenovaných Kostelíkův, vedlé zpředřečené zpředřečeného Místra Voldřicha žádosti a opatření, formy a vyměření Špitálu často jmenovanému, Právem, mocí nám udělené, přivlastňujeme a připojujeme. Tak aby nyní ihned týchž kostelíkův ^{125/} Důchodové a užitci k Špitálu vejš oznámenému, a Pana Oppata rozšafnému spořádání, plným Právem přináleželi.

Což že se státi mohlo a může, bez všelijakého protimyslností aneb odporu znamení, se důvěřujeme, poněvadž téhož Místra Voldřicha Faráře nynějšího, netoliko dovolení, ale i náchylná žádost k tomu připrání a přistoupaní, a Kostela Hradu Pražského, *quo ad subjectionem in Capellis ipsis sibi debitam*, jako i Klášteřa Sedleckého *quo ad Iuspatronatus Ecclesie Malin, quod habet* týmuž Kostelu Malínskému, *quo ad antiquos fructus* žádné do konce protimyslností se nečiní.

K čehož všeho lepšímu vysvědčení a dotvrzení při tom napsání učiniti, a Kapituli Kostela Hradu Pražského, jako i Pana Oppata Sedleckého, a Místra Voldřicha, Pečetmi stvrditi jsme poručili. Jehož jest Dátum v Praze, Létha 1324. *Octa: Calen: April:*

Potvrzení, Odevzdání Kostelův a Kapel na Horách Kuttnách Klášteřu Sedleckému, dáno od Klementa, toho Jména Pátého Biskupa Římského.

Klement Služebník Služebníkův Božích k budoucí a věčné Památce. Pastýřského Důstojenství povinnost, níž zavázání jsme všem celého Okršlku Kostelům, Klášteřům, etc. nás k tomu nutí a nabízí, abychom Stavu týchž Klášteřův a Kostelův v spasitedlném spravování všelijakou bedlivost a dbalost přiložili, obzvláště pak v tom, kterýž k pohostině a polehčení týchž Klášteřův užitečný se býti zdá, mocí Apoštolskou potvrdili. Nejmilejších zajisté Synův našich Oppata, a celého Konventu Klášteřa Sedleckého, Řádu Cistercienského, Biskupství Pražského, jako i nejmilejšího v Krystu Syna našeho, Jana Krále Českého, Osvíceného a nám v Pánu milého Karla Margkraběte Moravského: A nejmilejší v Krystu Dcery Urozené Matrony Blaňky téhož Margkraběte Moravského Manželky, žádost

nám podaná v sobě obsahovala, že svrchu jmenovaný Klášter, kterýž před časy od Předkův jejich Knížat, jako i některých Panův Království Českého založený a nadaný, počínal pro veliké Služebníkův Božích množství v Duchovních věcech kvěsti, v časných pak se rozmáhati, a v něm (poněvadž při Silnici a Cestě obecní leží) vedle obyčeje a zvyklosti zpředjmenovaného Řádu, veliká a ustavičná pohostina Nemocným Chudým, a odevšad přicházejícím Křesťanům prokazovati.

Poněvadž pak když před Lety na gruntech a *Iurisdictioni* Fary Kostela Malínského, svrchu jmenovaného Biskupství Pražského, a Kollatury jako i Gruntu Dědičného zpředjmenovaných Oppata a Konventu postavené, na místě, kteréž nyní Hora Kuttna se jmenuje, Hory Stříbrné nalezené byli, a pro veliké množství Osob tam z rozličných míst přicházející, některé Kapličky a Kostelíci zdělání byli. Nejmilejší Synové, Hynek Probošt, Vojslav Děkan, a Tomáš Arciděkan Kostela Hradu Pražského, toho času *Administratores* téhož Kostela *in Spiritualibus et temporabilibus* od Stolice Apoštolské nařízení, k prozbě a žádosti nám v Pánu milého Syna Voldřicha Faráře Malínského, horlivosti skroušené pobožnosti pohnuté, pro svrchu jmenovaného Kláštera pohostiny rozmnožení, užítky a Důchody zpředjmenovaných Kostelíkův (poněvadž Malínská Fara dosti hojnými a poctivými Důchody opatřená byla a jest) Špitálu v Ohradě Kláštera Sedleckého, pro nemocný a Chudý, z rozličných míst přicházející vystavenému, s povolením téhož Faráře Malínského, a nařízením Kapituli Kostela Hradu Pražského, na časy budoucí a věčný, připojili a nařídili, aby takový užítky a Důchody těch jistých Kostelíkův, k předjmenovanému Špitálu, jako i Opatu svrchu oznámeného Kláštera, kterýby toho času byl správě a rozšafnému šafování, na časy budoucí a věčný přináleželi. Jakž se to vše v Psaní týchž *Administratorův* učiněném, a Pečetmi jejich stvrzeném obsírněji nachází, jehož smysl jest takový, *ut Supra, &c.*

Pročež svrchu jmenovaní, Opat, Konvent, Král Margkrabě a Manželka jeho, nás pokorně, a s náležitou uctivostí žádali, abychom (poněvadž svrchu jmenovaný Klášter pro neurodné a mdlé časy, obtížnost Dluhův, Ourokův a Lichev rozjídavost, Daní a Zbírek ustavičnost, jako i neustalé Lidu Válečného semotam tažení v Krají tomto trvajícím, ano i skrze svrchu jmenovanou Pohostinu, a Chudých v nemalém počtu vychovávání k takovým škodám a nedostatům přišel, že pro nedostatek potřeb a Osob, jak v Bratřích, tak i jiných Služebnících, ano i v samých Službách Božích veliké ztenčení a zlehčení se stalo) takové připojení, jako i jiné svrchu jmenované, a od týchž *Administratorův* způsobené věci, z dobrotivosti Apoštolské potvrditi ráčili.

My tedy takovými prozbami pohnuti, připojení zpředjmenované, Důchodův a užitkův, z týchž Kostelíkův pocházejících, ¹²⁷ jako i jiné věci, kteréž od týchž *Administratorův* v přičině té, s jistým Kapituli Kostela Hradu Pražského dovolením, rozumně, rozšafně a rozvážlivě, zřízené jsou za pravé, pořádné a spravedlivé je majíce, a tomu povděční jsouce, mocí Apoštolskou, s jistým naším vědomím potvrzujeme, a přítomného Patentu, mocí spevňujeme. Žádný se tedy o to nepokoušej, aby měl Psaní toto potvrzení našeho zlehčovati, aneb jemu smělosti všetečnou na odpor se stavěti. Jestli by se pak kdo o to pokusiti směl, nechť jest tím jist, že v hněv Boha Všemohoucího, a Blahoslavených Petra a Pavla Apoštolův jeho uběhne.

To Privilegium i od Klimenta Šestýho, *Immocencia* Šestýho, a Alexandra Pátýho, stvrzené a spevněné jest.

Za spravování téhož Opatu Léta 1325. Král Jan loupil Českou Zemi, a Peníze do Lucemburku vyvážel.

1326. Královna Alžběta Tělo Bratra svého Krále Václava, kterýž v Holomouci zamordován byl, dala do Prahy přivesti, a v Klášteře Zbraslavském, poctivě jakž náleželo, pohřbiti.

Téhož Léta, Karel Král Franský poslal do Čech Jetřicha Oppata Kláštera Voltsaském řečeného (od něhož Klášter Sedlecký, jakožto Matky splozen byl) kterýž přinesl Královně Alžbětě Dar od téhož Krále, totižto, Trn z Koruny Hlohové, kterouž Pán a Spasitel náš Ježíš Krystus korunován byl.

1327. Hynek Berka z Dubbé, jenž byl Proboštem Kostela Pražského, učiněn Biskupem Olomuckým.

1328. Karel toho Jména druhý Král Franský umřel, a Filip na jeho místo dosedl.

1329. Král Jan Český dobyl v Polště Zámku Dobřiny, a některých Městeček k Biskupství Vladislavskému náležejících, a dal je všechny Křížovníkům Pruzským.

1330. Umřela na Vyšehradě v Domě Jana Probošta Bratra svého Alžběta, jinak Eliška Krále Jana Českého Manželka, a na Zbraslavi, vedlé Otce svého Krále Václava pochována.

Ulrych.

PO Frydrychovi dostal se na Oppatství Ulrych, a pilně šlapěji Předkův svých následovav. Vyjednal od Krále Jana potvrzení všech předešlých Pryvilegium. Jako i to obdržel, aby k žádnému Právu Klášterští Poddaní potahování nebyli, a žádní Rychtářové aby se jich neujímali. Ale aby kdo koliv co proti Poddanému Klášterskému má při Oppatovi a Konventu jeho spravedlnosti vyhledával, Léta, 1331.

1332. Ludvíka Krále Římského, Král Jan Český, skrze Posly své, s Papežem rovnal, ale však srovnati nijakž nemohl, proto, že Ludvík žádné smlouvy žádnému nikdá nezdržel.

1333. Král Jan dal Karlovi Synu svému Margkrabství Moravské, ²⁸ tak aby ho Dědičně užíval, a Margkrabětem Moravským se psal.

1334. Hynek z Dubbé Biskup Holomoucký v Praze umřel, a v Kosteletě Svatého Víta pochován jest.

1335. Královna Alžběta pozůstala Vdova po Králi Václavovi Českým a Polským, v Králově Hradci umřela, a odtud do Brna vezená, v Klášteře Králově, jenž Palác Blahoslavené Panny Marie sluje, a kterýž ona sama vystavěla, bohatě nadala, a Pannám Řádu Cistercienského odvedla, poctivě pochována byla.

Téhož Léta, Krajiny Slezské k Království Českému připadli: Nebo když Jindřich Kníže Slezský, a Pán Vratislavský umřel, Karel Margkrabě Moravský na místě Otce svého, Krále Jana, bez meškání v ně se uvázal.

1336. Jan Biskup Pražský objednal při Stolicí Apoštolské, aby Čechové *in vigilia Epiphaniae et in vigilia. S. Viti*, Postiti se povinni nebyli, což se až posavád zachovává.

Ortvínus.

PO Ulrychovi vyvolen byl za Oppata *Ortvínus*, o němž se pro krátkost věku, žádné zmínky v Klášterských příbězích nikdež nenachází.

Mikuláš Druhý.

Mikuláš toho Jména Druhý, po *Ortvínovi* na Stolicí Oppatskou dosedl: Muž v rozšíření Důchodův Klášterských velice starostlivý, a Pobožností Řeholní rozmnožitel horlivý.

Za spravování jeho 1337. Králi Janovi Českému narodil se Syn, a dáno mu Jméno Václav, kteréhož potom Císař Karel učinil Knížetem Lucemburským.

1338. Mikuláš Oppat vyjednal potvrzení od Krále Jana na Pryvilegium vstahující se na nepohostinu, to jest, aby Oppat Kláštera Sedleckého povinen nebyl počestných a Chudých v Klášteře přechovávat, a je stravou, a Obroky vychovávat. Obyčej ovšem byl, a z něho i učiněné Právo, že kdy koliv, a jaké koliv Panstvo Čáslavskou Silnicí jelo, do Kláštera buď k pokrmení, neb na Noc vedlé příležitosti své přijíždělo, a Oppat je vychovávat povinen byl. Skrze kteroužto Pohostinu, jako i vychovávaní v Špitále Klášteru připojeném Chudých, v malích Letech k velikým zhoubám, dluhům a škodám, Klášter Sedlecký přišel: V kterýchž aby déleji nevězel, z předu jmenovaný Jindřich od Jana Krále Pryvilegium na nePohostinu vyjednal. Tento pak Mikuláš od téhož Krále Jana potvrzení, a od Syna a Náměstka jeho Karla Čtvrtého zdůstojnění vyžádal.

Téhož Létha, stala se Smlouva mezi Starým Městem Pražským a Horou Kuttnou, aby kaž-

dý Měšťtán Prazský mohl Vína, jaká koliv, u Hory šeňkovati, a jiné Kupecké Handle provozovati: Anobrz všelijakého Práva Městského pořívati, kromě dávání Berní. A Horníci v Praze. A tak Prazané byli Měšťtáné u Hory, a Horníci v Praze.

¹²⁹/Téhož Léta, stal se Div ve Vsi řečené Pňovice, nedaleko od Hory Kuttny ležící: Nebo nalezena jest Svátost Těla Božího, ana stojí pod jedním Stromem v Stěpnici, kterouž byli Lotfí, obloupiše Kostel, vynesli, a tu postavili. Žena jedna když jí z přihody nalezla, oznámila o tom Múži svému, a Múž jiným Sousedům. I přivolán jest Farář, kterýž poklekše na kolena svá, nalezl jest Svátost v celostí. Tu mezi Houfy a množstvím Lidů, žena nějaká, jenž nedostatek obyčejný Devět Let na svém Těle snášela, přistoupíc k Knězi, žádala, aby Svátost spatřiti mohla, čehož když užila, i hned od nedostatku svého vysvobozená byla.

Muž také nějaký jménem Jarošek, Obyvatel též Vsi, kteréhož byl Vúz potřel a polomil, tak že plný Rok ležel, a na žádné noze státi nemohl. Ten prosil svých Sousedův, aby jeho tam donesli, a když to učinili, on Kněz tu Velebnou Svátost jemu ukázal, kterýž i hned, jak jí spatřil, vstal, a na kolena svá poklekl, a zdraví prvního, s velikým všech přístojících podivením nabyl. Z čehož i Pána Boha pochváliv, odtud odšel.

1339. Jan Král Český dává plnou moc a Svobodu Oppatu a Klášteru Sedleckému, aby mohl na obojím Břehu při Labi, okolo Tejnice, bezevší překážky k pohodlí svému, a dobrému Klášterskému Mlejny stavěti.

1340. Biskup Jan Prazský vystavěv Klášter v Roudnici, na Den na Nebevzetí Panny Marye, jej posvětil.

1341. Markýta Dcera Krále Jana Českého, kteráž Ovdověla po Neboštíkovi Jindřichovi Knížeti Bavorském, jsouce zamluvená bezděčně od Otce svého Kazymírovi Králi Polskému: v Praze umřela, a na Zbraslaví pochována byla.

1342. Klíment toho jména Šestý, Papežem učiněn, kterýžto byl otevřeným Přitelem Krále Jana Českého, a potomně Karla čtvrtého, a Národu Českého opravdovým Otcem, nebo, kdo koliv z Čech do Říma přišel, a žeby Čechem byl, se ohlásil, každej, i ten nejchudší, čeho při něm žádal, všechno obdržel.

1343. Jan Biskup Prazský umřel, a na místo jeho Arnošt dosazen.

1344. Biskup Jan Holomoucký dostavěl a posvětil Kostel Svatého Ducha v Starém Městě Prazském.

1345. V Městečku Levině, nějaká Žena Čarodějná po Smrti Lidí dávala, až jí potom Kolem probiti i upáliti musili.

1346. Král Jan Český v Bitvě s Králem Englickým svedené zahynul.

1347. Karel toho Jména Čtvrtý Král Český, Nové Město Prazské obzvláštním Majestátem v týchž Právích a Svobodách Městských, kterýchž Staré Město Prazské užívá, vysadil, a Klášter Matky Boží Sněžné v témž Městě založil.

1348. Klášter Slovanský založil Císař Karel čtvrtý. Na kteréhožto Stavení vynaloženo jest Osmnácte Tisíc, Sedm Set, čtyřiceti Sedm Kop Grošův Českých a tři Halře. A toho také Léta, založil Kolej v Starém Městě Prazském, jenž se nyní Karlova jmenuje.

1349. Ludvík Král Uherský, daroval Karlovi Králi Českému Ubrus, na kterém Krystus Pán při poslední Večeři večeřel: Kterejž se až posavád v Kostele Hradu Prazského chová, a každoročně v Zelený Čtvrtek Lidem ukazuje.

1350. Prazané Staroměští nalezli za Právo, že kdo chce Víno píti v Domě Šeňkovním, aby je hotovými Penězi platil.

^{/30/} Jan.

JAN První, toho Jména po Mikulášovi Opactví Sedlecké obdržel, rozšafně spravoval, a zvejšení Řádu Křestianského všelijak vyhledával.

Za spravování jeho Léta 1351. Mikuláš Rutthard Soused a Obyvatel na Horách Kuttných,

pro Spasení své, Předkův a budoucích svých Duše odkázal Klášteru Sedleckému na Domě a Mlejně svém pod Zdmi Městskými, a za Českou Branou ležícím, každého Roku Platu stálého, Dvě Kopě Grošů Českých, na budoucí a věčný časy: A to takovým způsobem, že kdyby koliv, a kterýkoliv Držitel toho Mlejna takový Plat dávati se spečoval, aneb zanedbával, aby Oppat a Konvent Kláštera Sedleckého plnou moc měli a Právo, takového Mlejna se ujítí, a jej k dobremu Klášterskému obrátiti.

Léta 1352. Karel toho Jména Čtvrtý Císař Římský a Král Český, potvrzuje všecka Pryvilegiá, Majestáty, Obdarování, a Milostí od Jích Milostí Králův Českých Klášteru Sedleckému udělené.

Léta 1353. Karel dal svou Dceru za Manželku Rudolfovi Knížeti Rakouskému.

1354. Vystaven jest Klášter Skalický u Kouřima, od Theodoryka Mindenského Biskupa, na nějž se *Confirmaci* od Karla Čtvrtého, pod Zlatou Bulli nachází.

1355. Karel toho Jména Čtvrtý, na Království Římské s velikou počestností a Pompou od Arcibiskupa Medyoláského v Medyoláně korunován byl, v Klášteře S. Ambrože, Korunou Železnou.

1356. Císař Karel v Normberce na Sněmě Říšském vydal Zlatou Bulli o volení Císaře. A Knížatům vyměřil, aby Syny své hned od Sedmi Leth učiti dávali Jazykům: Slovanskému neb Českému, Latinskému, Vlaskému, a Německému.

1357. Karel toho Jména Čtvrtý, Císař Římský a Král Český přísně poroučí, aby všickni, kteří koliv Zahrady, Rolí, etc. Klášterský drží, (obzvláště pak Horníci) nimi Oppatu a Konventu, bezevšeho vymyšleného odporu a protimyslnosti povinni byli.

1358. Karel Král Český a Císař Římský, založil svýma vlastnímá Rukama Most pražský, z té strany od Kláštera Svatého Klimenta, a na něm Věž velice ozdobnou a Mistrovskou, postaviti rozkázal.

1359. Karel jel do Kláštera Oppatovského, a v něm znamenitý Poklad spatřiv, šacoval jej za Čtyřicetkrát Sto Tisíc.

1360. Stal se Frejmark s Víckem z Žehušic, a Oppatem Janem na Lesy. A to takový, že Vícek dav Stráni Dubeckou tak jmenovanou, a nedaleko od Horušic ležící, Oppatovi, sám přijal Les černý pod Zdechovicemi: A to na věčné a budoucí časy mezi sebou potvrdili.

Téhož Léta Císař Karel sám svou vlastní Rukou založil Klášter pod Vyšehradem na Trávníčku, nad Potokem Botě nazvaným, do něhož potomně uvedeni byli *Servitae*, aneb Služebníci Blahoslavené Panny Marye.

1361. Páni z Rožmberka dali vystavěti Klášter v Krumlově, a do něho Panny, Řádu Svaté Kláry uvedli. Do něhož dadouc se Markéta Dcera Hýnkova z Žlebův, pozůstala Vdova po Henzlínovi Svinkovi z Tremšina, a z Hažmburgku, po vykonání života svého za Svatou uznána byla.

³¹/Téhož Léta, Pražané jsouce zlím Duchem a prchlivostí neobyčejnou pohnutí, když Kněz Martin Kaplan při Koste S. Víta Spravedlnosti své náležitě vyhledával, do těžkého Vězení jej vsadili, a na jeztrí poručili do Řeky z Mostu vhoditi a utopiti. Za kterýžto nevážený skutek aby slušné Záplaty nedosáhli, do Říma k Papeži Listy odešlíc, za milost žádali. Ale Papež všecku moc Arnoštovi Arcibiskupu Pražskému odevzdal. On pak spatřiv, že se nemalo kořít, a provinění svého želejí, pokutu jim takovou uložil. Aby koupíc Sedm Tisíc Strychů Zítta; Chlebův z nich napekli, a mezi Chudými rozdělili, což i hned vykonati se uvolilo a vykonali. Nadto, dvě Lamy do Kostela Svatého Víta udělati dali, a ty Olejem tak opatřili, aby vždycky na budoucí a věčné časy, ve dne i v noci, v témž Kostele hořeli.

1362. Císař Karel pojal sobě za Manželku Alžbětu Dceru Kazymira Krále Polského.

Václav.

PO Janovi volen byl Václav za Oppata Sedleckého, a povinnosti sobě svěřené, vedlé možnosti své vyhlídal.

Za toho Oppata Léta 1363. vzešla rozepře mezi Horníky, Farářem Malínským, a týmž Opatem, strany spravování Špitálu: V čemž když se dlouhý čas nesnadnili, a mezi sebou roztržiti byli, Jan Biskup Holomoucký, jakožto pokojitel, a takových roztržitostí Smírce, prohlídaje na obě strany, takové porovnání mezi nimi učinil. Aby Oppat a Klášter Matky Boží Sedlce plné a dokonale Právo měl, Špitála Horského *quantum ad Spiritualia*, tak aby Kněží do něho dosazovati, nepobožné zszazovati, Služby Boží vykonávati, a Svátostmi posluhovati svobodně mohl, bez všelijaké, kohokoliv, vymyšlené překážky. *Quantum vero ad temporalia*, aby Měšťané usedlí, dobře zachovalí, a na Svědomí svém žádné ouhony nemající, za Správce, Ouředníky, a Ochránce volení a dosazení byli. Místra pak aneb Správce Školního do Hory Kuttny, aby žádný dosazovati nemohl, kromě tehdažní a budoucí Farářové Malínští, pod propadením dvou Tisíc Zlatých čistého Stříbra. K těmž všechny Strany přivilivše, na potvrzení toho Pečetí své přitiskli.

Léta 1364. Týž Václav s dovolením Císaře Karla, a *Morimunda Generala* Řádu Cistercienského, některé Vesnice od Kláštera pro veliké Daně, Zbirky, Berně, a jiné nepřiležitosti, odciziti přinucen byl. Obyčej ovšem chvalitebný a věčný památky hodný se zachovával, že Oppatí o svý vlastní ujmě, od Klášterův ničehož odcizovati nemohli, ale nejprvé od Krále Českého, a potomně od Jenerála svého dovolení žádati, a příčinu takového prodaje, Směny, neb odcizení oznámiti musili.

1365. Vyjednal Císař při Papeži Urbanovi, toho Jména Pátým, aby Arcibiskupové Pražští mohli Ouřadu Legáckého užívati v Arcibiskupství svém, v Biskupství Řezněnském, Pamberškém, a Míšenském, na věčné a budoucí časy. A na potvrzení toho, poslal Papež Janovi Arcibiskupu Pražskému stříbrný pozlacený Kříž, Klobouk široký červený, s dlouhými Šňurami, a Kápi Brunátnou, aby toho všeho užíval na Znamení Legáctví v Krajinách těchto, a od toho času, aby se psal on i budoucí jeho, Arcibiskupové Pražští. *Sedis Apostolicæ Legati*.

^{132/}1366. Vyloupán byl Klášter Skalický od Desíti Lotrův, kteříž z návodu Svitáka Rytíře, na Den Narození Panny Marye, času večerního do něho všedše, jej vydrancovali, a Oppata zaskrtli. Za kterýžto skutek, z poručení Císaře chycení, s návodníkem svým, mzdy, Šibenice a Provazu dosáhli.

1367. Jan Arcibiskup Pražský posvětil Kostel Svaté Kateřiny v Novém Městě Pražském.

1368. Alžběta Císaře Karla Manželka v Kostele Svatého Petra v Římě od Papeže Urbana Pátého jest korunována.

Jan Druhý.

PO tom Václavovi dosedl Jan Druhý, o němž se nic obzvláštního v příbězích Klášterských neče, ani nenachází.

1369. Na Den Svatého Jána Křtitele, umřel Pan Jošt z Rožmberga Pana Petra Nejvyššího Komorníka Království Českého Syn, a pochován jest v Vyšším Brodě.

1370. Císař Karel měl mnoho Zlata, v kusy slitého, kteréž mu z Hor Jilovských pocházelo, a je Knížatům Říšským, kteréž ho navštěvovali, ukazoval. A když ho žádali, aby do Říše jel, a tam jakožto Pán jejich *Residiroval*, ptal se jich, řka: Můželi mi všechna Říše takový Plat dávatí, kteréž tuto na Zlatě vidíte, jako mi jej dává Království České každoročně? Kteříž když odpovíděli, že nemůž, řekl: Tehdy jest slušnější, abych já sedě na Královské Stolici, tento Plat bral, kterýž bych mohl Říši obraňovati, nežli sedě v Říši, jí nic, aneb málo užívaje, ten Plat Králi Českému pustiti.

1371. Alžběta Císaře Karla Manželka, chtěje Hrdinství a sílu svou ukázati, Potkovu novou holíma Rukama na dvě roztrhla.

1372. V Pondělí Velikonoční Klášter Slovanský Svatého Jeronýma Řádu Svatého Benedykta, v přítomnosti Císaře Karla, Krále Václava Syna jeho, a velikého množství všelikého Důstojenství Lidu jest posvěcen od Jana Arcibiskupa Pražského.

1373. Karel Císař koupil Margrabství Brandeburské od Otty Knížete Bavorského Zetě

svého, za Dvakráte Sto Tisíc Uherských Zlatých.

1374. Jan Arcibiskup Pražský šestnáctého Dne Měsíce Července Klášter Svatého Jakuba v Starém Městě Pražském posvětil.

1375. Jan Margrabě Moravský, Bratr vlastní Císaře Karla umřel.

Theodorikus.

PO Janovi Druhém volen byl na Oppactví Sedlecké Theodorikus. Za kteréhožto spravování
1376. Císař Karel dal Pražanům Většího Města List na Svobodnej Masný Trh, aby, totižto, jednou v Tým dni, držán byl, na kterejby každěj, a /₃₃/ všelijaká Massa vézti, nésti, a prodávati mohl.

1377. Procházeje se Karel Čtvrtý, toho Jména Císař Římský a Král Český po Paláce Svatého Václava, a Synové jeho, Václav a Zikmund za ním, a přistoupiv k Oknu, a hledě na Města Pražská, srdčeň zaplakal. V čemž když se ho žádnéj optati nesměl, a na příčinu pláče tázati, Hejtmán Dvorský k němu přistoupiv, řekl: Milostivý Králi, proč Vaše Královská milost ráčí plakati? Kterýž odpověděl: Jest mi zjeveno od Pána Boha mého, že tito Synové mojí, Neprátele budou této České Země, a jeden z nich skazí Město toto: Pročež, kdybych mohl znáti a věděti, který jest, chtěl bych jemu sám svou Rukou Hlavu stíti. I řekl Hejtmán: Milostivý Císaři, Račte to Pánu Bohu poručiti, on to ráčí v lepší proměnění. I řekl Císař: Dejž to Pán Bůh. To jeho Předpovědění vyplnilo se potomně za Krále Václava, kterýž leností a nedbánlivostí, Kacifství zjíti a rozmnožiti se dopustiv, Pobožnost Křesťanskou skazil, a netoliko Prahu, ale i všechno Království České nakazil a pokazil.

1378. Karel Čtvrtý, pravý a upřímný Otec Vlasti, Ochránce a Rozmnožitel Křesťanské Pobožnosti, Duchovních a Učených Lidí Milovník, *in vigilia S. Andre*: Život svůj dokonal, a na Hradě Pražském, v Kosteletě Svatého Víta, s velikým pláčem, kvílením, a zármutkem všech upřímných a Pobožných Čechův, pochován byl: Jehožto Dušy Pán Bůh rač milostiv bejti, a ji lehké odpočinutí dáti.

1379. Po Smrti Jana Arcibiskupa Pražského, volen byl Hynek z Valdeka a z Hažumburka. A ten byl v pořádku třetí Arcibiskup Pražský.

1380. Ručnice vymyslel nějaký *Bartholdus Niger*, Mnich Bosák, kteréhožto potomně Léta 1389. Král Římský a Český, utratiti dal.

1381. Alžběta pozůstala Vdova po Karlovi Králi Uherským, Měsíce Prasynce umřela na Budíně, a v Klášteře na Ostrově Budinském pochována.

1382. Ludvik Král Uherský a Polský v Trnavě umřel. A odtud do Bělehradu Královského přivezený, v Kaple, kterouž sam postaviti dal, pochován byl.

1383. Král Václav davši se v rozpustilosti, všelijakým neřádům a neřestem cestu proklestil, v čemž když ho Manželka jeho trestala, v velikou ošklivost ji sobě vzal, a jakžby ji o život její připraviti mohl, příčiny vyhledával. A protož na zejťji po Slavnosti Svatého Zikmunda, povolav k sobě Kněze Jana Nepomuckého, jenž byl Kanovník Kostela Pražského, a Králové Spovědník, na něm, z jakýchby mu se Královna hříchův spovídala, vyzvěděti chtěl. V čemž on pamatujíc na Přísahu a Ouřad svůj, Spovědi vyjeviti nikoliv nechtěl. Tim Král rozpálený, kázal ho do Vězení pod Zem vsaditi, a v něm ukrutně trápiti. Ale když ho ani tak k vyjevění Spovědi přivesti nemohl, poslal pro Kata, a jej mučiti rozkázal. Však když ani tím nic zejskati nemohl, kázal jej Nočním časem z Mostu do Muldavy uvrci, a utopiti. To když se stalo, té, i druhé Noce, Světla veliká nad Tělem jeho spatřána byla. Pročež Prelát Svatého Víta, to Tělo v Řece u Kláštera Svatého Kříže nalezené, s náležitou uctivostí na Hrad Pražský dopravili, a v Boku Oltáře velikého, pohřbiti poručili. Na tom místě, dále se velicí a častí Divové: A kdo koliv neuctivě, aneb potupně na Hrob jeho vstoupil, žádný Světské hanby neušel. Z té příčiny, poručili Pání Prelát Hrob jeho Železnou Mříží oběhnati.

Téhož Léta, Král Václav potvrdil Novému Městu Pražskému všech /₃₄/ Svobod, kteréž jim

dal Otec jeho Karel Čtvrtý. A sám Obyvatele téhož Města tím obdařil, aby všickni všelijaká Piva vařiti, a Slady dělati mohli.

Vít.

PO Theoderykovi dosedl na Oppatství Sedlecké Vít. Za Spravování jeho:

1384. Hrad Žleby, proto, že Markvart z Vartemberku na něm zůstává, škody Lidem pocestným činil, z poručení Královského dobyt, zbořen, a Markvart jatý do Prahy přivezen byl.

1385. Král Václav Čechy v nenávisti měl, a Cizozemcům více přál. Pročež v Staré i Nové Praze Cizozemcův do Raddy nesázel: Z čehož sobě velikou nelásku u svejch Čechů spůsobil.

1386. Na Den Svatého Ducha Zikmund Císaře Karla Syn, na Království Uherské korunován.

1387. Johanka První Krále Václava Manželka, při konci toho Roku umřela.

1388. Johanka Krále Václava Manželka, pochována jest na Zbraslavi.

1389. Pan Jan z Rožmberka umřel, a pochován jest na Třeboni.

1390. Král Václav vyjednal, že jest Biskup Římský Bonyfacius dovolil, aby bylo milostivé Léto v Praze, na kteréž se mnoho Lidu sešlo, a Praha tudy velice zbohatla.

1391. Král Václav přijal Mistra Poprávního za Kmotra svého, a velmi zhusta s nim obcoval.

1392. Veliká byla Povodeň u Prahy, tak že před Svatým Mikulášem ten Den, i na S. Mikuláše, na Staroměstském Ryňku, na Lodích se vozili.

1393. V Sobotu před První Neděli Postní, Alžběta Císaře Karla Čtvrtá Manželka, v Králové Hradci umřela, a odtud do Prahy vezená byla.

1394. Král Václav, jenž předešlého Roku z Vězení ušel, ve Dvoře svém za Berounem jat, a do Vídně do Vězení poslán. Z kteréhožto potomně od jednoho Rybáře vyveden byl. A Král Václav učinil jej Rytířem, davši mu za Erb Červeného Kapra, v Zlatém Poli, a psal se Jan Grundl z Vídně.

1395. Desátého Dne Unora, bylo na Usvitě veliké Hřímání a Blejskání, tak že se Lidé domnívali, Soudný Den přicházeti. Potom z toho veliký, a neobyčejný Mráz byl, tak že Lidé i Hovada, Zimou mřeli.

1396. Václav Král Český, koupil Ves Libenice od Kláštera Sedleckého, však na ten a takový způsob: Aby po Smrti Krále Jeho Milosti, svrchu jmenovaná Ves zase, sevším Nábytkem, i jiným Statkem, mohovitým, i nemohovitým, na Klášter Sedlecký připadla. A na potvrzení toho všeho, daroval témuž Klášteru dva Lány Rolí, ve vsi Vislavici.

1397. Král Václav vida k sobě Pány Vyššího Stavu hrubě nenáchylný, povolal k sobě Duchovního i Světského Stavu Lidí, co nejchudší, a nejnuznější, a jim nejpřednější Ouřady rozdával, jako i Prebendami a Důchody znamenitými opatřil. Však nejprve Přijsahou mu se zavázati musili, že jemu v potřebách jeho nápomocní bejti chtějí, což i vyplnili: A mnohdy kráté Krále, jak od Smrti, tak i jiných protivenství vysvobodili.

^{35/}1398. Král Václav učinil Slavné Hodování Panům Českým, a Pražanům, na konec Masopustu: A když bylo po Jidle, s nimi v mír a pokoj vešel, žádaje jich, aby mu, jak raddou, tak i jinými věcmi, nápomocní byli, a oni slíbili: Z čehož Lid Obecní Pána Boha chválil.

1399. Na Den Svatého Mikuláše, shořela Světnice Rádní v Starém Městě Pražském, a v ní převelice mnoho Pryvilegií a Listův užitečných, jako i nemálo Zbrojí, a jiných těm podobných věcí. Tak že ti, kteříž toho povědomí byli, za Třidceti Tisíc tu škodu šacovali.

1400. Sjeli se spolu Kurfirštové, a rozváživše lenivost, a Hovadský život Krále Václava, složili jej z Císařství, bez jeho přítomností a vědomí, a na jeho místo volili Roberta Kníže Bavorské.

To když oznámeno bylo Králi Václavovi, odpověděl: Rád jsem té práce pozbyl. Užitečněji mně se zdá v Čechach Královati, než v Němečích Císařovati.

Norberčané nechtějice do konce sami z sebe od něho odstoupiti, Legáty své k němu vyslali, žádajice, aby je z Léna, nímž jemu povinni byli, propustil, a velkou Summu Peněz jemu

Obětovali. Ale on přijíti Peněz nechtěje, aby mu Dvacet Sudů Rejnského Vína dali, požádal. Což když připověděli a splnili, z Léna je propustil, a Vína Dvaceti Sudů, ke Dvoru přivezti rozkázal, a ním s Dvořany svými, veselosti sobě uděloval.

Týž Král Václav dal Obdarování Pražanům: Aby všelijací Kupci a Formani, v Slatkých a Vlaských Vínech, do Slizska a Lužic handlující, i jinudy s nima jezdití nemohli, kromě skrze Prahu, pod propadením takového Zboží.

Jan Třetí.

PO Vítovi byl Jan Třetí. Za kteréhožto Spravování.

1401. Král Zikmund Uherský do Čech, způsobem Vojanským vrhl, ale však od Bratra svého Václava Krále vyhnán byl.

1402. Jan Oppat vyjednal od Krále Václava Potvrzení na nePohostinu.

Týž Jan objednal dovolení od Papeže Bonyfacia, toho Jména Devátého, aby jak on, tak i potomní Oppatové Sedlečtí Koruny, Berly, Prstenu, a jiných *Pontificalibus* svobodně užívati, jako i *Benedictiones Solennes*, jak v Klášterích, tak i v jiných Kostelích, po Jitřní, po Mšy Sváté, a po Nešpoře udělovati mohli. Však pokudžby neb Biskup, neb Stolice Apoštolské Legát, přítomen nebyl. Na to Obdarování obdržel Potvrzení i Potomek jeho Jakub Oppat od Jana Biskupa Římského v Konstanci. A od té chvíle Oppatové Sedlečtí, Koruny a jiných *Pontificalibus*, užívati počali.

1403. 18. Dne Máje, v Kolleji Velké Císaře Karla, při Obecném Shromáždění všech Mistřův Učení Pražského potupení, a za Kacířské vyhlášení jsou Artykulové v počtu 45. Jana Viklefa: Kterž byl nějaký Jeroným, Syn Vojtěcha Foulfše Souseda Nového Města Pražského, jsa v Angliji na Učení, do Prahy přivezl.

1404. Přišli dva Muži z Englické Země, Jakub a Kunrád, jakoby na Učení, ale však více bludy své rozsívati oumysl mající, do Měst Pražských, ^{36/} a častokrát do *Auditorium* přicházející, Proponýrovali. Jako: Máli Papež věci moc, než jiný Kněz sprostý. A jestli důstojnější Tělo Boží při Mšy Papežové, než jiného sprostého Kněze. V čemž když napomenutí byli, aby od takového Proponýrování upustili, žeby sice vedlé Nařízení Karla Čtvrtého, jakožto zjevní Kacíři, Ohněm pálení byli, připověděli to učiniti. Ale však předce pod tím k Mladším Mistřům chodíc, s nimi takové Hádky mívali, až potomně netoliko Prahu, ale i celé Království takovými Bludy nakazili.

1405. Narodil se v Městě *Senis Aeneas Sylvius*, kterýž potomně i Kronyku Českou spisoval, jako, i naposledy Biskupem Římským zůstal.

1406. Václav Král Český Osvobodil Staré Město Pražské od všelijakých Berni, Dani, a Poplatkův, až za tři Léta pořad.

Petr.

PO Janovi Třetím, dosedl Petr na Stolicí Oppatství Sedleckého, Za kteréhož když jakási Rozpěe vzešla mezi Měšťiany Kouřimskými, a Janem Svátého Martina, v témž Městě Proboštem, a Bratrem Kláštera Sedleckého, strany neodvozování Platův k témuž Probošství náležejících, Bohunko z Drahobudiče, nařízený Kommissar, a Spravedlivý Smírce, takové narovnáání učinil:

Nejprvé, aby místo Mlejna za Špitálem mezi Koželuhy ležící, někdy k Probošství náležejícího, k témuž Probošství příslušelo. Tim způsobem, že kdyby kdy Bratří téhož Probošství takový Mlejn znovu vystavětí, aneb to místo k nějakému jinému užitku svému obrátiti chtěli, s Držitelem téhož místa povinni jsou Měšťiané Kouřimští jednu Kopu Českou Probošství svátého Martina, každoročně odvozovati.

Z velikého pak Mlejna pod Kostelíkem Svátého Klimenta ležícího, jednu kopy Českou vydávati, bezevší vymyšlené odpornosti mají: Na dva totižto Termíny, a všecko cožby potřeba bylo, na Probošství daro bezevšeho ouplatku a protímyslností mlíti, povinni budou.

Ze Mlejna pak Holcmyl nazvaného, a k témuž Klásteru příslušejícího, každoročně 12. groš: Českých dávatí se má, a to na dva Termíny.

Z Zahrady též Mnichovský nazvaný 14. groš: Českých, a dvě Libry Vosku, každoročně Držitelové odvozovati povinni budou, a to na časy budoucí a věčný. Kteréžto Narovnání Kouřimští připustivše, a k němu svolivše, Pečetí svou větší stvrdili, Léta od Narození Syna Božího: 1407.

Téhož Léta, Urozená Pani Anna z Hažmburku, koupila od Kláстера Sedleckého Tři Vesnice, totižto: Svatou Kateřinu, Svatého Mikuláše, a Rohožec. Však na ten a takový způsob, aby týchž Vesnic, svrchu jmenovaný Klášter v držení jsa, jistou Summu Peněz ji Pani Anně, každoročně vydával. Po Smrti pak její, aby zase na Klášter, bez všelijakého zaneprázdnění připadli, tak aby Duše její, z Pobožných a horlivých Bratří Modliteb, občerstvení a polehčení poživala.

1408. Patryarcha Vyšehradský Tělo svatého Longína z Říma do Prahy na svůj Náklad přivesti dal.

1409. Král Václav volil sám za *Rectora Collegij Carolini* Mistra Šymona z Tišnova.

¹³⁷¹1410. Rozmáhala se Sekta a Bludové Vyklefovi, kteréž Mistr Jan z Husince bedlivě a dbale mezi Čechy nových věcí vždycky žádostivými, rozšival a roztrušoval. Což když před Krále Václava přišlo, a neřesti, kteréž se mezi Lidmi rozmáhali, oznámené byli, odpověděl: Dobráť jest to Hus - nosí mi Zlatá Vejce.

Píší někteří Hystorykové, jako Mistr Pavel, a *Daubravius*, že hned z Děťinství svého, ke všelijakým nečistotám, neřestem, a nezduřilostem, ten jistý Král Václav, náchylným se býti ukazoval. Odkudž že mnozí Učení a Moudří Lidé soudili, že k veliké skáze, záhubě, a zlehčení, jak Království Českého, tak i Církve všeobecné bude. Nebo když v Děťinství svém křtěn byl, a nad Křtitedlnici držán, nečistoty své znamení ukazovav, do ní se unečistil. Potom když k druhému věku svého Létu se přibližoval, a v Kosteie Hradu Pražského na Království České korunován byl, na Oltáři stoje, upěnlivě plakal, na něj se unečistil, a od šklebení dříve nepřestal, až nějaký Pekař k němu přistoupiv, Koláčem Usta začpal, a tak jej upokojil.

1411. Mistr Jeroným Pražský, když na Budině Uherském před Císařem Zikmundem kázal, a Knihy Vyklefové zjevně schvaloval, od Biskupa Ostřehomského do Vězení dán byl: Ale na mnohé Přímluvy potomně z něho zase vypuštěn.

A téhož Léta, týž Jeroným spálil Bulli, Listy, a Odpustky Jana 23. toho jména Biskupa Římského, na Novém Městě Pražském, blíž Planýře.

Zbínek pak Arcibiskup Pražský, v Prěšpurce Jedem jsa otráven, umřel.

1412. Na Den Svatého Václava, Mistr Jeroným Pražák, v Klášteře Matky Boží Sněžné, rozmetal Kosti Svatých, v jednom Oltáři schované, a Nohama po nich šlapal, pravice: Že kacířství jest, kosti Svatých v poctivosti míti.

Jakub.

PO Petrovi Jakub, toho Jména První, Stolicí Oppatství Sedleckého obdržel, a rozšafně zpravoval. Ale ubohý v velikých trápeních, bídách, starostech a nepokojích, jakožto věrný, pravý a laskavý Otec, s Klásterem, jemuž Přisahou zavázán byl, s Bratřimi jeho, Syny svými, zlí i dobrý trpěv, život svůj v Pánu dokonal. Za spravování ovšem jeho:

1413. Havýři jdouce do Malína na Posvícení, a odtud do Hráchu, neb Luskův se dajíce, když od Malinských odháněni byli, hněvem rozpáleni do Hory se navrátili, a připojivše k sobě nětco obecné chasy, zase k Malinu pospíchali, a přijdouce na místo, kdež Lusky byli, v nich tancovali, skákali, a všecken Hrách pošlapajíce, v nic obrátili. Však na tom dosti nemajíce, k samému Městu se přiblížili, je kolem obehnali, a pravej, Kláстера Sedleckého Poklad, Ohněm spálíc, k skáze přivedli, co Lidi ven vyšlo, postínali, a co tam zůstalo, Ohněm spálili.

Kteroužto hroznou věc, a nenabytou Kláстера škodu, Král Václav mimo sebe pustě, takové porovnání mezi nimi učinil: Aby žádný z obojí strany, jak z Malinských, tak i Havýřův, nitčím zlíím sobě toho nevytejkali, (jaká náhrada, kdo škodu měl, ten ji snášeti musil, kdo zabít, ten

tam,) ani nevyčítali, ale v lásce a svornosti mezi sebou, na časy budoucí zůstávali. ^{38/} Takové Porovnání kdobykoliv přestoupil, aby v Pokutu Dvou Tisíc Kop Grošův Českých, Mince Pražské upadl, a polovici straně neuctěné odvedl. Druhou pak polovici do Komory Království Českého odeslal.

Václav Hájek v své Kronyce vypálení Malina Létu 1414. přičítá. A Danyel z Veleslavina, v Kalendáři Hystorickém velkém, Létu 1411. připisuje. Však obadva do Listu Krále Václava na Pargameně v příčině té věci psaného nahlídnouti nemusili, kterýž obojím odpirá, a spálení Malina Létu 1413. příkládá.

1414. Když se Kostel Svaté Panny Barbory na Horách Kuttnách za Zdmi Městskými stávl, Kunrád Arcibiskup Pražský poslal do Hory Kuttny List, nímž se dávali Odpustky, aneb *Indulgentie*, za Čtyřidceti Dni, těm kteří na vystavení Kostela svrchu dotčeného, bud' Kámen lámali, Vápno a Písek vozili, neb jakou koliv pomoc činili. Odkudž se poznati může, že Horníci více tehdáž, než nyní, o Odpustcích smejšleli, a jich sobě vážili.

Téhož Léta, když se čím dále tím více Bludové Vyklefovi skrze Kázání Husové rozmáhali, Císař Zikmund chtěje takové rozržitosti z Učení toho zcestného pocházející spokojiti, psal k Papeži Janovi, aby takové neřesti skrze Sněmu v pohodlném Městě, místě, a Krajíně položení spokojiti usiloval.

I stalo se, že Sněm rozepsán byl do Konstancí Města Švábského. A začal se v Pátek po Svatém Martině, od Jana, toho Jména 24. Biskupa Římského, vedlé Hájka, vedlé jiných 23. Vedlé jiných zase 22. Na kterémž se nemalo Biskupův, Kardynálův, Opatův, Doktorův etc. shledalo, a rozepře mezi Papeži, jichž tehdáž trý Důstojenství Papežského vyhledávali, pokojili.

Povolán byl také i Mistr Jan z Husince, ale jsa s sebou ne hrubě jistý, přijíti odkládal, však napomenutím Krále Václava, a Glejtem Císaře Zikmunda upevněný, do Konstancie se vypravil, kamž jak přijel, i hned do Vězení dán byl.

To když se dalo, Petr Drážďanský děti Učitel, při Škole Kostela Svatého Michala v Staré Praze, přistoupiv jednoho času k Mistru Jakobellovi Faráři svému, řekl: Poctivý Pane Mistře, jest mi do vás všech Kněží div, že jeden Blud vidíte, a druhého nevidíte: A vyňav z Niáder Zákon, ukázal mu v Evangelium Svatého Jana v 6. kapitole, takový Text: Nebudeteli jísti Těla Syna Člověka, a píti jeho Krve, nebudete míti života věčného. Pročež ne pod Jednou, než pod Obojí Spůsobou Přijímání náleží, jestliže života věčného dosáhnouti chceme.

To vyslyšav Jakobellus, hned na zejtrí položil *Disputaci*, zovic Mistry a Bakaláře, aby s nim *De Communionis Sub utraq;* svou *Disceptaci* měli, jako i potomně v Neděli zjevně na Kázání mluvil: Že kdo chce života věčného nabyti, pod Obojí Přijímání povinen jest.

Téhož jeho Bludu chytiv se Zikmund Řepanský, Farář Svatého Martina: Hned Druhou Neděli, po vykonaném Kázání, všecky na pořád, Starý, i Mladý, i Děti, k Přijímání pod Obojí nabízel: I valili se v velikém množství, a tu nejprvé Léta toho 1414. Žeby bez Přijímání pod Obojí žádný Spasen býti nemohl, smejšleti počali.

To uslyšav Jan Hus v Konstanci sedící, odpověděl: Již tomu rozumím, že taková jejich všetečnost mně o mé Hrdlo připraví. Odkudž patrno, že ne Jan z Husynce, ale jiní Přijímání pod Obojí v Čechách vzešlého, příčinou a původem byli.

1415. Mistr Jan Hus z Domu Kantora Konstanského vezen do Kláštera Mníchův Predykátorův, a tam do Žaláře, vedlé Prevýta, vsazen byl, nebo ^{39/} z Konstancí uteci usiloval: Však v svém bludném předsevzeti zůstáváje, upálen byl. Kteréhožto Léta i Jeroným, jeho věrný Tovařš, do Konstancí přijel.

1416. Jeroným Pražák, jsouce před Soudce na Sněmě Konstancienském povolán, a coby o Učení Jana z Husince smejšlel, tázán, počal Učení jeho bludným nazívati. To když Soudcové slyšeli, poručili jej zase do Žaláře vésti. Ale někteří k němu z Čechův příjdouce, domlouvati počali: Proč Učení Jana z Husince Tovařše svého haní, což jestliby činiti nepřestal, nýbrž tedy lásky při Soudcích Sněmu osazeného vyhledávati se snažoval, žeby, jakby se nejprv do

Čech navrátil, Ohněm spálen býti musil.

To uslyšav Jeroným, když po druhý do *Auditorium* povolán byl, počal Jana z Husince, a Učení jeho velice vychalovati: Pročež na Smrt odsouzený, Hranici, jako Předek jeho, život svůj vydnil.

Na místě, na kterémž upálen byl, až do dnešního dne, žádná Tráva nikdá nerostla a neroste, než bodláči, kopřivovi, a všelijaká nečistota.

Píše *Aeneas Sylvius*, a smělosti jejich, kterouž k smrti a skončení životův svých pospíchali, nadiviti se nemoha, praví: Že žádný z *Philozofu*, tak zmužile, tak srdnatě, tak vesele, a poskakujíc, k smrti se neubíral, jako ti dva Čechové, kteříž když Ohněm a plamenem hořeli, od Spěvův a veselostí nikoliv nepřestávali.

Téhož Léta, Páni Čeští a Moravští, zvědouce o Smrti Mistra Jana a Jeronýma, velmi ostré Psani na Sněm Konstancienský odeslali, domlouvajíc celému Sněmu, žeby ty dva Učené Muže bez příčiny životův zbaviti měli. Čimž Obec velice hrubě pohnuli a zbouřili, tak že se do Klásterův a Kostelův davšy, veliké a nenabyté škody v nich činila.

Kteréhožto Leta, po Slavnosti na Nebe Vstoupení Krysta Pána, Mistr Jeroným Pražský v Konstanci upálen.

1417. Páni z Rožmberka svolavše své Faráře do Krumlova, poručili jim, aby všichni pod Obojí způsobou podávali, a Artykule Vyklefovy schvalovali, pod Vypověděním z Země.

1418. Dokonal se Sněm Konstanský.

1419. Sebralo se Lidu Českého okolo čtyřidceti Tisíc obojího Pohlaví, a ti na Hoře Tábor, Přijímání neřádne v Poli, bezevšech příprav k tomu náležejících, sobě zarazili. Kteréhožto Léta, Král Václav šlakem jsa poražen umřel.

Toho též Léta, byl na Horách Kuttných za Faráře Kněz Augustýn, Řádu Svatého Cistercienského, a Klášteřa Sedleckého Profess: Kterýžto horlivostí, a v Víře Katolické Stálostí pohnut jsa, když Táboři Posly své do Hory Kuttny vyslali, a s nimi, aby v způsobu Přijímání se srovnávali, žádali, Město k tomu přived, že takové Bludaře zjímali, do Šachet metali, a Kněží jejich po Kopě kupujíc, životův zbavovali, a tak čisté a nepoškvrněné, napomínáním upřímného a horlivého Pastýře, Náboženství zachovali.

1420. V Středu po Třech Králích Kněze Jana Chudka, Faráře Kouřimského, s jeho Kněžími, Martinem, Jakubem a Lynhartem, a některými Světskými, jenž od Víry Katolické odstoupili, Horníci do Šachet vmetali. Martin Pátý, toho Jména Biskup Římský, vydal Klatbu na Husy.

Téhož Léta, držel Ouřad Nejvyššího Mincejestrovství na Horách Kuttných, Pan Petr z Šternberka, Mistr Převorství Strakonického. Kterýžto zvěděv, žeby Žiška k Sudomíři táhl, něco Lidu sebrav, jemu v cestu pospíšil, a davše s nim Bitvu, hrdinský nad ním svítězil, tak že Žiška uti- /40/ káním sobě poraditi, a života svého obhájití musil. On pak zajma přes Sedesáte Táborův, do Hory je přivezti rozkázal, a v jedné Šachtě poctivě, jak na takové Bludaře náleželo, pochovati. Kterýž potomně potějkaje se na žádost Císaře Zikmunda s Táboř, nedaleko od Zbraslavě, v té Bitvě zahynul: A na místě jeho Beneš z Vejtmile, Nejvyššího Mincejestrovství dosáhl.

Píše Hájek, že Horníci jakožto Lidé milosrdní, okolo šesti Set Tábořských Bludníkův v Šachtách pochovali.

Téhož Léta, skaženo bylo Klášteřův a vyplundrováno přes Čtyřidceti, mezi nimižto vzáctnej a nákladně vystavenej Zbraslavskej, v němžto Královští Pohřbové bývali, do konce vyplundrován a spálen. V tom Klášteře znamenitej, a převelice hrubej Hambít byl, tak že mu se rovného blízko nenacházelo, na jehožto Stěnách celý Nový i Starý Zákon, pěkně a krásnými Literami vypsán byl.

Při drancování toho Klášteřa, všickni Královští Hrobové z otvírání byli a Těla Pohřbená z nich nevázně vyházená. Tělo pak Václava nedbánilivého, a nedávno před tím Pohřbeného, když vyhozené bylo, Rybář nějaký jménem Muška, kterýž Králi Václavovi Ryby prodávati obyčej měl, je poznal, a tejně odnesa, v Příbytku svém zachoval. Když se pak drobet ty Bouře

upokojili, a Těla Krále Václava k tomu nařízení hledali, je zjevil, a dostana Dvadceti Zlatejch, neb Dukátův, jim je navrátil. Kterěz potomně z novu s všelijakou uctivostí a Pompou Pochované bylo.

Byloby tuto potřebi mnoho o tehdejších roztržitostech psáti, ale poněvadž Hystorykové před Rukama jsou, kteří o těch věcech obšírněji trakturují, nechtěl sem se nimi teď dáleji zaměstknávati, než raději k Hystorii Klášterské a *Propositum* svému zase navrátiti.

Kapitola Třetí

O Skáze, vylundrování, a vypálení Kláštera Sedleckého.

ZĚ pak Lidského pokolení, a zvláště Pobožných, chvalitebných a Bohu milých skutkův nepřítel Diábel, všelijak a vši svou mocí o to usiluje, aby je jak nejdříve vyvrátiti, v nic obrátiti, a z Srdcí Lidských vykoření mohl, ani tuto práce a usilování svého nelitoval, nýbrž Pobožnost tu, která se v Klášteře tom velice rozmáhala, a po vši České Zemi, jako i jiných Krajích rozcházela, udusiti usiloval.

Nebo hned Léta 1309. za Oppata Jindřicha, když Rutardové na Horách Kuttnách spolčivše se, a smluvivše s některými Pány Českými, a do Malína přijedše, sobě postranní Sněm proti Jindřichovi Korytánskému ven z Země Stříbro vyvážejícímu, jehož za Krále míti nechtěli, svolali, a nemalo Obyvatelův okolních proti němu pozdvíhli a zbouřili.

Shromáždivše se druhého Dne na Kolmarce, a všechny téměř Obyvateli ⁴¹ Hor Kutten sobě připojivše, nevázně na tak Slavný Klášter udeřili, jej vydrancovali, vyloupali, a v něm Jindřicha z Lippého, Království Českého Komorníka Jana z Vartmberka, a Jana Strakonického Křižovníka z Klimberka, kteříž ještě spali, zjímali, a svázané na Hrad Lutice odeslali: Jako i Rychtáře týchž Hor Kutten, že se tomu na proti stavěl, tu hned na kusy rozsekali. Oppata pak dva Dni hledajíce, a naleznouti nemohouce, při Hrdle ho zanechati musili.

Ale ten hrozný pád, mnohém těžší a hroznější v Krátkých Letech následoval, když bezbožný a Bohaprázdný, Křestianské Pobožnosti Rušitel, za spravování Krále Václava povstal, Kláštery a Kostely loupil, a ubohé Krystu pravým a horlivým Srdcem sloužící, nevázně a tyranský mordoval.

Ani tomu Klášteru a Pobožností v něm trvajícím, již na Sto krát buď žel, neodpustil, nýbrž na něm všechnu prchlivost a ukrutnost svou provedl.

Poněvadž Léta 1421. Pobožné a horlivé Krysta Služebníky zvěšev, zmordovav, a ukrutně životův zbaviv, místa Posvátná sprzniv, Službám Božím, a Obyčejům Posvátným průchod zastaviv, Kostel (ó Bože politujž ho sám) zapálil, v nic obrátil, a tak zohavil, že za mnoho Let, netoliko Člověk, ale sám Ptáček v něm se nezdržoval.

Což se takto stalo, Léta 1421. Pražané oblehli Brod Český, a třetího dne jej dobyli. Kostel, na němž do dvou Set Lidí bylo, zapálil, a ti všichni, kteří tam byli, s Devatenácti Kněžskými uhořáli, proto, že ke čtyřem Artykulům Pražským povoliti nechtěli.

Čímžto Kouřimští přestrasení jsouce, vyslali Posly své k Pražanům, žádajíce, aby jim neškodili, že chtějí s nimi se ve Čtyřech Artykulích srovnati a jim poddati. Pražané do Kouřima přijevše, a Města se zmocnivše, 22. Dne Měsíce Dubna táhli k Kolínu. Kolínští necejtivše žádné pomoci od Krále, Pražanům se poddali, a ke Čtyřem Artykulům přistoupili. Na znamení toho, Klášter Mnichův žebravých vyloupali, a šest Kněží z Farářem tam spálili.

O čemž zvěděvše Nymburští a Čáslavští, i oni se Pražanům podali, a čtyry Artykule zachovati přislíbili.

Kterážto věc, když se Horníkův donesla, vyslali i oni Posly své k Pražanům, žádajíce jich, aby tak znameniteho Klénotu nekazili, ale s Obyvateli Města milostivě nakládali; A dali svobodu, aby, kteří s Pražany držetiby nechtěli, mohli svobodně s svými Hrdly a Statky odjíti.

I stala se s Horníky Smlouva ve Čtvrtek po Svatém Jiří, a to taková: Aby až do na Nebe vzeti Panny Marye, mohli v Městě zůstati, a k čtyřem Artykulům Pražským zdali přistoupiti

chtějí, se rozmyslí: Jestli by pak nechtěli, aby mohli s svojí Statky i Hrdli, bezpečně odjít: Však s tou vejmkou, aby proti Pražanům s Muži, i Mladenci, Ženami, i Pannami, s Procesím Velebné Svátosti vyšli, na znamení takové Smlouvy.

K čemuž když přistoupili, na Den Svátého Marka Evangelisty, jenž ho bylo v Pátek, vyšli jsou Horníci s hlučnou Processí, Tělo Boží napřed nesoucí, až k Klášteru Sedleckému: A když jsou se k Pražanům přiblížili, pokleknou na Kolena, jeden za všechny milosti žádal.

Kněz Jan pak z Pražanův, předkládá jim, kterak jsou mnohé jejich Náboženství zmordovali, a do Šachet vmetali, a tudy velice zhřešili: Protož, aby se toho víceji nedopouštěli, milosti že jsou dosáhli, oznámil.

To když se stalo, rozstoupili se na dva Houfy, Horníci na jeden, a Pražané na druhý, Hlase velikým *Te Deum Laudamus* spívali: Horníci jeden ^{42/} Verš, Pražané druhý. A tak rozjízďující se Pražané od Horníkův, a k Chrudimi chvátajíce, Klášter Sedlecký zapálili.

Toho též Léta, Žižka s některými Táboři do Hory přijel, a na zejtrí Kněží Táborští do Kostela Svátého Jana, kterýž nyní skažen jest, ale místo se od něho jmenuje, vešli, a v něm Mše, vedlé způsobu svého, bezevšeho Roucha Měšného a Oděvu obzvláštního vykonávali, žádného obyčejného Řádu při tom nezachovávali: Ale jen toliko Hlavu skloňovali, a zadek vyzdvihovali, coby mohl asi Otče náš odříkati. Potomně vstana, Slova Posvěcení vykřikovali, a v Nádobách Železných, Dřevných, i Čistcových, polámaných i celých, Krev Krystovou Posvěcovali, vysokým hlasem volajíce: Pán náš Ježíš Krystus, etc. Po vykonání toho, nejprve sám Přijímal, potom Kněží sami sobě brali: Naposledy, Bratřím a Sestrám podávali. Na to Horníci někteří (neb se jiní již byli Pražanův přichytili) patřice srdečně plakali, na Tváře své padali, a mezi sebou mluvili: Nyní věříme, co jsme prvé slejchali, že Čechové jsou praví a nejhorší Kacíři, a hodní, aby se jim každé věrné Křesťan protivil. A od té chvíle, po Králi Zikmundovi víceji a víceji dychtěli, a Příjezdu jeho sobě žádali.

A ačkoliv takovou Smlouvu Pražané s Horníky učinili, však ji velmi špatně zdrželi: Nebo když se Horníci (nechtějící k nim přistoupiti) z Města stěhovali, Vojáci Pražští je jímali, loupili, Nosy i Uši jim řezali, a zase do Města honili.

Kteroužto bídu Horníci vidouce, a že se Císař Zikmund k Hoře přibližuje zvědouce, Havýře, jenž se byli před Pražany v Dolích skryli, Kolínskou Branou do Města pustili: Kterážto upřímně od pravé Víry, s odstoupilými, a s Pražany držícími, handlovali, je zase loupili, i mordovali, Kostely jejich plundrovali, ano i v Kaple Vlaského Dvoru Monstranci, od nich Posvěcenou vzali, na Zem uvrhli, a po ní Nohama šlapali.

Což Horníci Spražili vidouce, Obrazy, jak Boží, tak i Svátých, před Domy své stavěli, a tudy Znamení na sobě dávali, že víceji s Pražany nedrží. Kterážto Obrazy Havýři brali, a s velikou počestností do Kostelův zase nosili.

Mezi tím se Žižka zase do Hory obrátil, a Havýře pokutovati mnil: Ale zvěda, že Císař Zikmund s Padesáti Tisíci k Hoře tahne, z Města se vyklidil, a na Vrchu Turkaňk řečeném položil, a Vozy se dobře zašancoval. O čemž zvěda Císař, jej vůkol a vůkol oblehl. Ale Žižka druhé Noci obležení svého, skrze Vojsko se propral, a do Kolína utekl, a Císař v Městě Hoře Kutné zůstal.

Sice se o tom proslejšá, a mezi Lidmi řeč prochází, žeby proti vůli Žižkově (jehož on pro velikost, znamenitost a krásu jeho, skaziti dopustiti nechtěl) někdo z Vojákův jeho Klášter Sedlecký zapáliti, a on mu za to Stříbra, Zlata rozpuštěného do Hrdla naliti dáti měl, tomu ačkoliv neodpírám, však předce veliké nešlechtnosti a bezbožnosti ten skutek přičítám.

Kteréhož Bůh, jakožto Spravedlivý Soudce, při Posledním hrozném Soudném Dni pomstí.

Z Nádobí Posvátného, Šatstva Kněžského, Mešnyho, a Ozdob Kostelních, nětko do Jihlavy, a nětko do Klostrnejburku, před tím vyvezeno, a tam zachováno bylo. Ostatek zakopáno, a od Loupežníkův rozebráno.

A to jest krátká Správa, o Skáze Kláštera Sedleckého.

^{/43/} Kapitola Čtvrtá.

Věci některé, kteréž se, dokud Klášter v Spuštění zůstával, přihodili, vypisující.

Leta 1422. Císař Zikmund u Hory jsa, a uslyšav, že naň Pražané s Horníky táhnou, Horu zapálil, Starší Horníky, kteříž se Pražanův přídrželi, k Vozům přivázati poručil, a s nimi k Německému Brodu pospíchal. Žižka s Pražany jej následoval, u Německého Brodu porazil, Města se zmocnil, je vyplundroval, Obyvatelův mnoho zmrdoval, a naposledy Město Ohněm spálil.

Kteréhožto Léta, Křivoklát Zámek vyhořel, a Dcky Zemské, s jinými klénoty, kteříž se tam chovali, do Plzně odnešeny byli. Zapálil nějaký Pacholek v Marštali.

1423. Žižka Hradec Králové vypálil, pravíc; Že musí svejm Drábům, kteříž v Noci táhli, posvítiti.

1424. Jan Žižka všeho dobrého rušitel umřel.

1425. Sirotcí po Žižkovi pozůstali, dobyli Města Lytomyšle.

1426. Sirotcí oblehli Poděbrady, jich silně dobejvali, ale však dobytí nemohli.

1427. Umřel na Pardubicích Viktorin Boček z Kunstátu, a z Poděbrad První Hrabě Kladecký, Otec Jiřího z Kunstátu, jenž byl potomně Králem Českým.

1428. Sirotcí pustili se do Slezska, a tam některých Měst zdobejvali, jako: Najmorku, Hojna, Kolperka, Střelina, Pačkova, a Frankštejna.

1429. Hradečtí Měšťané dali Kněze Tupce upáliti, proto, že on mnohých Kněží upálení příčinou byl.

1430. Okolo Nešporu Císař Zikmund přijel do Normberka, a byl tam se Dvorem až do 29. Dne Srpna.

1431. Město Plavno v Foytlandu Táboři vyplundrovali a vypálili, a v něm přes Devět Set Lidu pomordovali, Dvanácte Mníchův v jedné Šachtě za živa zakopali.

1432. Veliká byla Povodeň v Praze, v Pondělí před Svatou Maří Magdalenou, tak že na Ryňku Staroměstském na Lodích plaviti se musili.

1433. Táboři okolo Osumdesáti tří Osob, vpád učinili do Lužic, a mnoho Dobytky tam zrajímali: Ale však od Gerlických poražení jsou na Frydlandě.

Legáti Čeští vysláni byli do Bazylee na Sněm. A téhož Leta, Táboři s některými Městy se společivše, oblehli Plzeň.

1434. Táboři dobyli Města Soběslavě, a vybravši je, obrátili se k Radešynu, a s Sirotky se společili, chtějíce některých Měst dobejvati.

1435. Císaře Zikmunda přijelo Poselství do Prahy, jednajíce: Aby Čechové některé Osoby zsebe vyslali do Brna, s nimižby se o Pokoj jednati mohlo.

^{/44/} Kapitola Pátá.

O Vyzdvížení Kláštera Sedleckého.

Ačkoliv ten oumysl, a ta Intenci, nevážného Křestianské Pobožnosti Rušytele byla, aby jak Kláštery, Služebníky Boží, v nich zůstávající, tak i Církev všeObecnou Katolickou potlačil, a v nic obrátil. Však Bůh Všemohoucí, kterýž s ní až do skonání Světa zůstávati příslibil, a že ani Brány Pekelné proti ní, jakožto na pevné Skále vystavené neodolají, přířekl, nikoliv k tomu přijíti nedopustil, nýbrž ji, jakž koliv zemdlenou a ztenčenou, zase posilniti, občerstviti a rozšířiti ráčil.

Tak také i Kostely a Kláštery Služebníkům svým semotam rozptýleným divnými prostředky, a skrze Lidi Pobožné zase navrátil.

Klášter ačkoliv tento Blahoslavené Panny Marye, jinák Matky Boží Sedlce, tak zohaven byl a spuštěn, že mnoho Let v němž žádný nepřebejval, ani přebejvati nemohl, však nikoliv opuštěn nebyl. Nebo Bůh Všemohoucí naň a Pobožnost, kteráž se v něm někdy bedlivě a dbale vykonávala, Okem Milosrdenství svého vzhlédnouti, a Řádu zase, skrze Pobožné Lidi, navrátili ráčil. Do kteréhožto okolo Léta 1436. Pavel První Oppat uveden byl. A ačkoliv v Knihách

Starých Zápisných, ano i v jakýmsi jiným špurci poznamenáno nacházím, žeby Léta 1454. za Kralování Ladislava Krále Řádu odveden byl, a Theodorykus do něho za Oppata dosazen, však *Privilegium Iuliani, Tituli S. Sabinae, S. Romanae, Ecclesiae Praesbij: et Card: S. Angeli*, Léta 1443. Pavlovi Oppatovi danému, větší Víru přikládají, Pavlovi Oppatovi předek udělují. K čemuž mně i Koruna, kteráž se až posavad spatřuje, již on Léta 1438. Nákladně udělali dal, přivozuje a dohání, jako i potvrzení všech Pryvilegií Léta 1439. od Albrechta Krále Českého skrze něho vyžádané. On zajisté při též Kardynálovi, jakožto Legátu v Čechách, Uhřích, Polště, Charvátích, Salepurku, etc vyhledával, aby jemu pro nedostatek Důchodův, nímžby jak sebe, tak i Bratří vyživoval, některých okolních Far užívání propuštěno bylo, čehož i užil.

Že pak v Knize Zápisní První uvedení, a Kláštera postoupení, Theodorykovi se přičítá, mohl též Pavel, nemajíce čím sebe a Bratří vyživovati, na některou Faru, již žádal, podstoupiti, a Theodorykus po něm do téhož Kláštera samotný dosazen býti, a takto, což se o něm v Knize Zápisní, ano i v tom starým Špurci vyčítá, vyplnití, poznamenání takové jest:

Ladislav Pobožný Král Český, Pobožnost Předkův svých následovati usilovav, Kláštery pusté Řádům a Řeholám Bratří z nich, semotam rozptýleným, zase navrátiti se vynasazoval. A spatřiv Klášter Sedlecký, někdy tak nákladně vystavený, nyní pak spuštěný, a v nic obrácený, Oči k Nebi pozdvíh, a zaplakav, Řádu zase skaženéj, bezevšech Statkův a Důchodův, s povolením Jiřího z Kunštátu, tehdejšího Království Českého Vládaře, a téhož Království Panův Stavův, postoupil.

Do toho tak spuštěného Stavení, dostal se za Prvního Oppata Theodorykus ⁴⁵ Rodič a Synek z Města Hory Kuttny, Člověk Pobožný, a zvelebení Řádu, jako i zvešení Kláštera, ve Dne i v Noci hledající, sám toliko jediný, nemaje sobě žádného připojeného Bratra, neb Kněze, ani Důchody a vyživěním opatřen nejsouce, tak že vlastně života Apoštolského následovati, a Almužnami život svůj zdržovati musil.

Když pak něcto Chrám Páně Almužnami Pobožných Lidí zopravoval, První svou Mši, a tu *De S. Trinitate*, tu Neděli po nalezení Svatého Štěpána, v Kostece Svatých Filipa a Jakuba, v přítomnosti Literátův z Města Hory Kuttny spívající, sloužil.

Veliká Radost a plésání všech Katolických Horníkův, a okolních Měst a míst Obyvatelův byla, že se Bůh tak skloniti, a Klášter ten z moci Nepřátel jeho vytrhnouti, Církvi své, a Řehole v něm pobožně sloužití mající, navrátiti ráčil. Nebo takové množství Lidu bylo, že na Ofěru jdoucí, a velikou radostí plačící 18. Gro: Česk: (neb tehdaž hrubě mnoho bylo) Obětovali. Jako i podobnou Summu na oprávkou Chrámu žádajícím odvedli.

V Kaple Svatého Ondřeje, témuž Kostelu připojené Služby Boží vykonával nějaký *P. Veneslaus de Iglavia*. A ten jest počátek začaté znovu v Klášteře Sedleckém Pobožnosti, a odvedení Řádu Svatému Cistercienskému.

Kapitola Šestá.

Posloupnost Oppatův Sedleckých, po Skáze a Vylundrování Kláštera, uvedených, jako i některé věci, kteréž se za Spravování jích zběhli, v sobě obsahující.

Pavel.

PO Splundrování Kláštera Sedleckého, uveden byl První Oppat Pavel, o němž se svrchu zmínka učinila.

1436. V Sobotu před Svatou Trojici, Páni Rytířstvo Pražané, s Mistrem Janem z Rokycan, vyjeli z Prahy do Jíhlavy, aby Císaře Zikmunda přivítali, a za Krále Českého přijali. Kdež se stalo Porovnání Přátelské mezi Čechy pod Obojí Přijímajícími, Císařem Zikmundem, a Legáty Stolice Apoštolské v Jíhlaví, a to takové: Že aby k pokoji a svornosti Čechové a Moravané přivedeni býti mohli, jim se dopouští Tělo a Krev Pána našeho Ježíše Krysta, pod Obojí Spůsobou Přijímati. Však aby věřili, a Posluchače své vyučovali: Že se vícejí pod Obojí Spůsobou (co se užitků z Svátostí pocházejících dotejče) nežli pod Jednou nepřijímá. Aníž také co v Ce-

remoníích Církevních noviti, aneb měniti mají.

¹⁴⁶Přijeda pak Císař Zikmund do Měst Pražských, Trůn Královský na Staroměstském Ryňku sobě postaviti dal, a v něm v přítomnosti velikého množství Panstva, a Legátův Stolice Apoštolské, se posadil.

Předněj Rokycan předstoupiv, na místě všech Čechův, pod Obojí Přijímajících; Jak Císaři, tak Legátu Apoštolskému za takové propůjčení a milost, krásné poděkování učinil. A že chtějí v Jednotě, Poslušenství, a Poddanosti Církve všeobecné zůstávati, ji za Matku, a Učitelkyni svou uznávati, Nařízení její, a Sněmovní Ustanovení zachovávati, a ničím se od ní, jediné samým Přijímáním pod Obojí, neoddělovati, přislíbil.

Což když učinil, s velikou Císaře, Legátův, a všech přítomných, Radostí a plésáním k Jednotě Církevní připuštění, od Kacířství, a všelijakých Kladb, očištění, za pravé, věrné, upřímné, a milé Syny uznáni byli.

Tomu Srovnání a upokojení, Králové a Knížata povděční jsouce, Císaři šťastné, dlouhé, a veselé Panování vinšovali: Ano i Papež *Evgenius*, na Znamení povděčnosti Zlatou Růží, skrze Legáta svého odeslal.

1437. V Pondělí po Početí Panny Marye, umřel v Znojmě Císař Zikmund, Král Uherský a Český.

1438. Albrecht Uherský a Český Král, ArciKníže Rakouské, Korunován Císařskou Korunou v Achu 29. April.

1439. Snesli se na tom Pražané, aby žádný, ani Farář, ani Mnich, pod vypověděním z Měst Pražských, jináče, kromě pod Obojí, nepodával.

Z čehož opět nemalé Rozepře, a Rozbroje povstávali, tak že Král Albrecht do Prahy Psaní učiniti, a Kázání jejich bouřlivá, jako i jiné Schůzky, zapovídati musil.

Téhož Léta, držž jest Sněm Duchovní v Florenci, na kterémžto Řekové Důvody patrnými a mocnými jsouce přemožení, tyto věci vyznati musili:

1. Že Duch Svátý od Otce a Syna pochází.

2. Že se nekvašený Pšeničný Chléb Posvěcovati má.

3. Že Očištec jest, a Duše v něm, kteréž na tomto Světě za hříchy dosti neučinili, odbejvati musejí.

4. Že Biskup Římský jest pravej Krysta Ježíše na Zemi Vikař, a Petra Svatého Náměstek.

Téhož Léta, Král Albrecht umřel. Za kteréhožto, když se Služby Boží v Praze Kosteje Tejnském dále, roztržítost mezi Kněžími a Konšeli se nemalá zběhla, poněvadž Kněží dopustiti nechťeli, aby Lidé na Ofěru šli, Konšelé je pak k tomu nutili. V čemž naposledy Konšelův vůle vyplněná býti musila.

1440. Začalo se nejprv Kněh Tlačení v Městě Mohuči, od čtyř mužův, vedlé Hájka. Vedlé Danyele z Veleslavína: od Jana Kutembergera z Štrospurku.

1441. Král Vladislav Uherský přijel do Prahy na Vyšehrad, a tu mu bylo učiněno znamení té Hodování.

1442. Frydrych Král Římský Volený Sedmnáctého Dne Měsíce Června, Korunou Železnou Korunovan byl na Království Římské.

Téhož Léta, Konšelé Staroměstí povolali na Rathouz všech Mistrův a Študentův, kterýmžto předkládali žádost Študentův Videnských, kterouž vyhledávali, aby do Prahy přijíti mohli, žeby tam chtěli Učení svá provozovati, a *Studia* již zlehčená zase *Renovirovati*; však tak, aby jim ta Svoboda, kteréž užívali Študenti za Císaře Karla, zase propuštěna byla.

¹⁴⁷Nato když se Pražané rozmyslili, takovou Odpověď na žádost jejich učinili: Aby do Prahy přijeli, Učení *Renovirovali*, pokojně se chovali, Čechův nekacířovali, a z Kalicha s níma Přijímali. Čemuž oni když vyzrozuměli, raději v Vídni Učení své *Continuovali*.

1443. Moravané v Rakousích zle Hospodařili, a až k samé Vídni štrafujícíce, nenabyté Obyvatelům škody činili.

1444. Ukazované byli některé Svátosti, pozůstalé při Kosteletě Těla Božího, na Novém Městě Pražském. Z kterýchžto spatření, dobří a Pobožní Křesťané se těšili: Tábori pak a jiní podobní Ruhači, tomu se posmívali. Potom jejich posmívání, když Kněží Svátosti schovali, veliké a neslýchané Povětrí se strhlo, tak že mnoho Domu na Novém Městě netoliko z Gruntův vyvracelo, ale také množství Lidu, Krovy z Domu padajícími, zbito. Aniž jaký div, poněvadž Pán Bůh nechce v Svatých svých vysmíván, nýbrž raději ctěn, chválen, a veleben býti.

Téhož Léta, Jiří Poděbradský, Jan Zajimač, Čábelický Hertvík, a Jetřich Kolínský, položili sobě Sněm na Horách Kuttnách: Na kteremžto ustanovili Jiřího z Kunštátu Nejvyšším Hejtnanem všech Krajův, připovídajíce, že jemu, nejináč než jako Králi, chtějí Poddanost zachovati. Hertvíka přidali jemu na pomoc, a Čábelickýho Mincmestrem učinili. A tudy již pomalu počalo Štěstí Jiřímu z Poděbrad vlídným se ukazovati.

1445. Zahynul Král Vladislav Uherský v Bitvě, s Marátem Císařem Tureckým svedené. A když po Bitvě Turci Pole obdrželi, a zbité z šatů slíkati a šacovati počali, nějaký Jančar Krále Vladislava, ač nevěděl, kdoby byl, v pěkné Zbroji, v nějaké Rokli našel, a pilněji na něj hledě, drahou Záponu, s malým pýrkem za Kašketem jeho spatřil; Pročež bez meškání Hlavu jeho uťal, a Marátovi Císaři i s Kašketem obětoval, pravíc: Teď hle Císaři máš Hlavu Člověka nepsprostého, jehož jsem šavli svou přemohl, a tobě Hlavu, od Těla uťatou, obětují.

To spatřiv a vyslyšev Marát, zajatých Křesťanův povolati rozkázal, a cí by Hlava byla, jich se bedlivě tázal. Kterouž oni i hned jak spatřili (poněvadž mnozí z Dvořanův jeho zajati byli) zaplakali, a žeby Krále Uherského byla, oznámili. Té chvíle, rozkázal Marát všecky ty zajaté postínati, a Hlavu Krále odříc, Bavlnou a Kořením, aby se neskazila, vyplniti, na Tyč strčiti, a po Městech semotam nositi, a ukazovati: Toho pak Jančara velikými Dary obdarovati. A tak ubo jeho Král v Ruce Pohanův přišed, divadle Lidem po Smrti učiněn byl.

1446. Vyslán byl Pavel Kardynál z Říma od Stolice Apoštolské do Prahy, aby odpadlé Syny od Matky své Církve Svaté, zase k ní připojil.

To zvěda Rokycan, jenž z Prahy vyhnaný na Hradci Králové za Faráře se zdržoval, do Prahy rychle pospíšil, Kardynála přivítal, a všetečně se ho, z jakéby příčiny do Prahy přijel, otázel. Kardynál jakožto Muž Pokorný a Rozumný, jemu odpověděl: Ctný Můži, tvé Osoby neznám, aniž vím, odkud jsi přišel. Však tobě odpovídám: Že proto jsem do těchto míst přijel, abych Syny Církve Svaté, kteříž skrze bludné Lidí od ní odvedeni jsou, k ní zase přivedl. Ale Rokycan všelijaké příčiny k hádání vyhledávaje, vždycky mírnou a vlídnou Řečí a Odpovědí od Kardynála, odbejvat býval. Však své zlosti na straně zanechatí nemoha, jednoho času s náhončími svými do Hospody Kardynálové přijda, dvě Kola od Vozu jeho ustranil, a Mezkyni, na níž Kardynál jezdit obyčej měl, vocas uřezal.

I vida Kardynál, že svou Legaci nic neprospívá, nýbrž raději hanby so-⁴⁸ bě dobejvá, řekl: Lid tento tvrdé šýje jest. Nebo tyto věci, kteréž já mluvím, kdyby byli v Sodomě mluveny, Pokánby činili. Pročež slušné jest, abych Prach z Noh mých vyrazil, na Svědectví jim, poněvadž lehčejší bude Zemi Sodomské v den Soudný, nežli tomu Pokolení.

To promluvě, a na Cestu se stroje, Kompaktáta od nich požádal, kteréž když mu ukázali, je vzal, do Vozu vundal, a pryč z Prahy se ubíral.

Ale Pražané zvědouce o tom, poslali za ním až do Bonešova, žádajíce, aby jim taková Kompaktáta navratil. Což on i hned učinil, řkoucí: chovejtež je dobře, nebo přijde ten čas, že jich nebudete smíti ukázati: Jakž se nynějších časův přihází, že se s níma nehrubě honositi, a pochloubati smějí.

1447. Poslové jenž do Říma jezdili, a za Rokycana, aby na Arcibiskupství Pražské dosazen byl, žádali: Do Prahy se navrátíli, a takového Ouřadu, pro velikou jeho zlost, a tvrdošjnost, kteráž všem v Římě známá byla, Rokycanovi uprositi nemohli.

1448. Jiří z Kunštátu, zaraziv sobě na Horách Kuttnách Sněm, a na něj některé, z Strany své povolav, Důstojenství Krále Českého, tejně vyhledával. Kdež vida mnohé k sobě náchylné,

Vojskem se opatřil, a k Praze přitáhná, ji se zmocnil. Jako i potomně, nejprvé za Gubernátora, a po Smrti Krále Ladislava, za Krále Českého Volen byl.

1449. Při Slavnosti Očišťování Panny Marye, jinak Hromnic, Majnhard z Hradce jsa v Vězení na Poděbradech, velmi nemocen byl, a všecken otekł, větší Strana Lidu pravila, že jest nějakým Jedem otráven: A tak vyjednav se z toho Vězení, i jel na Karlštejn, a tam umřel.

1450. Na Den Svatého Gotharda, to jest, na zejťří po Nalezení Svatého Kříže, město Dvůr vyhořelo, skrze Páliče, kteříž Oheň byli na šesti místech položili, původem některých z Slézska. A přitom času někteří ti Páličí jsou tu zjímání, a potom spálení.

1451. Barbora Manželka Císaře Zikmunda, tak velice od některých bludných Kněží podvedená byla, že jsouce vedlé Obyčeje Křestianského v těžké Nemoci ležící, aby Dušy svou s Pánem Bohem smířila, napomenutá, toho učiniti nikoliv nechtěla, a ani o Bohu, ani o životě věčném, ani o Mukách Pekelních nic nevěřila, a jak pod Jednou, tak i pod Obojí, Přijímatí se spečovala: Pročež také bezevší Pobožností život svůj skonala.

1452. Frydrych Císař pojav s sebou netco Vojákův, a Ladislava, kterýž potomně Králem Českým byl, do Říma se vypravil, a tam Korunou Císařskou od Papeže slavně korunován byl.

1453. V Pátek po Svatém Havle, Ladislav přijev s Pány Českými na Pomezí České, učinil vedlé Obyčeje Přisahu na Svatém Čtení.

A přijeda do Prahy, na Den Svatých Šymona a Jůdy, na Hradě Pražském, v Kosteletě S. Víta, s velikou Slavností a Radostí korunován byl.

Téhož Léta, Machomet Král Turecký oblehl Město Slavné Konstantynopolim, a při něm Osm Neděl ležel, velice silně ho dobejval: Až potomně, skazivše Zdi a Bašty, jeho se zmocnil, velikou Sílu Lidu Křestianského pomordoval, a zžajímál, kdežto i Císař Řecký Konstantýn zamordován jsa, po Smrti Pohanům, a Neznabohům Dívadlem učiněn byl. A od té chvíle Machomet, ne již Králem, ale Císařem Tureckým se psátí počal.

1454. Ladislav Král Český, Mládenček v Šestnácti Letech, seděl pod Korunou, a v Majestátě Královském, na Ryňku Starého Města Pražského. Kdežto mnohá Knížata z okolních Zemí Léno od něho přijímali: Jako i po vykonání těch Ceremonií, rozličnými Hrami, Kratochvilemi, a Kolbami se obveselovali.

^{149/}1455. Veliký a znamenitý Mor v Uherské a Rácké Zemi byl, takže mnoho Lidu zhyulo.

1456. Císař Turecký přitáhl k Bělehradu, a maje Lidu Čtyrykrátě Sto Tisíc, počal ho velmi silně dobývati, ale však nic svítěziti nemoha, a Lidu mnoho potrativ, s hanbou odtáhnouti, Sto Osm velikých Děł zanechatí, Lodí velikých Šedesáte čtyry, ano i jiných mnohých Válečných Nástrojův oželeti musil.

1457. Král Ladislav mládenček Pobožný, a pravej Víry a Náboženství Křestianského Ctitel, nenadále k Nemoci přišed, ve Třidcítí a šesti Hodinách, běh života svého dokonav, Duši Bohu Stvořiteli a Vykupiteli svému odevzdal.

Mnohé a podivění hodné ctnosti v tom mladém, a věku nedospělého, Králi se nacházeli. A nejprvé, že do žádného nikdy Kacířského Kostela nepřišel, ani Kázání jejích neposlouchal; mnohém pak méně, náchylností, aneb láskou nějakou k ním plápolal. Nýbrž, když času jednoho Kněz nějaký, z Roty Rokycanové, v Kaple Hradu Pražského, Služby Boží vykonávati se snažoval, a v Roucho Mešní oblečený k Oltáři pospíchal, hned jak ho Král Ladislav spatřil, a jakéhoby Ducha byl, vyzrozuměl, Správce Vojska svého k němu vyslal; A jestliby po dobré vůli od Oltáře odstoupiti nechtěl, aby ho odtud mocí vystrčil, a z nejbližší Skáli dolů shodil, poručil.

Jiného času přihodilo se, že když Rokycan na Den Božího Těla s Processí chodil, a Monstancí, s Velebnou Oltární Svátostí nosil, žádné Poklony, ani uctivosti znamení jemu neprokázal. A když od přistojících tázán byl, pročby Velebnou Svátost neuctil, odpověděl: Vím (prý) aniž mně věc nepovědomá jest, že Velebná Oltární Svátost, větší Poctivostí hodná jest, nežli jí odemně prokázána býti může: Aniž také mé uctění Slávu její zvejšiti, aneb neuctění Velebnost stenčiti může. Však se toho velice a vysoce varovati povinen jsem, abych Krysta, a pravé jeho

Tělo ctíc, nedomníval se skutky Rokycana Kacíře, a Svatokrádežníka před Lidem Obecním schvalovati, poněvadž, jak Obecní Přísloví jest: *à bove majori discit arare minor*. To jest:

Jak stálým Vůl v práci bývá, Volček z něho Příklad mívá.

1458. Volen byl Jiří Poděbradský za Krále Českého, na Rathouze Staroměstském, ten Čtvrtek přes Přenešením Svatého Václava: A tu hned veden do Kostela Tejnského, kdež mu veliká počestnost byla prokázána.

1459. Král Jiří počal se s Knížaty spřízňovati, nebo Dceru svou dal za Manželku Knížeti Mišenskému Mladšímu.

Kníže pak Mišenský Starší, dal svou Dceru za Manželku Viktorýnovi Synu Krále Jiřího.

Téhož Léta, Jiří Král Český, daroval Starému Městu Pražskému Clo Královské, Slavného Mostu Pražského, se všemi Půzetky a Příslušenstvím, k témuž Mostu a Celnici náležitým.

/50/ **Theodorykus Druhý.**

PO Pavlovi dosazen byl Theodorykus Druhý, Rodič z Hory Kuttny, Pobožný a Bohabojný Můž, kterýžto dobrého Klášterského vyhledávaje, mnoho Zahrad a Rolí, kterýchž v ne-spravedlivem, a nepořádném držení Horníci, Krajanové jeho zůstávali, odňal, a Klášteru zase přivlastnil. O němž se svrchu větší zmínka učinila.

1460. V Čechách velmi mnoho zlé Mince proskakovalo, neb ledakdos, Pán, Zeman, Minci potutedně dělal: Však Král Jiří chtěje tomu spomoci, Novou Minci na dobré Zrno u Hory bítí poručil, a v Praze ustanovil Veksl, kdeby zlá Mince Vekslována byla.

1461. Král Jiří dovolil Horníkům Majestátem svým, Jazykem Českým psaným, aby Šephmistří a Radda, Platy v Hlouškách i jinde, kteříž k Klášteru Sedleckému náleželi, k Vysokému Kostelu, a Svaté Pánně Barboře, dokudžby ti Kostelové a Kněží jejich jinými Dúchody opatření nebyli, obrátiti mohli. Však s tou vejmkou, kdyby se jini Dúchodové těm Farám vykážali, aby se taková Platová zase Klášteru postoupili. Což se i stalo, a s takových Hloušek, Páchu, Kolmarku, etc. jistí Platové až do Léta 1551. bezevšeho zaneprázdňení, a všelijaké protimyslnosti a nesnáse Klášteru Sedleckému se odvozovali. Až potomně nedbánlivostí Opat-skou zamlčení jsouce, až do těchto Let, s velikým Kláštera ublížením, a Služeb Božích stenčéním, nevycházejí.

1462. *Fantinus* Posel od Stolice Apoštolské z Říma do Prahy přijel, a Řády Křestianské, na žádost Krále Jiřího, obnoviti a Potvrditi usiloval.

Ale když Králi Intent svůj na Staroměstském Rathouze, v přítomnosti mnohých oznámil, král Jiří z ponuknutí Rokycana, proti němu hněvem zapálen jsa, kázal jej jíti, a na Poděbrady do Vězení výsti, kdež se mu velicí posměchové a ouzkosti, od nevážné chasy činili.

1463. Zdeněk Kostka mincmejstr Království Českého, svolav Mincíře a Prejgíře na Horách Kuttných, kázal jim Peníze na Den Svatého Vavřince, na Vlaském Dvoře dělati, čemuž oni když odírajíce, pravili: Ze velký Mučedlník Svatý Vavřinec jest byl, protož že na jeho Svátek dělati nechtějí. Hněvem rozpálený velice, jak Pánu Bohu, tak i Svatému Vavřinci zlořečiti počal. V tom nenadále Hrom udeřil, a ubohého Mincmejstra tak opálil, že šestý Den Pokání však činiv, Hrdla zbavení Pokutu nésti musil, a v Klášteře Sedleckém při Zdi, pochován byl.

1464. Za téhož Theodoryka, odprodaná jest Vinnice, kteráž leží nad Šípeckou Zahradou, jenž se nyní Dobšovská jmenuje. Ač takové Rolí vycházeti má Klášteru Sedleckému každoročně 44. Groš: Českých, na časy budoucí, a však se nic neodvozuje.

1465. Král Jiří oblehl Goršten v Moravě, a celý Rok při něm leže, jej dobyl, ačkoliv velmi mnoho Lidu při tom stratil.

/51/ **Jodokus.**

PO Theodorykovi dosedl na Opatství Jodokus, a podobným způsobem dobrého Klášterského vyhledávaje, mnohé Zahrady a Grunty Klášteru připojil.

1466. Na Den Svaté Pryšky, upadla pěkná a Mistrovský udělaná Věže při Kostelevě Svatého Klimenta v Starém Městě Pražském, blíž Mostu.

Z kteréžto Věže pádu, velikou Radost a posmíšky své měli všickni Pravého Náboženství Odporníci, mluvíce: Že co oni nedobořili, to sám Pán Bůh boří, nemohouce na Papežské Rejklzoky se dívati.

1467. Kazymír Král Polský, vida že se Mor rozmáhá v Krakově, na čas z Města poodstoupil, a ve Vsi, jenž Kozmice slove, se zdržoval, kdežto Pátého Syna Manželka Alžběta jemu Porodila, a dáno mu Jméno od Jana Krakovského Biskupa, Pokřtěnému Zikmund.

Ten jistý Karel velmi dbale toho vyhledával, aby Víra Křestianská v Podstatě své zůstávati mohla. Nebo i hned jak o ňakem Sektáři, žeby se v Zemi jeho zdržovati měl, uslyšel, z Země vypuditi, a vypovídati nařídil.

Což kdyby se bylo v Čechách naší milé Vlasti dalo, nikolivbychom k těmto bídám, nouzám, a roztržitostem, na kteréž slzavýma Očima patřiti musíme, nepřišli.

1468. Král Jiří táhl od Hory Kuttny k Čáslavi proti Králi Matyášovi, jenž byl ležel okolo Vsi Šemtěše, chtěje se s nim potkati.

Král Mathyáš vida, že jest Vojskem neroveň, poslal k Králi Českému Posly své, za Pokoj ho žádaje, a velikou Truhlu Zlata jemu připověděl, jako i poslal, a však fortelně s nim zacházel, nebo První Vrstvu Dukátův narovnav, zespod Písku nasypal, a tak tím fortelem z Čech se vyloudil, a v Moravě veliké škody dělal.

O kterémžto Forteli Král Jiří zvěděv, příkré Psání Králi Uherskému učinil, ale on mu odpověděl: Aby žádnému Uhru nevěřil, leč kterýby Třetí Oko v Čele měl.

1469. Kníže Viktorýn, Syn Krále Jiřího, majíce některé pilné věci k vyřízení s Maršálkem Margkrabství Moravského, a Švagrem svým, do Krumlova Moravského přijel.

O tom zvěděvše Uhři, jenž při Králi svém Mathyášovi držíc, proti Králi Jiřimu Válčili, k němu pospíšili, a zajatého do Uher odvezli.

1470. Když Králi Jiřimu loupeže Klášterní, Chudoba ubohejch Lidí, a Krve prolítí skrze něho pošle, na Oči přicházeli, a on se skrze to nemalo rmoutil, jako i života napravovati počínal. Rokycan ustavičný Obecného dobrého Rušytel, k němu přistoupiv, řekl: Králi, buď Můžem, a nedej se od Kalicha odvésti, nýbrž raději vyplemeň ty Diábské Mnichy, a stopiti je roskáž. To vyslyšav Král, odpověděl: Místře, Místře, dostis Mistroval, nechť já již také Mistruji. Bych byl tvé Raddy neposlouchal, mohl jsem Slavným Králem býti, takovému Krve prolítí, a schuzení ubohých ujíti. Protož táhni mi z Příbytku mého, a více na Oči nechod, leč chceš konec života svého vezma, všem Buřičům, a Podvodníkům, za Příklad býti.

1471. Král Jiří v Pátek po Neděli *Oculi* život svůj skonak, a v Kostelevě Svatého Víta na Hradě Pražském, vedlé Obyčeje Královského Pohřben byl.

¹⁵² Téhož Léta, Král Vladislav přijel do Prahy, po na Nebe vzetí Panny Marye, kdežto pociťvě přijat, a ve Čtvrtek v Ochtáb Panny Marye na Nebe vzetí, v Kostelevě Svatého Víta, Korunován byl. A po vykonání Slavností těch, pod Korunou Královskou, k Obědu do Dvoru svého, s velikým Lidu množstvím, se ubíral.

1472. Byla zbirána v Království Českém Berně Králi Vladislavovi, z každé Hlavy po dvou Groších Českých.

1473. Král Vladislav přijel do Hory Kuttny, a rozkázal Novou Minci zaraziti, jako i sám svou vlastní Rukou udělal První Groš, a jiné každé Mince První Peníz. Ten pak Groš v nově začatý, platil dva Groše Mišenský, sedm Peněz bílích, a čtrnácte malích.

Kteréhožto Léta, týž Král Vladislav Český, sadil sám osobně Raddu na Horách Kuttných.

1474. Tomášek Apatékář z Prahy, a Hloušský od Hory Kuttny, majíce sobě dobře zaplace-no, a k Králi Uherskému více naklonění jsouce, Jed co nejprudčeji z Benátek přinesli, a Krále Vladislava ním otrávití chtěli. Což když se na ně proneslo, obadva vsazení, Tomášek v Rathouze Staroměstském, a Hloušský na Karlštejně, životy své dokonali.

1475. Bylo milostivé Léto od Pavla Papeže nařízené, po Smrti pak jeho od Sixta Náměstka jeho vyhlášené, na něž Král Ferdynand v největší Mrazy Měsíce Ledna, Pobožného Křestiana, a poslušného Církvě svaté Syna, Příklad na sobě ukázav, se vypravil.

1476. Velicí neřádivé se dále mezi Konšely Staroměstskými, a Novoměstskými, kterýchž Obec více snášeti nemoha, se zbouřila, a takových Neřádův Původy, na Rathouz přijdouc, a je zjímajíc, nejprvé na Peněžích pokutovala, a potom z Města vypovídala.

1477. Král Vladislav vyjel z Prahy, a do Vídně k Císaři Frydrychovi pospíchal, Povinnost, podlé Obyčeje, jemu učinil.

Kdežto Slavně a v hlídě odevšech přijat byl, a Pražanům, kteříž ho vyprovázeli, velikých milostí uprosil.

Nebo Starému Městu dáni jsou za znamení dva Lvové, ano drží Korunu Císařskou nad Štítem.

Novoměstským pak Orel Černý o dvou Hlavách v Štítu, a na Prsech Oděnc, opět nad Štítem dva Vorly, ani drží Císařskou Korunu. Což oni laskavě od něho přijavše, a poděkování učinivše, s Králem svým se Domův navrátili.

1478. Král Vladislav Český dovolení dává, aby Oppat a Konvent Kláštera Sedleckého, kterýž koliv jest, neb bude, plnou moc a Právo měl, všechny Statky od Kláštera odcizené, jakým koliv (slušným však) způsobem moci bude, zase k Klášteru obrátiti, a přivlastniti.

1479. Král Vladislav odeslal List Latinský do Hory Kuttny, do kteréhož Papeže Bonyfacia Listové dva a Indulgenčí, neb Odpustky, k Kostelu Svaté Panny Barbory, při týchž Horách Kuttných náležející, vloženi byli. Tak aby každého Dne Středního, od Nešporu, až do Nešporu Dne Čtvrtečního, Monstranci na Oltáři stála. A ti kteříby tam přišli, a na ní pohleděli, že se jim z Sedm Let a Čtyřidce Dní, polehčení v uložení jim Pokaní ukládá, o tom pevně věřili, a jistí byli. Též aby volně tam Svátostmi Posluhováno bylo, Krchov se stavěti, a Lidé na něm pochovávatí mohli.

Okolo toho času, stalo se Porovnání Přátelské mezi Oppatem, Konventem Kláštera Sedleckého, a Farářem Malínským z jedné, a Farářem Pňovským strany druhé, kteréž takové jest:

^{/53/} **Porovnání Přátelské mezi Oppatem, Konventem, a Farářem Malínským z jedné, a Farářem Pňovským, Strany druhé, učiněné od Konráda Voleného Biskupa Olomouckého, jakožto Nařízeného v ty Rozepři Kommissaře, a u příčině Kostela Svaté Panny Barbory, Těla Božího, Bratrstva Těla Božího.**
Ve Jméno Páně Amen.

MY Kunrád, z Boží milosti Volený Biskup Kostela Holomouckého, mocný Smlůvce, Ubrman a Prostředník. Jakož jsou na nás Nábožní Muži a Páni, Oppat a celý Konvent Kláštera Sedleckého, blíž Hor Kuttan ležícího, a Pan Kunrád, Hlavního Kostela Malínského Správce, strany jedné: A Cti hodný Muž Pan Linhart, Farář Kostela v Pňově, a Správce v Nový Kaple Těla Božího za Zdmi Hor Kuttan, a prozřetedlní Muži Bratři, aneb Bratrstvo téhož Nového Kostela neb Kapli, strany druhé, složili a vložili, o čemž *in Instrumento Compromissi Rukou Mikuláše, někdy Dilbiše z Prachovic, Litomyšlského Biskupství Kněze, et auctoritate Imperiali Publici Notarij*, o tom učiněným, šířeji se nachází a spatřuje.

A protož k stále a trvanlivě žádosti Panův, Kunráda Malínského, a Linharta Pňovského, Farářův před nás předstoupených, ve Jméno Páně, a mocí tohoto Listu vyhlašujeme, nařizujeme, a oznamujeme.

A nejprvé vyhlašujeme, nařizujeme, a oznamujeme, že každý, obojího Pohlaví Křestian, z Osady Fary Malínské, jinák Hor Kuttan, když k Letům rozumným a rozvážlivým přijde, nejméně jednou v Roce z hříčův svých se vyznati a spovídati povinen jest, a bude, svému vlastnímu Knězi, a při své vlastní Faře, totižto, Malínský, aneb Hor Kuttan, a uložené sobě za hří-

chy pokání vši mocí a silou svou, povinen bude vykonati, jako i Velebnou Oltární Svátostí též nejméně jednou v Roce Přijímatí.

K tomu všyckni Kněží Nové Kapli, a jedenkaždý obzvláště nemají, a náležití jim nebude na Horách Kuttnách, aneb v ^{/54/} Iurysdykci, Fary Malínské Kostelův navštěvovati, k Nemocným přicházeti, a jim Svátostmi posluhovati, bez obzvláštního dovolení Faráře na týchž Horách Kuttnách zůstávajících, aneb bez obzvláštního a zjevného dovolení toho, k doplnomocenstvím, a Právem v tom dovolovati má.

Zase, žádný z Obce Fary Malínske, aneb Far Hor Kuttenu, pochovávati se nemá při Novém Kostele, lečby zjevně a pořádně Pohřeb sobě při něm vyvolil.

Opět, kdy koliv zjevně, jakž oznámeno jest, Pohřeb sobě při Novém Kostele vyvolil, ano i jejich Dcery a Synové ještě nedorostlí, aneb pod mocí obojích Rodičův Matky totižto a Otce, aneb jednoho z nich zůstávající, jako i s Poddaností ještě nepropuštění, může a mohou při témž Novém Kostele pohřbení býti. Mohou také i všickni Křesťané, aneb kdokoliv z nich po smrti Kněží a Žákův Nového Kostela, aby od nich s Processí, Spěvy, aneb bez Spěvu vyprovázeni byli, požádati. Však tak, aby Farář na Horách Kuttnách, v Právě svém obyčejněm zlehčen nebyl, ale raději, aby vedlé chvalitebných, a až posavad trvajících Obyčejův, Právo jeho celé a nepoškrvněné zůstávalo.

Item, kdyby kdo k vyprovázení Těla mrtvého chtěl míti Kněží a Žákovstvo obojího Kostela, Nového totižto a Starého, při jedné Processí, takoví nemají žádnému, když se jim toliko náležitá nahrada učiní, odepřítí býti.

Item, Kněží Nového Kostela, a kteří koliv jiní vespolek, i každý zvlášť, nemají žádného k Smrti pracujících, v obmezení Fary Malínské zůstávajících, nižádným vymyšleným způsobem k tomu nabízetí, aby při Novém Kostele místo k Pohřbu sobě vyvolil, aneb vyvolen změnil, aneb nětco poručil u příčiny Smrti, aneb Kšaftu, jako každodenní Mše, aneb nětco jiného, jakým koliv jménem to nazváno bejti může.

Item, zase na proti tomu všickni, i každý, zvlášť svrchu jmenované Fary Malínské, aneb Kostelův jí připojených Kněží, žádného nemají odvracetí a odvozovati od Svobodného Pohřbu vyvolení, aneb dobrovolného Kšaftu činění, k kterýmby se koliv místům a Osobám, jeho dobré a svobodné vůli líbilo.

Item, obojí Strana, tak dobře Nového Kostela, jako Farního, v Malíně i s Kostely k němu přináležejícími, Kazatelové Slovo Boží a Kázání k Lidem činící, mají, a povinni jsou každého větší Slavnosti Dne Svátečního své napomínati, a k tomu vesti, že podlé Práva, každý při své Faře zůstávati, aneb ^{/55/} aspoň Slovo Boží jinde vyslyšíc, do své Fary se navrátí, a Farář svému Právo povinnovate vyplniti, a tu poslušně vůli a Poručení Biskupa svého vyslejšati povinen jest.

Item, jestližeby kdo z Bratrstva Nového Kostela žádal míti Žákovstvo k Spívání Žaltáře při Pohřbu, pod Farou Malínskou, aneb Kostelích k Iurysdykci a obmezení její přináležejících, zůstávajících, té aby z Škol Vyšších nazvaných, a neodjinud vzíti a požádati mohl, kolikrátby koliv potřeba byla. Jestližeby pak kdo chtěl, aby Žáci Nového Kostela Žaltář spívali při Pohřbu, budou to mocí svobodně učiniti, však toliko v Novém Kostele, aneb v svém obmezení, kolikrát koli toho potřeba ukazovati bude.

Item, aby Ruce Almužny činíti chtějících, nijakž zavěné a sevěné nebyli, dovoluje se Žákovstvu Nového Kostela choditi *Recordatum*, do Domu Obyvatelův Hor Kuttenu, s spíváním v jednom, neb dvojím Kůru. Mládež pak, a Maličtí, mohou také svobodně po Domích choditi *Mendicatum*, kdy koliv jim toho potřeba ukazovati bude.

Item, Kněží Nového Kostela nemají více na Štědrý Den, Nové Léto, a Tří Krále, na Koledu choditi po Domích Obyvatelův Hor Kuttenu, ven z obmezení svého. Jako ani Kněží Fary Malínské a Kostelův k ní náležejících, choditi mocí budou na Koledu po Domích k obmezení svému nepřislušejících Škodu a křivdu druhé Straně činíce.

Item, v Kameni lomu, aneb jak se obyčejně jmenuje Štanprochu, a po Skalích k Klásteru Sedleckému náležejících, a na Polích ke Dvoru na Senné Ulici, před Kouřimskou Branou, plným Právem k Klásteru náležejícímu příslušejících, Dělníci a Zedníci Nového Kostela, mohou svobodně všelijaké Kamení k vystavení tohož Chrámu, a věci k němu přináležejících, jak mnoho potřebují, aneb potřebovati budou, lámati, kopati, tesati, aneb jakým koliv způsobem (na svůj však Náklad) vybíráti, a odvážeti, velký i malý, k tesání, aneb jakýmukoliv formování, a to až do vystavení Kostela.

Jestližeby se pak přihodilo, žeby skrze to na potomní a budoucí časy, Kamení lámání a kopání taková jmenovaného Dvoru, Rolí k skáze přicházela, aneb, k jakým koliv škodám se přibližovala, tedy Bratří Kostela Nového, vedlé usouzení a rozsouzení čtyř Moudrých, Oppatrných, a dobrého Svědomí Mužův, povinní budou Držitelům téhož Dvoru učiněné, škody nahrazovati. Ti pak Soudcové z obojí strany volení býti mají.

Item, pro větší uctivost a početnost Velebné Svátosti ^{56/} ten Den Památky Božího Těla, totižto, ve Čtvrtek mezi Ochtábem Svaté a nerozdílné Trojice, Farář Nového Kostela s svejmi Kněžími, a náležitou Processí povinen bude Velebnou Oltární Svátost, co nejhlučnější a nejslavnější do Kostela Vysokého od Starodávna nazvaného přinašeti, a tu poctivě Boží drahý Tělo na Oltář postavíc, s Farářem Kostela Vysokého a Kněžími jeho se spojití, a po Ulicích Hor Kuttén, s náležitou uctivostí choditi. A když dvakrát Ulice Hor Kuttén, podlé Obyčeje projdou, tedy se zas do Kostela Vysokého navrátí, a tu Farář Nového Kostela, vezma Monstrancí svou, s Kněžími svými a Žákovstvem, do Kostela jí zase donese.

V Neděli pak mezi Ochtábem Těla Božího, přicházející Farář Kostela Malínského, jakožto správce Kostelův na Horách Kutténách, připojiv sobě Kněží a Žákovstvo své, slavně a uctivě do Nového Kostela s Processí se vypraví, a odtud, příjma k sobě Faráře Kostela Nového, a Kněží jeho, s Slavnou Processí, po Ulicech všeho Města choditi bude.

Po vykonané pak Processí, a navrácení se do Kostela Nového, vezma Monstrancí na místa *Processionis*, s náležitou uctivostí jí donese.

Než v Ochtáb Těla Božího, jestliže obě, vedlé z předřečeného Řádu vykonané budou, Farář Kostela Nového bude moci s svejmi (jestli mu se však líbiti bude) po Městě s Processí choditi, zachovávajíc ve všem s předpověděným způsobem. Jestli mu se pak líbiti nebude, tedy každý Farář v Osadě, neb Obmezení svém, takovou Processí vykonávati moci bude. Nového totižto Kostela, ven z Města, a Vysokého v Městě, jak se jim lépeji a užitečněji zdáti bude.

Processí pak Svatého Marka a Křížovou, nechť vedlé svého dobrého zdání, a jak se na tom sнесou, vykonávají, etc.

Na takovou Processí z mnoha Mil Lidé a v velikém Počtu každoročně, poněvadž velké *Indulgentie* dosahovali, se scházivali, a pobožnost svou vedlé Obyčeje Křesťanského, skroušeným a upěnlivým Srdcem vykonávali.

To vidouce Horníci, a žeby znamenitý užitek při té Processí míti mohli, uznajíce, žádali Krále, aby jim Třetí Jarmark, kterýžby se po vykonané Processí držel, uděliti, a užitek, kterýžby z něho vycházel, příti ráčil.

To uslyšav Král, k žádostí jejich se naklonil, a takový Jarmark, k užítku jejich propustil.

Ale ubozí Horníci, vyhledávajíce více tělesného, a v okamžení pomíjejícího dobrého, v malích Letech tu Slavnou Processí v hlučnej Jarmark obrátili, jež až do Léta 1622. bez Processí vykonávali, ale dá Pán Bůh, na potomní časy, po Processí vykonávati budou.

Léta 1480. Král Vladislav zůstává u Hory Kuttény, na Vlaským Dvoře, tu Švec nějaký, Rodem Polák, veliký Ruhač Boží, a hánce ^{57/} Obyčejův Církevních, v Neděli po Nešpoře začal v Koste Svatého Jakuba, jinák u Vysokého (Věrní Křesťané) spívati, a hned šel ven, a jiní za ním až na Vlaský Dvůr.

To Král z Okna vyhlídaje, uslyšav, a žeby to jemu na zdůru se dalo, seznav, rozkázal toho Ševce vzíti, a do Vězení dáti. O tom zvěděvše Havýří, shloučilo se jich okolo Pěti set, a valem

na Vlaský Dvůr běžice, a tůž Píseň spívající, Krále vyšturmovati chtěli. Ale Král nedůvěřující se jim, Ševce z Vězení vypustiti rozkázal, a sám se z Hory Kuttny jinam odebral.

1481. Na Den Svatých Pěti Bratrův, na Rathouze Staroměstském, v Kaple Panny Marye, Kaplané Purgkmistroví, tak jakž bejvalo za Starodávna, sloužiti Mše Svaté zase počali za Purgkmistra Tomáška od Zlaté Hvězdy, a tu každý z Konšelův, dřív než do Raddy přišel, Mši Svatou slyšeti, Pánu Bohu se pomodlíti, a za Osvícení Srdce svého požádati, pod Pokutou Starodávni povinen byl.

Ekkard.

PO Jodokovi dosazen byl na Oppatství Ekkard, pod jehožto Jménem podobným způsobem mnozí Zápisové na rozličné Rolí se nacházejí.

1482. Za správování jeho Král Vladislav nařídil, a List Krále Václava stvrdil, tak aby Silnice od Kolína k Časlavi nešla k Malínu, ale raději k Hoře Kuttně.

1483. Na den Svatých Šymona a Jůdy Apoštolův, když Král Vladislav v Časlavi zůstával, sešli se Obce Pražské do Velké Kolečky, jinák Karla Čtvrtého, a tu spolu na tom zůstali: Aby sobě žádnému křivdy, a zvláště v Víře své činiti nedali. Pakliby jich kdo v tom utískati chtěl, aby proti takovému všichni věrně a opravdově sobě pomáhali, do stracení Statkův i Hrdel. To uslyšav Král Vladislav, upěnlivě zaplakav, litoval, že jest kdy Království České na svou Starost přijal, a Pánu Bohu velice se zavázal, že chce toho neslušného a nenáležitého skutku pomstíti.

Řehoř.

PO Ekkardovi Řehoř Stolice Oppatské obdržel. O němž se žádná jiná zmínka, jediné toliko Jméno v Knihách Zápisních nenachází, však za živobyti jeho rozličné věci semotam se přihodili.

1484. Král Mathyáš Uherský jsa v nevoli s Císařem Frydrychem Třetím, Město Vídeň v Rakouských oblehl, a potom i dobyl: Nebo Vídenští Drahoty a Hladu, kterýž v Městě byl (pověď Strych Mouky za Sto a sedm Zlatých se prodával) snášeti nemohouce, poddati se musili.

¹⁵⁸1485. Král Vladislav položil Sněm na Horách Kuttnách, na kterémžto v přítomnosti mnohých Panův Českých a Moravských nařízeno bylo, aby strana Strany nehaněla, neutiskovala, a ani ji nekacířovala. Rovně jako aby na Fary, na kterýchž Kněží pod Obojí byli, po smrti jejich pod Jednou se nedosazovali. A na proti tomu, kde pod Jednou byli, pod Obojí se tam nevysýlali.

1486. Umřela Urozená Paní Markyta z Vrchoviště, a v Kaple Svatého Ondřeje při Klášteře Sedleckém pohřbena byla, na jejímž Kameně tento Nápis se nachází: *Anno Domini 1486. ante festum Purificationis Mariae Virginis, Generosa Domina Margareta de Wrchovissstie Conthoralis Domini Dechiconis, ex vita migravit, in hocq; Sarcophago recondita, pro cuius anima sepultae altissimum exorate.*

A hned vedli ní nachází se kámen, pod nímž leží Pan Jan Knech z Vrchoviště, kterýž umřel a pochován byl Léta 1420. A mají za Erb dva Jednorozce, jednoho pod Helmem, a druhého nad Helmem. Jiných Kamenův v Kostelevě vedlé té Kapli mnoho se spatřuje, ale pro starost a skázu Liter, kdoby pod ním leželi, věděti se nemůže.

Téhož Léta, Vladislav Druhý Král Český sám Osobně Raddu sadil na 12. Konšelův v Novém Městě Pražském.

1487. Císař Frydrych Rozepsal Sněm do Normbergka, na němž žádal Pomoci proti Nepřátelům svým, a pro obhájení Víry Křestianské. Na kterémžto i nedorozumení a Rozepře mezi Zikmundem Arciknížetem Rakouským a Benátčany vzešlé, upokojené byli.

Téhož Léta, Vladislav Král Český sadil Osobně Raddu v Novém Městě Pražském, a srovnal nesnáž mezi Sladovníky a Sousedy o Piva vaření.

1488. Mattyáš Král Uherský, kterýž o bezhrdlí Krále Českého Vladislava vždycky usiloval, s tímto Světem se rozloučil. Poněmž o Království Uherské rozličné nevole a rozržitosti

povstávali.

Ale Král Vladislav sebrav Vojsko v Čechách, do Uher se vypravil, a vyhnav Kníže Hanzlika a Albrechta, na Den Svaté Panny Markéty za Krále vyhlášen, a potom na Den Svatého Václava Korunován byl Léta 1490. vedlé Hajka.

1489. V Pondělí po Svaté Maří Magdaléně Sladovníci Pražští svadili se s Nožíři tak těžce, že častokrát na potkáni se bili, a rozličné mordy mezi sebou provozovali. Purgkmistr a Radda byliby to rádi mezi nimi upokojili, ale Prostředku k tomu žádného vynajítí nemohli. Až naposlady, některé z Nožířův do Vězení davši, a jednoho z nich, an nejpřednějším Původem všeho zlého byl, stíti poručivše, to nedorozumení mezi nimi upokojili.

1490. 12. Dne Července, veliké Hromobití a Hřímání v Konstantynopoli se strhlo, kterýmžto více nežli Osm Set Domův tak spáleno bylo, že ani kousku nejmenšího Dřevíčka v nich neostalo. Ale Sloup, na němž Obraz neb Rytina Konstantýna Císaře Pobožného stál, nejmenší poskvrny na sobě neucítil, což Křestiané Božskému opatrování, a druhé Pokuté přičítali.

1491. Umřel Syn Knížeti Mistlberskýmu, a Hraběti Klackýmu, pochován jsa v Kostelevých Filipa a Jakuba, v Ohradě Klášteřa Sedleckého u samého Oltáře Velikého, na levé Ruce. Na jehožto Hrobě Literami Mosaznými tento Text se vrytej spatřuje:

Anno Domini 1491. feria quarta ante festum Sanctae Catharinae, obiit Illustriss: Ducis & Domini, Domini Hinconis Ducis Mislbergensis, Comitis Glacensis filius, natali nomine Hinc. Hic Sepultus est.

⁵⁹⁾Toho Hynka Knížete Mistrberského Dceru pojal za Manželku Pan Jindřich z Hradce, Nejvyšší Komorník Království Českého, kterýž potomně Léta 1506. umřel.

1492. 22. Dne Října, v Městečku Šternebach nazvaném, Eleazar Žid koupil od nějakého Kněze Petra Částku Oltářní Svátosti, a tu, přijda k jiným Židům, na čistou Rouchu po Stole rozestřenou polože, pravil: Zvím ja, zdali jsi Tělo Ježíšové, čili Chléb, a vzav Nůž, do něho bodl. To jak učinil, hned se z něho Krev velmi silně vylívati počala: Čímž Židé zděšení a omámení, zase tu Svátost Knězi donesli.

Však ten hrozný skutek nikoliv zatajen býti nemohl, nýbrž k Pánu Městečka co nejdříve se donesl. Kteréhož on jako Spravedlivý a Křestianský Soudce pomstíti chtěje, ty Židy zjímati, a Ohněm spáliti poručil: Kněze pak Petra, jakožto Zrádce Syna Božího, Jidášovi nápodobného, oběsiti rozkázal.

1493. Jakub Opat Zbraslavský a Skalický, život v Pánu dokonal, a v Klášteře Sedleckém u Hrobu Božího, proti Zákřystýji pochován byl: Na jehožto Hrobě takový Nápis se nachází: *Anno Salutis 1493. in ipso festo Sancti Thomae de Aquino, Iacobus quondam Abbas Aulæ Regiæ & Scalicensis, ac suæ Majestatis Capellanus occubuit. Orate pro eo, A ještě nětco víc, což se pro starost a setření Liter čísti nemůže.*

1494. Císař Frydřich umřel, a v Vídni v Koslele Svatého Štěpána pochován. Na jehožto místo vstoupil Maxymilián Syn jeho, a od Kurfirštův utvrzen byl, jako i za pravého Císaře a Pána všeho Křestianstva vyhlášen.

1495. Císař Turecký Bazajet přitáhše k Bělehradu Valaskému, jeho silně dobejvati počal. A když se ho zmocnil mocí a sýlou velikou, všecky kteříž v něm byli, postínati a pomordovati rozkázal.

1496. Opat Řehoř umřel, a pochován jest v Kostelevých Filipa a Jakuba, u Oltáře vedlé Zákřystý, na pravé Ruce. Na jehožto Hrobě Kámen bílý Mramorový leží, a na něm Berla Oppatská, s tímto Nápisem:

Obijt Reverendus Pater & Dominus Gregorius olim Abbas Monasterij Sedlec.

Klement.

PO Řehořovi Opatství Sedlecké obdržel Klement, a Ouřadu svému vedlé možností za dosti činiti se snažoval.

Za spravování jeho 1496. Pražané ze všech Tří Měst uradivše se na to, a na Pobožnost Předkův svých rozpomenuvše, vyslali Posly své k Králi Vladislavovi do Budína, a šetrně toho vyhledávali, aby jim Král povoliti Ráčil, aby zase Lidí Řeholní do Prahy povolati, a do Klášterův jim odňatých uvesti mohli.

Tě žádosti jejich Král se velice podivil, a bedlivěji jí uváživ, odpověděl: Bojím se, abyšte jich zase, kdyby jim co Lidé Pobožní nadali, jako Předkové vaši, neobloupili, a Kláštery vydrancujíc, aneb nezbili, aneb nerozplášili. Ale oni jak na místě svém, tak i těch, od kterýchž vyslání byli, Králi pod svou věrou připovídajíc, toho obdrželi, a tak pomalu zase na přípověď jejich Řádové do Prahy a Klášterů svých se navracovali.

¹⁶⁰ 1497. Týž Oppat Klement vizitoval Klášter Blahoslavené Panny Marye, jinák Králový v Starém Brně, a v něm jakožto Abbatyše zbaveným, vedlé Pravidla Řeholního, a zdání jiných Panen, Johanku z Boskovic za Abbatyšy vyvolil a dosadil.

1498. Dokonána jest Věž okrouhlá na Hradě Pražském, kteráž stojí na Vejchod Slunce, a jest udělaná pro Věžně.

Téhož Léta, nějaká Baba na Horách Kutných velmi v Doktorském Umění prospěla, tak že některé Měštky Pražské tomu vynaučila, že strojíce nějaké Prachy, s ními Manžely své, a kož se jim dobře líbilo, trávili.

To když se na ně dovědělo, a ony tomu, jsouce zmučený, neodpírali, všechny ku Příkladu a vejstraže jiným, Ohněm spálené byli.

1499. Uhodil Hrom do Kláštera Panenského Svatého Ducha v Starém Městě Pražském, a jej velice hrubě roztrískal a zapálil. A ačkoliv se mnoho Lidu zběhlo, však ho nijakž uhasiti nemohli.

1500. Narodil se Karel Arcikníže Rakouzké, kterýž potomně Karel toho Jména Pátý Císař Římský se jmenoval, a to v Městě *Gandavum* řečeném. Kteréžto v celé, jako říkáje Europě, sobě rovného v velikosti nenachází. Sedm Míl Nydranských v Okršlku svém počítá. Sedm Kostelův Farních v sobě zavírá. Z nichžto při jednoho Osadě okolo Dvadcíti Osmi Tisíc Lidu se nachází. Řeka *Scaldis* skrze ně běží, Sedmi Mramorovými a Mistrovský učiněnými Mosty rozdělená.

1501. Za spravování téhož Oppata Vladislav Král Český navrátil Klášteru Sedleckému Nové Dvory, s Lukami, Dědinami, Lesy, i se vším příslušenstvím. Nadto vejš i 100 kp. Grošů Českých, kteréž každoročně z Důchodův Kolínských a Hradištských, vycházeti mají. A to Vydání má tak dlouho trvati, dokudžby Klášterům v Království Českém náprava se nestala. A Ostatecích jejich jináče nařízeno nebylo. Tolikéž i týž Hejtman každého Roku 20. Děberů Kaprův vydávati povinen jest.

Člověk nějaký z Cizích Krajín dostana se do Země Moskevské, v Stav Svatého Manželství s Moskevskou jednou vstoupil. A jsouce s ní vedlé Obyčeje Křestianského v lásce a svornosti živ, času jednoho k němu přistoupila, a žeby na ni laskav nebyl, sobě stěžovati počala: Ale on nevěda, v čemby sobě lásku Manželskou zakládala, tázal se jí; Počem uznáváš, že tě nemilují, neb na tě laskav nejsem? Odpověděla. Potom, že mne nikdá nebiješ. Čemuž on vyrozuměje, lásku k ní přiložil, dobře a častou dusil, až i naposledy Hlavu z ní srazil.

1502. Obyvatelé Hor Kuttén k Zápisu při času Svatého Prokopa Panův Pražanův, a jiných některých Měst, strany společnosti v Raddách a všelijakých pomocích, proto, že bez povolení J. M. K. učiněný byl, přistoupiti nechtěli. Tu jejich věrnost Král Vladislav jim velice schválil, obšírným Psáním téhož Léta v Sobotu před svatým Tymotheem, v Budině Uherským učiněným, a do Hory vyslaným.

1503. Pikhart nějaký v Frankrejchu v Městě Paříži, a v Kaple, kteráž se Svatá jmenuje, když Kněz při Oltáři Mši Svatou sloužíc, Velebnou Oltářní Svátost v Rukou držel, k němu přiskočil, z Rukou vydřel, na Zem povrhl, a Nohami po ní šlapal. To vidouce mnozí a Vzáctní Lidé, velikou žalost nad tím hrozným skutkem snaželi, a jeho do Vězení vsaditi dadouc, Ohněm spáliti poručili.

Téhož léta, na Malé Straně v Praze shořelo asi ve dvou Hodinách 60. Domův, a Lidu Dvadeseti dvě Osoby.

^{61/}1504. Filip Biskup Sidonský (Mistr Vavřinec z Březové jej jmenuje Biskupem Mutynenským) v Kacířství více a více prospívajíc, a je rozmnožiti vši svou mocí usilujíc, na Horách Kuttnách mnoho Kněží posvětil.

1505. Filip Biskup Sidonský, nemoha se tím svým chováním Čechům, jimž v bludech napomáhal, zachovati, z Prahy, kdež bouřku mezi Kněžimi a Obci stropil, do Hory se zase navrátil. Ale i tam uznav Horníky k sobě nehrubě náchylný, tejně z Hory Kutny, na Koně vsedna, a dva Pacholky Cesty povědomé, sobě zjednaje, k Vlaské Zemi pospíchal.

O čemž Horníci jakž zvěděli, Biskupa honiti poručili, a v Soběslavi jej uhoníc, do Hory přivesti nařídili. A tam až do Smrti zůstávati musil.

Téhož Léta, založen jest Špitál na Novým Městě pod Slovany, ku poctivosti Svatého Bartoloměje, skrze Štěpána Honzledera, a pomocí jiných Lidí dobrých, a dokonán skrze Jana Rozvodu.

1506. Joáchym Brandeburský, kurfiršt *Academiam* v Frankfurtě, s dovolením a s schválením Julia, toho Jména Druhého Biskupa Římského založil, a znamenitými Pryvilegii obdařil.

Téhož Léta, v Ochtáb Svatého Jana Křtitele, Narodil se Králi Vladislavovi Syn, a dáno mu na Křtu Svatém Jméno Ludvík. Manželka pak Krále Vladislava, a Matka Ludvíka, Anna nazvaná, ten Den před Svatým Jakubem umřela.

Téhož Léta, v Sobotu po Svaté Barboře, dokonaná a Vytlačená v Benátkách Bibli Česká, u Petra Lychtenštejna z Rejna Kolina: Nákladem Jana Hlavsy, Václava Sovy, a Buryana Lazara, Měšťanův Starého Města Pražského. Při *Correkcí* byli, Jan Jindřich z Žatče, a Tomáš Molek z Hradce Králové.

1507. Filip Biskup Sidonský na Horách Kuttnách umřel, a v Kostelevě Svatého Jakuba, jinak u Vysokého, pochován byl.

Téhož Léta, Král Vladislav zapověděl všecky Pikhartské Zbory, a aby zastavováni byli, Majestátem svým nařídil.

Téhož Léta, vyhořelo v Plzni okolo dvou Set Domu, Ohněm kladeným.

1508. Voltář Velký, aneb Archa v Kostelevě Svatého Jakuba u Vysokého na Horách Kuttnách všecka času Denního shořela, kteráž stála Tři Sta Kop Grošů Českých.

1509. Ludvík Největší Zvon při Kostelevě Svaté Panny Barbory na Horách Kuttnách na Zvonici byl tažen. Kdežto nějakému Pacholetu neopatrností Noha zlámána byla.

Téhož Léta, 19. *Decembris*, zsul se Zámek na Ledči, když tancovali, zaslala se Pani se Dvěma Děťmi, a Dvěma Pannami.

1510. Měsíce Unora, Můž nějaký Pavel Form nazvaný, v Margkrabství Brandeburského Vesnici Knobloch řečené, času jednoho dostana se v Noci do Kostela, Krabici Stříbrnou, v níž se Velebná Oltářní Svátost chovala, ukrad, v nížto Dvě Hostýe Posvěcené spatřiv, jednu pohltil, a druhou za Niadra vstrčil. Na Ráno chtěje z krádeže své nějaký zisk míti, k Židům pospíchal, a Krabici tu prodati se snažoval. Žid poznav, k čemu Krabice byla udělána, řekl: O kdybys mi rači to, co v ní bylo, přinesl, lépejíbycht' nežli tu Krabici, zaplatil. V té chvíli Bohaprázdný a nevážený Člověk z Niader jí vyňal, a Židu za skrovnou Summu prodal, sám pak strachem a bázní naplněný, utekl, a mezi Srby se odebral. Mezi tím, nevážní židě častým a hustým bodením tu Velebnou Hostýj provrtati a probosti usilují-^{62/}ce, když nic svěsti nemohli, vzskříkl jeden z nich, a řekl: Jestli že jsi ty Bůh Křestianský, zjev se ve Jménu Tisýce d'áblův. A hle okamžení na tři Díly Velebná Svátost rozdělená jsouci, hojnost Krve z sebe vydávala. Tim zděšen jsa žid, ty tři Částky do Šátku zavobaliv, celý Měsíc u sebe choval, až potomně jiným dvěma v Brandeburce a Štendelií zůstávajícím, po částce rozdávav, třetí sobě zanechal. Tu potomně znovu na Stůl položíc, bosti počal: A hle opět hojná Krev z ní vycházela, čímž opět nemalo zděšený žid, obávaje se, aby se v tom neprozradil, ji pohltiti usiloval, však nemohl, do Vody jí vhodil, a ona po vrchu splejvala, do Ohně uvrhl, a hořeti nechtěla. I nevěda coby s ní

činiti měl, déleji v Příbytku svém jí zachoval. A když Přesničný Chleby okolo Veliké Noci pýci chtěli, s Těstem spolu jí smísiv, do Peci vsadil, ale Pec sama od sebe tmavá, velice se osvítila, a Částka ta Židu mezi Voči z Peci vyskočíc, se vyvrhla. Tim opět víceji zděšený, jinému Židu Částku tu odevzdal. Za tím ta věc na jevo přišla, o níž Margkrabě když uslyšel, roskázal všechny židy do Berlina obeslati a zmučiti. Kteříž se přiznali, že v krátkých Letech Sedmero Dítek Křesťanských Jehlami a Špendlíky boda, usmrtili. Za kteréžto provinění, Čtyřidcet jich Ohněm spáleno, dva, jenž se Pokřtiti dali, s'atí, a jeden do Řádu Svatého Františka vstoupil. Ten pak Pavel rozpalenými Klíštěmi trhán, a potom na prach spálen byl. Jiní židě z Země a Margkrabství vypověděni.

Téhož Léta, Na Den Svatého Tymothea, přijelo do Prahy Kníže Míšenské, s Kněžnou Sestrou Krále Vladislava, v Sedmi Stech Koních, pěkně vypravených. Proti kterémuž Vladislav Král až na Bílou Horu vyjel: A potomně v Outerý Leno od Krále přijímal.

1511. Filip Biskup Sidonský, v Koste Svatého Jakuba na Horách Kuttnách z Země vykopán, a v Koste Svaté Panny Barbory, pochován byl. Mluví se od Lidí Starožitných, a Víry hodných, že ho Země v Koste Svatého Jakuba trpěti nechťic, mnohdykrát z sebe vyvrhla.

Téhož Léta, Maxymilián Císař rozepsal Sněm do Aušpurka, kdežto přiveden byl Můž nemírné velikosti, tlustosti a žroutnosti, tak že na jednom Jídle celý Tele syrový, aneb Ovci sežrav, ještě že nasycen není, pravil. Domnívali se Lidé, žeby od PůlNočních Krajín přijíti měl, kdežto pro veliké Zimy a studena, větší chut Lidé k Jídlu mívají, a žroutnější bývají.

Téhož Léta, Věže Rourní, aneb Vodárna u Mlejnův Staroměstských jest postavená.

1512. Byli veliké Loupeže všudy okolo Prahy, jímžto Pražané chtějíce v cestu vkročiti, chytivše některý, kázali dva Stavu Rytířského, na Pohořalci na Koli vstrkati. I vyšel jest kůl nějakému Chlevcovi vedlé Ramena mimo Hlavu, tak že Hlavě nic neuškodil. On modle se Pánu Bohu velmi pilně, času Věčerního Kůl u samého Zadku jemu se přelomil, on pak s ostatkem až na Hradčany přijda, v hnoji se položil. Když se Den ukázal, vyvstav, a do Domu, vedlé Svatého Benedykta přijda, Kněze sobě zavolati poručil, a jemu se z hříchův vyznav, oznámil: Že jest bez Spovědí, a Přijímání Velebné Svátosti umříti nemohl, z příčiny té, že jest každéj Den ku Poctivosti Panny Marye, jednou Zdravas Marya, ku Poctivosti pak Panny Barbory jednu kratičkou Modlitbu říkati obyčej měl, tomu vyučen jsa, že každý, kdož Pobožně Svatou Pannu Barboru ctí, bez Pokání z tohoto Světa nesejde. I tázal se ho Kněz: Jaká jest to Modlitba? A on odpověděl, taková: ¹⁶³

Pane Bože Všemohoucí, prosým ať Přímľuva Svaté Panny Barbory Mučednice tvé vždycky mi jest k Pomoci, abych náhle neumřel, ale před Dnem Smrti mé, abych Svátostmi Spasitedlnými byl opatřen, a především Nepřátely mými, viditedlnými, i neviditedlnými byl ochráněn, a před zlými Duchy obráněn, a k milostí života věčného přiveden, skrze Krysta Pána etc.

To vypověděv, a Velebnou Oltární Svátost přijav, v Pánu dokonál, a při Koste Svatého Benedykta pochován byl.

Téhož Léta, Začalo se Bratrství Těla Božího při Koste Tejnském, v Staré Praze, a První Processy drželi na Svatého Vincence s Monstrancí, majíce každý Svici Voskovou: Potom drželi Mši *de Corpore Christi*, kterážto Processy měla se každý Čtvrtek vykonávati.

1513. Shořelo v Jíhlaví Devadesáte Domův, Šedesáte v Městě, a Třidceti na Předměstí.

Téhož Léta, Umřel Julius toho Jména Druhý Biskup Římský, jsouce věku svého Stáří Sedmdesáte Let.

Téhož Léta, Slili Dělo veliké v Praze, kteréž vážilo šest Centnýřů, a šest Lotův.

1514. Vyšel veliký Vohěň v Benátkách Městě Vlaském, v kterémžto převelice mnoho Domův a Kostelův shořelo: K tomu Vít a zbouření Moře přehrozně se strhlo, že velikým strachem Benátčané, coby činiti měli, nevěděli, však na druhý potomně Den upokojeno, i Oheň uhašen byl.

To Město znamenitě veliké, a nákladně vystavené jest, tak že Šedesáte dva Kostely Farní

v sobě zavírá, Klášterův Čtyřiceti jeden, Mosty přednějšími, sprostějších nepočítaje, Čtyřmi Sty rozdělené jest, Lodí pak k rozličným potřebám okolo Osmi Tisíc, žádajícím ukázati může.

1515. Nový Oltář u Hory Kuttny v Kosteletě Svatého Jakuba udělán byl, a dáno od díla Tři Sta, Padesáte Kop Grošů Českých.

Téhož Léta, P. Kostka nějaký od Pražanův, z Poručení Krále Zikmunda do Hory za Mincmejsra uveden. A Tunkl z Ouřadu Mincmejsrovského složen.

Kteréhožto Léta, v Třetí Neděli Postní, v Noci Město Most všechno i s Kostely vyhořelo, při kterémžto Ohni Lidu obojího Pohlaví okolo Pěti Set zhytnulo.

1516. Postavití dali Oltář Svatého Jiří a Svatého Mikuláše do Kláštera Sedleckého Páni Kapounové: Na němž se takové Poznamenání nachází:

Hi Nobiles, Piramus, Henricus, Iaroslauus Kapones Fratres de Svogcov, cum suis quatuor Clipeis natalibus huius Altaris fundatores.

Téhož Léta, ten Čtvrtek před Květnou Nedělí, Vladislav Uherský a Český Král v Budině umřel, a v Pondělí po též Neděli pochován byl v Královském Bělehradě.

1517. Martin Luter počal Kázati proti Indulgencím, od Lva toho Jména Desátého Biskupa Římského uděleným, všem kteříbykoliv skroušeným Srdcem hříchův svých želejíc, nějakou Pomoc na vystavení Kostela S. Petra v Římě učinili. A v krátkém čase, tak hrubě Lid Obecní proti Duchovním zbouril, že jich sobě za nic vážiti nechtěli, ale raději v Vlčím Oblíčeji Kněží a Mnichy po Domích, Zdech, a Stěnách, malovati dávali.

^{64/}Ten jistý Luter narodil se v *Islebij* v Hrabství Mansfeldském Léta 1483. a v témž Městě jako i *Isemmaci* v Literním Umění se cvičiv, když *Exphordiam* přišel Dvacátého věku svého Léta Magistrem učiněn byl.

Času jednoho, když se s Tovaryšem svým po Poli procházel, Hrom udeřil, a Tovaryše jeho hned na tom místě zabil. Tím Luter zděšený, života napravití chtěje, do Řádu Poustevnického Svatého Augustýna se oddal, a v něm dosti Nábožně, jak se na zředel zdálo, život svůj konal, ale však vždy nějaké spolky, kteréby s Diáblem měl, na sobě ukazoval. Nebo kdy koliv při Mši Svaté Evangelium o Hluchým a Némým Diábelství se čtlo, tedy Luter na Zem padna, volal a křičel: *Non sum, non sum*, nejsem, nejsem. Anobř sám se k tomu zjevně přiznával, že s Diáblem dobrou známost má, a že nejeden kus Soli spolu s ním snědl. Od něhož potomně vyučen jsa, celou jako říkáje *Germanij*, Falešným Učením nakazil.

1518. Císař Maxymilián Psal Papeži, žádajíce ho, aby časně neřestem a bludům, od Lutera začatým, v cestu vkročil, a coby koliv nařídil, že chce k skutku přivesti.

Téhož Léta, Přijeli Poslové z Uher do Prahy, žádajíce, aby Král Uherský Ludvík, za Krále Českého přijat byl: Čehož užili.

1519. Dvanáctého Dne *Januarij*, Císař Maxymilián v 63. Letech věku svého jsa, umřel. Po jehožto Smrti sjeli se Kurfirštové do Frankfurtu, a Karla Arcikníže Rakouzské, jednosvorným Hlasem vyvolili.

Téhož Léta, *apud Helvetius Tigurinos* Ulrich *Cvinglius* počal proti Indulgencím Kázati, Lutera v tom následujíc. Ten také *Cvinglius* Bludy Berengarya Kacíře, o Velebné Svátosti zase obnovil.

Téhož Léta, v Sobotu po Svaté Žofíji v Jičině o Jarmarce shořelo půl Města, a Předměstí, Ohněm kladeným.

1520. Byl veliký Mor v Království Českém, kterýmž nemalo Lidu zemřelo. A trval od Svatého Jana Křtitele, až do Božího Narození.

Téhož Léta, Císař Karel, toho Jména Pátý, jsa na Království Římské v *Aquisgranu* korunován, když vyrozuměl, žeby Knihy Luterovy od Papeže potupené, a za Kacířské vyhlášené byli, přísně poručil, aby je všudy Ohněm pálili, což se *per Brabantiam*, a v některých Říšských Městech s pilností vykonávalo.

1521. M. Luter spálil *Hus Canonicum* i s Bulli, kterouž ho Papež *Leo 10.* do Klatby dal.

Téhož Leta, Umřel *Wolfgangus Rudolphi de Monaco*, a Pochován byl v Klášteře Sedleckém, pod Kúrem, na jehožto Hrobě takový se Nápis nachází:

Anno Domini 1521. defunctus Wolfgangus Rudolphi de Monaco die Sabatho, ante Mariae Nativitatis festum, hic conditus, qui Deo vivat.

Téhož Leta, Klement Opat Sedlecký umřel, a v Kostele Svatých Filipa a Jakuba, v Boku Velikého Oltáře na Levé Straně pochován jest.

/65/ Jiří.

Jiří Klementa v Oppatském Důstojenství následoval, a Klášteru nehrubě dobře posloužil. Poněvadž některé Grunty od něho odprodal, jiné rozzastavoval, Dluhův nadělal, a tak Klášterské Dúchody velice ztenčil. Jako i Nový Dvory Panu Hynkovi Martinickému v 1167. kp. 4. Groš: a 5. Peněz, vše Mišenských, zapsal.

Za živobyті téhož Opata Léta 1522. v Pátek po Svatém Stanislavu Král Ludvík činil Povinnost Čechům na Hradě Pražském, v Koruně Královské, a Plášti Zlatohlavovém, při Mši Arcibiskupa Pražského. A Nejvyšší Purgkrabí Pražský Pan Zdeněk Lev z Rožmitálu, dával Jeho Milosti Přísahu.

Téhož Léta, vydal Martin Luter Knížku *de Vita Coniugali*, v kteréž dokládá: Že Manželsví jest každému tak potřebné, jako jísti, píti, a spáti. A protož Mniši a Jeptišky, opustivše sliby své, že jsou povinni Stavu Manželského užívati. Jakož i v jiný Knížce bezbožně píše že nechceli Manželka, aneb nemůželi k skutku tělesnému přivolití, aby vzal Děvečku, neb Kuchařku.

Téhož také Léta, *Henricus Octavus Rex Angliae*, vida Učení Luterovo všechno bezbožné a Bohaprázdné, proti němu psal, odkudž veliké povděčnosti při Papeži a Kardynálních okusil, jako i Ochráncem Víry Katholické nazván byl.

1523. Umřel nějaký K. Mikuláš Dubiker, a pochován jest v Kostele Kláštera Sedleckého, nedaleko od Voltáře Svatého Mikuláše, na jehožto Náhrobku takový Nápis se spatřuje:

Léta 1523. Ve Čtvrtek po Družebný Neděli, Umřel Poctivý Kněz Mikuláš Dubikeř, Kaplan při Dvoře Sedlece.

Téhož Leta, Pražané mívajíce častá Psaní od Lutera, a jeho Bludy poněkud nakvašení jsouce, vypověděli některé Faráře Pražské, proto, že proti Luterovi, a jeho bludnému Učení, zjevně kázali. A uvedouce Mistra Havla Čahera *Administratora* do Kostela Blahoslavené Panny Marye před Tejnem, ve všechny Zvony zvonili, a Tryumf drželi, radujíce se, že již také Pátého Evangelisty Učedníka dostali, kterýby jim ke všelijakým rozpustilostem a ohavnostem cestu proklešťoval.

1524. V Městě Ejslebn jsouce nějaká Panna v Klášteře, sliby Bohu Všemohoucímu zavázána, Luterovým Učením ke všem chlipnostem, a tělesnostem vedoucím, tak nakažená byla, že několikráte Abbatyše své, aby ji z Kláštera propustila, žádati se neostejchala. Od kteréhožto když častokráte napomenutá jsoucí, aby od zlého předsevzetí svého, a Diábelského pokušení upustila, a však nechtěla, do Žaláře dána byla. Ale neopatrností Hlidačky své, spatříc Dvěře otevřené, vyšla, a k Luterovi se přivínila, již on pod ochranu svou přijav, Knížku na Světlo vydal, a v ní dokazoval, že obzváštním Božím Dívem a Zázrakem, z toho Pekla (Klášter tak nazývaje) vysvobozená byla.

/66/ Téhož Léta, vyzdvíženo bylo Tělo Svatého Bennona, někdy Biskupa Mišenského, kteréhož nedávno před tím *Adrianus* Papež v Počet svatých položil, a nařizená byla Památka Vejroční Smrti jeho. To uslyšav Luter velice těžce to snášel, a v takové Furyji zustávaje, ohavnou Knížku na Světlo vydal, kterouž takto tytuloval. *Adversus novum Idolium & antiquum Diabolum qui Misniae exaltandus est.* Jiří Oppat vyžádal Potvrzení všech Privilegií hned od Karla Čtvrtého Klášteru daných.

1525. Havel Cahera *Administrator* a Farář Kostela Tejského, počal velice hanlivá Kázání činiti, a Lutera vychvalujíc, Svatým nazývati. Proti Panům a Rytířstvu také hrubě Lid bouřil,

a jednou patrně mluvíti směl, řka: Byšte více Sněmovali, a se puntovali, nic to platno není, ano byšte se i železnými Řetězy svázali, však my vás roztrhneme.

Téhož Léta, Martin Luter Kateřinu Jeptišku za Manželku sobě pojal.

Téhož také Léta, Karel Pátý, Pátého Dne Měsíce Dubna, pojal sobě za Manželku *Isabellu* Krále Lužitánského Dceru.

1526. Král Ludvík zahynul v Bitvě u Moháče s Turky svedené: S nímžto nemalo Panstva Moravského, Českého, Slezského, i jiných Národův padlo.

Toho také Roku, Novokřtěnec nějaký jménem Tomáš, stial Bratra svého Linharta před Očima Rodičův jeho *Sangalli* v Městě Švejcarském, pravíc, že z rozkazu Božího, následujíc v tom Abrahama, učinil. Ale však potomně sám tůž Pokutu od Vrchnosti nésti musil.

Toho též Léta, Karel Pátý Císař Římský konal Svadbu v Městě *Hispalis* řečeném, s *Isabellau* Krále Portugálského Dcerou.

Toho opět Roku, v Středu před Svatým Tomášem, Mikuláš Hřebenář, a Klára Vdova, z Osady Svatého Štěpána, oba již Lety Sešlí, z Města Prahy vyvedení byli, a na jedné Hranici upálení: Proto, že o Večeři Páně scestně a bludně smejšleli.

Těž toho Léta, Umřela Ctná a Šlechetná Panna Markyta Bešýnka, a Pochována jest v Boku Oltáře *Sanctorum Georgij & Nicolai*. Na jejímžto Hrobě Erb vytesaný jest, Ruka v Plechovici z jedné, a z druhe Strany Roh Buvolový, s takovým Podpisem:

1 Jméno mé, Rod, i také Léta,	5 Nebi jest mně Jedenáctého Léta
2 Když jsem sešla z toho Světa:	6 Smrt pojala z toho Světa,
3 Prosým pohled' nato pilně,	7 Markéta Rodu Bešinského,
4 Přečti, najdeš neomylně:	8 Došla jsem bytu Rájského.

1527. Vyjeli Čechové proti Císaři Ferdynandovi až k Jihlavi, a tam od něho Povinnost přimouc, do Měst Pražských hlučně jej přivezli: Kterýž potomně na Den Svatého Matěje Korunován byl.

Téhož Léta, Narodil se Králi Ferdynandovi Syn Maxymilián, kterýž potomně Králem Českým, a Císařem Římským učiněn byl.

Toho Léta, Nacházel se nějaký Člověk v Římě, kterýžto v Houni a žíni chodě, Římanův, aby životův svých napravili, a od nepravostí ustoupili, napomínal, a sice žeby Bůh, Spravedlivý Soudce, pomstu a hněv svůj nad nimi vyliti ráčil. Ale oni to za smích pokládajíce, ubohého Proroka do Vězení dali: V kterémž nedlouho jej zdržujíce, řeč jeho pravdivou shledali. Nebo Řím od Císařského Lidu dobyt, Klement toho Jména Sedmý Biskup Římský, jenž se *in Mole Hadriani* skryl, obležen, chycen, a do Neapoli přivezen byl. Tomu Proroku bylo Jméno *Ioannes Baptista*.

¹⁶⁷¹ 1528. Král Ferdynand toho Jména První, v Zelený Čtvrtek Třinácti Chudým Mužům, kterěz na Hradě Pražském krmil, sám sloužil. Po Jídle přepásav se Rouchou, Nohy jim umejval, vytíral, a líbal. Naposledy pak zavěsiv každému Rejnský Zlatý v Červeném Měšceku na Hrdlo, a dobrého Sukna na Šaty, a pěkného Kmentu na Košili uděliv, Domu je rozpustil.

1529. Umřel nějaký Hynek Slavikovec, a Pohřben jest v Klášteře Sedleckém před Oltářem *Depositionis Domini nostri de Cruce*. Má za Erb dva Kapry pod Helmem, a dva nad Helmem, na jehožto Hrobě takový se Nápis nachází:

Léta 1529. Ten Outerý před Božím na Nebe vzetí, umřel jest Pan Hynek Slavikovec z Slavikového, tuto Pohřben jest, proste za něj Pána Boha.

Téhož Léta, Stalo se Pozdvížení v Bazyleji, tak že Dvanácte Rádních Panův Ouřadův zbaveno bylo. Obrazy z Kostelův vyházení, Mše Svatá do konce potupená, zlehčená a zastavená byla. První pak Středu v Postě, Obrazy z Kostelův vyházení, Lidem Chudým, aby sobě nimi topili, rozdávali, ale oni tak se o ně drali a tlačili, až i šarvátku a pranicí mezi sebou způsobili: Což oni vidouce, takové Obrazy pobrali, na Devíti Hranicích složili, a Ohněm nevázně pálic, Den Veselí a Radosti provozovali.

Téhož Léta, Císař Turecký *Solimanus* Vídeň Hlavní Město Rakouské oblehl, silně dobejval, a ukrutně k němu šturmoval. Ale však nic dovesti nemohl, s hanbou odtrhnouti musil, a 60000. Křesťanův zajatých odvedl.

Téhož také Léta, Držán byl Sněm v Budějovicích, na němž Král Ferdynand Čaheru *Administrátora*, netoliko z Čech, ale ze všech Zemí svých, pro jeho nevážné Učení a Kázání, Listem svým vypověděl.

Toho zase Léta, v Pátek Den Svatého Augustýna, vyvedení byli Dva Němci za Bránu Horskou, a oba na jedné Hranici spálení: Flašnýř proto, že se dvakráte Křtíti dal: A Pasýř, že Učení Luterového pilně následoval.

Téhož Léta, vidíno bylo nad Prahou Nebe otevřené, a v něm Lidé zbrojní, a Ohniví, spolu se potejkající. A hned toho Roku Turci Vídeň oblehli.

1530. Měsíce Unora, Den Pamatný Svatého Matěje, Korunován byl Karel Pátý na Císařství od Klementa Papeže, v Městě Bolonii.

Téhož Léta, když se Karel Pátý do Aušpurku na Sněm ubíral, v Hrabství Tyrolském se drobet pozdržel. Kdežto darován mu byl Groš Zlatý, který 1700. Dukátův, aneb Zlatých šacován byl, a všech Zemí Císaři Poddaných Erby a Štíty, velmi Mistrovský a Řemeslně spůsobený, na sobě ukazoval.

Téhož Léta, v Sobotu po Svatém Janu, po Obědích *Confessi* Melantonova v Artykulích sepsaná, podaná byla Císaři Karlovi Pátému, a čtená vůbec na Sněmě Aušpurském, na kterouž Císař, obávaje se horšího zlého, a Zem upokojiti chtěje, Potvrzení své dáti přinucen byl.

1531. In *Vigilia Epiphaniæ* Ferdynand Arcikníže Rakouzké, volen byl v Hlavním Kosteletu Rejna Kolina, kdežto Těla Svatých Tří Králův odpočívají, od Kurfiřtův Svaté Římské Říše za Krále Římského. A jedenáctého Dne Ledna, v Akvisgránu Korunován.

Téhož Léta, *Cvinglius* v Bitvě proti Katolíkům sveden, smrtedlně raněn byl. Kteréhož když Katolici při obdržení Pole, mezi jinými zbitými našli, a zdaliby se Spovídati chtěl, vptávali, umrlým se dělal. Ale jak ho někteří poznali, k Vrchnosti donesli, a jakožto škodlivého Kacíře, Ohněm spáliti poručili. V té Bitvě padlo Bludařův okolo 1500. Věrný pak *Cvinglia* Bratr *Oecolampadius*, když na odpočinutí Svatokrádežně se odebral, v Noci scepeněl, a od Manželky své na Ráno v Loži umrlý nalezen byl.

^{/68/} 1532. V Liboně Městě Portugálském přšla Krev, a bylo veliké Země třesení, od kteréhož do dvou Set Domův padlo.

Téhož Léta, ve Čtvrtek po Květné Neděli, umřel Jan poslední Kníže Oppolské a Ratiborské, Dědicův žádných po sobě nezanechal, než Pokladu veliké množství zůstavil.

Toho též Léta, Kníže Hanuš Kurfiřt Saský, když byl na Myslivostí, spátkem se navracujíc, v Švajnici umřel, a v Vitemberce Pochován byl.

Léta 1533. *Ioannes Bugenhagius* Luterové neřestí následovník, vypravil se do Denemarku, a tam v nově vylíhnuté Evangelium rozhlášovati počal. Ale když se Penězi dobře našpikovanéj Domu navracoval, věrnej Evangelista, a Pravého Učení Rozsevač, takto se s Denemarkem, jemuž Slovem Božím Posluhovati se pravil, rozžehnával: *Tu meum habeas Dania Evangelion ego numinos tuos, vale.* Ty prej měj ó Denemarku my Evangelium, a já tvý Peníze. Měj se dobře.

Téhož Léta, začalo se Kacířství Semožatenský, od Michala *Serveta*, kterýž potomně Léta 1555. v Gentu upálen byl. Ten ani při Smrti, Syna Božího pravým Bohem vyznávati nechtěl.

Téhož Léta, Umřel nějaký Jakub Krnajz, a leží v Boku Oltáře *Depositionis Domini de Cruce*, v Klášteře Sedleckem, maje v Štítu dvě Kladiava Havířská, s Nápísem:

Léta od Narození Božího 1533. v Neděli Den Svatého Bartoloměje, umřel Slovutný Jakub Krnajz, tuto leží, proste za něj Pána Boha.

Téhož Léta, Luteryánští Predykantové tak daleko v bezbožnosti své prospěli, že se mnoho budoucích věcí předpovídati opovážili, a netoliko Rok, ale i Den posledního hrozného Soudu, kdy přijíti má, ohlašovali, tak že mnozí Obyvatelé ani stavěti, ani Rolí dělati nechtěli, ale

k Smrti se chystajíc, Velebnou Oltářní Svátostí nasycovali.

1534. Arcibiskup Mohutský, a Jiří Saské Kníže, velice se o to starali, aby Ferdynanda Krále, s Kurfiřtem Saským smířiti mohli. Pročež sjevši se do Kadaně, posledního Dne Června, takto mezi sebou narovnali: Aby, totižto o Víru, žádná váda, ani žádní Soudové mezi nimi bejvali, a pokoj ten, kterýž Císař ustanovil, aby byl zachován. Kurfiřt se všemi svými aby Ferdynanda za Krále Římského uznal, a jeho tím Tytulem jmenoval.

Téhož Léta, Novokřtěnci, kteříž se z Luteránův vylíhli, vloudili se do Města Hlavního *in Vestphalia Monasterium* nazvaného. A když se pomalu mezi sebou rozmohli, Město zbouřili, Ouřadní Vosoby Ouřadův zbavili, a kteří s nimi držeti, a bludův jich následovati nechtěli, z Města vypouštěli, a vyháněli, ano i potomně ty, kteří se bludům jejich na odpor stavěli, všech věcí zbavený, z Města vypovídali, jako i těm malým Dítětkám Koráli, a Pátere z Hrdel a Ručiček snímali, a tak sobě provozovali, že netoliko Katolicí, ale i Luteráni z Města ucházeti musili.

Nacházel se mezi nimi nějaký Krejčí, Rodem *Batavus*, kterýž dotvrzoval, žeby mu od Boha skrze Ducha zjeveno bylo, aby byl Králem Izrahelským, a Spravedlností, jako David, a po všem světě spravování svého moc a Právo rozšířil, a ty, kteříby se jeho Víry Náboženství a Spravedlností přichytiti nechtěli, skazil a zahubil.

Tou jeho Řečí oslepení Novokřtěnci, za Krále jej volili, kterýžto několik Žen sobě pojav, Dvůr Královský Ouředníky, a Správce rozličných Ouřadův ustanovil, sebe, Dvořany, a Manželky své, nákladnými Šaty, kteréž z Kostelův pobral, ozdobil, na Hlavě Korunu, z Ryzího a čistého Zlata, troj- /69/ násobní nosil, Zlatej Řetěz Perlami krumplovanéj, přes Hrdlo převěsil. Zlaté Jablko s maličkým Křížkem v Rukou držel, na němž takový Nápis se nacházel: *Rex Iustitiae super terram*, Král Spravedlnosti na Zemi.

Pře a Rozepře Měšťanův jistejch Dňův a časův na Rynku přede všemi vyslejšchal, kdež mu se vysoký a nádherný Trůn, krásnými Koberci obestřeny, strojival: A kdo před ním nějakou Při výsti chtěl, dvakrát se níže pokloniti, a potřetí na Tvář padnouti musel.

Aby pak svou bezbožnost dálejší rozšířiti mohl, některé z svých do jinejch Měst rozeslal, což se takto dalo: Prorok nějaký zvukem Trouby svolav všechny do Sýnce předního Domu, kdežto sšedše se jich okolo 4000. Ozbrojených Večeří dobrou a nákladnou, od Pečítého i Vařeného připravenou našli, k jídlu se posadili, Král a Královna jim sloužili.

A když, žeby již po Večeři býti mělo, poznali, Král každému skvy Chleba podal, řkoucí: *Accipite, Comedite & annuntiate mortem Domini*. To jest: Vezměte, jeste, a zvěstujte Smrt Páně. Královna pak zvavši Kalich, a každému se napiti davši, pravila: *Bibite & anuntiate mortem Domini*. Píte, a zvěstujte Smrt Páně.

Po Večeři těch, jedli jiní, kteříž za tím Stráž, jichž asi okolo 1000. bylo, drželi.

Po Večeři svrchu oznámený Prorok, na vyšší místo vystoupiv, tázal se všech hlasem hřmotným: Zdali všickni Slova Božího poslušni býti chtějí, kteříž když řekli, že chtějí, Odpověděl: Tať jest vůle Otce, aby na Čtyry Světa Strany, kteříby Učení to, kteréž oni přijali, rozšývali, vyslání byli. A hned vezma Lístek, Dvadvacetí Osm jich vyčetl, z nichžto se Šest *Osna-burgum*, Šest *Cosfeldium*, Osm *Sustatum*, a Osm *Unaredorpium*, vypraviti mělo.

Zatím Král s Královnou, a jinými Služebníky, a Apoštoli, kteříž po Světě Rozeslání býti měli, k Večeři se odebral.

Mezi Jídlem od Stolu vstana, pravil, že mu nětco od Otce poručeno jest, a Služebníka jednoho z Zraďy viniti počav, Hlavu od Krku jeho uřal, a zase se k Stolu navrátil.

Po Večeři Apoštoly své rozeslati maje, každému Zlatej Groš udělil, aby ho v těch místech, v kterýchžby Učení jejich přijíti nechtěli, na znamení a Svědectví zatracení zanechali.

Šli oslepení a podvodní Apoštolé, a jakž jim poručeno bylo, činili, křičeli, volali, Pokání ohlašovali, a svou bezbožnost, Krystovým Učením býti dotvrditi se snažovali.

V tom jejich horlivém Kázání, byli všichni schytáni, a nejprvé pěkně, potom pak Mukami, o Náboženství svém tázání.

Ale když, že samé jejich Učení pravé jest, urputně jistili, k Smrti odsouzení, kromě jednoho, kterýž utekl, všickni za své bezbožností slušné záplaty užili.

Mezi tím Biskup Monasteryenský, těžce, silně, Město *Monasterium*, aneb vedlé jinech, *Munsterium*, oblehl, tak že ubozí Novokřtění, a Král spravedlnosti v obležení tom, Myší, Koček, a třenech Koží, místo Chleba uživati musili.

V té zůstávající bídě, řekla jedna z Královen druhým: Že nesmejšlí, aby takové neřesti, strasti, a protivenství, Bohu milé a příjemné býti měli.

O tom Král zvěda, na Rynk ji vyvesti, a Hlavu z ní stíti poručil.

Radovali se jiné, a prospěvovali, veselíce se z toho skutku, a Otcí Nebe-⁷⁰/skému chválu vzdávající, čímž i Král obveselený, tancoval a poskakoval.

Když pak v takové neřesti déleji zůstávali, dva bídou k tomu přivedení, z Města vyskočili, a Biskupu, kadyby se Města zmocniti mohl, oznámili.

Biskup nechtěje všech zahladiti, aby se poddali, žádal, ale oni skrze Rotmanna, že nechtějí, a toho omyslů nejsou, odpověděli.

Pustil Biskup Lid k Městu, a pobíje Strážné u Fortny, Brány Vojákům svobodný učinil. Veliká bitva v Městě byla, a mnoho Lidu z obojí strany zahynulo, však Biskup bitvu obdržel, a Města se zmocnil.

Král s Raddami svými v Knyppendolingu a v Krechtyngu do Vězení dán, a v něm několik Neděl zdržován byl. Až potomně Léta 1536. k Kolům přivázán, vohnivými Kleštěmi ukrutně, však spravedlivě, trhán, a potom proboden byl. Naposledy pak železnými Řetězi svázán, a na nejvyšší Města Věži, pověšen byl. Král zajisté nejvše a uprostřed Radd svých, zjevně, nešlechtnosti své, pokání činiti musil.

1535. Stala se proměna v Náboženství v Engelandu, nenávisť a záštim *Henrici VIII. Regis Anglie*, níž proti Nejvyššímu Biskupu Římskému plápolal, proto; že Rozvodu, kterej mezi Kateřinou Manželkou svou učinil, schváliti, a *approbirovati* nechtěl. Protož se hned *in Parlamento Uuestmonasterij* za Hlavu a přední Oud *Ecclesiae Britannicae* vyhlásil, Platy, Desátky, a jiní Duchovní Oužitkové a Posvátní, aby jemu dávání byli, nařídil. V tom když mu *Ioannes Roffensis Episcopus & Morus ejus Cellarius* přisvědčovati a připochlebovati nechtěli, oba na Smrt odsoudil, a stíti poručil.

Téhož Léta, *Cartusiani Londinenses* v hněv Krále Englického uběhli, proto, že ho za Hlavu Církve uznávati nechtěli. Zůstávající tedy v strachu, náhodou přijeli k ním dva jiní Převorové, téhož Kartouského Řádu, do Lundýnu, s nimižto *Ioannes Horchton* Převor Londýnský, k Kancléři Království Englického přišel, domnívaje se, že při něm obdrží, aby na Slova Krále Přisáhati povinní nebyli. Ale ubozí do Vězení dáni, když Papeže potupiti, a Krále za Hlavu Církve uznati nechtěli, na Smrt odsouzení byli.

Jsouce tedy na místo Popravni vedení, a *Ioannes Hudchot* na Krku svém Provaz maje, na Šybenici tažen a pověšen byl, ale že Provazem drobet obhroubejm, tak pojednou zaškrtiti se nemohl, někdo přiskočil, Provaz přerezal, a on dolů spadl. Uchopila se ho i hned nevážná a Bohaprázdná Zběř, z Šatův svlékla, tyranský a právě hovadský s ním nakládala: Nebo nejprve Přirození mu uřezala, Břícho vykuchala, a Střeva do Ohně uvrhla. Což on vše míle, trpělivě, a s velikým všech přistojících, podivením snášel. Naposledy, aby žádného tyranství způsobu nepominuli, Hlavu mu sřáli, a Tělo na čtyry kusy rozsekali. Tou také ukrutností, i druží dva životův zbavení byli.

Asi ve třech Nedělích potom, vzali opět jiný tři Kartusiány, a když podobnou stálostí Papeže, jakožto Hlavu Církve, Náměstka Petrového, a Víkaře Krystového, potupiti nechtěli, týmiž mukami životův zbavili.

1536. Jindřich Král Englický *Annam Boleniam*, kterouž po vypuzení Kateřiny pravé a Potivé Manželky své sobě pojal, vůbec vyvesti, a Hlavu z ní stíti rozkázal, proto, že jí v Cizoložstvu postíhl. Na druhý pak Den, *Virginem Ianam Semeriam* sobě pojal.

Téhož Léta, Pavel toho Jména Třetí Biskup Římský, vida veliké roztržitostí, skrze Luterové Učení v Říši pocházeti, Sněm Hlavní do Mantui Rozepsal, ale Luteráni na něm se postaviti zbraňovali.

⁷¹ Téhož Léta, Karel Pátý toho Jména Císař Římský, umýval Nohy Dvanácti Chudým v Římě v Zelený Čtvrtek, s takovou Pokorou a ponížeností, že se všichni přistojící, Pokoře Císaře Římského, dosti nadiviti nemohli.

1537. *Alexander Medices* Kníže Florenský, od svého vlastního a Krevního Přitele, ukrutně a ohavně, života zbaven byl. A to takovým způsobem: Že majíce Alexander Manželku svou Poctivou a Krásnou, na ní nepřestával, ale jinech sobě, kde mohl, po straně vyhledával.

I stalo se, když v Neápolis drahný čas zůstávali, a *Laurentius Medices*, všelijak o jeho bezHrdlí usiloval. Času jednoho, že mu krásnou Paní, v čistotě sice stálou, však řeči jeho namluvenou, k Noclehu přivede, připověděl. Pročež aby do Domu jeho šel, v Lože se položil, Kord od sebe odložil, zemdlené Tílko posilnil, a rozkošné Tovaryšky očekával, napomínal.

Uvěřilo Kníže, a v těch, o překrásné Dámě, myšlénkách trvajice, a aby s ní tím dřívěji Veselostí užilo, žádajice, pousnulo. Co se stalo? Ukrutný a nevázný Mordýř, vida čas a Hodinu svou, dva Tovaryše sobě připojil, do Pokoje vešel, a nešťastné Kníže, Snem a hříchy obtíženě, nevázně probodna, Těla i Duše zbavil. Sám pak s Tovaryši svými času Nočního ujedna, do Benátek se vypravil, a sem i tam po Světě jako Kajn Putujíc: Naposledy, když se zase do Benátek navrátil, od Dvouch Volateránských Vojákův, zamordován byl.

Téhož Léta, Narodila se Dcera Králi Ferdynandovi v Inšpruku, 16. Dne Měsíce Unora, Jménem Markéta.

Téhož Léta, Umřel Pan Arnošt z Drazova, a Pochován v Klášteře Sedleckém u Voltáře *S. Trinitatis*. Má za Erb Nedvěda s Halapartnou. Na jeho Náhrobku takový Nápis jest:

Anno ab orbe redempto 1537. Dominica Rogationum, mortuus est Gonerous Ernestus de Drasov, Reg: Maje: Probirius in Montibus Cuttnis, cujus Anima requiescat in pace.

1538. *Ioannes Calvinus*, kterýž pro své zlé chování, z Frankrejchu ujiti musil, nové Bludy in *Helvetia*, rozsývati počal. Kterýž se v krátkém čase svým Učením tak rozmohl, že jiné mnohé Kacíře pohltiv, netoliko Říši a jiné Krajiny, ale i Království České, Jedem Učení svého nakazil.

Aby pak Podvodné Učení své pravým býti dokázal, Divy a Zázraky působiti, a je nimi potvrditi se opovážil.

Protož času jednoho jsouce v Městě *Geneva*, jinák Genfu nazvaném, vešel v Smlouvu s jedním nechvalitebného Svědomí Člověkem, aby se umrlým dělal, a když on ho jistými Slovy a zaklínáním křísiti bude, povstal, že mu slušnou a dobrou záplatu za to učini.

Uposlechl nešťastný nešťastného Podvodníka, Nemocným i umrlým býti se přetvářil: Manželka o Smrti jeho po Městě rozhlašovala, na Máry položila, Hrany Zvoniti poručila. Co se stalo? Když ho k Pohřbu přes Město nesouc, v Kosteletě před Oltářem postavili, Šestej Evangelista Páně, *Ioannes Calvinus* na Kazatedlnici vstoupil, mnoho o Víře a Učení, od sebe začátem, promlouval, a to že právě jest, Vskříšením živýho, Mrtvým se dělajícího, prokázati usiloval.

Vskříkl tedy Podvodný Kalvín, a na Marách ležícího, aby vstal, napomínal: Ale on se ani nehnu. Vskříkl po druhu: On pevně ležel. Vskříkl po třetí: On nic neodpověděl.

Tomu nemohouce se Manželka na Marách ležícího nadiviti, k němu blíže ⁷² přistoupila, a Špendlíkem, neb Jehlou pichajíc, těmito Slovy promluvila:

Vstaniž, již Pán volá, cos pak ohlech, či neslišíš? Ale vbohy, jenž se umrlým dělal, opravdu umřel: a Kalvín, kterýž živýho vzbuditi chtěl, umořil, a tak se znamenitého Divu dopustil.

Manželka vidouc Manžela opravdu umrlého, Rukama lomila, plakala, a na Kalvína, žeby ji Manžela umořil, nařikala. On zahanbení se obávajíc, aby mlčela, veliké Dary ji dáti přislíbil.

A v tom zase na Kazatedlnici vstoupiv, malí Víře Posluchačův svých, ten Skutek přičítal. Kterýmž sám opovážlivostí a vysokomyslností svou vinen byl, poněvadž Bůh nechce vysmíván býti.

Téhož Léta: Na mnohých *Germaniae* místech, vidíni byli Zbrojní Lidé v Oblacích, a k Vejchodu Slunce Hvězda, neobyčejné velikosti, kteráž Krvavé Paprsky od sebe pouštěla, a vedle sebe Krvavý Kříž s Praporcem v Oblacích lítající, ukazovala.

Téhož Léta: *Carolus Boromæus*, který potomně Kardynálem učiněn byl, se Narodil.

1539. 30. Dne Měsíce Dubna, Narodila se Králi Ferdynandovi Dcera, Jménem Barbora, v Vídni.

Téhož Léta: 24. Dne Dubna, umřel Jiří Kníže Saské, Pán Pobožný, a Víry Katolické milovník horlivý. Poněvadž pak Potomkův žádných nezanechal, učinil Dědicem Jindřicha Bratra svého Mauryce, a Augustu, Syny jeho, však s tou vejmkou, aby Katolické Víry neopouštěli. Což kdyby nezachovali, tedy aby Panství na Krále Ferdynanda, připadlo, a potud přiněm zůstávalo, dokudby se neobrátili, a Víry Katolické zase na se nepřijali. Ale špatně zachován byl Pobožný Kšaft jeho, poněvadž hned po smrti Jindřich do Drážďan přijel, pro Lutera poslal, a Učení jeho rozšiřovati počal: Kterýmž až posavád všecka Země Saská nakažená leží.

1540. Řád *P.P.Societatis Iesu* od *Ignacia Loioli* začatý, od Pavla, toho Jména Třetího Paapeže schválen, a potvrzen byl. Kterýž se potomně v krátkém čase velice rozmohl, a po všem, jako říkáje, Světě rozvedl.

Téhož Léta, Král Ferdynand v Neděli před Hromnicemi, vyjel z Prahy do Říše na Sněm, do Města řečeného Hogenou, kterýž na místě Císaře Karla držeti měl, mnoho o Víru a Náboženství mezi Knížaty Říšskými jednáno bylo, ale však málo Narovnáno.

1541. Ve Čtvrtek před Svatým Duchem, Hrad Pražský skůro všecek vyhořel, s mnohými Klénoty a ozdobami, jako i jinými vzácnými věcmi.

Téhož Léta, Budín Město Slavné, a někdy Stolice Králův Uherských, od Turkův dobyto a vzato.

Téhož Léta: Když Čechové s Němci oblehli Pešt, ukázala se na Nebi Kométa, kteráž se pojednou v způsob Hada obrátila. A té hned Noci Turci okolo Osmi Tisíc Čechův a Němcův porazili.

1542. Rozepsán byl Sněm Hlavní Duchovní od Pavla, toho Jména Třetího, Biskupa Římského, do Trydentu.

Téhož Léta: Strhlo se v Konstantynopoli veliké a strašlivé Povětří, Hromobití, a blejskáni, přšeli i kroupy, a mezi nimi Kamení veliké, z nichžto jeden nalezen jsa, vážil Čtyry Libry. Udeřil také Hrom do Císařského Pokoje, a Milenku jeho Labellu Brandýnu, kteráž toho Dne k Císaři pozvaná byla, s Děvečkou její, i s jinými, kteříž na ten čas v Pokojí byli, zabil. Potom zase udeřil do Císařských Marštalí, a v nich nejlepších Dvanácte Set Koni pobil.

^{173/}Toho času, Dvanáctého Dne Měsíce Července, povstalo znovu v Konstantynopoli Povětří a Zemětřesení, kteréž mnoho znamenitých Stavení pobořilo, upadlo více než půl Paláce Císařského, a Zařítilo Lidu více než přes dva Tisíce, a Čtyrmecíťma Bašt Tureckých.

Po té takové skáze a strašlivém Divadle, poručil Císař Turecký ve třech Městech v Konstantynopoli, v Adryánopoli, a v Nykopoli vyhledávati, jakby mnoho Lidu skrze to Povětří, Krupobití, a Zemětřesení zahynulo: A nalezeno jich bylo Sto, Dvacetí, a Čtyry Tisíce.

1543. Ostřehoum Zámek i Město Solimánus Císař Turecký dobyl, a tak spevnil, že žádné naděje více Křestianům k vybojování nepodávalo.

Téhož Léta: Držán byl Sněm na Hradě Pražském, v Pondělí před svatým Filipem, na kterémž Nařízeno bylo, aby Dcky Zemské byli dvoje. Jedny kterýby se na Kalštejně chovali pro lepší bezpečnost. A druhé v Sklepeč, v kterémžby před Ohněm byli, pro potřeby Lidské.

1544. V Římě v Kosteje Svatého Petra *in Uaticano*, když se Gruntové k Stavení kopali, nalezená byla Truhla Mramorová, zdýli Vosmi Noh a půl, zšíří Pětí, a zvejší Šesti. V kteréžto položena byla Manželka někdy *Honorie* Císaře, kteráž před Potvrzením v Manželství, v Panenství umřela. V ty Truhlici Tělo všecko porušené a skažené bylo, toliko se někteří Zubové, Vlasy, a dva Hnátí z Noh nacházeli. Sukni, Plášť, již vetčný vzavši, a Ohněm spálivši, Třidceti

Šest Liber Zlata výborného vypáleného dostali.

Našla se také Truhlička Stříbrná, jedné Nohy zdýlí a půl, zšíří Dvanácte Prstův, v kteréž mnoho Křišťalových, a z Achatu Kamene Nádobek se spatřovalo, jako i Čtyřidceti Prstenův, Nákladně a Mistrovský učiněných.

Opět nalezen byl Šmaragd, Zlatem pěkně obložený, a na něm Hlava vyrytá, kteráž, žeby Honorya Císaře podobňovala, za to měli. A ten Šmaragd šacován byl Pět Set Dukátův.

Holspantův, také Aurumpantův, a jiných Ženských a Fraucimorských Okras nemalo se vyjevilo, a mezi jinejma jedna, kteráž se těchto časův *Agnus Dei* jmenuje, na jejížto Okolcích vyryto bylo: *Maria nostra Florentissima*. Item, Plech Zlatý, s Slovy Řeckými Literami psanými: *Michael, Gabriel, Rafael, Vriel*.

K tomu jako nějaká Větvička, krásně z Šmaragdu a jiných Drahých Perel způsobená, a Jehla čepící Dvanácte Prstův vzdýlí, na níž z jedné strany napsáno bylo: *Domino nostro Honorio*. A na druhé: *Domine nostrae Mariae*. Nad to Sesliček z Kamene *Chelidonio* způsobený, Hlemjžd' a Šáleg z Křišťálu, Mič ze Zlata, podobnej tomu, kterýmž Pacholata hrávati obyčej mají, ale tak, že se na dvě rozdělití mohl. Jiných pak věcí od Perel a Zlata nemalo se ukazovalo, které ač poněkud Starostí a dlouhostí časův porušené byli, mnohé však pěkné a neporušené zůstávali. A to vše *Stilico* daroval Maryji Dceři své za Věno.

1545. Přivedená byla Děvečka nějaká *ex Misnia* do Vittemberka, kteráž byla několik časův Diáblem posedlá, k Luterovi, aby z ní Diábla vypudil. On ačkoliv sobě tím Řemeslem ne hrubě jist byl, a ne hrubou chut k tomu měl, však aby Učení svého tudy nezlehčil, a sebe, jakoby tak mnoho moci neměl, nezahanbil, o to se pokusil. Kázal tedy Děvečku tu do Kapli Kostela Farního výsti, a sám za ní přijda, nějakými Luteránskými Pletkami, počínal Diábla zaklínati. Ale on se rozesmál, a jemu vysmíval.

Tim Luter zarmoucený a skormoucený, malé myslí býti, a kterakby z Kaply vyjítí mohl, rozmejšleti počal. Diábel pak, jakožto Místr jeho, do hry ^{74/} se s nim dal, a Dvěře tak dobře zarygloval, že ani zevnitřku, ani z vnitřku jich žádnéj odevřítí nemohl. Coby v tom zaklínání ubohý Luter činiti měl, (strachem do Nohavic nadělav) nevěděl. Oknem vylesti chtěl, ale Mříže mu zbraňovali. I smílovali se někteří nad bídou jeho, a Sekeru Oknem podajíc, a Dveři vyvrátiti napomáhajíc, na poli Mrtvého, Divův působitele, vysvobodili.

1546. Luter jsouce do Ejslebn od Hrabat Mansfeldských z jistých příčin vyslán, když veselejší za Stolem šprymy, vedle obyčeje svého provozoval a Hodoval, Nočního času umřel. *Ionas Coccus*, kterýž při jeho Smrti byl, vypisuje, že v přítomnosti jeho *Celij*, a jiných mnohých z Roty své, když umíral, pravil: *Orate pro Domino nostro Deo, & ejus Sancto Evangelio, ut ei bene succedat, quia Concilium Tridentium & ab ominabilis Papa graviter ei adversatur*. To jest: Modlete se za Pána našeho Boha, a jeho Svaté Evangelium, aby se mu dobře vedlo, poněvadž Sněm Trydentský, a ohavný Papež, těžce se mu protiví. A zase: *Pater mi Caelestis, & Pater Domini nostri Jesu Christi, Deus totius consolationis, gratias tibi ago, quod mihi dilectum filium tuum Christum rebelasti, in quem credo, quem praedicavi & confessus sum, quem amavi & laudavi, quem abominabilis Papa & omnes impij vituperant, persequuntur & blasphemant*. Otče můj Nebeský, a Otče Pána našeho Ježíše Krysta, Bože všelikeho potěšení, tobě Díky vzdávám, že jsi mi nejmilejšího Syna tvého Krysta zjeviti ráčil, kteréhož jsem ohlašoval a vyznával, kterého jsem miloval, a vychvaloval, kteréhož ohavný Papež a všickni bezbožní haní, jemu se protiví, a rouhají. Ale zpozdlého a spošetilého Srdce Člověk proč se tak za to své Evangelium obával, poněvadž opovázlivě Prorokovati směl:

Pestis eram vivus, moriens tua mors ero Papa.

To jest :

Živ jsa, byl jsem nakažením Tobě Papeži rozličným,

Umrlí tvou Smrtí budu, Zruším, skazím, vši tvou Radu.

Téhož Léta: Ve Čtvrtek Den Svatého Jeronýma, přijel do Prahy Mauryc Kníže Saské,

s Augustem Bratrem svým, a stál na Hradčanech, v Domě Pana Košáteckého.

Téhož Léta: Začal se Sněm Duchovní v Městě Trydentě, v Hrabství Tyrolském,

Toho také Léta, Karel Pátý Císař Římský, zjevnými a všudy rozeslanými Patenty, Jana Frydrycha Kurfiřta Saského, a Filipa Landkrabě Heský do Achtu dal: Proto, že Dekréty jeho pohrdali, a bezbožnost Luterovou, všelijak rozšiřovali. Ale oni sobě toho nemnoho vážice, jiná Knížata proti Císaři pozdvíhli, s nimi se spojili, a nemalé škody po Říši jiným Knížatům činili, ano i moci aby Císaři odpírali, přísahou se zavázali. Však Císař dostav čerstvého Lidu z Hyspanye, na ně časem a vedle příležitosti své udeřiv, na mnoze jich porazil. Čímž některá *Protestatium* Města zděšená jsouce, Císaři se poddávala.

1547. 27. Dne Měsíce Ledna, umřela Královna Anna, Dcera Krále Vladislava a Manželka Císaře Ferdynanda. Pani Slavná, pobožná a hrubě milosrdná.

¹⁷⁵ Téhož Léta ve vsi Hrušovanech u Žatče, jedna Žena šestero Dítěk svých vlastních zabila. Začež potomně v Žatči slušnou pokutu nesla, jsouc Kolem probitá a zahrabaná.

Téhož Léta, Heřman Kurfiřt Kolínský, proto, že od Církve Katholické odstoupil, a Konfessy Aušpurské se přichytil, z Ouřadu svého složen byl od Papeže Pavla Třetího.

Téhož Léta, Král Ferdynand maje Válku s Kurfiřstem Saským, žádal Čechův, aby mu Pomocí přispěli, a k Mauryciusovi s ní pospíšili, což i učinili, ale v krátkém čase domu se zase navrátili.

Posledního Dne Ledna, Poručil Král Ferdynand Čechům, aby se zase k Mauryciusovi navrátili, ale oni se vymlouvali, že příčiny žádné, z kteréby bojovati měli, proti Kurfiřtu Saskému nemají, obzvláště, poněvadž se i v Náboženství s nimi srovnává.

Odpověděl Král Ferdynand, že on pro Víru s ním neválčí, než pro jeho neposlušenství, a protimyslnost, poněvadž, netoliko Dekréty Císařské zlehčil, ale i k Turku poslal, napomínajíc ho, aby Příměří zrušiv, na Uherské a České Království se obrátil, k čemuž i pomoc svou přislíbil.

Nemoha pak jináče Čechův namluviti. 6. Dne Unora s Synem svým Ferdynandem, hnul se k Litoměřicům, a tu Panův Českých očekával.

Kteříž když přijeli, obšírnou a moudrou Řečí, jakéby Mauryc Pomoci potřeboval, Král oznámil.

Vyslyšíc promluvení jeho, moudrou Odpověď svou učinili, a že toho sami z sebe, a o svý vlastní ujmě, učiniti nijakž nemohou, oznámili: Protož aby Sněm položil, a na něj Stavý Království Českého povolal. Jiní pak žádost Krále vyplniti i hned připověděli, začež i poděkování od Krále dosáhli. A těm kteří se na Sněm odvolávali, řekl: Že nyní potřeba pomoci jest a ne Sněmu, protož aby se i hned s ním vypravili.

Vyslyšíc přísnou Královskou Věpověď, a obávajíc se, aby sami jeti nemuseli, jistej Plat Králi dáti přislíbili.

Žádali Pražané při konci Měsíce Unora Krále Ferdynanda, aby položil Sněm Obyvatelům Království Českého 20. Dne Března, a jestližeby sám na něj přijeti nemohl, aby dal Panům moc činiti coby měli.

Král rozkázal jim to činiti, co jim v Kraji Litoměřickém ustanovil, a k 18. Dni Měsíce Dubna Sněm rozepsal, zatím, aby předsebe nic nebrali, přísně zapověděl. Oni pak čtvrtého Dne po přijetí takového Psaní a Poručení, spolu se sešli, a že chtějí Svobodu svých hájiti, mezi sebou se zavázali. A sjevši se, jich nemalo do Prahy na Vojnu se proti Vrchnosti a Králi svému hotovili, a Kašpara Fluga za Hejtmana vyvolili.

Toho času, Král Ferdynand, Maurycius a Augustus Bratří, s Vojskem svým k Městu Mostu přitáhli. Nelíbilo se to Čechům, že na Pomezí a Hranicích jejich Vojska rozložili, a proto skrze Psaní Ferdynanda žádali, aby nedopouštěl cizímu Národu do jejich Země táhnouti, a takové věci právě nové, nebyvalé, a hrubě nebezpečné; před sebe bráti, sice žeby museli na nětco časné pomyslit. Mauryc také a Augustus, aby z jejich Hranic co nejdříve vytrhli.

Na takové jejich Psaní 26. Dne Března odepsal, a jich, že se nemají čeho obávati, Otcov-

ský napomínal, dokládajíc, že ne pro nějakou jejich skázu na Hranice České se vypravil, ale aby se s Císařem rozřechnati mohl.

V tom Kurfiřšt Saský vyslal Posla svého Mikuláše Minkvice do Čech, aby mezi Čechy, a týmž Kurfiřštem Kompaktáta a Příměří obnovené bylo. ^{176/} On pak na Cestě se roznemoha, do Prahy dojeti nemohl, než skrze Psaní, aby jisté Osoby, k takových Kompaktát Potvrzení vyslané byli, požádal.

Odepsali Pražané Knížeti Saskému 28. Dne Března, žeby žádost jeho, skrze Minkvice učiněnou, rádi vyplnili: Ale že času k tomu příhodného nemají, poněvadž mnohá a veliká Vojska na jejich Hranicích se položili, že ti, kteří prvé byli, zastávají, a Kompaktáta, co nejdříve, obnoviti chtějí. A hned posledního Dne Března, Moravanům Psali, a aby se co nejdříve do Čech Vojanský, že toho veliká potřeba ukazuje, vypravili, žádali.

Zatím Císař Karel do Hba přijel, a 7. Dne Dubna, majíc u sebe Krále Ferdynanda a Mauryce, Stavům Království Českého Psaní učinil, napomínajíc jích, aby Profanty do Ležení jeho dodávali, a se upokojili. Čehož jestližeby učiniti opominuli, žeby Krále Ferdynanda i jeho, proti sobě velmi popudili.

Ale oni z novu Patenty rozsýlali, napomínajíce všech Stavův, aby se co nejdříve, proti Cizozemcům Vojanský sjeli, poněvadž již k tomu důležitá potřeba nutí.

Napomínal je opět Král Ferdinand a prosil, aby od předsevzetí svého upustili, a o Víru se neobávali. Což kdyby učiniti nechtěli, žeby i on na to pomysliti musel, jakejby takovému Puntu odpor učiniti mohl.

Kníže pak a Kurfiřšt Saský, o něž se tak hrubě zasazují, že jest nikdy toho nezasloužil, aby při Císaři, aneb přiněm v pokoji zanechán byl.

Toho času, vyjel Císař s Králem Ferdynandem z Egru, majíce Lidu rozličného Národu nemalo, Mauryc a Augustus Knížata Saská, s Lidem svým se k němu připojili, a příležitosti, jakby s Knížetem Saským Bitvu dáti mohli, vyhledávali. I obávaje se, aby jim do Vítemberku neustoupil, snažně za ním pospíchali, a uhoníce ho v Lesu Leochana, silně a zmužile na něj dorazili, a přes Tvář raníc, zajatého dostali.

Doveden jsa Knížeti Albánskému, od téhož k Císaři Prezentyrován byl, a postavíc se předněj, takto promluvil: Teď hle se stavím za Vězně Císaři Nejmilostivější, a aby takovou, kteráž na Kníže náleží, Stráží mně opatřil, žádám.

Odpověděl Císař, věru, nyní tobě jsem Císařem, ovšem přijímám tě vedlé zasloužení tvého. Zůřivější Král Ferdinand se proti němu ukazoval, poněvadž vyhledával Saský, i jeho všechny Děti, všelijakým způsobem vyhladiti. Chycen a zajat byl mezi jinými Arnošt Kníže Brunšvický Syn Filipův. Starší pak Syn Kurfiřšta jsa raněn, do Vítemberka ujel.

Císař Vítězství nad Saským obdržev, do Vítemberka s Vojskem se vypravil, a ve Třech Dnech potom, to jest, 4. Dne Měsíce Máje, Saskýho k smrti odsoudil, ale na Příměří Kurfiřšta Brandeburského, s jinejma vejminckama (Kůru však zbavíc) život zase daroval, a Arnošta Brunšvického propustil, jako i na proti tomu, Saský Albrechta Brandeburského.

Pražané vypravili Posly k Králi Ferdynandovi, aby z toho, co jsou koliv před sebe brali, se vmluvili, poněvadž jistou Smlouvou Knížeti Saskému zavázání jsou. Přitom žádali, aby od Války s Saským začaté, upuštěno bylo. Ještě Poslové z Prahy nevyjeli, v tom Kurýř z Ležení přijel, a žeby Kníže Saské zajaté bylo, oznamoval. V čemž změnili Páni Ustanovení, a oumysl svůj První, a Krále Ferdynanda žádali, aby to Vojsko do Uher proti Turku obrátil, že nechtějí oni posledními býti.

Odepsal jim Ferdinand z Ležení před Vítemberkem při počátku Měsíce Máje, domlouvajíc jim, že hrubě v nebytností jeho Hospodařili, a všemi ^{177/} spůsoby proti němu se rotili, napomínajíce jích, aby Závasky proti němu a Císaři učiněné, změnili, a Pečetí jednomu každému navrátili, a Vejpis těch Smlův aby jemu odeslali. Což jestližeby učiniti se zbraňovali, žeby na to pomysliti musil, jakby je strestati a v Poddanost uvésti mohl.

Kdy se pak Ferdinand z Ležení Císařského s Lidem navracoval, v Litoměřicích se pozdržel, a při počátku Měsíce Června Listy do Čech rozepsav, Stavy, aby od Závasku proti němu učiněného, odstoupili, napomínal. Jako i to, aby každý oumysl svůj skrze Psaní jemu oznámil, přísně poroučel: Přípovídajíc těm, kteříby od předsevzetí svého upustili, všecko prominouti, a ničím zlým jim toho nespominati. Pokutovati pak ty, kteříž Správou vládnou, a Panování jeho pohrdali. Pražanům také Prikázal, aby Šestého Dne Července na Hradě Pražském se postavili.

I přitáhl Vojanský do Prahy, a posadil se na Majestátě, zjevně hlasem povejšeným počínal Pražanům předkládati, jak často, a z husta, proti němu, a Důstojenství jeho provinili, a aby na všechny Artykule odpovídali, poroučel.

Pražané vidouce své provinění, a Krále rozhněvaného, aby s nimi ne vedlé Práva a Spravedlností, ale raději lásky a Milosrdenství nakládal, pokorně žádali, Syn Krále Ferdynanda, a Augustus Bratr Maurycův, tolikěž se za ně snažně přimlouvali.

Na Přimluvu tak Vzácných Lidí Král pamatovav, a víceji k Milosrdenství, nežli k Přísnosti, nakloněn jsa, aby Desátého Dne Července na Sněm nejprvé příštím, Závazek mezi sebou učiněný zrušili, všechny Zápisý a *Privilegia* na Svobody jim dané, aby jemu odevzdali, nařídil: Proto, žeby některé napraviti, jiné zanechat, a jiné změnití oumysl měl, poněvadž je některá k svévolnosti veliké přivedli. Zámkův a důchodův všech aby postoupili, a Cla odvozovali, všechny Smlouvy mezi sebou učiněné, obzvláště pak s Janem Frydrychem aby zrušili a v nic obrátili, Plat z Piva, aneb Posudní, v kteréž se za Tři Léta dávatí uvolili, na potomní časy odvozovali.

Děla pak, Kusy, a jiné Vojanské Nástroje, na Hrad Pražský aby dopravili, a obzvláštní pak, kteréž kdo Doma má, na Rathouz donesli.

Což když učiní, že mnozí při zdraví zachování budou, jiní pak vedlé zasloužení potrestání. A ti kteří se nepostavili, že Hrdlo stratili, vyhlásil. Tudy mnoho z Rytířstva a Měst milostí při Králi vyhledávali.

Kašpar Flug, jenž se za Hejtmána potřebovatí dal, do Achtu dán, a na Hlavu jeho Pět Tisíc Dukátův položeno bylo.

A tak Oppatrný a starostlivý Vlasti Otec, poněkud nepokojné Království České napravil, a k Svornosti přivedl.

1548. Dvacátého Čtvrtého Dne Unora, Císař Karel Pátý na místě Jana Frydrycha Kurfiřšta Saského, vyvolil za Kurfiřšta Maurice, a Frydrycha, jako i Potomkův jeho, takového Důstojenství zbavil.

Téhož Léta, Kostel Svaté Panny Barbory na Horách Kuttných zavřín a dokonán jest, za Mincejstra Pana Jana Zvitence, a na Těchovicích, tu Sobotu před Svatým Havlem.

178/ Antonin.

PO Smrti Jiřího Antonin na Oppatství Sedlecké dosedl, a nemnoho, jako i Předek jeho, Klášteru co dobrého posloužil.

Dostana se pak potomně za Oppata na Zbraslav, tam život svůj dokonal.

Za živobyťi jeho a Spravování při Sedlci Léta 1548. vyšel Oheň u Svatého Petra na Poříčí v Novém Městě Pražském, od něhož všechna Soukenická Ulice shořela, a Domův jiných přes Třidcet.

1549. Byl Sněm Držán na hradě Pražském, na němž Král Ferdinand žádal Stavův, aby Maxymilián Syn jeho Nejstarší, na Království České Volen byl, což i obdržel; A tak Den Svaté Konkordye za Krále Volen byl, a na zejťi vyhlášen.

1550. Stala se Smlouva, aneb Směna s Antoninem Oppatem a Šefmistry na Horách Kuttných o Ves Veletov, a Dědiny Gruntlík, pod Špicemberkem ležící. A to taková:

Že chtěje Antonin Oppat Ves Veletov, někdy od Kláštera Sedleckého zastavenou, vedlé Majestátův J. M. Císařův Římských, vyplatiti, a Klášteru připojiti. Šefmistří se na odpor postavili, a toho učiniti Majestátem sobě od J. M. daným, (v kterémž se dokládá, že žádný té vsi

vyplatiti nemůže od Horníkův, jediné J. M. Královská k svému vlastnímu Jmění a užívání zbraňovali. V čemž aby dalšího nedorozumění mezi níma nepozůstávalo, Dědiny a Platy jích, v Gruntlíku ležících, Oppatovi postoupili, a Oppat od vsi Veletova upustil. Náleželi ovšem ty Dědiny ke Dvoru Gruntlíku Kláštera Sedleckého, a od Oppata Jodoka Prokopovi Alderovi odprodané byli, pod jistý Plat, kterýž z nich vycházeti měl, a potomně k Obci Hor Kutten obrácen byl. Pak aby o Veletov většího zaneprázdnění nebylo, zase takový Plat i s Grunty, Klášteru Sedleckému postoupili, a on Veletova Horníkům, připovídající obě strany, i na místě budoucích svých, na takové Grunty se více nepotahovati, nyní, i na časy budoucí.

Ta pak Smlouva byla obnovena Léta 1557. za Jakuba Oppata, s povolením Krále Ferdynanda Prvního: A vložená ve Dcky Zemské, do Kvaternu Trhového Nového Bílího, Léta 1561. ve Čtvrtek před Svatým Vítem.

Téhož Léta: Na Den Očišťování Panny Marye, začala se zase Mše svatá sloužiti v Štrospurku, kteráž přes Dvacetilet Bludy Luterovými, Kalvínovými, a Zvinkliovými, zastavená ležela.

Téhož Léta, v Praze a Žatči Sira přela.

Téhož také Roku, in *Carinthia* Měsíce Dubna, pěkné a výborné Obilí přes dvě hodiny přelo na Čtyry Míle zdíli zšíří. Kteréhož Lidé nemalo k Pokrmu a vyživení svému nazbírali.

Vypisuje Lupáč, že toho Léta narodil se Kocour, kterýž mluvil nejináč než jako Člověk.

1551. Čtrnáctého Dne Měsíce Března, in *Oppido Bernburgensi*, když Kněz na Kazatedlnici Slovo Boží mluvil, Obraz Krysta Ukřižovaného asi ¹⁷⁹ Čtyry Hodiny Krví se potil. Kterýž když někteří otírali, znovu se Krev na něm vyrážela.

Téhož Léta, Klec Železná z Poručení Krále Ferdynanda učiněná, a na Rýnku Staroměstském postavená byla. V níž pro ohavné a nečisté chování, obnažení, a Fěrtoušky toliko okolo Pasu zakrytí, sedatí, a za hříchy své odbejvati musili.

Téhož Léta: Vypovědění byli Predykanti Evangeličtí od Císaře z Aušpurku, tak aby ve třech Dnech do konce, a na místo se vystěhovali, a v žádný pod Císařskou Správu náležející, Zemi se nezdržovali.

1552. Antonin Oppat nemoha, aneb nechtěje Nových Dvorův vyplatiti, je Panu Hynkovi doprodal, na takový způsob, že on Pan Hynek Martinický, Dědicové a budoucí jeho těch Dvorův Nových, se všemi Dědinami, Lukami, Rybničky, Potoky, i jiným se vším k ním příslušenstvím, kromě Lesu nad Horušicí ležícího, jakožto pravý a pořádný Držitel, v držení zůstávati má, a mají, na časy budoucí a věčný, etc.

Téhož Léta: Padla Sira z Oblakův nad Městy Pražskými 13. Dne Měsíce Máje.

Téhož Léta, Jan Frydrych Kníže Saský od Císaře přemožený, a Stráží v zajetí dobře opatřený, propuštěn byl, a takového Vězení sprostěn. Byv Vězněm Císařským Pět Let, a Dni Dvacetilet.

1553. *Edvardus Rex Angliae* umřel, a zůstavil po sobě *Ioannam Suffolciam*. Marií pak a Alžbětu Sestry své Dědictví a Nápadu zbavil. Bůh však, a náchylní k Marii Stavové, k tomu dopomohli, že jest k Správě a Vládařství Království Englického přišla. *Ioannam, Ducem Northumbriae*, jeho Syny, Bratra i jiné Ouředníky a Správce Zemské, jako i *Preceptora Edvardi Ioannem Czecum*, do Vězení dala. Víru Katolickou, již do Konce skůro umoženou, rozmnožovati počala, Filipovi Císaře Karla Synu zasnoubená byla, a bedlivě v nově vyskytlí Evangeliky stříbila, tak že *Ioannex Foxus* nemalo Mučedníkův Bludných v Anglií učiněných, v Knížce své spomíná.

Téhož Léta: Žádali Stavové Čestí Arciknížete Ferdynanda za Přimluvu k Králi, aby Strana pod Obojí mezi sebou z každého Stavu po dvou Osobách voliti mohla, kteříby k Adminystrátorovi a Koncistoři dolejší přidání byli, tak aby Adminystrátor bez Raddy jejích ničehéhož činiti, aneb před sebe bráti nemohl.

Jakub.

NAsledoval Opatství Sedleckého po Antoninovi Jakub, Člověk bezpochyby Cti a Slávy Boží Rozmnožitel horlivý býti musil, poněvadž se některé Památky hodné věci po něm nacházejí. Že pak Starý Pivo rád píjival, Jakub Starý Pivo jej nazývali.

Ten Opat v Kostnici při témž Klášteře pod Oltářem našel 10000. Dukátův, které však na dobré a chvalitebné Skutky obrátil.

Nebo nejprvé Zvon slíti, dva Vornáty nejpěknější nákladně Krumplo-⁸⁰ vati, Berlu, a Korunu ozdobiti, jako i Kalichy některé pěkné, z nichžto jeden s Drahým Kamením jest udělati dal. Jehožto Duši Pán Bůh rač milostiv býti, a lehkého odpočinutí propůjčiti.

1554. Maryá Englická maje *Gvilforda Syna Ducis Nothumbriae* i s Johannou Manželkou jeho u Vězení, stíti poručila. Jako i potomně 21. Dne Unora *Ducem Suffolciae* k podobné Smrti odsoudila, a *Checa Preceptora* vypustiti nařídila.

Téhož Léta, *Philippus Caroli V. Filius*, 9. Dne Července do Englandu přijel, a Čtvrtého potomně Dne *Uvintoniam* se vypravil: A přijda s velikým množstvím Rytířstva, do Kostela Hlavního od Biskupa *Uvintonyenského*, a některých jiných, Slavně přivítán byl.

Na druhý Den k Královně přišel, a Den Svatého Jakuba, hlučně Veselí strojil.

Toho také Léta, 12. Dne Listopadu, začal se Sněm v Londýně, přijel k němu *Cardinalis Polus*, a všech vůbec napomínal, aby k Jednotě a společenosti Víry Katholické se přivínuli. Po vykonané Řeči, jeho žádali uctivě a pokorně Stavové Evangeličtí, aby *ab omnibus ex communicationibus, & censuris Ecclesiasticis absoluti*, za pravé a upřímné Církvě Svaté Katholické Syny uznání a přijatí byli, čehož i užili. Nebo na druhý Den, Král i Královna před Kardynálem na Kolena padli, a Kardynál všechny *ab excommunicatione & Ecclesiasticis censuris* absolvoval. Při čemž se veliká Slavnost, Spívání, a Dikův činění Bohu Všemohoucímu dalo.

1555. Vypověděno bylo od Krále Ferdynanda okolo 200. Kacířských Predykantův z Království Českého.

Téhož Léta, 23. Dne Března, umřel Julius Papež, a na jeho místo dosedl *Marcellus Cervinus*. Kterýž potomně Jméno své při Ouřadu zachoval. Ale málo koliksi Dní spravovav, v Pánu dokonál, a na místo jeho *Ioannes Petrus Caraffa*, Starec v 80. letech dosedl, a Pavel Čtvrtý nazván byl.

Při počátku Měsíce Unora, upáleno jest Pět Biskupův, proto, že Učením Kalvínovým v Englandu nakažení jsouce, k Pravé Církví navrátiti se nechtěli.

1556. Král Ferdynand žádal Pomoci od Rakušanův proti Turku. Dolejší Rakušané k Vídni se sjeli, a při Ferdynandovi snažně vyhledávali, aby jím Svobody v Náboženství propůjčil, pravde, že chtějí Králi a Pánu svému ve všem nápomocní býti: Ale však nic neodbrželi.

Téhož Léta.: Žádali i Bavoři Knížete svého, aby jím Svobody v provozování Náboženství udělil. V čemž on obávaje se nějaké Roztržitosti, a vida, že i Král Ferdynand něcto tomu podobného učinil, dvě věci jim dovolil:

Předně, aby pod Obojí Přijímati, a Masso z přinucené potřeby v časých zapověděných jísti mohli, a to ještě do jistého času, dokudby jináče v té věci nařizeno nebylo.

Téhož Léta, Umřel Svatý *Ignatius Lojola*, *Fundator Patrum Societatis Iesu*, v Římě: Věku svého Let maje 63.

Téhož Léta, Biskup Kantuarienský Bludův Kalvínových následovník, *Oxoniae in Anglia* Ohněm spálen byl, 21. Dne Dubna.

Téhož Léta, v Středu v Noci na Čtvrtek před Svatým Havlem, umřel Bohuslav Opat Kláštera Plaského. Kteréhožto Léta, na jeho místo dosedl v Pondělí před Svatým Martinem Kněz Volf.

1557. Vykopána byla Těla Mrtvá Bucera, a Pavla Fága z Země, v ⁸¹ Engelandu, a jakožto zjevných Kacířů, Ohněm spálená, a Kostel v němž Pohřbení byli, vedle Obyčeje Katholického *reconciliován*, a znovu Posvěcen.

Téhož Léta, narodil se Matyáš Arcikníže Rakouský, Císaře Maxymiliána Druhého Syn

Čtvrtý, v Vídni.

1558. 24. Dne Unora, Karel Pátý vyslal Legáty své do Frankfurtu, kdež byli Kurfiřtové a Knížata Říšská shromážděná, žádajíc, aby Bratra jeho Ferdynanda za Císaře přijavši, v Správu vši Říše uvedli, že on jakožto mnohými a rozličnými pracemi zemdený, to Důstojemství z sebe složití, a v Pokoji Bohu za hříchy své Pokání činiti míní.

Žádosti jeho Kurfiřtové povolili, a 13. Dne Března Ferdynandovi všecku Správu a vládu Císařství Římského odvedli.

Toho Léta, Karel Pátý málo času po pracích svých odpočívaje, věčného, a nikdý nepomijejího odpočinutí 21. Dne Září, s tímto Světem se rozloučiv, dosáhl, a Pochován byl v Aušpurce 24. Dne Unora, Léta 1559.

Téhož Léta: Přijel do Prahy Král Ferdynand, před Slavností Svatého Martina. Proti němuž vyjeli, Syn jeho Ferdynand, s Pány a Rytířstvem, víc než ve třech Tisících Koních. S jakou Slavností odevšech Starých i Mladých, Žen i Panen, ano všelijakého Stavu a Důstojenství Lidí přivítán byl, viz Paprockýho *Lib: 5. Foli: 140.*

Toho také léta, Alžběta Královna Englická po Smrti Marye Sestry své na Království Englické Korunována byla. S Králem Hyšpanským mnoho Válek vedla, v ničem se jemu Poddati nechtěla, až i v jednom Listu napsati směla, *ad græcas fient Regis Mandata Calendas.*

Ta Alžběta byla splozená od Jindřicha, toho Jména Osmého, z Anny Bolenský, a zase Víru pravou Katholickou potupíc, všechna k Kacířství se přivinula, a celé Království Englické, bludy Kalvínovými a Cvingliánovými nakaziti dopustila. Hospodařili ukrutní Kacíři jak se jim nejlépe, vedlé Učení svého bezbožného, líbilo. Kostely loupali, Obrazy Svatých, ano samého Boha, a Syna jeho Ježíše Krysta, z Kostelův vyhazovali, pálili, a do Pole nosýc, za Cíl, k němužby o Závod stříleli, vystavovali.

Když se ty nešlechtnosti dály, přihodilo se, že *in eadem Regione Angliæ*, kterouž Staří *Cambriam*, a nynější *Uvalliam* nazývají, Starý a mnoho Letý Jessenový Strom, velikým a hrozným Povětřím zlámán byl, tak že Pařež sedm Noh zvejší od Země pozůstal, v kterémž se Obraz Krysta Ukřižovaného, jedné Nohy zdýli, Mistrovský učiněný, spatřoval, a velikou jasnost z sebe vydával, jsouce barvy jakoby Ořechové. A což divnějšího jest, i druhá Částka Stromu od Pařežu ulomeného, podobnou Figuru na sobě ukazovala.

Kterýžto Div aby se dále mezi Křestianstvem rozešel, několik Let ten Krucifix spatřín bejval. A kteří pro dalekost Cesty k němu přijíti nemohli, na Papíře Vykontrefktovanéj, vzhlída-jíc, Boha v Skutcích jeho vychvalovali.

Téhož Léta: Shořelo nětko Kláštera Sedleckého, od Strany k Kostelu Svatých Filipa a Jakuba se chejlící.

Téhož Léta: Držán byl Sněm na Hradě Pražském, v Přítomnosti Císaře Ferdynanda. Svolená na něm Berně Polouletní proti Turku, z jednoho Tisíce Kop Grošů Českých, Šest Kop Grošů Českých.

Jednáno, aby Statkové Kapitolní odcizování nebyli, a kteří odcizení jsou, v tom odcizení aby zůstali.

1559. Pavel toho Jména Čtvrtý Papež, umřel.

Toho Léta: Na Den Rozeslání Apoštolův, udeřil Hrom do Věže Rat-⁸²/houzu Novoměstské-ho, ji skazil, Rádní Světnici spálil, Hodiny polámal, až i Zvon velikým horkem se slil, a rozpustil.

1560. *Ioannes Angelus Medices* Medyolánský, volen byl na Biskupství Římské, a *Pius quartus* jmenován.

1561. Držán byl Sněm v Nornberce od Knížat, Aušpurskou Konfessi následujících. Na kterémž, jak jeden z Sekty Cvingliánské píše, hrubě na tom stáli, aby Cvingliány, i s jejich Učením potupili, a za Kacíře vyhlásili. Však pro některá Knížata, která při nich stála, nijakž k tomu přijíti nemohlo.

Téhož Léta: Hořelo na Vlaským Dvoře nad Šmytnami u Hory Kuttny.

1562: Založená jest Kolej *Patrum Societatis Iesu*, v Starém Městě Pražském u Mostu, od Ferdynanda Prvního.

Téhož Léta, Pan Jan z Švamberga vyhlášen za Mincmejstra Království Českého na Horách Kuttných.

Téhož Léta: Veliké rozbroje a roztržitosti od Kalvynistův a Kacířův v Frankrejchu povstávali, kteříž hůře nežli Turci a Pohani nad Kosteli, věcmi Posvátnými, Kalichy, Velebnou Svátostí, a Duchovními Lidmi ukruutenství své provozovali.

V Paříži také ozbrojení a ozbranění na Kázání, (kteráž se na dvouch, od nich zaražených místech, toliko drživali) přicházeli, a patrně znamení rozbroje a nepokoje na sobě ukazovali. Nebo na Den Svatého Jana Evangelisty, vykonavše bezbožné Kázání své, na kterémž se jich nemalo shromáždilo, když Katolici u Svatého Medarda na Nešpor zvonili, a se shromáždili, na ně nevážní Kalvynistové, maje v jedny Ruce Meč, a v druhý Ručnici, shrmotem do Kostela se valili, ubohé na Modlitbach trvající bili, mordovali, Obrazy sekali, a nejdůstojnější Oltární Svátost, před kterouž se Anjelé třesou, na Zem uvrhnouc, Nohami pošlapali, a mnohé zmordovavši, do Studnice vházeli.

Táž bezbožná Kalvinská zběř, dostavši se *Aureliam* vedlé obyčje svého ukruutenství, a bezbožnost v Kostelích a v Klášteřích provozovala, nebo na jedno Oppatství se dostanouce, Kostel vyplundrovala, Obrazy posekala, popálila, Okna zvyrážela, Kosti a *Reliquie S. Aniani ejusdem Civitatis Episcopi* vykopala, Ohněm pálila, a Prach semotam rozházela, a což nejhorsího jest, Velebnou Oltární Svátost, a pravé Krysta Ježíše Tělo, kteréž pro nás na Kříži pnělo, způsobami Chleba zastrčené, vezmouce na Zem povrhla, Nohami po něm šlapala, a z Ručnic, jako k nějakému Terči, nevážně střílela.

Tělo *Francisci 2. Galliarum Regis*, v Koste Svatého Kříže Pohřbené vyzdvihnouc, Ohněm spálili. Což i *Ludovico XI. ejusdem Gallie Regi* učinili.

Toho Léta a času: V jednom Městě dostavše nějakého již Starého, a Lety sešlého Mnicha, do Žaláře jej vsadili, a uřevavše Přirození jeho, uvařiti rozkázali, kteréž ubohý Mnich na poli mrtvý snísti, a místo Pokrmu užívatí musil. Však na tom dosti neměli, ale Břicho mu vykuchajíce, kdeby ten tak lahodný a rozkošný Pokrm ležel, viděti chtěli, Pohanův, Tyranův, a Lidojedcův ukruťnějši.

Téhož Léta, v Středu po Narození Blahoslavené Panny Marye, držán byl Sněm na Hradě Pražském, v přítomnosti Ferdynanda Císaře, a Krále Maxymiliána Voleného. Na němž Zavříno bylo, aby Maxymilián učinil Stavům Povinnost, a Potvrdic *Privilegia* a Svobody jejich v Neděli nejprvé příští, Korunován byl, a Královna Manželka jeho v Ponděli.

Téhož Léta, přijelo Poselství Turecké *Imbraim* Straš, Rodem Polak, ¹⁸³ do Měst Pražských, majíc Služebníkův 23. Koní 29. a Velbloudův 6. A nenajdouc Císaře v Praze, do Frankfurtu za ním pospíchal, a Poselství své před Císařem, a Králem Maximiliánem, Slovanským Jazykem vypravoval. Daroval potomně Císaři, Jménem Pána svého, dva Koflíky Křišťálový, nádherně Perlami ozdobený, Koně Tureckého, se vším Zlatým Rystuňkem, a Čtyry nejlepší Velbloudy.

Přihodilo se toho času, že *Auguries Gissinies* z Busbeku, Legát Císaře Římského, Trý Knížat před Ferdynandem a Maxymiliánem jedoucích ukázav, Bavorské totižto, Saské, a Juličské, k Imbrajmovi Legátu Tureckému řekl: Že jednokaždé Kníže z nich tak možné a bohaté jest, žeby mohlo na svůj vlastní Náklad, dosti veliké Vojsko sebrati, a s Turkem Válku vésti, jímžto podobných, a tak mocných Knížat, že ještě mnohém více jest, jako Sedum Kurfirštův, a jiných Knížat Říšských v Zemi Německé, kteřížto kdyby všickni, spolčice se vespolek proti Tureckému Císaři vytáhli, coby hádal, jakby moci jeho odpirali.

Zasmál se Imbraim, a pověděl: Že z toho, co tu nyní vidí, snadno souditi může, jaká jest moc Knížat jiných, ješto tu přítomní nejsou, a že musý velmi mocná Říše býti.

Ale jemu že se vidí, že Jednota Říšska i s těmi Sedmi Kurfiršty, podobná jest oné Sani,

aneb Potvoře o Sedmi, aneb vícejí Hlavách, a tolikéž Ocasých, kterážto když chce projíti skrze Plot, tedy rozdílné Hlavy rozdílnými děrami lésti chtějí, Tělo pak s Ocasý nikam nemůže, než musý vně zůstati.

Ale Císař jeho, že jest podobný Sani, o jedné toliko Hlavě, kteráž má mnoho Ocasů, a ta když koliv chce skrze ten Plot projíti, hned za ni celé Těla i Ocasové snadno prolezou. Tou Odpovědí Pohanskou, neupřimnost, nesvornost, a roztržitost Křestianskou ukázav, Legáta Císařského nemalo zahanbil.

Toho také času, Král Maxymilián volen byl za Císaře Římského v Frankfurtě.

Téhož Léta, Antonin Arcibiskup Pražský, v Sobotu po Novém Létě, vyjel z Prahy do Trydentu, na Sněm Duchovní.

Kteréhožto Léta, byl Mor veliký v Čechách, tak že toho času v samém Městě Kouřimě, přes Sedm Set Lidí zemřelo.

1563. Benedykt Děkan Hor Kuttan, pro svá bouřlivá Kázání, dán byl do Vězení, na Rathouse Starého Města Pražského. V kterémžto dvě Létě zastáváje, z České Země, a ze všech Zemí J. M. C. vypovědín.

Téhož Léta, Danyel Chotěborský, Děkan Horský, když s velikou nechutí, a mnohým hánlivým mluvením, na Processý, na Den Božího Těla (od Měšťianův jsa přinucen) šel, Domův se navrátív, scepeněl.

Téhož Léta, Pan Jan Erazym z Švamberka, Mincmejstr Království Českého, První Raddu sadil u Hory. A Prymasa učinil Pavla Kloboučníka.

Téhož Léta: Hořelo na Vlaským Dvoře u Hory Kuttny, nad Rejtunkem.

Téhož Léta, v Outery Den Narození Panny Marie, Maxymilián Druhý Římský a Český Král, za Krále Uherského v Prešpurce od Biskupa Vostřehomského Korunován.

1564. Císař Ferdynand, toho Jména První, umřel, na Den Svatého Jakuba Apoštola.

Téhož Léta: Nějakého Ševce Manželka u Hory Kuttny Porodila čtvero Dítěk, dvý Pacholátek, a dvý Děvčátek.

Téhož Léta: Na týchž Horách Kuttnach Annu Rybníkářku Čarodějnicí /84/ Klíštěmi trhali, dřeli, a potom i spálili. Nebo se mimo jiné čary k devíti mordům přiznala.

Toho také Léta: Na týchž Horách Kuttnach u Kašku, propadla se Sýň i s Lidmi, kteří tam pili, ale žádnému se nic neublížilo.

Kteréhožto Léta, i Vížka na Kosteletě Svaté Panny Barbory, Plechem pobitá jest. Jako i nějaká Chudá Žena porodila Dceru, kteráž měla dvě Tváře, čtyry Oči, čtyry Ušy, a dva Nosy.

Adam.

PO Jakobovi nachází se v Počtu Opatův Sedleckých Adam, jenž byl Převorem na Zbraslavě. O němž nic jiného přivesti se nemůže, než že se o něm v Knihách Zápisních zmínka děje. Ten také První Rok Panování svého v Pánu dokonal.

Za jeho však Správy, Léta 1564. Narodilo se Dítě na Horách Kutnách o dvou Hlavách.

1565. *Pius quartus Romanus Pontifex* Měsíce Prasince umřel, a na jeho místo *Pius quintus* dosazen byl, Léta 1567. Měsíce Ledna, byvší Mnich Řádu Svatého Dominika, nazvaný *Michael Giselerius*.

Téhož Léta, v Praze na Rynku Novoměstském, s'at jest jeden Synek Pražský, proto, že své Matce zlořečil, a ji i bítí chtěl.

Téhož Léta, Císař Maxymilián dal Žateckým Majestát a dovolení, aby mohli zase Město své zavíratí, kteréhož od Léta 1547. zavíratí nesměli pro své provinění, kterýmž Císaře Ferdynanda, jakožto Pána svého, nemalo urazili.

Téhož Léta: S'tali u Hory dva Havýře, proto, že jednoho Havýře, na dílo jdoucího, Kyjmi umlátili, a za umřelého odešli.

Toho Léta: Pan Joáchym z Hradce, jedá z Vídně v Komorním Voze, když doprostřed Mos-

tu Dunajského přijel, Most se nenadále zlámal, a on i s těmi, kteříž na Voze s ním seděli, do Dunaje upadl, a v ní se utopil. Kočí toliko jediný vyploval, a Rejthari napřed ujeli.

Téhož Léta, Ferdynand Císař Pohřben jest v Praze na Zámku.

Téhož Léta, Solimán Císař Turecký k Sigetu přitáhl, jeho silně dobejval, až i naposledy dostal. Při kterémž Hrabě z Serýnu, zmužilý a srdnatý Voják, s mnohými, vzáctného Rodu Lidmi, zahynul. Jehož Hlava nejprvé s Hlavami jiných Vojákův Sigetských Osmého Dne Září, nedaleko od Stanu Císaře Tureckého na Kůl vstrčená byla, a Praporce Sigetští okolo níh Špicemi do Země.

Hlava pak Hraběte z Serýnu, darována byla Bašeti Mustafovi Budínskému od Mechmeta Beka Bašete Sokolovickýho Bratra jeho, devátého Dne Září. Kterouž on v Rouchu obaliv, skrze dva Sedláky do Rábu do Ležení Maxymiliánového odeslal. Kterážto byvši Manželce jeho na Tšakaturnov odeslána, v Klášteře Svaté Heleny, vedlé Manželky, Dcery a dvou Synův svých, Pochována byla.

^{/85/} Téhož Léta, Kněz Jan Habaro Děkan z Hory Kuttny, kázal velké Kázání v Klášteře Sedleckém.

Téhož Léta: Na Turkanku ženouc Štolu, na kterouž J. M. C. nakládal, našli Jednorožcový Roh, kterejž i hned Císaři odeslali.

Ondřej.

Ondřej Vydmon po Adamovi Opatství ujal. Kterýž také nic obzvláštního Klášteřu neprokázal, nýbrž velikou, a pláče hodnou, nedbálnivost na sobě ukázal. A to proto, že jsouci Pěti dosti Bohatých Klášteřův Opatem, Osseku totižto, Zbraslavě, Sedlce, Skalice, a Nový Celli, nic ani v jednom, ani v žádným nevystavěl, nezopravoval, ani nezachoval. Nýbrž Ossek za času svého Řádu zmrhal, a k Arcibiskupství přijítí dopustil. Život svůj v Nový Celle Léta 1591. skončil.

1566. V Městě Antorfu Kalvínská Luteránská a Kacířská Zběř, zmužiloť svou, věčné Památky hodnou, ukázala, když Obrazy z Kostelův vyházič, s nimi Hrdinský Šermiclovála. Čímž potomně Válku probudíc, s živými, a ne Němými Obrazy, Fechtovati musila.

Téhož Léta, Pan Jan Erazym z Švamberka, Mincmejstr Království Českého, obnovil Raddu na Horách Kuttných, a to naposledy. Nebo Pan Karel z Biberštejna, za Mincmejstra dosazen byl.

1567. Rytíři Zlatého Rouna, vedlé žádosti Krále Katolického, Přisahou se zavázali, že chtějí stále a neproměnitelně Víru Katolickou zachovati, a poslušensví všelijaké Králi Španýlskému zdržeti.

1568. Frydrych Král Franský, pro zachování Víry Katolické Římské, v Království svém nařídil Dekrétem, aby Minystrové Hugonoutův z Království jeho se vystěhovali. Druhým pak Dekrétem, všecky Ouřady Kacířům odňal.

Téhož Léta, Komora Česká s Jich Milostmi Pány Místodržícími, u Hory Kuttny byla, nebo tehdáž v Praze hrubě mřeli.

Kteréhožto času, Karel z Řásny, byvši Ouředníkem Mince 6. Let a 21. Nedělí, vyhlášen jest od týž Komory za Hofmistra, a na jeho místo dosazen za Ouředníka, Samuel z Vodolina.

Ondřej Druhý.

PO Ondřejovi Vydmonovi, dostal se za Oppata Ondřej Ekkard, a ten do konce nic Klášteřu neučinil, ale raději jej převelice zlehčil. Nebo v Stav Svateho Manželství vstoupil, a jednu ctnou, Šlechetnou, a Krásnou Panenku, jménem Esteru, z Města Hory Kuttny, za Manželku pojal. Kteráž jsouce s ním několik časův, život svůj skonala, a ^{/86/} pod Lýpou na Krchově před Kostnici, kde ten veliký Kámen, vedlé žádosti své, Pohřbená byla.

Nebo z té příčiny k Pohřbu svému to místo vyvolila, aby Oppat Ondřej Oknem z Pokojíku svého vykoukna, a místo Pohřbu jejího spatřiv, na ni spomenul, a Pánu Bohu za ni se po-

modlili.

1569. Když Frydrych Král Franský předešlého Léta Hugonouty vypověděl z Království svého, tehdy přítomného veliké Války skrze to pocházeli, tak že *Pius quintus* i Král Hyšpanský, Krále Franského retovati musili. V čemž mu však Pán Bůh štěstí uděloval, že Nepřátely své, a Víry Krystové, snadno přemáhal.

Téhož Léta: Na Horách Kuttnách, nějakého Hašplře Zoubka Klíštěmi trhali, dřeli, Hnatý lámali, a čtvrtili, nebo se k Devatenácti mordům přiznal.

1570. Ve vsi Krchlebích za Nymburkem, zabil Hrom nějakého Mlatce, kterýž jsa rozhněván, že mu časné Svačiny nepřinesli, řekl: Jestli dnes více mlátiti budu, přálbych, aby mně Hrom zabil. V tom udeřil, ubohého z Stodoly daleko vyrazil, a Stodolu zapálil.

Téhož Léta: Na Zámku Valdemburgku, v Knížetství Vittemberském, když některá Hrabata a Panstvo o Massopustě Mumraj drželi, a sebe v divné životčichy a Příšery přetvářeli, Diábel příčina a počátek takové jejich přetváření, k ním se připojil, a Šaty na nich, kteréž dobře smolou napuštěné, a Koudeli ochlupacené měli, zapálil. Kterýchž oni uhasiti nikoliv nemohše, dvý Hrabat, a něco jiných Panův, tu hned zahynouti musilo.

1571. Nedaleko od Lytomyšle, zabil Hrom nějakého Pacholka na Poli, kterýž v čas Hřímání velice zlořečil.

Téhož Léta, Karel Arcikníže Rakouské, Kníže Korytánské a Štyrské, Syn Císaře Ferdynanda, konal Svadbu a Annou Albrechta Knížete Bavorského Dcerou.

Téhož Léta: Vloupali se na Horách Kuttnách do Kapli Kostela Námětského, jinák Matky Boží, vystavivše Mříže z Oken, a co tam Klénotův bylo, všecky pobrali.

1572. Císař Rudolf, toho Jména Druhý, Syn Císaře Maxymiliána Nejstarší v Letech 21. na Uherské Království Korunován byl 2. *Septemb*:

Téhož Léta: Strhla se bouřka nad Zámek Konopišským. Kdežto když v jedné Věži Sedm Osob velmi zlořečilo a lálo, Hrom do ní udeřil, a v ní nějakého Martina Melmuka zabil, jiné zranil, a Schody, kudy se na Věž chodilo, na drobné kusy roztřískal.

1573. Okolo Sedlčan a Písku, spadli veliké Kroupy, kteréž Vosení na Polích, a Trávu na Lukách potloukli, a Dříví v Zahradách, i po Lesých spěráželi, Zajíce, Zvěř, i Ptactvo, kde které zastíhli, pobili.

Téhož Léta: Dobylo se Devět Věžňův, prolomivše Zed u Šatlavy na Horách Kuttnách.

1573. Umřelo Děťátko Pana Zdislava Bořity z Martinic, kterýž těch časův Mincmejestrem Království Českého jsa, na Horách Kuttnách zustával. A leží nedaleko Velkého Oltáře, v Kostele Svatých Filipa a Jakuba, Kláštera Sedleckého. Na Stěně na Tabulce Mosazné takový se Nápis nachází:

Hæc monumenta dedit generis Zdislaus aviti

A Martinicz nomen nobilitatis habens.

Ipsius hoc tumulo jacet optatissima proles

Cuius humum corpus, mens tenet astra poli.

¹⁸⁷¹ 1574. V Neděli před Svatým Jakubem, bylo na Hradě i v Městech Pražských Publikování, a vyhlášení, dovolení *Pij 4. Pont: Romani* Čechům uděleného, aby mohli na žádost Ferdynanda Císaře pod Obojí způsobou Přijímati. Před kterýmžto Vyhlášením 21. *Iulij* Antonin Arcibiskup Pražský vůbec věděti dal, a všeho Kněžstva napomínal, aby se v Pátek a v Sobotu Postili, a za to modlili, aby to Dovolení Kalicha sloužilo ke cti a Slavě Boží, k rozmnožení Církve, k Svornosti, míru a Pokoji věrných Křestianův.

1575. Rudolf Arcikníže Rakouské na Hradě Pražském volen za Krále Českého, a téhož Léta Korunován.

1576. Rudolf Král Český Volen za Císaře Římského.

Téhož Léta: Ve Středu po Svatém Buryanu, Poselství Knížete Moskevského Jorana Bazylovce do Prahy přijelo, a stálo na Hradčanech, v Domě Pana Jana Mladšího z Lobkovic. Císař

Rudolf jsa toho času v Praze, za Císařem Maxymiliánem Otcem svým je do Řezna vypravil.

Téhož také Léta, Císař Maxymilián v Řezně umřel.

1577. Konal Svadbu v Městě Břehu Jáchym Kníže Lehnické a Břeské, Knížete Jiřího Syn, s Annou Maryjí Jáchyma Arnošta Knížete z Anhaltu Dcerou.

Téhož Léta, Rudolf toho Jména Druhý Císař Římský, do Prahy přijel, s Maryji Martou svou, s Annou Královnou Francskou Sestrou svou, jako i s Matyášem a Maxymiliánem Bratřími svými.

Toho Léta: Vykonával se Pohřeb Císaře Maxymiliána v Praze, kteréhožto když z Kostela Tejnského na Hrad Pražský nesli, a Peníze mezi Lidmi rozhazovali, veliká roztržitost a Bouřka mezi Lidem se stala, tak že jak Preláti, Opatové, v Korunách, tak i jiní semotam se rozběhli, a po Domích schovávali.

1578. 31. Dne Měsíce Prasince, Jindřich toho Jména Třetí Král Francský a Polský, založil v Paříži novou Řeholu a Řád Svatého Ducha, do kteréhožto 26. Osob Urozených Knížat Vlastkých a Francských uvedl: A to z příčiny té, že jest mnohá dobrodiní od Boha Všemohoucího na ten Svátek přijal. Nebo na ten Den se narodil, na ten Den za Krále Polského volen byl, na ten Den za Krále Francského vyhlášen a Korunován, a na ten Den že Koruny věčného Blahoslavenství očekával.

1579. Práva Městská Království Českého ve Čtvrtek po Svatém Mathouši jsou Vytisknutá a dokonaná, Práci a Nákladem Melantrycha z Aventýnu, a Adama z Veleslavina.

1580. *Franciscus David*, když v Sedmihradské Zemi kázal a učil, že Krystus zvíván býti nemá, aniž jakou péči o Církev svou vede, od Knížete Sedmihradského k věčnému Vězení přisouzen byl: V kterémž vstekši se, ve dvou Nedělích scepeněl.

Téhož času: Bylo milostivé Léto od Stvoření Světa, Stý Jedenáctý, od Mojžiše Šedesátý První, od Začátku Kázání Krystového Třidcátý první.

Téhož Léta, *Greg: Pont: Rom:* vydal Kladbu v Římě na Husence, Vyklefence, Luterány, Cvingliany, Kalvíny, Hugonauty, a všechny jiné Kacíře, kteráž potomně s dovolením Arcibiskupa Pražského v Praze Vytlacená, na Dvěře Kostela Hradu Pražského, Jezuvitského, a Svatého Jakuba, přivěšená byla.

Téhož Léta, Antonin Arcibiskup Pražský umřel, kterejž ve Stu Letech na Arcibiskupství Pražské od Ferdynanda Císaře dosazen byl.

¹⁸⁸ 1581. Martin Rodem z Mohelnice, za Arcibiskupa Pražského Volen byl.

1582. Když o tom, zdaliby Felix Papež *in novo Martyrologio* položen býti měl, Kardynalové pochybovali, nalezená byla Truhla 28. Dne Července, to jest, před tím Dnem, v kterémž Památku jeho Světiti obyčej měli, v Římě v Kosteletě Svatých Kozmy a Damiána, s takovým Nápisem: *Hic jacet corpus S. Felicis Papae & Martiris, &c.*

Bartholoměj Druhý.

Bartholoměj Makeš, po Ekkardovi Stolice Opatství Sedleckého dosáhl. Klášteru nic obzvláštního neučinil, než toliko Jména svého v Knihách Zápisních zanechal.

V času pak Správování jeho, zběhli se mnohé věci v rozličných místech. Jako:

1583. Vyšel Oheň v Starém Městě Pražském v dlouhý Střídě, nímž vyhořelo v krátkém čase okolo Desíti Domův.

Kteréhožto Léta, 12. *Octobris*, přivezen byl do Prahy umřlý Pan Vratislav z Perštejna, Nejvyšší Kancléř Království Českého, a Druhej Den na Hradě Pražském Pochován.

1584. Pan Ladislav z Lobkovic umřel. A *Carolus Boromæus* s tímto Světem se rozloučil.

1585. V Pondělí po Neděli *Cantate*, Pán Vylím z Rožmberka Nejvyšší Purgkrabě Pražský, a Pan Linhart z Harrachu, přijatí byli do Tovaryšstva Rytířův Zlatého Rouna od Krále Hyšpanského, skrze Arcikníže Ferdynanda, v Kosteletě Svatého Víta na Hradě Pražském, před *Oratorium* Císařským na Kruchtě.

1586. Držán byl Sněm na Hradě Pražském, v Ponděli po Svatém Martinu, v Přítomnosti Císaře Rudolfa. Na němž mezi jinými věcmi nařízeno bylo, aby se Město Hora Kuttna vizirovala, neřádné při ní napravovali, a Ouředníci pro neupřímnost, aby byli strestáni.

Téhož Léta, 30. *Julij*, vyšel Oheň v Hradci Královém, od kteréhožto shořelo Domův 65. Pivováru 6. Masný Krámy oboje.

1587. Maxymilián ArciKníže Rakouský, Volen byl za Krále Polského, na Sněmě Varšavském 22. *August*: Ale nehrubě mu se dobře zvedlo, nebo když do Polska s Lidem svým přijel, zle byl od toho nemravného Polského Lidu přivítán.

Téhož Léta, 11. *Januarij*, Pan Vylím z Rožumberka pojal sobě za Manželku Pannu Polik-sénu, Pana Vratislava z Perštejna Dceru.

Jiřík.

Jiřík *Taxerus* Profes Kláštea Vyšebrodského, na Opatství Sedlecké nastoupil. Kterýž nejprvé v Vyžším Brodě, potom ¹⁸⁹⁾ v Zlaté Koruně, a naposledy v Sedlci Opatem jsa, život svůj dokonal. A pochován jest před Oltářem, vedlé samé Zakrystie, jakožto vše kámen Mramorový patrněji ukazuje, Léta 1595.

Za spravování jeho Léta 1588. svedená byla bitva u Pičina mezi Maximiliánem voleným Králem Polským, a Janem Závojským Kanclířem Království Polskeho, v kteréžto Lid Maximiliánův poražen, a on sám od Kanclíře jat.

Téhož Léta Martin Arcibiskup Pražský, na den Očištiování Panny Marye umřel.

Téhož Léta Pavlač z jedné Věže na druhou v Městě Kouřimi jest udělaná.

1589. Ve čtvrtek den Svatého Vavřince, Město Jičín nad Cidlinou všecko téměř i s předměstím vyhořelo, a do sedmnácti osob při tom zahynulo.

Téhož léta ve čtvrtek den S. Bartoloměje, Syn nějaký Matku svou 80. let stáří z Prahy vyloudil, a potom Rejčem zabiv, do Země zakopal. Za kterýžto skutek, když se na něj pronesl, nejprvé dřín, a Klíštěmi trhán, potom u Šibenice na Hák pověšen, a naposledy čtvrcen byl.

1590. Řád Křižovníkův Německých potvrdil Klemens toho jména třetí Biskup Římský, kterýž se začal Léta 1589. při obležení Města Ptolomaidy, a prvním jejich Mistrem byl Henrych z Valpoldu.

Téhož Léta den Rozeslání Apoštolův Páně v hodinu 22. vyhořelo při Městě Nymburce na předMěstí Zalabským okolo Třidící domův a dvorův.

Toho také Léta 29. *Junij* bylo veliké Zemětřesení v Kouřimi ve 22. hodinu, jako i potomně podruhé 15. *Septem*: tak že Kláštea Svatého Martina dva Kameny velicí vypadli, a z štítu na domě Jana Lana Korouhvička.

Téhož roku na Štědrý den, spadli štítové a Lunety z domu Stejškovského na Horách Kutnách, kteřížto okolo čtyrmečítma lidí obojího pohlaví zařítili.

1591. Kostel Svaté Trojice při Městě Kouřimi stavěti se začal, a krov nový na Kosteale Svatého Štěpána, v témž Městě udělán, a Cihlami přikryt.

1592. Město Sušyce podruhé vyhořelo.

1593. Přijelo do Prahy Kníže Bavorské, kdežto s náležitou uctivostí od Císaře přijato bylo.

Toho také Léta Yvan Kníže Moskevské, žádal od Papeže Řehoře, toho jména 14. aby tytu-le Královského užívati mohl: Však nic neodbržel: jedno, že byl *Schismaticus*, potom aby skrze to nějaké různice mezi Poláky a Moskvany nepovstali.

1594. Jan Šetele, Králi Navarskému, když jej zamordovati chtěl, dva Zuby vyrazil. Pro kterýžto potomně skutek, 29. *Decemb*: od čtyř Koňův za živa roztržen byl.

Téhož Léta Hrabě z Hardeku Ráb pevnost a Klíč všeho Křestianstva Turkům poddal.

1595. Ferdynand Hrabě Tyrolské, Císaře Ferdynanda Syn umřel.

Téhož Léta Hrabě z Manzfeldu svedše bitvu s Turky u Ostřehoma, a pole obdrževše, poslal Císaři Rudolfovi do Prahy na znamení vítězství tři Beky, totižto, Antyochenského, Mezopo-

támského, a Bělehradského Beglerbeka. A čtrnácte Koni Tureckých velmi spanilých. Padlo v té bitvě Turkův 14000. vzato jim Praporcův 27. a mnoho set Velbloudův a Oslův. Stanův nákladných a ozdobných 600. kteříž vsyckni Damaškem a jinými Hedvabnými materyemi podšytí byli. Dostali také Stanu Beglerbeka, kterýž byl Sy-⁹⁰nan Baše předešlého roku do Uher odeslal, ten pro jeho obzvláštní ozdobu, za mnoho Tisíc šacován byl.

Téhož Léta Karel Hrabě z Manzfeldu zmužilý, o jak pro své hrdinské skutky, kteréž v Uhřích proti Turku prokazoval, 27. April: na Hradě Pražském od Císaře Rudolfa za Kníže vyhlášen.

Téhož Léta Theodorus Kníže Moskevské, slyšíc o vítězství nad Turky obdržaném, vyslal Posly své k Císaři Rudolfovi do Prahy, na znamení povděčnosti.

Téhož Léta dobyli zase Křesťané Ostřehoma, kterýž 52. Létě v Rukouch Pohanských zůstával. 14. Augu: Karel z Manzfeldu zmužilý voják, v Komárně boj svůj dokonál, a smrti, nad níž nic silnějšího na světě není, přemoci nemoha jí se poddati musil.

Jan Čtvrtý.

JAn Mácer Jiřika v počtu a důstojenství Opatův Sedleckých následoval. O němž aby co Klášteru prospěl, nic se nenachází za jeho živobyti.

1596. Pozdvíhlo se Sedlákův v Rakouských okolo 18000. proti Vrchnosti své, a nemalé ukrutenství a mordy v též Zemi působili. Však potomně od Pána Kolniče, velmi vesele třibení jsouce, do Stodol, k Pluhům, a práci svým puzení byli, jichž se velmi málo navrátilo, nebo na větším díle pomordování a počáteční takových roztržitostí; po Stromích při cestách a silnicích věšení byli.

František.

František *Pecelius* Profes Kláštera Zbraslavského, Opatství Sedlecké obdržel, podobným způsobem jako předek nic obzvláštního Klášteru neprokázal. Však za spravování jeho, když nějaký Šafář k tomu jemu radil, aby tak velikého Krchovu (poněvadž se na něm žádný neklade) daremně ležeti nenechával, nýbrž raději zvorati poručil.

V čemž když jeho uposlechl, a Krchov (jakž ještě u samých Zdi Zahradních Záhony znáti) vorati poručil, té noci na Šafáře něco přišlo, a jej dosti škodně pomačkalo. O čemž Opat zvěda, víceji Krchova vorati nedopustil.

1597. 17. Febr: Zygmond Kníže Sedmihradské do Prahy přijel ve 40. Vozích, kdežto několik Neděl zůstáváje, s Císařem častá a tejná rozmlouvání mival.

Téhož Léta Měsíce Ledna, Legací od Vejvody Valaského, a Knížete Sedmihradského, do Prahy byla vyslaná: Turecká také do Sedmihradské Země přijela, a o pokoj jednala.

⁹¹Téhož Léta *Patres Iesuvite* do Glacka se dostali, a Klášter *Canonicorum Regularium* blahoslavené Panny Marye na Hůře pod Zámekem ležící dosáhli.

1598. 29. Martii, Pan Švarcemburku, času ranního Rábu zase dostal, a Císaři Rudolfovi s velikou pochvalou, a všeho Křesťanstva veselostí navrátil, kterýž Sultán tři Léta a sedm Měsícův pod svou moci měl. Zmordováno Turkův 1600. a Křesťinův 500. Ženy, Panny, co nejpřednější, ze Zdi skákali, a tak o životy své přišly. Jiných okolo 400. do Sklepův se schránilo, ale z nich někteří Prachem zmordování, a jiní od Pana Balřího zajatí byli.

Téhož Léta Vojáci Pana Balřího, 28. Máje, majíce na pomoc 600. lidu rozličného Národu, z Najhajzlu vypadli, a Městečko pevné Mohutš, opodál za Budínem, nočního času dobyli, a v něm 9000. Turkův pobili, 7. Praporcův, 60. Šifův, a množství znamenitých Koní dostali.

Téhož Léta 16. Srpna, strhli se mnozí Rybníkové nad Kouřimem, jako i Potomně Strašyk, kterýž to mnoho škody nadělal. Sladovny, na nichž mnoho kop Korců obilí bylo, pobral, Kostela u Špitála Svaté Maří Magdalény, jako i dvora kus vzal, na Zahradách a Lukách, mnoho škody nadělal, jako i potomně podMěstský Rybník roztrhal, kterýmž se též mnohé škody stali.

Valentín.

Valentín z Šenbeku, po Františkovi uveden byl, Klášteru mnoho dobrého prokázal, nemalo Roli, z nichž žádní platové nevycházeli, Klášteru připojil, stará stavení zopravoval, i některá nová přistavěl. Dva Kalichy udělati dal, a k službám Božím horlivě nachýlen byl. Nebo i potomně, když se do Zlatý Koruny za Opata dostal, nemálo Klášter ten rozvalený a rozbořený zopravoval a ošlechtil. Že pak potomně, k čemž přirození lidské schopné jest, pejchou jsa nadutý, Ouřadu vyššího vyhledával, a Vizitátorství Řádu Svateho Cistercienského kvaltem dosáhnouti chtěje, na Zbraslav přijel, a bratří k tomu nakloniti chtěl. Ale oni toho na sebe přijíti nechtějice a nemohouce, vespolek s Křížem z Kláštera do Prahy k Legátu Stolice Apoštolské jdouce, na něj sobě stěžovali a žalovali, pročez i do Kladby upadl. Ale potomně na mnohé přímluvy téhož Legáta u *P. P. Kapucínův*, v Praze té Kladby zbaven byl. Než k hanbě sobě to přičítaje, jako i pro jiné příčiny, jichž není potřebí tuto klásti, z Kláštera vyšel, a nad Bohem se zapomenouc, Sekty Pikhartské se přichytil, a v Byteši na Moravě dvůr sobě koupil. Za spravování jeho Léta 1599. Císař Rudolf Pana Švarcemburku, pro jeho hrdinské činy, v Praze na Rytířstvo pasoval, a mnohými dary obdaroval.

Téhož Léta, 7. Října, Legací Moskevská, přijela do Plzně, kdežto Císař Rudolf se zdržoval, a obětující Císaři slavné dary, Zlatý, totižto Buzykán, Koflík Zlatý drahým kamením vykládaný, Obraz Svateho Mikuláše Zlatem protkávaný, jenž byl deset loket zdýlí, mnoho Kobercův Persyánských, čtyry Šavle, z nichž jedna každá za 12000. Tolarů šacovaná byla, a k tomu mnoho mincovaného Zlata. Žádali Císaře aby se s nimi proti Sultánovi spojil.

¹⁹² Téhož Léta 23. Srpna, Město Beroun vyhořelo.

1600. 15. Julii, Přijela Legací od Krále Franckého do Prahy k Císaři Rudolfovi, žádajice aby Císař Koruny Francké přítelem byl.

Téhož Léta Perské Poselství přijelo do Prahy k Císaři Rudolfovi, a zůstávalo tam dva Měsíce, učiněn na ně náklad přes 3000. Zlatých, a dáno mu na cestu když odjíždělo, 2000. Zlatých. Žádost jeho byla, aby se Císař s nim a jinými Potentáty proti Turku spojil.

Téhož Léta Michal Vejvoda Valaský, 13. Janu: když Kardynala Battory, který chtěl Sedmihradskou Zemi Císaři Rudolfovi od ciziti, a Turku skrze divné Praktyky připojiti, Léta 1599. s vojskem jeho porazil a zabil, Legaci svou do Plzně, po tak štíastném vítězství, k Císaři Rudolfovi vyslal, a jemu klíče od Země Sedmihradské, čtyry Praporce, Koně Kardynálového, Meč i Buzykán Prezentyroval.

1601. Pevnost a Město Bělehrad od Křestianův Turkům odňato, a Císaři Rudolfovi zase odevzdáno, pilností a rozšafností *Picca di Mercurio Generala* Lejtenonta.

Téhož Léta *Paradis*, kterýž Kanyž Turkům poddal 19. *Octobris*, v Vídni Rakouské stať byl, a nejprvé mu ruka utáť. Fendrychovi jeho a dvom jiným tolikéž hlavy stiatý. Lajtenontovi nejprvé Jazyk vytažen, a potom s druhým oběšen byl.

1602. Císař Rudolf den Svate Maří Magdalény, vypověděl Majestátem svým z Království Českého, vsecky Pikharty, aneb (jak se oni jmenovali) Bratry. Zbory jejich zavřiti, zatarasovati, a kolím zabiti poručil: A všem Obyvatelům Království Českého, všelijakého Stavu prikázal, aby žádný takových bludařův nepechovával, učení, spěvův, a jiných takovych scestnosti jejich provozovati nedopouštěl, pod nemilostí a skutečným trestáním.

Téhož Léta učiněno bylo psaní z Kancelláře J. M. C. Hradu Pražského Panu z Martinic, kterýž Císař Rudolf věc sobě velmi vděčnou býti oznamoval, že Pan z Martinic poddané sve, k Víře Svate Katolické vede, nabizejic aby v předsevzetí svém zmužile a srdnatě kráčel a postupoval, a žádnému sobě nijakž překážeti nedal.

1603. V Středu po Neděli *Iudica*, Císař Rudolf přísně svému Podkomořimu, skrze psaní poručil, aby žádných Pikhartův a Kalvínův, v žádným Městě do Raddy nedosazoval, nýbrž raději i ty, kteří sou, vymísil, a na místa jejich lidi náboženství Katolickeho, aneb pravého podobjho dosadil.

1604. *In die Penth*: Mlejn Pana Bohuslava Hasnštejnského z Lobkovic blíž Města Bole-slavě shořel, a v něm dvě děti ohněm zahynulo.

1605. V Pondělí po třech Králích, vidína byla Důha jasná, a stála dosti dlouho, ne jinak než jako letního času.

Téhož Léta držán byl Sněm duchovní na Hradě Pražském, na den S. Václava, Michala a Jeronýma, v přítomnosti Prelátův, Opatův, a Kněží víceji nežli 200. za Arcibiskupa Pražského Zbinka Berky.

1606. Pan Karel Mrácký z Dube, koupil Panství Svoješycký za 22000 kp: Mišenských.

1607. O Svátcích Vánočních, hořelo v Pardubicích, od kteréhožto ohně mnohé škody Lidé pocítili.

Téhož Léta vidína byla Měsíce Září Kométa, v Království Českém, s velikým nad míru Ocasem.

1608. Mathyáš Arcikníže Rakouské, volen byl za Krále Uherského, a s ne-⁹³⁷ malým počtem Lidu Vojenského do Čech vtrhl, a před Prahou leže, Koruny Uherské i České vyhledával. Učiněn byl Čekancem Království Českého.

Téhož Léta, z nařízení Císaře Rudolfa, při obnovení Raddy v Starém Městě Pražském, tito Artykulové Ouřadu oznámení byli.

1. Postranních schůzek strany zapověděného náboženství Pikhartského aneb Bratrského, aby žádným vymyšleným způsobem nedovolovali: A takovou osobu, buď Panského neb Rytířského stavu, zejména poznamenanou podali.

2. Když se Processi vykonává, aby Osoby Ouřadní se všechny scházeli, a takových Processi následovali, do Chrámu Páně v Neděli a Sváteční dni chodili, Svátky Panny Marie a Apoštolské aby světili, Posty od Církve ustanovené, drželi a zachovávali.

3. Aby se na spravování Far, Kostelův, a Škol nepotahovali, než v tom co se služeb Božích, učení Církevního i Školního dotýče, Farářem spravovali.

4. Farářům, poněvadž jsou hodní mzdy své, ta aby poctivá vedlé stavu jich a určitá byla, aby nebyli povinní běhati a žebrati.

5. Bakaláři a Mistři Školní, aby se v Školách a Kostelích Faráři spravovali.

6. Aby Farářům Správcům Školních bezděk nedosazovali, neodjímalí, a jinam nepřenášeli.

Téhož Léta *In vigilia S. Bartho*: v noci vyhořelo u Hory Kuttny 15. Domův. *a in vigilia S. Aegidij* v Starém Kolíně 21. kdežto i mnoho Dobytky zahynulo.

1609. Rozepsán byl Sněm podruhý Stavům Království Českého od Císaře Rudolfa, poněvadž z prvního, kterýž se byl začal 28. *Ian*: Stavové pod Obojí pro svou velikou spouř a tvrdšíjnost se byli rozjeli.

Téhož Léta Stavové pod Obojí zmocnivše se Císaře Rudolfa, ze všech strán oblehše, a v vlastním Pokoji Arrestovavše, k tomu ubohého přivedli, že jim Majestát na Náboženství jejich, aby je svobodně provozovati mohli, uděliti musil. Kterémžto, jakožto nepořádnému, Pan Zdeněk z Lobkovic, Nejvyšší Kanclíř Království Českého, nyní Knížetcím tytulem ozdobený, Pan Vylím Slavata, a Pan Jaroslav z Martinic, nyní Hrabata Svaté Římské Říše, nikoliv se podepsati nechťeli.

Téhož Léta Císař Rudolf, nařídil Dekrétem svým, aby Pražané všech Měst, Ouřadní, Kollégiati, Mistři, Bakaláři a Studyožové, Cechmistři, a Cechové s svými Korouhvemi, bezvšech vejmluv při Processi Božího Těla najíti se dali.

Jan Pátý.

PO Šembekovi Jan Hartman, Stolice Opatství Sedleckého dosáhl, pro krátkost života svého, aby co paměti hodného učinil, ničehož se nenachází.

HArtmana v Opatství následoval Mathouš *Sartorius*, ale ten dlouho nepanoval. Nebo v potrzce Passovské, když bezbožná chasa proti Katolickým povstala, obávaje se, aby od hlůzy v Klášteře vyplundrován a snad i zabit nebyl, na cestu se vypravil, a přijeda do Přelouče, snad drobet podroušený, nějakou osobu, z vozu vystřelil, prostřelil.

Kterýmžto skutkem příčiny k tomu podal, že chasa zběhši se, outok na něj učinila, ukrutně posekala, ano i života zbavíc, ne malo věci od něho pobrала.

Thovaryš pak jeho K. Tobiáš, obávaje se aby i on s nim nezahynul, na utíkání se dal, však nic méně od bezbožné chasy postížený zabit, a do vody uvržen byl. Opat pak do Klášteřa přivezený, u Sloupu pod Obrazem B. Panny Marye, S. Panny Barbory, a S. Panny Kateřiny pochován byl. Jeho smrt a odjezd, některým u Hory Kuttny dobře oči protřel, a Měščův pošpikoval.

Za spravování jeho Leta 1610. 16. *Iulij*, poručeno bylo Broumovským od J. M. C. aby Kněze Kacířského, kteréhož vedlé své vlastní vůle do Kostela B. Panny Marye na předměstí uvedli, zase vybyli.

Téhož Leta *Carolus Boromæus Cardinalis* v počet Svatých uveden jest.

1611. V Outerý Massopustní, Pasovští s Arciknížetem Leopoldem vpád do Prahy učinili, při kterýmžto nemálo Lidu z obojí strany zahynulo, nebo trvala bitva od 13. hodin až do 17. v kterežto Hrabě z Turmu, Mates Hendrych prostřelen byl.

Téhož též Léta, zjítřivši se zlobivá chasa, na Klášteřy se dala, a v Klášteře Karlovským, a Matky Boží Sněžný, všechny Mnichy, kteříž tam byli, pomordovala, Slovanský pak, Zderazský, a Svaté Aněžky u Mostu vyplundrovala.

Téhož Léta 24. Března, Mathyáš Král Uherský do Prahy přijel, a v Pátek po Božím Těle, potvrdil Stavům Království Českého, všecka Privilegia a obdarování i na Náboženství, vedlé Reversu, jež učinil nejprvé v Jíhlavi proti Pasovským, Čechům na pomoc jeda, a potom na Hradčanech, téhož Léta.

1612. Císař Rudolf umřel na Hradě Pražským, a pochován v Kosteletě téhož Hradu, 3. Října, kdež kraloval 37. Let.

Téhož Léta Mathyáš Král Uherský, a volený Císař Římský, korunován byl v Frankfurtě nad Mejnem. 25. Dubna.

Téhož Léta Císař Mathyáš odevzal všechny Kollatury v Království Českém Arcibiskupu Pražskému.

Téhož Léta v Pátek den pamatný Mládátek, veliké Povětrí v Praze i jinde po České Zemi bylo, a mnoho škod nadělalo.

Jan Šestý.

JAn přjmím Radotinský, že byl ze vsi Radotína rodilý, za Opatu zvolen. Než ten pro své krátké živobyť, kterež mu se právě, /95/ jako Pára nad Hrcem zatočilo, nic jiného po sobě nezanechal, kromě samého jmena sveho.

Michal.

Michal *Cuculus* rodem Srb, po Janovi na Opatství dosedl, a na něm málo něco poseděv, do Klášteřa Velehradského za Opatu vyslán byl. V Klášteře Sedleckém zůstávaje, jeden Ornát Tupltykýtový udělati dal.

Za jeho Vladařství Léta 1613. mřeli v Praze velmi hrubě na Hlízy, pročez i Školi Jezuitské zavřené byli, a mládež rozpuštěná.

Bartholoměj Třetí.

K. Bartholoměj *Pica*, rodem Čech z Hradce Jindřichova a Profes Klášteřa Velehradského, po Kukulusovi na Opatství dosazen a potvrzen byl. A 1622. Léta na den všech Svatých,

od důstojného a velebného K. Jiřího Uratta, Vizitátora Řádu Cistercienského, na ně korunován.

Za spravování jeho, mnohé a divné věci se zběhly, a nejprvé:

1614. Držán byl Sněm Městě Budějovicích Českých.

Téhož Léta Pan Ladislav Berka umřel.

Téhož Léta přišel mor na Slepice v týchž Čechách, tak šest i sedm jich dohromady vejdouce, a hlavy mezi sebe vstrčice, všechny padali a mřeli.

Toho také Léta byli vyhnáni Židé z Frankfurtu nad Mejnem. Ti pak kteříž toho příčinou byli, zle odměny dostali od Císaře Mathyáše.

Téhož Léta Jan Arcibiskup Pražský, psaním svým poručil, aby Hrobští Kněze pod Oboji vybyli, ano aby i Kostel jim spečetěn byl.

1615. Začal se Sněm v Praze 10. Června.

Téhož Léta Klášter P. P. Kapucínův v Roudnici, od Pana Zdeňka z Lobkovic, Nejvyššího Království Českého Kanclíře, založen byl.

Téhož Léta 19. Unora, okolo deváté a desáté hodiny na noc, stalo se v Čechách veliké Země třesení.

Téhož také Léta v Pátek po Božím Těle, Mlinář nějaký při Městě Kouřimi, chtěje kunst svůj ukázati, vlezl do Trouby Rybníka velkého, pochloubaje se, že se v ní obrátí. Ale že Člověk samoděc neštěstí svého vyhledávati nemá, v ní zůstal a se udusil, tak že jej potomně vodou vyraziti museli.

Téhož Léta Město Klatovy vyhořelo, toliko tři domy zůstali.

Toho též Léta Augustus Kurfiršt Saský umřel, a v Frýberce v Mišni pochován byl.

1616. Korunovaná byla Anna za Královnu Českou 10. Ledna, od Jana Lohelia Arcibiskupa Pražského, a o Massopustě po korunování byla držána slavná Turnaj na Hradčanech, před domem Rožmberským, od Panův Stavův 196. Království Českého, ku poctivosti Anně Královy, kteráž mnoho tisíc Zlatých stála. Královna pak Anna jsouce v domu Rožmberském, s Fraucimerem svým na takové kratochvíle z okna se dívala. Potom Císař Mathyáš, s Pány Stavy a Dvořany svými do Kroužku honil i do Kmintány. Trval ten Turnaj od rána až do samé noci, v přítomnosti mnoha tisíc Lidu.

Téhož Léta veliké sucho bylo v Čechách, tak že místy Země se znímala, a plamenem jako z Siry pocházejícím, hořela, od toho také horka, slabá Ouroda na Obilí se ukázala.

Téhož také Léta 4. Srpna, když Slunce zapadalo, spatřin byl na Západ Oblak krvavý, sám toliko osobě, forma jeho byla na způsob Lva, a okolo něho z každé strany dlouzí dva bílý Provázkové, táhli se k půlnocní straně, a trvalo to asi za půl hodiny. A nedaleko od něho, ukázal se jiný černý, na způsob Orla.

Ten bezpochyby zázrak předpovídal nynější Království Českého pád a skázu: nebo Provázkové od Lva, k půlnoci pocházející, přitáhli Vorla, to jest: J. M. C. kterýž neposlušenství a vysokomyslnost Lvovu spokojil, a poněkud ukrotil.

1617. Rozepsán byl Sněm od Císaře Mathyáše, na Hrad Pražský, k Pondělímu po druhé Neděli po Svaté Trojici, strany volení Potomka, na němž volen byl J. M. Arcikníže Ferdynand.

Toho též Léta bylo Turecké Legátství v Praze u Císaře Mathyáše, a ložirovalo na malé straně blíž Mostu u tří Kozlů.

Téhož Léta P. P. Societatis drželi slavnou Komedii na Paláce Hradu Pražského, o Konstantýnovi Velikým, v přítomnosti J. M. C. J. M. Císařovny Krále Ferdynanda. Arci Knížete Maximiliána, Kardynála Klezle, a jiných mnohých přednějšího Stavu Panův.

1618. Císař Mathyáš vyjel z Prahy do Vídně. Po kteréhožto odjezdu, někteří z Stavův Evangelitských, z starodávní Praktiky a Conspiracy, proti Domu Rakouskému ukovaní, do Kolleje Karla čtvrtého se sjížděli, a všelijak o vyhlazení tegož Domu Praktycirovali. Však aby se nezdáli proti J. M. C. čeliti, na očistu v Neděli Křižovou, po všech Kostelích svých, Německy i Česky, takto se omluviti vynasnažovali.

Jakož jest všemohoucí Pán Bůh náš, z milosti své svaté to dáti ráčil, že jsme po velikých a nesnesitelných příkořích, v náboženství našem pod Oboji, za slavne a Svaté paměti Císaře Rudolfa, té milosti, abychom všyckni, jak Stav Panský, Rytířský a Městský, i Lidé Poddaní, k Konfessi České se přiznávající, svobodně náboženství pod Oboji způsobou, požívati mohli, dosáhli: Kteráž zvláštěm Majestátem, porovnaním strany pod Oboji *Coniunkcí* s Pány Slezáky, stvrzená, a od J. M. Císaře, nynějšího Krále a Pána našeho nejmilostivějšího, potvrzená jest.

Té svobody od času téhož povolání, až posavad za několik Let jsme v mírném pokoji užívali: A žádný se o připravení nás o túž milost Boží a svobodu Křestianskou, zjevně nepokoušeli. Nyní pak docházejí jich milosti správy, kterakby někteří, cti a chváli i pravdy Boží protivníci, v tomto Království povstávají, pokoj, lásku, a svornost mezi námi rušiti, skrze lstivé obmyslné a rozličné Praktiky, náboženství pod Obojím našemu, ne jedny těžké nátisky a zsužování nesnesitelné činiti usilovali, Kosteli ke cti a chvále Boží, s velikým nákladem vystavené, na potupu náboženství našeho Křestianského Nepřátelský zavírali, bořili, a z gruntu vyraceti, lidi vězením stěžovati, k odstupování od pravdy Boží, mocí nutiti, a summou znamenité těžké příkoří, vše na patrné přetržení a zrušení Majestátu a svobod našich, činiti měli. ^{197/} Za kterýmižto příčinami, ráčili jsou se Páni Stavové, jak dnů nedávno minulých tak předešle kolikráte, vedlé moci sobě dané, do Kolleje Velike Císaře Karla čtvrtého, sjeti, a to na J. M. Císařskou vznášeti, a posavad na milostivé opatření J. M. Císařské poníženež a pokojně očekávati.

Však pod tím od Nepřátel pravdy Boží, a nepokojných lidí, nevinně žeby se proti J. M. Císařské, Králi a Pánu svému nejmilostivějšímu, sjížděti, puntovati, těžce donešení a vykládání jsou. Což Jich milosti Pánem Bohem i všym světem sobě osvědčují, že se jim v tom křivda děje, a na to jsou nikdá nemyslili, ani to na srdce jich nevstoupilo, aby co nejmenšího proti J. M. Císařský mysliti, aneb skutečně před sebe bráti měli. Nežli cti a chvály Boží vyhledávajíc, při náboženství svém Křestianském, sevšemi jinými, odporného z druhé strany náboženství, pokoj, lásku a svornost zachovati žádají.

Kteréžto ohlášení, ráčili jsou Jich milosti láskám vašim v známost dáti uvesti, z příčiny té: pokavadžby kdo onich to, komu koliv z vás, zvláště zprostějších Lidí mluvil a roznášel, žeby se proti J. M. C. Králi a Pánu svému nejmilostivějšímu puntovati, aneb co jiného neslušného před tím, nyní i potom před sebe bráti měli, abyšte tomu nevěřili, Jich milosti za takové neměli a nedrželi. Anobrž, že se to vše pro čest a slávu Boží, a zastavení takových nátisků, v náboženství pod Obojí, nás všech k dobrému děje, tomu dokonále věřili: Jich milosti zastávali, a od nich se žádnému odtrhovati nedali. A poněvadž pro čest a chválu Boží, opět dne zejtřejšího, tíž všyckni tři Páni Stavové, s Pány Defensory, v též Kolleji veliké, shromáždění býti, a tu takové nátisky v náboženství, i jiné potřebné věci všech nás se dotýkajících vážiti, a v tom dalšího při J. M. C. opatření vyhledávati mají: Protož vás všech, jakožto spolu Oudův Křestianských, žádati ráčí, abyšte sevší pobožností a důvěrností ku Pánu Bohu se obrátili, a jeho Božskou velebnost, vroucnými a kajícími srdci prosili, aby Pán Bůh předně pro čest a slávu jména svého svatého, a potom pro spasitelné naše dobré, J. M. C. Krále a Pána našeho srdce k milosti a lásce k nám věrným poddaným svým nakloniti, s J. M. Císařovou dlouhověkou činiti, a nad námi štiasného panování propůjčiti ráčil. Též modliti se máme za jich milosti Pány Stavy, kteříž pro čest a slávu Boží, nelitujíce své práce a nákladu, takovou péči o nás a všecknu stranu pod Obojí nésti ráčí, aby Pán Bůh všemohoucí Jich milosti posilniti, potvrditi a upevniti, práce a snažnosti jich ke cti a chvále své požechnati, i Jich milostem to vše štiasně k dobrému a štiasnému konci přivesti dáti, a jinak hojnou svou milosti, zde časně, i potom věčně odplatiti a vynahraditi ráčil. Nepřáteli pak jeho Božské milosti, J. M. C. a naše zahanbiti a napraviti, a nám všem pokoje, na dlouhe časy popříti ráčil: tak abychom všyckni v lásce a svornosti zůstávati, a jeho svaté velebnosti sloužiti mohli.

V Pondělí pak Křižový do Kolleje se sešli, v ní nejprvé Kázání, potom spěvy provozovali, a naposledy k svému Praktycirování se obrátili. Též i dne Outerního učinili. Ale ve Středu za-

vřevše již svou převrácenou Raddu, s hřmotem, různicemi, a s zbraní na Hrad Pražský se ubírali, a vedlé času a příležitosti své, do Kancelláře J. M. C. České vešli, a po dosti obšírným rozmlouvání a zvuku, tři Pany, Pana Vylíma Slavatu, Pana Jaroslava z Martinic, a Pana Filipa Fabryciusa, z též Kancelláře České, dvaceti osm loket z vejší, na dokonalou skázu vyházeli. Kteřížto Boží ochranou a pomoci opatření jsouce, při životech zachování byli. Ačkoliv Pan Slavata ^{98/} v hlavu raněný, několik Neděl ležel, Pan z Martinic ten den z Prahy ujel, a Pan Filip hned jak na Zem dopadl, schopiv se, pryč běžel, a Kočího sobě zjednav, k Vídni pospíchal. Z toho tak hrozného skutku, veliký strach po vší České se Zemi roznesl, ano i ty tyranské lidi tak podnikl, že ihned po spáchaném skutku, nejináč než jako pošetilí z Zámku utíkali, ješto jich žádný nehonil.

Neměli na tom dosti že je z Okna na dokonalou skázu vyházeli, ale i ješto z Oken Paláce Hradu Pražského, k nim střeleti se neostejchali.

Po tak ukrutně spáchaném skutku, Dyrektory a Správce Zemské, ze tří Stavův zvolili, a jim vši vladu a správu Království Českého poručili, kteřížto hned na Bubny bítí, a Lid proti J. M. C. najímati, Katholiky sužovati, a všelijaká protivenství jim činiti počínali.

Tu Sobotu před památkou seslání Ducha Svatého, *Patres Jesuitas*, z České Země na věčnost vypověděli, a hned všechny Dvěře Kolejské i Kostelní v Praze stráží osadíc, nic vynášeti nedopouštěli. V Kostelevě Vojáci, nejináč než jako Pohané s neodkrytými hlavami, s zvukem a hřmotem sem i tam se toulali. Dyrektorové pak s Vojskem dáleji proti J. M. C. procedurovali, a je po České Zemi sem i tam vysílali.

Měsíce Srpna *Cardinalis Clezelius* vzat byl do Arestu, a do Inšpruku Města Tyrolského vezen, kdež ho Hrabě z Dampiru doprovázel.

Okolo Měsíce Září, vytáhlo něcto Lidu Vojenského J. M. C. z Vídně, k Německému Brodu, obzvláště z Regimentu Štouderského, a potom k Čáslavi. Proti kterémžto Hrabě z Turnu s Českým vytrhl. Slezáci Čechům na pomoc jedouce, i do Kláštera Sedleckého Lozirování byli, a v něm vedlé libosti a vůle své živi jsouce, *Victualia a necessaria* na Opatovi vymocňovali. Čehož potomně od Lidu J. M. C. při Čáslavi prostříbeni jsouce, hodnou a náležitou odplatu dosáhli: Nebo mnozí z nich velice stlučení, do Hory přivezení byli.

Okolo toho času, Hrabě z Manzfeldu Město Plzeň oblehl, dva Měsíce a některý den okolo něho ležel, nepřátelsky dobýval, mnoho škod střelbou a kusy nadělal, a ve Středu den Obětování Panny Marie, to jest: 21. Listopadu dobyl, dobyté ukrutně a tyransky šacoval. Yako i Kostel Svateho Bartholoměje, v němž od založení jeho, žádný z Predykanťův učení svého neprovozoval, neposvátného Německého Pacholka, Kázáním poškvnil.

Po vykonané u Čáslavě porážce, hnul se Lid Císařský, a položil se okolo Peldřimova, za nim táhl Český, a položil se okolo Hořepníka, kdežto několik Neděl proti sobě ležíc, když se Ležení Císařské nakazilo, a Lid velice mřítí počal, hnuli se k Budějovicům, a Čechove za nimi pospíšili. Kteréžto uhonivše u Lomnice na nějaké Hrázy, nanadále na ně uhodili, a nemalou škodu jim učinili.

Čechové také toho Léta Město Budějovice oblehli, a okolo něho mnoho času leželi, ale však nijakž dobyti nemohli.

Těhož Léta 15. Prasině, Dyrektorové Čeští, od Opat Sedleckého, 2000. kp: miš: ne pro obhájení Vlasti (jakž oni jmenovali) ale proti J. M. C. požádali. V čemž když Opat aby tu věc nějak upokojil, do Měst Pražských se vypravil. Lid zatím Krajský z Kolína mladého vypadšy, na Klášter Sedlecký outok učinil, jej vyloupal, věci Kostelní, Ornáty, Knihy, jako i jiný všelijaký nábytek pobral a jinam odnesl, Dvěře, Truhly, vysekal, a jak se mu nejlépe vidělo a zdálo, v něm hospodařil. Kněze jednoho nemocného, a na lůži ležícího bijíc, z lůže shodil, a druhý sotva nad Kostelem oseděl. Na druhý pak den opět příjdouce, co koliv ješto pozůstalo, dobral, a mnohém hůře nežli první den hospodařil.

^{99/} Poklad Kostelní, nějaký Václav Vitův, tehdejší Rychtář Malinský, do Kostela v noci

vskoče, a Zámek kladní Sekerou, ode dveří hrobu Páně (kterýmž se jedna malá Kaplička jmenuje) odrazivše, vzal, do Malína přines, a do hromady Plev zakopav, přes sedmnácte Neděl v domě svým zachoval.

Při kterýmžto pokladu, při kterýmž se mnoho Reliquií nachází, jako i v celým domě veliká světla času nočního vidaná byla, tak že mnohdykráté, jakoby dům hořal, v něm zůstávající se domnívali. Yako i jednoho času týž Václav, takové světlo spatříc, a za jine, než že dům hoří, nemajíc, na Zvonici běžel, a šturmovati chtěl.

Ten potomně poklad, aby takovou světlostí prozrazen nebyl, od něho Opat vyzdvíhl, a v místo bezpečnější schovati poručil, kdež až do Léta 1625. zůstával.

Přítom Kláštera loupání, spohanilá chasa, když Ornáty z Kostela pobrala, nejpěknější na Krávy vstrkala, a je do nich oblíkla, a Zvonček, jehož se k po zdvihování Velebné Oltářní Svátosti užívá, k Ocasu přivázíc, a sem i tam vodíc, kratochvil sobě působila.

O tom zvědouce Dyrektorové, na vyhledávání, a žádost Opata, Patentem svým, jehož dátum 21. Prasince, Léta 1618. nařídili, a moci Opatu, i tomu kohožby on na svým místě postavil, udělili, aby takové pobrané Klášterské věci, kdeby koliv najíti mohl, Klášteru zase připojil. Ale (co Vlk uchvátí, nerád vrátí) ničehož se doptati nemohl. A ačkoliv někteří pro formu v Kolíně mladým do Šatlavy dáni byli, ale však zase vypuštění.

Nebylo na tom dosti, že ten ubohý Klášter tolikráté splundrovali a vydrácovali, ale i na větší všeho Řádu zhoubu a potupu, nepořádní Dyrektorové z moci řádu vyňali, a Horníkům se všemi statky jeho za summu 30000. kp: miš: prodajíc, potomně Léta 1620. ve Dcky Zemské vložili. V němž oni Hospodařice, Kněží v Konventě na foch zůstavili, a jistý deputát každoročně jim nařídili, však slabě odvozovali, ano i to co jim Lidé z Almužny udělovali, čeládka od nich vystavená jim to brala a kradla. Sami pak Opatství, statkův, a jiných duchodův, jak se jim nejlépe vidělo, užívali.

Než ubozí Kupci, když statek stržíc, čímbyho zaplatili, neměli, na dluh k věcem Kostelním se utekli, a nákladnou, při Kostece Svaté Panny Barbory, Monstranci a Kadednici, již pobožní Předkové jejich nádherně působiti dali, na Rathouz a do Raddy obešlíc, ortelovali, a na smrt odsoudili, na zem uvrhli, nohami kopali, Sekerama sekali, a tak zohavenou do pytle vstrčíc, do Prahy vezli, a ní, jako i jinými věcmi Klášter zaplatili. Ta Monstranci, jakž mi se správa od Lidí hodnověrných dávala, 120. Hřiven vážila, jiní praví 110. Liber.

V tom nechvalitebným skutku, i Kaňkovští Pány Horníky následovali, a Kalichy Kostelní rozmělcovati davši, Roli za ně nakoupili, ano i jiná Města velmi pilně užívala.

Téhož Léta Ferdynand Král Český, za Krále Uherského v Prešpurce byl korunován.

Téhož Léta spatřína času Adventního předivná Kométa, kterážto veliký ocas jako nějaké Pýro před sebou ukazovala.

1619. Císař Mathyáš Měsíce Března, mezi osmou a devátou hodinou, před polednem v Vídni Rakouské umřel, jsouce věku svého stáří Let 62. a 15. dní. Otevřeno potomně po Polední bylo tělo jeho, vykuchané, a vonnými mastmi vymazané, kteréž ačkoliv dosti čerstvé býti se zdálo, však Plíce a mozek poněkud skažený se nacházel. Položené souc na černým Zlatohlavě, všem ¹⁰⁰ vúbek k spatření zanecháno bylo. Vedlé něho tři Koruny a Scepra ležela, Říšská na pravé straně, Uherská a Česká na levé, s Zlatým Rounem, Mečem a Dykou. Růženec aneb Rosarium, s Zlatým Křížkem v Ruce držel, majíc proti obličejí Oltář v nohách včinený, a čtyry Svíce rozsvícený.

Když tak pět dni lidem k spatření zanechán byl, 25. dne Března, v soumrak do Kláštera Panenského, Králové nazvaného, s náležitou Pompou donešen byl. Kdežto s Císařovou Annou Manželkou svou, málo před tím s tímto světem rozloučenou odpočíval. Služby pak Boží za Duši jeho, teprva 24. Dubna při stánku žalosti, jináč *Castro doloris* ozdobně a nákladně vystaveném konané byli.

Po smrti Císaře Palatinus a Kurfiršt Saský, místo držictví Císařství Římského na sebe při-

javšy, všechněch skrze psaní napomínali, aby mír pokoj a svornost mezi sebou zachovali, žádným roztržitostem a bouřkám příčiny nepodávali, nýbrž, kdyby co vynacházeli, žeby k nebezpečenství Svaté Římské Říše sloužití chtělo, oznámili, že chtějí te věci, jakožto věrní a praví ochráncové v cestu vkročiti, a jestliby komu jaká křivda v čem učiněná byla, jí pořádně vyslyšíc, spravedlivě napraviti.

V tom Kurfiršt Mohutský, vedlé Ouřadu svého, všecky Kurfiršty k 20. *Iulij* k volení Císaře Římského, skrze psaní povolal.

O tom zvědouc Dyrektorové Čeští, psaní Kurfirštu Saskému učinili, a žeby nepořádné to svolání bylo, dokazovati se snažovali, pokládajíce, žeby povinnost volenství, ne osoby, ale samé věci se držela, to jest, ne na Ferdynanda voleného a korunovaného Krále Českého, alebrž na same Království České přináležela, protož aby Kurfiršt na ujmu téhož Království Českého nic předsebe nevzal. Odpověděl Kurfiršt Saský: Co jest Kurfiršt Mohutský před sebe vzal, že nepochybuje, než že z toho dostatečně odpovídati moci bude. Žádost jejich příliš těžká že jest, kterážto uvážení velikého potřebuje, a na něho samého nepřináleží, než na všecky Kurfiršty se vztahuje.

Čechové pak Sněm k 23. Červenci, do Prahy rozepsali, a na něm vedlé svého obyčeje, proti Králi Ferdynandovi sněmovali.

Když se ty věci tak dáli, Král Ferdynand učinil psaní k místodržícím Království Českého, oznamujíc o smrti Císaře Mathyáše, a napomínajíc jich, poněvadž Království České všecko na něj, jakožto pořádně voleného a korunovaného připadlo, že jich z povinnosti a Ouřadův jejich nepropouští, nýbrž raději v nich, aby do dalšího nařízení zůstávajíc Království, vedlé rozšafnosti své spravovali, Ouředníky a Správce Zemské, jako i všecky stavy k smutku, vedlé obyčeje, z smrti Královské pocházejícímu, napomenuli. Přitom aby jim i to oznámili, jakožto přivolení a korunování svém, všecka Privilegia a obdarování jich potvrditi chtějí ráčí, potvrzení takové, co nejdříveji k Nejvyššímu Purgkrabímu Pražskému odeslati ráčí, v němž se všecko coby ku pokojení těch roztržitostí, k pokoji a utišení Království Českého sloužilo, obšírněji obsahovati bude. Čemůž také plněji a podstatněji z Pana Adama z Valštejna vyrozuměti moci budou.

Protož že se jinaké nadáti neráčí, než že Stavové Království Českého, poněvadž všecko co jim přislíbili ráčil, vykonati a umysl má, takové dobrodiní vděčně příjmou, a na proti tomu všelijakou šetrnost a poslušenství J. M. prokáží.

Hrabě z Turnu pojav s sebou šestnácte tisíc Pěšího i Jízdného Lidu, k Moravě, aby ji k České Konfederaci přivedl, pospíchal, a 22. Dubna k Jihlavi se přiblížil, kterěz snadno, jakožto ten, na kteréhož očekávali, dostal. Odtud ^{/101/} se k Třebíči, a potom do Znoyma obrátil, a je sobě zdávní *Correspondency* podmanil. Z druhé strany také táhli Slezáci k Opavě, a nětko v Moravě sobě podmaníc, k Holomouci se přivalili, a jich, aby sobě z Plzně příklad brali, a škod sobě činiti nedopouštěli, napomínali.

Kardynal z Dytrychštejna vida takovou moc, a nevěda jak ji odolati, vyslal k Hraběti z Turnu, aby mu oznámili, že sice k nim přistoupiti chce, však aby se nedomníval, že z strachu a s ourážkou důstojnosti, a velebnosti Císařské to činí: Těž i jiní Obyvatelé Katoličtí učinili. Jako Kníže Karel z Lichtenštejna, etc. A nařídíc o dovážení Proviantův do Města Brna, že se tam v krátkých dnech vypraviti, a k předřečené Konfederaci přistoupiti chtějí, přislíbili.

O čemž Pan z Lobkovic, jakožto Hejtman Margkrabství Moravského zvědév, psaní Hraběti z Turnu učinil, a jeho, z jakéby příčiny, netoliko na pomezí, ale do samého Margkrabství Moravského vtrhl, se tázal. Odpověděl z Turnu, že o své ujmě ničehož před sebe nebere, ale z jiných raddy všecko vykonává, a že nemálo Stavů vyššího mládeže při sobě má, s kterýmižto ne jako s nepřáteli, nýbrž jako s Přáteli, Ujci, Strejci, etc. přijel, žádaje a vyhledávaje toho, aby Obyvatelé Margkrabství Moravského, k jednotě jejich přistoupili, a Zemí Českou, před všelijakýma nepřáteli obhajovati napomáhali.

Evangeličtí zatím Stavové v velikém počtu do Města Znoyma se scházeli, a do Brna na Sněm k poslednímu dni Dubna se strojili. Odrazoval jim z Turnu, a jich aby buď dokonce od

předsevzetí svého upustili, a jestli však jeti chtějí, vojsko s sebou vzali, napomínal. Předkládajíc, kterakby od Pana Albrechta z Valštejna, a Pana z Náchodu veliké nebezpečnosti jich očekávalo. Když se tehdy o Konfederaci jednalo, Pan z Valštejna, kterýž prvé v Jíhlavi ležel, a s poručení Panův Moravanův, odtud vytáhnouti musel, s Lidem Moravským okolo Holomouce ležel. Mluvil se vůbec, že by se k nim i Hrabě z Dampiru připojiti oumysl měl, tou *Intenti* aby na Brno a Holomúc, kdyžby se tam Stavové byli sjeli, udeřili. Ale stal se mezi Vojáky rozbroj, tak že svým Vůdcům na větším díle byli Mantynyrovali, a jich předsevzetí následovati nechtěli.

Jízda ovšem, Pana z Náchoda byla obklíčila, a k čemu by s nimi směřoval, vyzvědětí žádala. On jim psaní Nejvyššího Hejtmana Margkrabství Moravského ukázal, oni na ně nic dbáti nechtěli, pravice, že ne Hejtmanovi, než Stavům přísahali, a protož se s chvátáním, opustivše Vůdce své, zase k Brnu obrátili.

O tom zvědouce Evangeličtí v Znojmě zůstávající Stavové, zanechajíc v Znojmě dvou Kompanií vojska, Šlejnice s osmi sty Koňmi s sebou vzali, a do Brna pospíchali, a přijevši tam, Měšťiany Brněnské povolali, a zdaliby s nimi držeti chtěli, na nich se doptávali. Kteríž když připověděli, na vojsko zavoláno, a sedm Kompagnií Jízdy, do Města puštěno. Což když se stalo, Brány všecky uzavírali, a jistá místa stráží osadili, sami pak shromáždivše se na Uhelným Trhu, pod šyřým Nebem přísahami všichni spolu se sobě zavazovali.

Vyslali potom k Kardynálovi z Dytrychštejna, kterýž Generálem Lidu Vojenského Moravského byl, a jeho, zdaliby co o předsevzetí Pana z Valdštejna, a Pana z Náchoda věděl, příkrými a hrubě protivnými slovy tázali, a aby Generálství z sebe složil, poroucheli. Kterýžto nenadálím jejich příchodem, ¹⁰² jsa zděšen, odpověděl, že on o žádným jejich předsevzetí nic neví, a Generálství v krátkých dnech s sebe složití chce.

Odtud se obrátili k Panu Karlovi z Žerotina, a podobným způsobem, zdaliby co o předsevzetí Pana z Valštejna, a Pana z Náchoda věděl, se vypyťovali.

Čemůž když odpíral, k Knížeti Karlovi z Lichtenštejna se ubírali, a na něm též vyzvědětí žádali, kterýž když popíral, a že s nimi držeti chce, přislíbil, od něho se odebrati.

Za tím Ouřad a Měšťiany předvolali, a jich se, proč jsou bez vědomí Stavův 120. Knechtův sebrali, a Zámek Špilbergk nimi osadili, Ouřadu se dotazovali. Odpověděl: Ouřad, že s povolením a vědomím Města se to stalo, odpírali Měšťiané. Povolání tedy Knechty, Ouřad obdaňkovati musil.

Stavové je zase, dajíc jim přísahu, verbovali, a na týž Zámek Špilbergk vyslali, a Klíče, jak Zámku tak i Města Ouřadu vzali, a Nejvyššímu Štubnfulovi, kterýž před tím s tisíci Koňmi do Města přitáhl, správu všeho odvedli. Málo chybil, že jest se něco podobného nestalo, co v Praze při počátku takových roztržitostí.

Třetího dne maje dvanácte osob z Stavův, k Kardynálovi z Dytrychštejna vysláno bylo, kteřížto jemu na místě jiných poroucheli, aby bez vědomí Stavův z Města nevyjížděl, a že se do Arestu běže oznámili, což se i s Panem Karlem z Žerotína zběhlo: A hned k domům jejich *Companie* Jízdy lozirovaná byla.

Na druhý den sešli se zase Stavové, a o změnění všelijakých Ouřadův, a Katolíkům od nich odehnání, Jesuvitův vyhnání, Kostela Svatého Jakuba vzeti, a Evangelitským odevzdání, jako i Sněmu svolání rokovali.

Svolavše tedy Sněm, vyslaní Čechové příčinu příjezdu sveho oznamovali, a aby Moravané s nimi se proti Vrchnosti spojili, žádali a vyhledávali, čehož všeho snadně užili a dosáhli.

Při kterémžto shromáždění, i Jesuvity na věčnost z Margkrabství Moravského vypověděli. Po kterémžto Jezuvitův odjezdu, veliký oheň v Městě Brně vyšel, tak že se Stavové jináč nedomnívali, než jakoby Jezuviti takovým ohněm vinní byli, a protož je i hned honiti poroucheli. Uhoníc třidceti dvě osobě, svázané do Brna přivedli, vězením a stráží opatřili. Ale však potomně nevinně najdouc, zase propustiti poroucheli, a aby žádný pod stracením hrdla do Moravy se nenavracoval, přísně nařídili.

Toho týž Jezuvítí Léta z Slézska při Sněmu Vratislavském vypověděni byli, jako i z Království Uherského.

Mezi tím Hrabě z Turnu s mnohým Lidem do Rakous vtrhl, a Město Lábu oblehl. Kteréžto pod dlouhém obležení, skrze smlouvu dostav, a něcto Rakouského Lidu v něm zanechav, k Vidni se obrátil, a 6. dne Června, na Předměstí se položil. Ale však nic při ní zejškati nemohl, ačkoliv i z Kusů k Městu hřimati počal, jako i do Rytřtuben Císařského střílel.

Při kterémžto obležení když zůstával, Čechové jenž byli Budějovice oblehli, od nich odtrhli, a Zlate Stezky, znamenitý od Passova Pas Bokoyovi odňali. Bukoy na to nedbaje, jiný sobě, ač s velikou práci vyhledal. Čechové pak vzatého pro veliký Proviantův nedostatek zachovati nemohouce, od něho pustiti musili. A tak Bokoy obojího užil.

V tom znamenitá pomoc Bokoyovi Lidu Vojenského do Budějovic, z rozličných Krajín se vypravila. Kteréžto on dostana, na Manzfelda s Čechy, blíž Netolic ležícího, vedlé obyčeje Vojanského s mnohými forteli, udeřil, jej porazil, mnoho zmordoval, dva kusy jim odňal, sedm Fendrychů s Praporci dostal, a čtyry Karnéty Rejtharstva, a sto čtyrydceť Pefelikshobrův /103/ zajal. Bagaše, a nábytek jeho všelijaký dosáhl. Mansfeld pak ledva sám čtvrtý s velikým strachem do Prahy utekl.

O tom Čechové zvědouce, aby desátý a pátý pohotově byl, Patentem nařídili. Vrch Svátého Vavřince v Praze silně osadili, a Hraběti z Turnu aby se od Vidně do Čech vypravil, stížně psali. O čemž Hrabě uslyšav, s hanbou od Vidně odtáhl, a 22. Června, k Jindřichovu Hradci přitáhl, a k Lidu Českému, kterýž okolo Soběslavě ležel, pospíchal.

Toho též Léta Stavové Čestí, jenž se pod Obojí jmenovali, začali sobě novou Minci, kteráž na jedné straně měla Korunu Českou s nápisem, *Moneta Regni Boemia*. Na druhé Lva s nápisem: *In Deo fortitudo*. Čtyrmečítma krejcarův, dvanáct, tři, a jeden platicí.

Král zatím Ferdynand do Frankfurtu na Sněm se ubíral, a tam zůstáváje 9. Září, na Království Říšské s náležitou pompou korunován byl.

Při kterémžto korunování, rozhadovali se Lidem Peníze Zlatý i Stříbrný, menší i větší, okrouhlí i čtverhranný.

Na větších z jedné strany byl Obraz Ruky vycházející z Oblaků, a Korunu držící s podpisem, *legitimè certantibus*. Na druhé straně napsáno *Ferdi. 2. Hunga: Boe: Rex, coronatus in Regem Rom: 9. Septem: 1619*.

Na menších byla litera *F.* s Korunou a s počtem 2. Z druhé strany Věnc, a v něm napsáno *Coronatus in Regem Rom: 9. Septem: 1619*.

Po Korunování znamenite hodování bylo, pekl se pro Lid obecní, celý i s hlavou, Rohami, Ocasem, Nohami, veliký Vůl, jsa Zající, Berany, Husmi, Slepice, etc. naditý, kterýžto chasa mezi sebou roztrhavše, i Prkna z Kuchyně roznesli.

Před Rathouzem učiněná byla *Fontana* na způsob nějaké Skáli, naplněná jsa bílým i červeným Vínem. Kteréžto z oust dvouhlavy Orlice, kterážto mezi dvěma Lvy, Sceptřům, Jablko, a Meč držícími stála, dosti hojně přes tři hodiny teklo, tak že se každý jak náleží napiti mohl. Až potomně velikým tlačením a hlukem, jak Orlici, tak i Lvy dolu sházeli a roznosili.

Po odjezdu do Frankfurtu Krále Ferdynanda, z Vidně Arcikníže Leopold, kterýž místodržícím v Vidni byl, obávaje se zrady, a chtěje Město v pokoji zachovati, 11. Června, jak Katholikům, tak i neKatholikům, aby zbraně své v jisté místo složili, poručil, a to pod stracením hrdla i všeho jmění svého. Kteríby pak takové věci prodávali, aby Krámy své zavřeli, a takových věcí nevykládali.

Čechové okolo toho času v Praze spolu s Moravany, Slezáky a Lužičany Konfederaci mezi sebou učiněnou, tvrdili, k ní přísahali, a posledního dne Července, vůbec publikovali, jako i potomně tlačiti dali.

Při kterémžto publikování, hromobití, blejskání, krupobití, zamračení, větrové a bouřky tak veliké se strhli, že Boží dopuštění bylo, a sami při též Konfederací v Soudnici sedící, tomu

dosti nadiviti se nemohli.

Času letního při Měsici Srpna, Hrabě z Dampiru, přitáhna do Moravy, porazil Lid Moravský za Nyklšpurkem u Vistronic, je zapálil, tak že Moravané času nočního utíkající, ranění i zdraví na Vozích i na Koních s velikým strachem okolo Rejhradu utíkající, ku Brnu pospíchali. Dáleji pak v témž Margkrabství zůstáváje, mnohé škody ohněm i mečem činili.

Málo potom čase Bokvov s lidem svým z Čech do Rakous se hnul, kdež mu hrubě vojsko mřelo, a na cestě zmrlé, jako Hovada nějaká nezakopané leželo, a podmaniv sobě Města, vito-raz, Čtvetl, etc. a je Lidem svým osadiv, bezpečný Pas do Rakous učinil. Přitáhna pak k Vídni v malem čase velikou bi-¹⁰⁴tvu, s Lidem Uherským Moravským, etc. mezi mosty svedl: kdež-
to i nemalou škodu vzal.

Téhož Léta Čechové Frydrycha Falckraběte z Rejnu, 26. Srpna, za Krále Českého nepo-
řádně voleného, 4. Listopadu, též nepořádně na Království korunovali, a Alžbětu Manželku
jeho 7. *eiusdem*.

Toho též Léta 21. Prasince, po polední z poručení Frydrycha Falckraběte, Kalvinská chasa
do Kostela Hradu Pražského Svatého Víta, se vypravila, aby v něm boj s Obrazy a oSudima
Svatých provedla.

Kdežto přijdouce, Krucifix, kterýž na Trámě proti velkému Oltáři s jinými Obrazy stál, do-
lu svrhli. Z kteréhožto pádu, takový zvuk a hřmot pošel, jakoby celého Kostela stavení na hro-
madu padalo. Načež bezbožníci nic nedbajíce, jeden na něj nohama šlapal, a podobnou řečí
zatvrdilým Židům, tomu jehož ten Obraz vypodobňoval, promluvil řkouci: Tu již ležíš ubohej,
pomáhej nyní sám sobě.

Obraz Svatého Jana Evangelisty, a Blahoslavené Panny Marye, jeden na druhý vložili, me-
zi sebou mluvíce: Vy jste jeden druhého za živobyті milovali, milujte se i po smrti.

S oným pěkným B. Panny Marye Obrazem, kterýž častokráte, Paní Slavatová ozdobiti po-
ručila, mnohé posměvačné a nenáležitě věci provozovali.

Mříži Železnou od Hrobu Svatého Jana Nepomuckého ven vyhodili; hroby Svatých Patro-
nův Českých obloupili, a mnohé hrozná a potupná, jak proti Bohu, tak i jeho Svatým věci
mluvili. Velký Oltář, i Stolice, kteréž v Kuru byli, vyházeli, Obrazy posekané, polámane zoha-
vené, ven z Kostela na Kolečkách vyváželi a pálili.

Krucifix Oken pěkný a kunstovně udělaný, kterýž Císař Rudolf v Normberce udělati dal,
a na Hrobě Císařským postavití, aby dokonce skažen, s jinými nebyl, Vylím z Lobkovic jej
vyprosil, a do domu svého vesti poručil.

A tak bezbožní pobožných věcí rušitele, až do same noci v tom Chrámě Páně hospodařili.

Na druhý pak den dva Oltáře v Kaple Panův z Perštejna vylámali, a z nich velmi mnoho
SS. Lidí, hlav a Kostí na zem vyházeli, lámali, nohama po nich šlapali. Kteréžto pěkně Axami-
tem a jinými ozdobami o krášlené byvšy, z Tovaryšek Svaté Voršyli, S. Mauryce, a jeho Tova-
ryšův byli.

Kteréžto potomně onoho Kalvinského Predykanta *Sculteta* dvě Děvky z poručení jeho po-
brali a popálili. A ačkoliv se někteří Katolici o to snažili, aby jich nětko dostati mohli, ale však
ničeož užiti nemohli.

Takové *Reliquie* a Kostí Svatých, jak v té Kaple, tak i jinde vyházující potupně, a nevázně
mezi sebou mluvili: Co jsou to za Svatý, kterých nyní Kostí vyházujeme, že se nebrání a divův
nečiní? Neměli někdy žádného pokoje od Kněží a Pápežencův, vždycky na ně *Orate pro no-
bis, Orate pro nobis*, volali, nyní již aspoň jednou pokoje užijí.

Když tehdy tak Kostel vyčistili, na Štědrý večer jeden stůl do Kůru vnesli, a jej dvanácti
Seslemi obstavili, a na něm den Božího Narození, památku (však ohavně) poslední Večeře vy-
konávali, a to takovým způsobem. Král sám okruhly Koláč na kusy lámal, jiný ty kusy na mísu
neb šál kladl, potom sobě každý sám z Mísy vzal, a truňk Vína na to se napil.

Na takové Večeře vykonávání, dívalo se množství veliké Lidu Českého ¹⁰⁵ y jiného, Lute-

ránského i Husitského, s velikou žalostí a podivením mezi sebou mluvící, že jsou jak živi takového posluhování neviděli, a že tomu nijakž věřití nemohou, aby člověku k spasení napomáhati mohli.

Na druhý den Vánoční, to jest, na Svatého Štěpána, v týmž Kosteletě S. Víta, z obou strán Kůru prkný a latěmi zabil, tak že hrob S. Jana Nepomuckého, a hrob S. Víta v zavřetí zůstal. Coby za příčinu bylo, rozličné správy šly. Někteří pravili, žeby nějaká osoba z veliké opovržlivosti, na hrob Svatého Jana Nepomuckého vstoupila, a tu od Boha trestána jsouc, padnouti a náhle umřítí měla: Jiní pravili, že při Hrobu S. Víta takový div se stal.

Jiní zase, že sou Hrob Svatého Víta odevřeli, a v něm Rameno jeho Svaté v Stříbrné Truhlici vzali. Na kteréžto otevření, aby se Lidé nedívali, proto, že jsou zavřeli. Nechť jest pak co chce, daremní to zavření nebylo.

27. Prasince, zase do Kostela přišli, a hospodařiti chtěje, Oltář B. Panny Marye v Kaple S. Zygmunta, který Ferdynand první, a Maximilián druhý, Císařové Římsí, a Králové Čestí, v Vitemberce malovati dali, vyhodili: A to se zdáloby i kámen onen nákladně a mistrovsky nad Hrobem Císařským udělaný a postavený, vyvrcci měli, radili. Někteří k tomu směřovali, jiní pak naproti se stavěli.

Téhož dne Frydrycha Falckraběte, domnělého Krále Manželka, porodila Syna, z čehož mu veliká radost pošla, tak že chtěl, aby tu celou noc po vsý Praze, a při všech Kostelích zvonili, na Zámku z Kusův stříleli, a Mušketyři vypalovali. Ale však ho z toho potomně svedli.

Okolo toho času psáno bylo zhůry Panům Staroměstským, aby Obraz Ježíše ukřižovaného, kterýž od mnoha let na Mostě stál, dolu svrhli, že Král na toho Lazebníka (Obraz tak nazývají) hleděti nemůže. Ale Páni k tomu povoliti nijakž nechťeli, pravice, že jest s povolením a Consensem všeho Města a vsí Obce tu postaven, jestli ho chce Král poručiti dolu svrci, a tudý nějakou roztržitost mezi lidem způsobí, že oni z toho nechťejí odpovídati. A tak v celosti své zůstal.

Týž Falckrabě 29. Prasince, málo před večerem vozil se po Městech Pražských na Saních, maje červený Axamitový Kožich, Klobouk bílý, a Peří žlutý. Potom k Hraběti z Turnu k Večeři jel, a tam s Bratrem svým, a s Knižetem z Anhaltu dosti dlouho na noc hodoval.

Z Panstva k každému příliš známým a přátelským se ukazoval, tak že když při něm Audyenci měli, Klobouk před nimi snímal, a vycházející z pokoje svého vyprovázel. Když jaké odpovědi dávatí měl, tehdy od Zroupova Kanclíře sveho na vše se doptával, a raddy od něho vyhledával, takto k němu mluvě: Co Pán radí? Co Pán poručí?

Když Páni Česky k Manželce jeho přicházeli, a ji navštěvovali, s ními vesel byl, na Paláce novým, od Císaře Rudolfa vystaveným, tance vedl, a jiné kratochvíle provozoval. Ano i času jednoho, když u Bouchvala Berky na dobré vůli byl, a mezi jinými s Fraucimorem Českým tancoval, velice sobě stěžoval, že neví jak jest toho zasloužil, že mu se Fraucimor líbatí a objímatí nedá. Na procházku sám častokrátě jen s Pacholaty a Lokaji, až k samy Voboře chodíval. Ano jedním slovem mluvě, žádné Reputací Královské na sobě neukazoval.

Po vyčištění ohavném Kostela Hradu Pražského, vydaná jest obnova Ceremonií Církevních, jenž se po všech Kostelích Království Českého zachovávatí měla, kteráž slovo od slova takto zní.

106/ Obnova v Ceremoniích Církevních od Frydrycha domnělého Krále Českého ustanovná.

1. Maji Zvonové z Kostelův vyzdvížení, a ke dvoru odeslání býti.
2. Kamenní Oltářové, poněvadž ještě od Papežencův svěcení jsou, maji z gruntův zboření býti, a na místo Oltáře dřevěnný stůl, a Skříně neb truhla s černým Plátnem až do země přikrytá býti, a když se večere Páně drží, má na ní bíle Plátno prostřeno býti.
3. Všechni Obrazové, Krycifixy a malování, jakožto Modlářství od Papežstva pocházející, maji zcela a dokonce shlazená býti. Na místo Hostye, má se bráti Chléb aneb okrouhlých Koláčův užívati: tak aby na dlouhé skývy krájení, a do mísy kladení, a potom teprv do rukou lidem dávání byli. A oni aby sami jísti a jich požívati mohli. Podobně strany Kalicha.
4. Místo Zlatého Kalicha, Dřevěnní, na soustro udělaní Koflíkové, aby užívání byli, a Ka-

lichové ke dvoru odeslání.

5. Slova o Večeři Páně, nemají více spívaná, ale čtená býti.

6. Modlitba před užíváním Večeře Paně, má vypuštěná býti.

7. Komží, Korouhví, a jinších Ornátův, poněvadž to jest věc Papežská, nemá se více užívatí.

8. Nemá se také více žádných Svěc rozsvěcovati, a na Oltář stavěti.

9. Před těmi, kteříž k stolu Páně přistupují, roucha nemá držána býti.

10. Nemá také před Oltářem klanění se díti, jakoby tu Krystus přítomen byl.

11. Nemají tolikéž *Communicanti* více klečeti.

12. Křížův děláni po požehnání má se zanechati.

13. Kněží nemají víceji před stolem státi, a k lidem zadkem se obracetí.

14. *Collecti* a Amen, nemají se víceji spívati, než čísti.

15. Nemají se víceji spovídati, nežli slovy toliko, aneb skrze psaní o hříších svých po navrhnouti.

16. Když to jméno Ježíš se jmenuje, nemají se klaněti, neb jest to Modlářská věc, nápodobně když se Klobouk sníma.

17. Na Kazatelnicí aby se nedálo modlení zjevně, než tiše.

18. Přisluhování na Postelích při nemocných, do konce se zapovídá, obzvláště v čas morové rány, nebo jest věc nebezpečná.

19. Křtitedlnice mají v Kostelích z gruntu vyvrácené býti. Na místo těch má se Mosazných Měděnic užívatí.

20. Žádná Epitaphia, aneb Oltářové nemají v Kostelích trpíni býti.

21. Trojice Svatá žádným způsobem nemá býti malovaná neb rytá.

22. Katechysmus má v desatero Boží Příkázání proměněn býti. Příkázání O rytinách má se napřed vystaviti, desáté pak a deváté spojiti.

23. Vypsání a slova o víře o večeři Páně, jako když se odpovídá, Jest pravé Tělo a Krev Pána našeho Ježíše Krysta, mají býti vypuštěná, a na místo nich, jest viditedlné znamení, užíváno býti.

24. Nemá se na žádnou Epištolu aneb Evangelium kázati, ale nějaký text z Bible aneb Prorokův vzat býti, nebo jest Papežský výklad.

1620. Tu Sobotu před Hromnicemi, když Kommissaři do Města Jičina nad Cidlinou, kdežto Paní z Vartmberkové s vojáky byla, mince se brániti, přijeli, a týž statky Paní z Vartmberkové odniti, a Panu Jindřichovi Slavatovi, neb Manželce jeho, odvesti chtěli, Prach se v dolejších Sklepích zapálil, ^{107/} Dům rozhodil, a mnoho Panstva i jiných lidí zařítíl: jako, Pana Jindřicha Slavatu, P. Štubenberka, P. Adama Bohdaneckého z Hadkova, Rohoslava Syna jeho, P. Pavla Komorníka od Desk, Václava Podblatského Sekretáře Pana Slavaty, P. Ladislava Bukovského. Adama, Pachole Jeronýma Budovského, Buryana, Písaře Adama Náchodského, Adama Písaře Mathyáše Násednického, Jana z Krbův z Jitčína, Václava Bubeníka, Václava Pražáka Soukeníka. P. z Vartmberkovou, Volpru němou, Děvečka P. z Vartemberkový, Rudolfa Gerštorfa, P. z Vartemberkový Hofmistra, Pachole téhož Gerštorfa, Trubače P. Albrechta Berbirštorfa, Jozefa Firera z Vojákův Vartmberských. Vojákův umrlych nalezeno sedmnáct, mezi kterýmižto i Karel Jiří z Karlzperka dosazen byl, a jiní někteří.

Tyto pak osoby opálené a potlačené se našli. P. Hannybál mladší z Valštejna, P. Albrecht Berbrstorf Rytmistr, P. z Vartemberka, Cihlář z Hradce, Adam Semislký Písař ze Dřevenice, Jan Řeháček z Jitčína, Jareš Vařečkář, Buryán v Raštilův, Ondřej z Roprachtic, Václav Řezník od Hory Kuttny, Jiřík Pekař z Českého Brodu, Krystof Služebník P. z Vartemberku, Pavel Služebník, Ladislava Bukovského, Pachole P. Slavaty, Jan Hradecký Pachole Pana Slavaty.

Tehož Léta Stavové Čestí Evangeličtí 28. Dubna, zvolili sobě a vyhlásili za potomka Království Českého Frydrycha Henrycha Syna staršího, Frydrycha domnělého Krále, který šest Let věku svého počítal. Kdežto dále se z Kusův střelení a Pankytyrování.

Bukvoy zatím okolo Kremže s Lidem svým leže, na Mansfelda, kterýž v Longboyzu, neda- leko od Kremže s nemalou silou se zdržoval, udeřil, jej porazil, ven z Městečka vybil, sám je vojskem svým osadil, několik časův v něm ložiroval, a v Rakousích, jakožto v Zemi tehdáž nepřátelské, nenabyté škody činil, žádného, ani Katolika, ani neKatolika, nešanujíc ani neušet- řujíc. Tak že samému Klášteru Světelskému (ať jiných pro krátkost nespomínám) málo která Vesnice v celosti zůstala, ale všecky téměř ohněm zkažené leželi. Lidí pak z nich rozplášení, zmučení, stryžnění, zedření, sknytlování, prostřelení, jenž se byli do Kláštera pro ochranu zběhli, tak Klášter smradem svým nakazili, že jich v malem čase přes dvamecítma set v týmž Klášteře zemřelo a pohřbeno bylo.

Uherští někteří Stavové na Sněmě v Nejsolu, na kterýmž jak Čeští, Moravští, Slézští, Lu- žičtí, tak také i Benáčtí, Polští, Turečtí Anbašatorové byli, Bethléma Gábora, Kníže Sedmi- hradské, za Krále Uherského nepořádně zvolili, a vyhlásili, kterýžto se psal, ano i na Minci ta- kový nápis bítí dal.

Gabryel z Boží milosti Uherský, Dalmácký, Charvátský, a Slovanský Král, atd.

Téhož Léta Poselství Turecké do Prahy přijelo, však nedlouho se tam zdrževši, zase do- mův se vypravilo. Čechové pak nicméně v předsevzetí svém kráčeli, a Králi a Pánu svému vše- ljak se na proti stavěli.

Toho též Léta, Poddaní P. Václava ze Vchynic, okolo Měsíce Července, na Zámku Chlu- meckým oblehli.

Kteréhožto Léta i Kurfiršt Saský Budišyn v Lužicích, z dovolení Císařského, silně oblehl, a po mnohém ohněm i Kulemi do něho střelení, mocně dobyl.

^{/108/} V Rakousích mezi Vitorazi a Světlou, což sem sám spatřil, nalezená byla Žena v poli prostřelená, a již napoli shnilá, při kteréžto Děťátko malé žive spatřeno bylo, a Prsy její v ustech svých drželo, a jich jakoby požívalo. Bůh bezpochyby svůj div prokázati chtěl, kterak nevinňátka předivným způsobem chrání a opatruje.

Když tak Bokvoy okolo Kremže s Armadou svou dosti drahný čas ležel, Kníže Bavorské s velikou silou výborneho Lidu vojenskeho, aby křivdu Císaře Římského, kterouž bezevší pří- činy od poddaných svých již na třetí Rok snášel, skrotil, na pomoc jeda, a Měst v hořejších Rakousích, jako Lince, Štejru, etc. se zmocniv, a je moci své podmaniv, k Světli přitáhl, a tam koliksi dni ležel, s Bukvojem, jenž u Kremže ložiroval, rozličná, kam by se hnouti měli, jedná- ní míval. I hnuli se potomně k Hornu, kdežto oblehnouce Město, a vidouce žeby Městiané jim odírali, z Kusův vypalovati počali, Městiané uznajíce, žeby daremní jejich bránění bylo, a že- by svou spourou víceji Sršně rozdráždili, jim se poddali.

Císařští osadivše Město, hnuli se k Eknburku, kdežto svedšy s Lidem nepřátelským bitvu, jej porazivše, a pole obdrževše, do Čech se pustili: Čechové zatím Drozdov v kterým Hejtman Nynam ležel, oblehli. Císařští čím déleji tím déleji do Čech se ubírali, tak že Čechové od Drozdova ustoupiti musili. Císařští Písek, Strakonice, a jiná Města sobě podmanili. Čechové obávajíce se, aby Prahy nestratili, napřed pospíchali. Císařští zastihše je u Rakovníka, zname- nitou bitvu s nimi svedli, kdež jich nemalo z obojí strany zhytnulo, tak že i sám Bokvoy hrubě těžce raněn byl.

Po té porážce tlačili předce na Čechy, a za níma až na bílou Horu se dostavše, opět zname- nitou bitvu 8. Listopadu svedli, je na hlavu porazili, pole obdrželi, Knížete z Anhaltu Syna ja- li, Prahy se zmocnili, tak že všyckni jako Kobylyky rozlítati a rozprchati se museli.

Frydrych Falckrabě donnělí Král, z Prahy i s svýma Dvořany, i s Manželkou, Dítkami, a Fraucimorem, jako i mnohým Českým i jiným Panstvem utíkal, a pryč upřímo z Prahy i z Čech pospíchal. Uherský Vojsko, i jiné se rozprchalo, tak že jim Most Pražský mali jsa, Vltavou břístí, a v ní mnozi utunouti, zůstati, a jako Kapříkové plovati musili. Lid pak Císařský Prahu opanoval.

Po té tak vzáctné a právě Božským přepuštěním udělené Viktorii, i do jiných Měst Lid Cí- sařský se rozložil, a je dobře střibil, Zámky a tvrže plundroval, a za provinění jejich, slušné a

náležitě potrestal: Yako i Poděbrady Město vypálil. Následujících pak časův i jiné Země, jako Moravu, Slezáky, etc. Císařskému důstojenství zase připojil.

Toho též Léta, když Uhří od Prahy utíkali, v Městečku Malíně, vylíhlo se Kohoutě, u něj-
kého Homoláka, a jak se vylíhlo, hned hlasem kokrhati počalo. Kterýmžto kokrháním, veliké
neštěstí Hospodáři svému předpovídalo. Nebo sám brzy potom zastřelen, Manželka hořem
umřela, Dům shofel, a dítě u ohně ležící, neshofelo.

^{/109/} Kapitola Šestá.

Poslounnost Opatův po splundrování Kláštera, a některé věci paměti hodné v sobě zavírající.

PRavdivé ovšem Páně přislíbení jest, že s Církvi svou až do skonání Světa zůstávati bude, a
že ani Brány Pekelné proti ní neodolají, poněvadž Klášter Sedlecký, jakožto věrnou, mi-
lou, a upřímnou Církve Svaté Dcerku, ačkoliv v mnohá protivenství padnouti dopustil, však
nikoliv neopustil. Ačkoliv vlnobitím všelijakého příkoří se zmítala, však nikoliv neutonula, ale
vždycky k stanovišti bezpečnému přicházela. Což se i Léta 1620. Skutkem vyplnilo, že domní-
vající se, a o tom dokonále smejšlejšíce, všelijaké pobožnosti rušitelové, že tu jedinkou všeo-
becně Církve Svaté Katolické Římské, v Čáslavském Kraji Dcerku zkazí, když jí v moc násil-
níkům jejím odvedou a odevzdají, ješto ji tudy víjeji ošlechtili a ozdobili, a sami na sebe tu ne-
řest, kterouž ji sprzniti usilovali, uvalili, aniž div, kdo komu Jámu kopá, sám do ní upadá.

Po splundrování Kláštera, Bartholoměj Píka, zase za Opatu dosazen byl. Za kteréhožto
správy:

1621. 28. Unora, stala se *Reconciliatio*, poškvrněného Kostela Hradu Pražského, a *Con-
secratio summi Altaris*, od Pana Arcibiskupa Pražského, Jana Lohelia.

Téhož Léta Frydrych Falckrabě od Rejna, proto, že jest Království České sobě nenáležitě
osobil, z něho vyhnáný, od Císaře Ferdynanda s Knížetem Karnovským, a s Knížetem
z Anhaltu v Praze do Achtu vyhlášen.

Téhož Léta 31. Března, Filip Král Hyšpanský mezi devátou a desátou hodinou ráno umřel,
zanechajíc po sobě Syna Filipa čtvrtého, Mládence v 16. Letech.

Téhož Léta, 21. Června, vykonaná byla *Exequviti* nad spronevěřilými, a odbojnými některými
Čechy, na Rynku Starého Města Pražského, na kterémžto blíž Rathouzu, obzvláštní Theatrům
učiněno, a černým Suknem obestříno bylo. V přítomnosti mnoha tisíc Lidu. A to taková.

Joachýmovi Ondřejovi Hraběti z Šlíku, Ruka uťatá, Hlava stiatá, a na Rožen i s Rukou po-
stavená, a to na Věži Mostské, Starého Města Pražského.

Václavovi Budovcovi Hlava stiatá, a na Rožen postavená.

Krystofovi Harantovi Hlava stiatá.

Kašparovi Kaplířovi Hlava stiatá, a na Rožen postavená.

Prokopovi Dvořeckému, Hlava stiatá, a na Rožen postavená.

^{/110/} Frydrychovi z Bilé, Hlava stiatá, a na Rožen postavená.

Jindřichovi Ottovi, Hlava stiatá, a na Rožen postavená.

Vylímovi konec Chlumskému Hlava stiatá.

Bohuslavovi z Michalovic, Hlava stiatá, Ruka uťatá, a s hlavou na Rožen postavená.

Divišovi Czernínovi Hlava stiatá.

Valentinovi Kochanovi, Hlava stiatá, a na Rožen postavená.

Tobiášovi Štefkovi, Hlava stiatá, a na Rožen postavená.

Janovi Šultysovi od Hory Kuttny, Hlava stiatá, do Hory, aby na Planýři postavená byla,
odeslaná. Ale však potomně na Kolínské Bráně postavená byla.

Maximiliánovi Hoštiálkovi z Žatče, Hlava stiatá, a do Žatče odeslaná.

Janovi Jessenyusovi Doktorovi, nejprvé Jazyk uřezán, potom Hlava stiatá, a naposledy tělo
na čtvrti rozsekáno.

Jiříkovi Hanenšildovi, Hlava stiatá, Ruka uťatá, a na Rožen postavená.

Leandrovi Ryplovi Iurystovi, Hlava stiatá, Ruka uťatá, a na Rožen postavená.

Václavovi Mašřetrovskému, Jindřichovi Kozlovi, Ondřejovi Kocourovi, Jiříkovi Řečickému, Michalovi Vittmanovi, Simeonovi Vokáčovi, Hlavy stiatý.

Martin Fruvejn málo před tím, obávaje se nějaké těžké pokuty, sedě na Bílé Věži, z ní vyskočil, a Hlavu srazil. Po smrti jest čtvrcen, Hlava a Ruka na Koňském trhu, na spravedlnosti přibítá, a čtvrti jeho za čtyrma Branami Měst Pražských na Kolí vstrkané.

Jan Kuttneur, a Simeon Sušycký, z Oken Rathouzu Staroměstského pověšení.

Natanael Vodňanský, na Šibenici na Rynku Staroměstským pověšen.

Jozef Kubín, Vácslav Bořecký, a Jan Švehla, vymrskání a vypovědění.

Mikuláš někdejší starší Servus, Starého Města Pražského, za Yazyk k Šibenici přibit.

Jiní, jakž vyššyho tak i Městského stavu, kteří obávajíce se náležitého ztrestání, utekli, na Tabulce popsání, a na Šibenici Starého Rynku Pražského pověšení byli.

^{/111/} Téhož Léta Lid Knížete Bavorského, Plzeň Město z moci Manfeldské vyňal, a Císařské připojil.

Toho též Léta Bokvoy, J. M. C. Lidu Válečného Generál, Prešpurku Trnavy, etc. dostal, a Nový Zámky v Uhřích tu Sobotu před Svatým Duchem oblehl, však dostati nemohl, nýbrž i sám téhož Léta a při týchž Nových Zámcích zahynul.

1622. Město Třeboň, kterež se velmi dlouho pod správou *Capitana Sidona* hájilo, k ruce J. M. C. 2, Března se poddalo. Kteréhožto Leta *Don Baltazar* mnoho časů u Tábora ležev, a nenabyté škody Táborským činiv, Města dostal.

Toho také Léta: uveden byl do Hory Kuttny, za Arciděkana mezi Katholickými nejprvnějšího, K. Mathouš Appián.

Téhož Léta Císař Ferdynand, toho jména druhý, v Stav S. Manželství s Pannou Leonorou, Kněžnou Mantuanskou, vstoupil. A v Tyrolu Měště Inšpruku, od jednoho Biskupa Vlaského, v Kostelet Františkánův vzdán byl. Po kterýmžto voddání, *Te Deum laudamus* spíváno, troubeno, a na vlaský Bubny bubnováno bylo.

Toho také Léta v Čechách všecko draho bylo, Vína Žedjlík za 30. krejc: Žitta Strych za 50. kop, a to proto, že Mince nad míru zvejšena byla, a dobroty v sobě velmi málo měla.

Těž toho Leta *Don Gonsalvode Corduba*, mezi Klévem a Melem a potom při Honuytu v Brabantě, Hrabě z Manfeldu, a Kníže Krystyána z Brunšvíka porazil, a znamenité vítězství obdržel.

1623. Císař Ferdynand v Outerý po Neděli Květné, to jest, 11. Dubna, s velikým Komonstvem do Prahy přijel, a s znamenitou slavností přivítán byl.

Téhož Léta okolo času podzimního a zimního, Bethlem Gabor Kníže Sedmihradské, veliké škody v Moravě činil, mnohá Města sobě podmaňoval, veliké množství Lidu z zajímal, do Turek odeslal, a Pana Albrechta z Valštejna, velice těžce u Hodonína oblehl.

1624. Uveden byl Praporec Knechtův, z Regimentu Kollarovského, na Grunty Klášterské, kterežto přes dvaceti šest Neděl na nich ležíce, Klášter prvé od Nepřátel splundrovaný, na nejvyšš schudili.

Téhož Léta o Massopustě, K. Simeon Evstachyus Kapihorský, sloužil první Mšy svou na Horách Kuttných, v Kostelet S. Jakuba, jinák u Vysokého, vedlé obyčeje Katholického Římského, vedlé kteréhožto od mnoha let sloužená nebyla. A to za Arciděkana K. Mathouš Appiána.

Kteréhožto Léta i Nejvyšší Lejtenont Lažanský u Hory najímal, a ubohé Horníky k velikým škodám přivedl. Při kterýmžto čase, i málo předtím Mince předešla zapověděná jsouc, jiná na lepší Valor bitá byla. Tak že předešlý Tuplšedesátník, kterýž prvé 2. fl. 30. krejc: platil, toliko 20. krej: platiti měl. Frydrychových a Stavovských 24. krej: po 15. krej: Široký Tolar, který 10. fl. platil, 1. fl. 30. krej: platiti měl, a tak dále.

1625. ArciKníže Ferdynand 8. Prasince, v Edmburce na Království Uherské korunován, a Ferdynan toho jména třetí Král Uherský nazván.

Téhož Léta 21. Ledna, Kněz Bartholoměj Píka, Opatství Sedleckého zbaven byl.

Téhož Léta *in vigilia Assumptionis B. V. M.* nalezeno bylo Zlato rostlé na Poli, nedaleko od Malína, od Čeládky Klášterské vorající.

Toho též Léta Měsíce Července, ke dvanácté hodině na noc na půl Orlo-^{/112/}ji, uhodil dvakrát Hrom, Nejprvé do Domu Václava Všetečky na Páchu při Hoře Kuttně, a potom na Věž Kláštera Sedleckého, již velice hrubě potřískal, Dráty od hodin zutřhal, a ze Zdi Kamení vyrážev, dolu do Kapli Svatého Ondřeje, skrze Klenutí se spustil.

Michal.

Mychal Trbuštic Profes Kláštera Žďárského, a Pevor Kláštera Plaského, 29. Září za Opata volen byl, ale toho na sebe přijítí nechtěl.

Kteréhožto Léta *in Vigilia Simonis et Judæ*, Poddaní Pana z Vartemberka, shloučivše se vespolek Zámek jeho oblehli, a na den SS. Šimona a Jůdy, Vrata do Zámku vyrazivše, nejprvé Pána, potom Paní dolu na Plac svedli, a oba nemilosrdně Kyjmi a Sochory až do smrti utloukli. Proto, že je k Náboženství Katholickému nabízel a ponoukal.

Téhož Léta 24. Října, velike Hromobití, blejskání a krupobití okolo Hory Vesnic blíž ležících a Městeček bylo. Tak že na mnohých místech, jak se správa dávala, Stromoví v lesích roztrískalo.

Téhož Léta 13. Listopadu, Doktorová Kaprová, jsouce k jiným víceji nežli k vlastnímu Manželu, nakloněná, navedla jednoho Stavu Rytířského, Rodem Záborskýho, aby Manžela jejího zabil. On jsouce láskou k ní zapálen, návod její vyplnil, a za Doktorem Kaprem z Prahy na Počernice jedoucím, se vypravil, a na místě, jenž mu se příležitost vidělo a zdalo, z Pistole zastřelil. O čemž když se dovědělo, jak on tak i ona do vězení dání byli.

Toho také Roku 8. Prasince, držáno bylo *Te Deum laudamus* na Hradě Pražském, a z Kusův stříleno, proto že J. M. C. Syn ArciKníže Ferdynand byl Korunován na Království Uherské. Týž Tryumf a *Te Deum laudamus* držáno bylo u Hory Kuttny 14. Prasince.

Toho také Léta, posledního Prasince, přijeli tři *Patres Iesuitæ* do Hory Kuttny, a prvního dne Ledna, Léta 1626. do Kostela Svate Panny Barbory uvedení byli. Dálo se střílení i hodování.

Téhož Léta Pan Albrech z Valštejna za Kníže Říšský vyhlášen, a *Dux Fridlandiæ* jmenován. Kterýžto potomně následujících Let i jiných Knížetství, jako Mechlberského, etc. dosáhl.

1626. 13. Ledna, stala se *Inquisicý* na Horách Kuttných v Kněhách, kteréž všechny Měšťianům pobrané, a Jezuvitům na Trávník do Domu, v kterémž se zdržují, odeslané byli.

^{/113/} Jan Sedmý.

Téhož Léta Kněz Yan Grejfenfelz, rodem z Plzně, Profes Kláštera zBraslavského, za Opata Sedleckého, v Klášteře zBraslavském zvolený i Korunovaný, na Sedlec přivezen byl 21. Ledna.

Toho také Roku Vylím Kníže Bavorské, Otec, Maximiliána nynějšího Knížete Bavorského, kterež Císař Ferdynand Kurfirštem, na místě Strejce jeho Frydrycha Falckraběte nad Rejnem, učinil, umřel.

Téhož Léta stala se *Inquisicý* v Knihách v Městě Kouřimě.

Toho též Roku 30. Června, Doktorová Kaprová, za své zlé činy, po vykonaných jiných Ceremoniích, na Staroměstským Rynku stiatá byla, do Truhli vložena, a u Svatého Benedykta pohřbená.

3. Ledna, Záborský Kalán, Doktorový Kaprový, před bílou Věží v Praze stiat.

19. Března, Hrabě Volf Zikmund z Lozenštejna, J. M. C. Ferdynanda druhého Maršálek umřel v Vídni.

Toho Roku Bethlém Gábor Kníže Sedmihradský, pojal sobě za Manželku Kateřinu, Joachýma Frydrycha Kurfiršta Brandeburského, Dceru.

V Neděli Massopustní přitáhl Praporec Knechtův Pragnerovských do Čáslavě, z příčiny tý, aby Měšťiané Čáslavští k víře Katholické přistoupili.

Téhož Léta 14. Září, při Jarmarce stala se rumrejška od Sedlákův spílých v Městě Kouřimi, skrze kteroužto do čtrnácti Domův zotvíráno bylo, Fara všechna vytlučená, a jeden Žoldnýř při tom zabít.

Téhož Roku jako i následujícího 1627. v Městě Kouřimi všyckni Víru Katholickou, Ženy i Muži, mládež i Čeládka, obojího pohlaví na se přijali, když sem tam za Děkana zůstával.

1627. 1. Unora, spatřiny byli tři Slunce nad Městem Kouřimem, okolo hodiny sedmnácté.

Téhož Léta 12. Unora, Karel Kníže z Lichtenštejna, v Praze umřel.

Téhož Léta 1. Dubna, Slyšáno bylo veliké hřímání.

12. Dubna, Vezeno bylo Tělo Knížete Karla z Lichtenštejna, skrze Kouřim do Rakous.

30. Dubna, veliké množství Sněhu okolo Kouřima napadlo.

2. Máje, přenešení bylo Svatého Norberta (kterýž z Magdeburku do Prahy přivezen byl) z Tejna do Klášteřa Strahovského, s velikou a znamenitou pompou. Ku kterémůžto veliký počet Kněžstva, vyššího i nižšího důstojenství z rozličných míst a Měst se sjel. Peníze Stříbrné rozhazovali, a mnoho tisíc nákladův na ně učinili. Opatové pod Korunama to Svaté Tělo na Nosidlách, k tomu připravených, na ramenou až na Strahov nesli.

2. Září, chasa Sedlská od Janovic, času nočního na Svojsíce přitáhla, a Pannu Dorotu Marii šlechtičnu Mráckou vyplundrovala, všecko jí pobrala, i Koně ze Dvoru vyvedla.

21. Listopadu, korunovaná byla za Královnu Českou, Leonora J. M. C. Ferdynanda Manželka. A potomně 25. téhož Měsíce Ferdynand, toho jména třetí Král Uherský, na Království České.

^{/114/} 15. Prasince, J. M. C. Ferdynand byl na Poděbradech.

25. Prasince, veliké hromobití a blejskání bylo v Čechách.

1628. 2. Ledna, J. M. C. Ferdynand byl u voběda v *Collegi Patrum Societatis* v Starém Městě Pražském.

8. Ledna, bylo veliké v Čechách hřímání, a Důha krásná spatřina.

Okolo času Massopustního, pozvihli se Sedláci na gruntech Pana Trčky, okolo Vopočna, Nového Města, Smiřic, etc. kteřížto ačkoliv počali škody mnohé činiti, však potomně od Lidu vojenského skročení jsouce, někteří do Kola, jiní na Rožny se dostávali, jiným pak u Praze Nosy i ušy řezali, někteří se rozprchali a rozutíkali.

4. Dubna, Frydrycha Falckraběte Bratr, s Henrychem Julusem Knížetem z Sassu do Prahy přijel, ale Audyenci při J. M. C. užití nemohl.

16. Dubna, J. M. C. Ferdynand s Císařovou, s Králem Ferdynandem Synem svým, i Arcikněžnama Dcerama svýma obědval u Kapucínův na Pohofelci.

25. Dubna, J. M. C. Ferdynand založil první Kámen Kostelu, kterýž se staví na Bílé Hoře, na památku slavného J. M. propůjčeného vítězství. Kterážto Ceremonie velmi *solemniter*, a s znamenitou Processi se vykonávala.

30. Dubna, Brod Český všechen vyhořel. Kdoby ho zapálil, věděti se nemůže, při kterémžto ohni, když nějaký Martin Papoušek Servus Ouřadní, z Synovské náchylnosti Matku svou nemocnou, aby neshořela, vysvoboditi chtěl, ohněm zachvácený, i s Matkou uhořel.

1. Máje, Král Ferdynand Uherský a Český se osepjal.

Téhož Léta, Paní Eliška z Žerotínka, dala okrašlit Kaplu Svatého Ondřeje, při Klášteře Sedleckém.

15. Června, J. M. C. Ferdynand z Prahy do Vídně vyjel.

Toho take Léta, byla veliká Mokra v Království Českém, tak že Obilí na větším díle všechna lehla, sprahla, a dozráti nemohše, špatný oužitek Hospodářům přinesla.

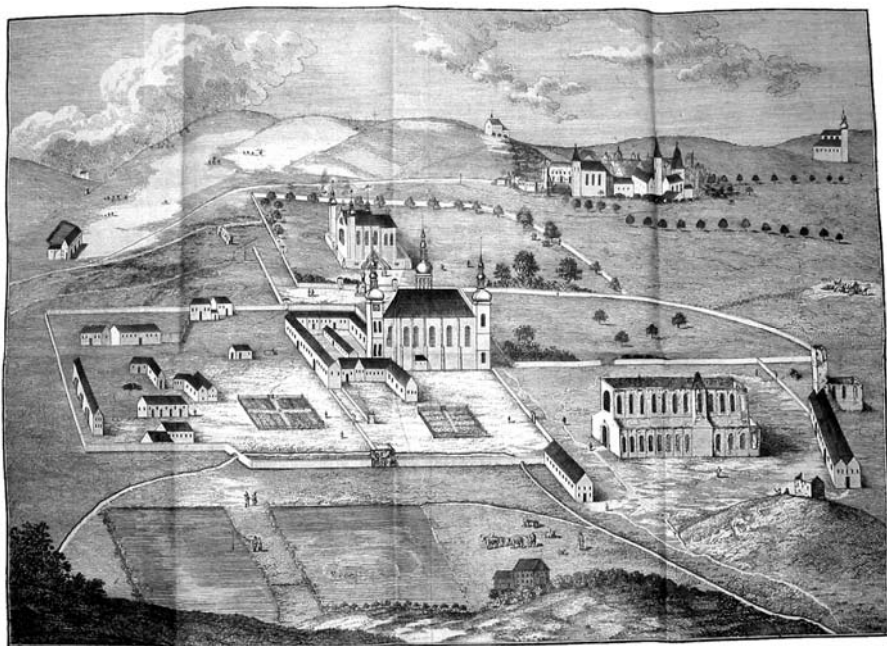
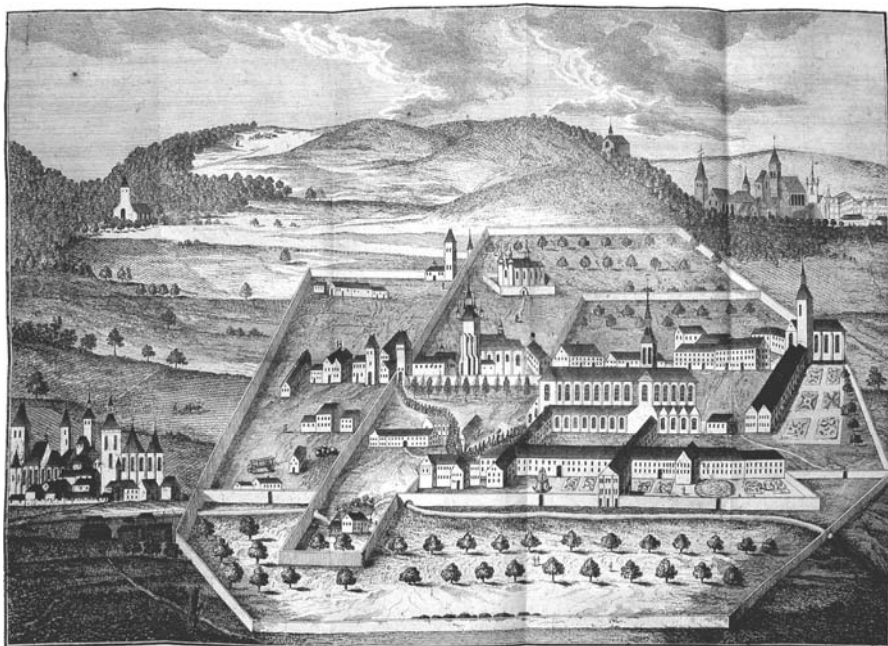
A tak tuto Hystoryji Klášteřskou zavírám, a jestli Bůh dalšího zdraví popřeje, na další Léta psati nezanedbám. Za tím kdo ji koliv čísti bude, tomu štěstí a Božského požehnání vinšuji a žádám.

Laus Deo eiusq; Virgini Matri.

Kapihorský Šimon Eustach, klášterní historik a spisovatel náboženský, Kutnohořan, syn Matěje Všetěčky, koželuha z předměstí Páchovského, přestoupil po smrti otcové ke katolictví a stal se řeholníkem cisterckým v Sedlci (kol. r. 1616). Na kněžství byl vysvěcen r. 1624 a konal službu církevní v Kutné Hoře u sv. Jakuba, jsa pomocníkem arciděkana Matouše Appiana. R. 1625 po několik měsíců spravoval klášter Sedlecký na místě Bart. Píky (Straky), pro nepořádky s opatstvím sesazeného; potom zaujal děkanství v Kouřimi a používaje pomoci vojenské za dvě léta úplný převrat ve víře tam způsobil. R. 1628 obdržel děkanství v Chlumci n. C. a kolem r. 1633 do kláštera se navrátil. Literární svou činnost započal spiskem *Dokázání mocné a podstatné, že z potřeby spasení k přijímání pod obojí způsobou žádný zavázán není* (1626), k němuž pode jménem Václava Kuttembera z Kuttembergku připojil zvláštní *Přídavek, obsahující v sobě osm příčin, pro které jest lépeji pod jednou nežli pod obojí přijímati*; vede si nad obyčej horlivě, v přídavku pak i útočně, posměšně a jízlivě. Hlavním jeho dílem jest *Historia kláštera Sedleckého, řádu svatého cistercienského* (1630), obsahující v 6 kapit. děje od nejstarších dob až po r. 1628, sestavené podle posloupnosti opatů klášterních. Příslušnou látku **K**-kému poskytovaly jednak listiny a vůbec archiválie klášterní, jednak tištěné zprávy Hájkovy, Paprockého, Veleslavínovy a jiné podobné; i Lomnického mezi prameny uvádí. Spracování jest ovšem nekritické, neboť přesná udání anekdotami a nesprávnostmi se proplétají. Tu a tam, zejména v době starší, vložen bývá text listin po česku; ostatně jest vypravovací způsob stručný, Veleslavínovu v Kalendáři historickém nejpodobnější. Kniha sama jest poměrně velmi vzácná a bývalo prý na ni pohlíženo jako na spis nějakého řeholního odpadlíka, poněvadž některé opaty obviňuje z nechvalných skutků. *Thř. (Ottův slovník naučný, díl 13., str. 952. Praha 1898.)* Viz též: *Jaroslav Čechura: Šimon Všetěčka 1630: Historia Kláštera Sedleckého. (In: Kutná Hora v době baroka, Antiqua Cuthna I, 2005, pp. 37-43)*. Dalším dílem Kapihorského je *Louka Rozkoše, Pěkným a libezným skroušených Modliteb Kvítím ozdobená...*, vydané roku 1630 (dle www.manuscriptorium.com).

První vydání knihy *Historia kláštera Sedleckého...* má 61 listů: ozdobný titulní list, 2 listy (4 stránky) předmluvy, list se seznamem použité literatury a schválením a 57 listů (114 číslovaných stránek) textu. Titulní list, tištěný černě a červeně, má v dolním ornamentu vlevo signaturu *J.K.* a vpravo *W.H.J.* Na rubu titulního listu je český znak a text: *Lve Znamení síli České, Braň mne od Závisti Lidské. Neb jsem Čech zůstanu Čechem, Tě chci ochránce mít ve všem.* Potištěná plocha stránek má rozměry 25,5 x 14 cm. Záhlaví, oddělené od textu čarou, obsahuje číslo stránky (na vnějším okraji) a na sudých stranách text: *Hystorye Kláštera; na lichých stranách: Sedleckého.* U dolního okraje stránky uprostřed je umístěna značka archu a u pravého okraje první slabika nebo slovo z následující strany. Při přípravě tohoto vydání byl použit výtisk uložený ve Státním okresním archivu v Kutné Hoře, obsahující dodatečně kurentem psané poznámky na okraji a výjimečně i v textu, které obvykle jen upozorňují na obsah příslušného odstavce, ojedinele mají protikatolický charakter. Některé poznámky jsou začerněny resp. vyškrabány. Poznámky psané na okraji byly silně poškozeny ořežáním knihy (dnešní velikost stránek je 27,5 x 17,5 cm). Na titulním listu jsou zapsáni někteří majitelé knihy: „*Ex libris Eduardi Rösler. 1821.*“ „*Ex Libris P. Josephi / Ramhowsky p: ss: Capely / Zlebensij.*“ „(začerněno) 1654. dy 8. Julii“ „*tato knyha gest od Alyny Nemčizicke Letha 1638.*“ „*Daniel Horziczky*“. Na konci předmluvy pod textem *Kněz Simeon* je rukou připsáno: *Kapihorský.* a na dolním okraji této stránky je rukou psaný dvouřádkový text: *Girži Krasa possessor huius libri A° 1671.* Poškozený titulní list (chybí m.j. druhá polovina názvu knihy) byl podlepen už v době, kdy byla kniha v majetku Gymnasia resp. Realného gymnasia v Kutné Hoře (dle otisků razítek). Vazba je lepenková.

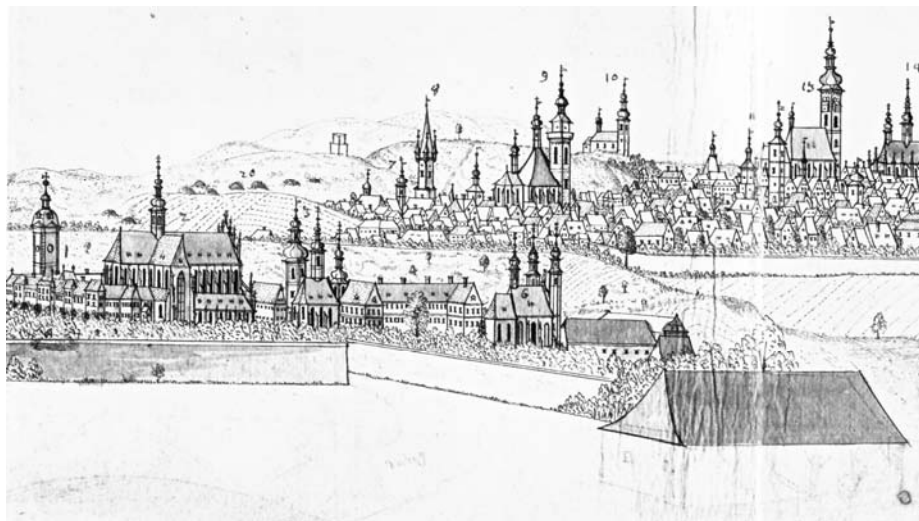
V tomto vydání je gotické písmo nahrazeno antikvou a antikva (kterou jsou vytištěny latinské texty) je zde nahrazena kurzívou. Snahou při přepisu textu bylo umožnit do značné míry jeho „zpětnou rekonstrukci“. Pravidla přepisu textu psaného frakturou (*předloha - přepis*): *Rž - Ř; Cz - Ć; Zia, Ziá - Ža, Žá; Zje, Zě - Že; au - ou; ay - aj; ey - ej; w - v; j - í; ss - š; ff - f; y* (spojka) - *i; / - ; g - j* (s výjimkou slov, kde má význam písmene *g*). Písmenem *v* je v předloze psána předpona *u*. Písmena *s, c, z* jsou tvrdými souhláskami. V původní podobě bylo ponecháno psaní *i/y* po *d, l, m, n, r, š, t*. Písařské zkratky jsou rozepsány (např. *je^o - jeho*), značka pro kopu je nahrazena *kp* a značka pro atd. je psána *etc.*

*Sedlecký klášter před husitskými válkami a po nich
(dle J. F. Devotyho: Popsání ... řehole cistercienské..., Praha 1824)*

*Jan Willenberg, pohled na Sedlecký klášter, kolem r. 1600 (výřez z veduty Kutné Hory).
43 - kostnice, 44 - chrám sv. Filipa a Jakuba, 45 - chrám P. Marie
(pohled od jihozápadu)*

*Friedrich Bernhard Werner, pohled na Sedlecký klášter a Kutnou Horu, 1735-1745, výřez.
1 - konvent, 2 - chrám P. Marie, 3 - chrám sv. Filipa a Jakuba, 4 - opatství, 5 - kostnice
(pohled od severovýchodu)*

1821

Ex Libris Hystorya S. Josephi
Kláštera Sedle-
ckého / Xjadu Swateho

Ramhusyjský Cistercyenstého, v H. lopicz
Zabruj.

W. A. S.
F. R.
T. S.
P. S.

Ex.
R. E.
bor

... cenno Dekana Pan-
sini Chlumeckého.

...
V Wytiffeně w Starém Měste
Pražském / v Pawla Sesfya /
Leta Páně: 1630.

tato kniha byla S. Hergas kleno 1746. Dánil Hergas 1746

K A B I H O P S K Ý H I S T O R I A K L Á Š T E R A S E D L E C K É H O